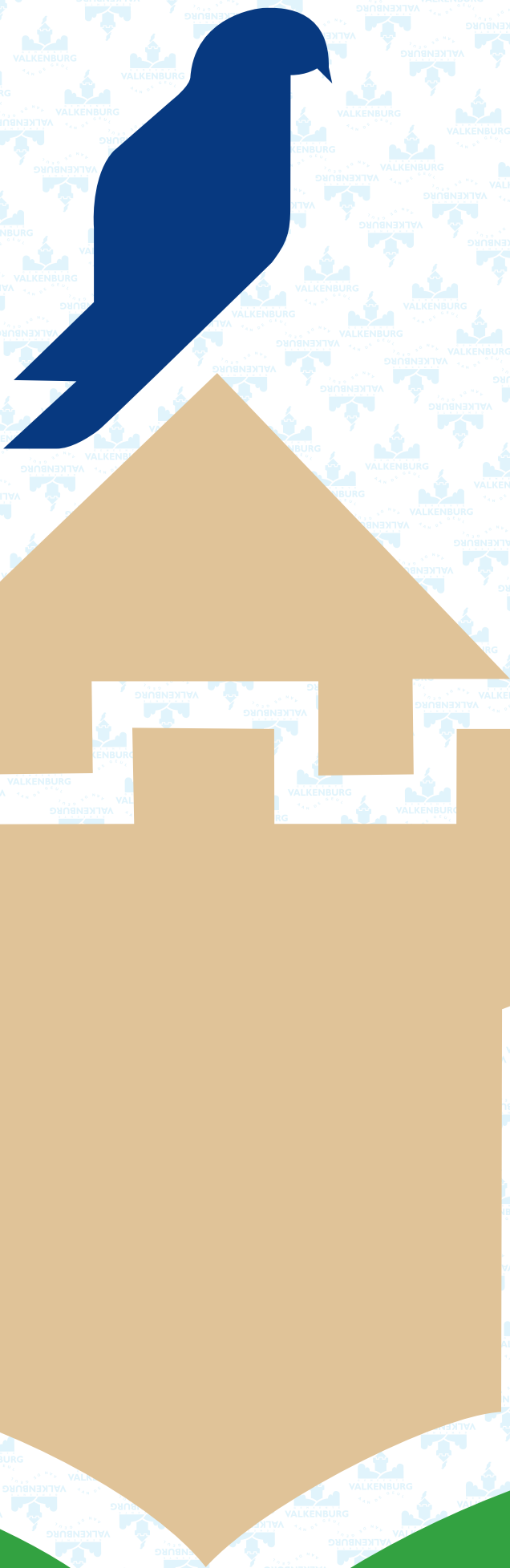

Jaarstukken 2019

Raadsvergadering d.d. 6 juli 2020.

Onderwerp: Vaststelling jaarstukken dienstjaar 2019.

Aan de raad.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 197 en 198 van de Gemeentewet bieden wij U hierbij de jaarstukken van 2019 ter vaststelling aan. De opbouw is als volgt:

- De programmaverantwoording;
- De paragrafen;
- De jaarrekening, met de daarbij behorende balans, toelichtingen, waarderingsgrondslagen etc.

De programmaverantwoording.

De programmaverantwoording bevat het beleidsinhoudelijke deel van de jaarstukken. Hierin geven wij per programma aan wat wij hebben bereikt en welke activiteiten daarvoor zijn uitgevoerd. De indeling van de programma's sluit uiteraard op de begroting aan. Dit impliceert dat over de navolgende programma's verantwoording wordt afgelegd:

- Veiligheid, Toezicht en Handhaving;
- Toerisme en economie;
- Sociaal domein;
- Ruimtelijk domein;
- Algemene taakvelden.

Evenals vorig jaar hebben wij er ook dit jaar weer voor gekozen om de programmateksten van de begroting integraal over te nemen, zodat U snel een vergelijking kunt maken tussen de voornemens en realisatie.

De paragrafen.

In de jaarstukken hebben wij de volgende paragrafen opgenomen:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Rechtmatigheid en getrouwheid.

Het resultaat van deze jaarrekening.

De jaarrekening voor het dienstjaar 2019 sluit met een overschot van afgerond € 2.156.000,-. In de hiernavolgende hoofdstukken en paragrafen wordt de kwaliteit en de wijze van totstandkoming van dat resultaat uitgebreid toegelicht. Een volledig overzicht van de onderwerpen treft U zo dadelijk aan in de inhoudsopgave.

Wij stellen Uw raad voor:

- a. de jaarstukken voor het dienstjaar 2019 vast te stellen en ons daarmee decharge te verlenen van het in dat jaar gevoerde beheer;
- b. het voordelig saldo van de jaarrekening van afgerond € 2.156.000,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Financiële gevolgen Corona (COVID-19)”.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul.

w.g.

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris.

w.g.

dr. J.J. Schrijen
burgemeester.

Inhoudsopgave.

Het jaarverslag

Hoofdstuk 1	De programmaverantwoording	5
1.1	Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	5
1.2	Programma Toerisme en economie	11
1.3	Programma Sociaal domein	21
1.4	Programma Ruimtelijk domein	41
1.5	Programma Algemene taakvelden	63
Hoofdstuk 2	De paragrafen	83
2.1	Lokale heffingen	83
2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	91
2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	97
2.4	Financiering	99
2.5	Bedrijfsvoering	103
2.6	Verbonden partijen	113
2.7	Grondbeleid	129
2.8	Rechtmatigheid en getrouwheid	131

De jaarrekening

Hoofdstuk 3	De jaarrekening en de toelichting	133
3.1	Het overzicht van baten en lasten	133
3.2	Analyse van de verschillen	135
3.3	Toelichting op de jaarrekening	141
3.4	WNT-verantwoording	143
Hoofdstuk 4	De balans en de toelichting	144
Hoofdstuk 5	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	155
Bijlagen	Jaarrekening	159
	Overzicht baten en lasten op taakveldniveau	
	Overzicht incidentele baten en lasten per programma	
	Overzicht structurele mutaties reserves	
	Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)	

Hoofdstuk 1: De programmaverantwoording.

§ 1.1 Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving.

Bestuurlijk verantwoordelijk	:	Dhr. dr. J.J. Schrijen
Ambtelijk verantwoordelijk	:	Dhr. ing. B.F.H. Mennens

Omschrijving programma.

In dit programma wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de integrale veiligheid, zoals openbare orde en crisis en rampenbestrijding. Hierin hebben ook ondernemers en bewoners een eigen verantwoordelijkheid. Iedereen moet veilig zijn en zich veilig kunnen voelen. Bij activiteiten die door de samenleving zelf worden geïnitieerd, wordt nagegaan hoe de gemeente deze initiatieven meer kan ondersteunen of bewoners en ondernemers kan activeren om zelf actie te ondernemen

Thema's programma.

Dit programma bestaat uit het thema Openbare orde en veiligheid.

Thema: Openbare orde en veiligheid.

De ambitie van de gemeente is om de veiligheid van bewoners en bezoekers op straat en in de leefomgeving te waarborgen en daar waar nodig te verhogen. Tevens wil de gemeente ernstige vormen van (horeca)overlast en onveiligheid voorkomen. Om hieraan invulling te kunnen geven zijn de volgende beleidsnota's opgesteld en ter hand genomen:

- Integraal Veiligheidsplan 2018-2021;
- Uitvoeringsprogramma IVP 2018-2019;
- Algemene Plaatselijke Verordening 2018;
- Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhavingsplan (VVTH-plan) 2018-2022;
- Jaarlijks Toezicht en Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP);
- Horecasanctiebeleid gemeente Valkenburg aan de Geul 2012;
- Preventie- en handhavingsplan Jeugd, Alcohol en Omgeving 2015-2019;
- Samen op weg met het risicoprofiel Brandweer 2014.

Wat willen we bereiken?

- Een veilige woon- en leefomgeving;
- Een plezierig en veilig uitgaanscentrum;
- Het verbeteren van de naleving van de regels die gelden in de openbare ruimte;
- Het verbeteren van de naleving van de regels op het gebied van de brandveiligheid;
- Een adequate uitvoering en goede naleving van de Drank- en Horecawet;
- Het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van zowel ondernemers als inwoners, zodat de leefomgeving veiliger wordt;
- Afdoende hulpverlening door de brandweer en voldoen aan de landelijke normen voor opkomst- en uitruktijden;
- Een optimaal afgestemde inzet van beschikbare capaciteit van de brandweer;
- Het stimuleren van maatregelen voor brandpreventie en zelfredzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitvoeringsprogramma's, zoals hierboven genoemd, worden uitgevoerd. Tevens zal met alle betrokkenen gewerkt worden aan het Integrale veiligheidsplan 2018-2021, waarin de volgende veiligheidsonderwerpen als prioriteit zijn aangewezen:

- Veilige woon- en leefomgeving;
- Horeca- en evenementenveiligheid;
- Ondernijning/aanpak georganiseerde criminaliteit.

Daarnaast zijn enkele strategische thema's benoemd, waaronder de aanpak van de jeugdoverlast, voertuigcriminaliteit, brandveiligheid en crisisbeheersing. In het Integraal Veiligheidsplan zijn indicatoren opgenomen over de misdaad- en incidentcijfers van de politie. Hierover wordt jaarlijks afzonderlijk aan de raad gerapporteerd.

Aandacht voor alle veiligheidsthema's.

De gemeente gaat door met de inzet op alle veiligheidsthema's. Daarbij is er aandacht en ruimte voor doorontwikkeling van de aanpak. Verder voeren we wettelijke taken uit en reageren we op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

Blijven samenwerken.

De gemeente gaat door met de regionale samenwerking op veiligheidsterrein. De belangrijkste regionale samenwerkingsverbanden zijn:

- Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland: afstemming binnen de regio tussen partners uit de justitiële keten, de veiligheidsketen en de zorgketen met als doel terugdringen van overlast, criminaliteit en huiselijk geweld;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC): afstemming overheidspartijen ter bestrijding van de georganiseerde misdaad;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg: afstemming en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en milieuadvies;
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL): afstemming tussen ketenpartners ten aanzien van aanpak (gezondheids)risico's, rampen en crises;
- Burgernet: burgers helpen de politie bij opsporing verdachten;
- Regionaal overleg integraal toezicht (ROIT): afstemming werkzaamheden BOA's.

Verbonden partijen.

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de uitvoering van dit programma:

- Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- Regionale UitvoeringsDienst (RUD) Zuid-Limburg.

Voor nadere informatie over deze partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren.

Programma	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland	Bron
1	1	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners 12-17 jaar	2019	142	132	Stichting Halt
1	2	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	0,6	2,2	CBS
1	3	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,7	4,9	CBS
1	4	Diefstallen uit woningen	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,7	2,5	CBS
1	5	Vernieling en beschadigingen	aantal per 1.000 inwoners	2018	4,1	5,8	CBS

Uitwerking speerpunten Coalitieakkoord.

Speerpunt 1: “In Valkenburg aan de Geul moet het veilig wonen en uitgaan zijn”.

Integraal Veiligheidsplan 2018-2021.

Het Integraal Veiligheidsplan 2018-2021 (IVP) heeft de raad op 11 december 2017 vastgesteld. Daarin wordt een drietal prioriteiten benoemd en zijn strategische thema's aangegeven, waar de komende vier jaar de nadruk op ligt. In het uitvoeringsprogramma, dat voor een periode van twee jaar wordt opgesteld, zal gedetailleerd worden aangegeven welke projecten worden uitgevoerd, die in relatie staan tot de prioriteiten.

Voor veel maatregelen en activiteiten die onder het IVP vallen, is voor de komende jaren al in de bekostiging voorzien. Dit geldt onder meer voor brandweerzorg, crisisbeheersing, veiligheidsregio en de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Het betreft doorlopende activiteiten, waaraan deels wettelijke verplichtingen ten grondslag liggen. Daarnaast is er een werkbudget begroot om veiligheidsprojecten uit te voeren. Uitgangspunt is om de uitvoering van het integraal veiligheidsplan binnen de huidige begrotingskaders (formatie en budgetten) te laten plaatsvinden.

Indien vanuit de uitvoering van het beleid blijkt dat dit uitgangspunt wijziging behoeft, zullen vanuit de uitvoeringsplannen onderbouwde voorstellen worden gedaan voor het bijstellen van de ambitie en het anders prioriteren van thema's. Indien nodig zal de raad om additionele middelen gevraagd worden.

De volgende 3 prioriteiten zijn in het IVP benoemd:

- *Veilige en leefbare kernen;*
- *Veilig uitgaan en veilige evenementen;*
- *Ondermijning.*

Resultaten 2019.

In 2019 is, onder aanvoering van onze adviseur OOV, hard gewerkt aan een regionaal IVP 2020-2023 met bijbehorend uitvoeringsprogramma. Dit plan beschrijft de koers van de Heuvelland-gemeenten op het veiligheidsterrein in de periode 2020-2023.

Het Beleidsplan Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving (Beleidsplan VVTH) van de gemeente Valkenburg aan de Geul 2020-2024 is gereed gemaakt en wordt in Q1 van 2020 bestuurlijk vastgelegd. Dit plan legt de kaders vast voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. Deze kaders vormen de basis voor een jaarlijks uitvoeringsprogramma (UP 2020). In dit VVTH-plan is ook het nieuwe Horecasanctiebeleid opgenomen.

Voor het overige verwijzen wij naar het jaarverslag van het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019.

Veilige en leefbare kernen.

- o Lokale aanpak complexe casuïstiek ('PGA').

Vanaf 2018 is het Integraal Veiligheidsoverleg Valkenburg (IVOV) van start gegaan. Dit overleg is in het leven geroepen om de verbinding te maken tussen zorg en veiligheid. Partners in het overleg zijn stichting MEE, de GGD, de politie, het Veiligheidshuis en twee gemeentelijke beleidsmedewerkers op het gebied van jeugd. In 2019 heeft dit overleg meer structuur en body gekregen en zijn verschillende casussen met succes opgepakt. Om tot een betere informatie-uitwisseling te komen is er met de partners een IVOV convenant uitwisseling persoonsgegevens opgesteld. De verwachting is dat medio 2020 dit convenant zal worden vastgesteld. In samenwerking met het Veiligheidshuis is een aantal casussen opgepakt, waarbij met een zogenaamde Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor personen met multiproblematiek een passende oplossing is gezocht en gevonden.

- o Aanpak woonoverlast.

Ten aanzien van de nieuwe wet aanpak Woonoverlast is de APV / Omgevingsverordening aangepast en beleid opgesteld (op het niveau van Maastricht-Heuvelland).

- o Woonwagenlocaties.

Het Integraal Beheer ten aanzien van de woonwagenlocaties wordt op Heuvellandniveau gevoerd. Binnen Valkenburg aan de Geul is naast PIM ZUID (beheer) een medewerker van Trajekt aangesteld om de communicatie en verbinding met de woonwagenbewoners te onderhouden.

- o Buurtpreventie.

In 2019 zijn de kernen blijvend gestimuleerd om te komen tot WhatsApp-groepen. Er is verkend welke doorontwikkeling/innovatie van buurtpreventie en andere participatievormen op het vlak van veiligheid en leefbaarheid mogelijk en haalbaar zijn. In iedere kern van Valkenburg aan de Geul is er minimaal 1 WhatsApp buurtpreventie groep actief. In diverse kernen (waaronder Schin op Geul (4) en Berg en Terblijt (3 groepen) zijn er meerdere WhatsApp-groepen waarvan de beheerders van die groepen weer een onderlinge App hebben om elkaar op de hoogte te houden van meldingen die ook van belang kunnen zijn voor aanpalende buurten/straten. In alle invalswegen van de dorpskernen zijn WhatsApp-borden geplaatst. Bewoners zullen zelf in actie moeten komen om een dergelijke groep te starten en deze te onderhouden. Vanuit Burgerkracht wordt vooral een structuur aangeboden. Tevens hebben we sedert begin 2019 afgesproken dat gebruikers van elke nieuwe groep automatisch worden aangemeld voor Burgernet. Bij opstart van een dergelijke groep wordt er door de adviseur OOV, Burgerkracht en Burgernet/Veiligheidsregio, een presentatie gegeven. Aan het einde van iedere bijeenkomst is de WhatsApp-Buurtpreventiegroep in de lucht en actief.

- o Borgen periodieke beschikbaarheid actuele politiecijfers.

Ter ondersteuning van IVOV en andere trajecten/overleggen worden de politiecijfers besproken in het zes-wekelijks politie-overleg van burgemeester met de teamchef basiseenheid Heuvelland. Voor de Robuuste Driehoek Heuvelland, waarin de 5 burgemeesters van het basisteam Heuvelland, het OM en de teamchef zitting hebben (4x per jaar) wordt met een dashboard met cijfermatige informatie gewerkt. De politiecijfers vormen de input voor de gezamenlijke projecten tussen politie en de BOA's. Voorbeelden hiervan zijn:

- Donkere dagen offensief (inbraakpreventie)
- Brandveiligheidsproject
- Vuurwerkproject
- Project Jeugd
- Fietsendiefstallenproject
- Project Voertuigcriminaliteit
- Scholenproject (veiligheid rondom scholen) en
- Verkeersveiligheidsproject

Daarnaast is de samenwerking met de wijkagenten geïntensiveerd. Er zijn 3 wijkagenten actief in Valkenburg aan de Geul. Wekelijks wordt door de BOA's en de wijkagenten samen gebriefd en zeer regelmatig wordt informatie gedeeld. Er is een gemeenschappelijke WhatsApp groep van (wijk)BOA's en wijkagenten. Dit leidt tot een goede interactie en samenwerking.

- o Jongeren Ontmoetingsplek (JOP).

In 2019 is de Jongeren Ontmoetingsplek (JOP) aan de Burgemeester Henssingel geëvalueerd. Het JOP heeft vele uren inzet van de BOA's (geschatte inzet 3.000 uur) en wijkagenten gevraagd, mede op basis van signalen uit de buurt over overlast. Eventuele meldingen worden ook achteraf nagekeken op de beelden die door de camera ter plaatse zijn vastgelegd. De straatcoaches en BOA's zijn in 2019 nauw betrokken bij de jeugd geweest en de contacten zijn in het algemeen goed. Daardoor is geen sprake van anonimiteit en kunnen jongeren ook op persoon worden aangesproken.

Veilig uitgaan en veilige evenementen.

- o Bestuurlijk overleg Veiligheid van horeca en evenementen.

Driemaandelijks vindt overleg plaats met de meest betrokken portefeuillehouders, i.c. de burgemeester en de wethouder economie, over veiligheid in en rond horeca en evenementen i.e. randvoorwaarden daarvoor. Brandweer en politie geven input voor dit overleg.

Het team VTH neemt deel aan het reguliere overleg van de portefeuillehouder Economie en Toerisme met de Horeca.

- o Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan.

In 2019 is gestart met het project Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). Dit project heeft tot doel om betrokken partijen (gemeente, politie, brandweer, Openbaar Ministerie en horecaondernemers) samen te brengen, de problemen in kaart te brengen en deze gezamenlijk aan te pakken. Dit alles om uiteindelijk de veiligheid, zowel fysiek als sociaal, in het uitgaansgebied te verhogen. Onder het uitgaansgebied vallen de volgende straten: Grotestraat Centrum, Muntstraat, Berkelstraat, Theodoor Dorrenplein en het Grendelplein.

- o Doorvoering specifieke maatregelen. O.m. geluidssysteem, actualisering 12-dagenregeling, cameratoezicht.

Geluidssysteem en Actualisering 12-dagenregeling.

Actualisering is in afstemming met de KHN afdeling Valkenburg opgenomen in de Omgevingsverordening. Alle opgelegde maatwerkvoorschriften zijn geïnventariseerd en samen met team Vergunningen verder opgepakt. In 2020 zal het merendeel van de locaties geactualiseerd worden (maatwerkvoorschriften aanpassen).

Cameratoezicht.

Het cameratoezicht is binnen het team VTH verder doorontwikkeld. Door de hoeveelheid camera's en de veranderende wetgeving was dit noodzakelijk. Het systeem werkt op dit moment naar behoren en is/wordt aangepast aan de daarvoor geldende veiligheidseisen. Afgelopen jaar zijn een aantal acties uitgevoerd:

- Aanwijzingsbesluiten opgesteld;
- Privacy Impact Assessment uitgevoerd;
- Verwerkersovereenkomst camerabeelden opgesteld;
- Privacy convenant uitwisseling camerabeelden opgesteld (voor gebruik beelden door politie);
- Uitwerkingsbesluit bodycams opgesteld.

In 2020 zal een en ander een vervolg krijgen.

- o Team Evenementenveiligheid/veiligheidsoverleg.

Aan het reeds ingezette proces van professionalisering is gestalte gegeven. Accenten waren o.m. vooraf bewuste afweging 'wel/niet', gestructureerde evaluaties van het verloop van evenementen. OOV heeft een prominentere rol gekregen in evenementenproces. Met name deelname aan de stuurgroep en grotere evenementen

Ondermijning.

- o Regie op bestuurlijke aanpak.

Het Proces Integrale Ondermijningsbeelden (IOB) is opgestart. Dit vormt de basis van het integraal ondermijningsbeeld dat onder verantwoordelijkheid van het RIEC wordt opgesteld. De resultaten hiervan worden in 2020 aan het college en de fractievoorzitters gepresenteerd.

o Damoclesbeleid/Hennepaanpak.

Voor het opstellen van het regionaal hennepconvenant heeft regionale afstemming plaats gevonden. Het Damoclesbeleid is gereed. De nieuwe versie van het Damoclesbeleid is in het eerste kwartaal van 2020 regionaal vastgesteld en op 23 april 2020 voor Valkenburg gepubliceerd en in werking getreden.

o Flexteam-aanpak.

De aanpak van het Flexteam is op onderdelen versterkt. Er heeft met name een doorontwikkeling plaats gevonden voor wat betreft de snelle inzetbaarheid zodra nodig (i.p.v. 'dedicated' 4x per jaar). De snelle inzetbaarheid is verbeterd. In 2019 zijn meerdere flexcontroles uitgevoerd. Meer dan de afgesproken 4 per jaar. Voor een meer uitgebreid verslag van de acties van het flexteam wordt verwezen naar het jaarverslag VTH 2019.

o Huisvesting vakantieparken

Voor de aanpak ondermijning en huisvesting vakantieparken zijn diverse regionale bijeenkomsten van politie en Provincie Limburg bijgewoond. Voor de gemeente Valkenburg aan de Geul is hierover een plan van aanpak gemaakt. Dit wordt door de BOA's in samenwerking met de wijkagenten projectmatig ten uitvoer gebracht.

Strategische thema's.

Voor de strategische thema's verwijzen wij naar het jaarverslag van het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019. Hierin zijn onderstaande thema's verder uitgewerkt:

1. Voertuigcriminaliteit (inbraak en diefstal);
2. Jeugdoverlast, veilig in en om de school;
3. Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen;
4. Brandveiligheid, externe veiligheid, fysieke veiligheid en crisisbeheersing;
5. Polarisation en radicalisering;
6. VPT/Veilige Publieke Taak;
7. Informatiebeveiliging;
8. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Wat heeft het gekost?

	Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving <i>Lasten taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.140.354	1.119.084	1.115.929
1.2	Openbare orde en veiligheid	955.962	1.061.642	954.589
	Totaal lasten	2.096.316	2.180.726	2.070.518

	Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving <i>Baten taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	68.000	68.000	71.826
1.2	Openbare orde en veiligheid	105.320	105.320	102.908
	Totaal baten	173.320	173.320	174.734

	Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving <i>Saldo taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.072.354	-1.051.084	-1.044.103
1.2	Openbare orde en veiligheid	-850.642	-956.322	-851.681
	Totaal saldo	-1.922.996	-2.007.406	-1.895.784

§ 1.2 Programma Toerisme en economie.

Bestuurlijk verantwoordelijk : Mevr. mr. drs. C.M.J. Bisschops
Ambtelijk verantwoordelijk : Dhr. ing. B.F.H. Mennens

Omschrijving programma.

In dit programma worden de activiteiten gepresenteerd, die zijn gericht op het economisch functioneren van onze gemeente. De kern waarop de beleidsvoornemens zijn gebaseerd, zijn de Toekomstvisie 2030, de Agenda Valkenburg - Hart voor Valkenburg - en de Gebiedsvisie van Buitengoed Geul en Maas. Voor dit programma zijn de relevante onderdelen uit deze visies uitgewerkt in projecten. De focus ligt op het versterken van het kwaliteitstoerisme ter bevordering van de werkgelegenheid en het welzijn en welbehagen van onze inwoners en bedrijven. Waar mogelijk en verantwoord kiest onze gemeente voor anticyclisch investeren, om daarmee de basis te leggen voor een gezonde toekomst.

Thema's programma.

Dit programma bestaat uit de volgende drie thema's:

- 1) Economie;
- 2) Toerisme en recreatie;
- 3) Toeristische heffingen.

Thema 1: Economie.

Binnen het thema economie wordt beleid en worden activiteiten gepresenteerd die gericht zijn op het economisch functioneren van onze gemeente. De kern van de beleidsvoornemens is gebaseerd op de Toekomstvisie 2030, inclusief de bouwsteen van de nieuwe toeristische visie en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 met bijbehorende bestuursafspraken.

Wat willen we bereiken?

De focus ligt met name op het versterken van het product Valkenburg in de breedste zin van het woord. Aan de ene kant met als doel om het toeristisch aanbod van Valkenburg aan de Geul te versterken, zodat dit aansluit bij de toekomstige vraag van bezoekers en toeristen. Aan de andere kant met als doel om een kwalitatief hoogwaardige leef-, werk en woonomgeving te bieden voor de eigen inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Regionale economische ontwikkelingen.

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL).

De SVREZL is een gezamenlijke visie op de ruimtelijke structuur voor winkels, kantoren en bedrijventerreinen, die is opgesteld en vastgesteld door de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De SVREZL is gericht op het versterken van de leefbaarheid en het vestigingsklimaat van de regio door het aanbod zo goed mogelijk af te stemmen op de vraag. In de SVREZL zijn locaties aangegeven waar de versterking gewenst is (kwalitatief en soms ook kwantitatief) en worden beleidsuitgangspunten geformuleerd voor nieuwe initiatieven. Verder is in de SVREZL opgenomen dat het overaanbod van winkel- en kantoometers in Zuid-Limburg op basis van deze visie wordt aangepakt.

Resultaten 2019.

De SVREZL is vastgesteld en vormt het beleidskader waarmee gewerkt wordt. Er zijn verder geen nieuwe ontwikkelingen.

Lokale economische ontwikkelingen.

StartersCentrum Limburg.

Het StartersCentrum is in 1995 opgericht. Het StartersCentrum is een zelfstandige stichting, die wordt gesubsidieerd door een aantal gemeenten. Het doel van het StartersCentrum is het informeren, adviseren en begeleiden van mensen die zich oriënteren op het zelfstandig ondernemerschap. Daarmee draagt het StartersCentrum bij aan het terugdringen van het aantal uitkeringsgerechtigden en neemt het aantal zelfstandigen toe. Tot op heden bedroeg de bijdrage van onze gemeente € 0,38 per inwoner. De afgelopen jaren is er sprake van tekorten bij het StartersCentrum. Omdat het tarief van € 0,38 per inwoner nooit is geïndexeerd maar de kosten wel stijgen, wordt het tarief vanaf 2019 verhoogd naar € 0,48 per inwoner.

Resultaten 2019.

Starterscentrum.

De samenwerking met het Starterscentrum is ook in 2019 doorgezet.

Invoering BIZ.

Aanvullend zijn de voorbereidingen getroffen om te komen tot een BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) voor Valkenburg. Na een positieve uitkomst van de draagvlakmeting kan de invoering worden afgerond en heeft Valkenburg per 1 januari 2020 een eigen BIZ.

Thema 2: Toerisme en recreatie.

Dit thema sluit nauw aan op thema 1 van dit programma, omdat alle activiteiten die op het gebied van Toerisme en Recreatie ontplooid worden eveneens als economisch zijn aan te merken.

Wat willen we bereiken?

Een economisch gezonde gemeente, waarbij toerisme en recreatie de economische motor van de gemeente vormen. Wij willen activiteiten ontplooiën die voorwaardenscheppend zijn voor een florerende toeristische sector.

Wat gaan we daarvoor doen?

Regionale economische ontwikkelingen.

Visie Vrijetijdseconomie (VTE) Zuid-Limburg.

De visie VTE is een ruimtelijk-economische visie met ontwikkelingsrichtingen en ruimtelijke keuzes op het gebied van de vrijetijdseconomie. Enerzijds bevat de visie VTE een beschrijving van de positie, kansen en ambities van Zuid-Limburg op toeristische-recreatief gebied voor de (middel)lange termijn. Anderzijds bevat de visie VTE een uitwerking voor dynamisch voorraadbeheer voor de vrijetijdseconomie. De visie zal in 2019 gereed zijn.

Resultaten 2019.

De conceptvisie is gereed en wordt begin 2020 in procedure gebracht.

Lokale toeristische ontwikkelingen.

Strategische visie toerisme Valkenburg aan de Geul.

De raad heeft kennis genomen van de hoofdlijnen van de nieuwe toeristische visie en deze als bouwsteen toegevoegd aan de toekomstvisie 2035. Verder is gesteld dat de kaders van deze nieuwe visie verder uitgewerkt dienen te worden. In 2018 wordt het kader voor hotels verder uitgewerkt in hotelbeleid. Daarna is het de bedoeling om ook andere thema's verder uit te werken. Leidend zullen hierbij in ieder geval de thema's Valkenburg Kerststad, Valkenburg Wielerstad en Valkenburg Vestingstad zijn. Ook zullen binnen de toeristische visie de te bepalen kwaliteitseisen bepalend zijn in de keuze voor evenementen en de ontwikkeling of doorontwikkeling van attracties. De mate waarin dat kan worden opgepakt is afhankelijk van de beschikbaarheid van middelen en menskracht.

Resultaten 2019.

Op 1 juli 2019 zijn de kaders van het hotelbeleid incl. toetsingskader voor hotelontwikkelingen vastgesteld door de Raad. In de tweede helft van 2019 is verder vormgegeven aan een opzet om te komen tot tools voor de vitalisering van de hotelsector.

Visie op de (Cau)berg.

De Cauberg is een icoon voor Valkenburg. In de wielersport is de berg wereldberoemd. De Cauberg omvat bedrijven zoals Holland Casino, Thermae 2000 en Landal, maar ook een kuurpark en de Gemeentegrot/Cave Experience. Voor de Cauberg is het gewenst een gebiedsvisie te ontwikkelen die een toekomstbeeld schetst voor ontwikkelingen op en in de berg.

Resultaten 2019.

Er is besloten om de verbinding tussen de Kop Cauberg, het kuurpark en de westzijde van Valkenburg centrum een plek te geven in de gebiedsvisie Valkenburg-West. In plaats van een aparte lokale visie voor de Cauberg te ontwikkelen hebben wij ervoor gekozen om dit onderdeel te laten zijn van de bredere gebiedsvisie Valkenburg-West.

Gemeentegrot.

Sinds het voorjaar van 2014 is de culturele attractie Cave Experience toegevoegd aan het toeristisch product gemeentegrot. Hierdoor is een daling van het aantal bezoekers omgebogen in een lichte stijging. In het voorjaar van 2020 loopt het contract tussen BV Limburg en Exploitatiemaatschappij Polfermolen BV (exploitant van de gemeentegrot) af. In 2019 zal onderzocht worden wat het beste toekomstscenario voor de Cave Experience en de gemeentegrot is.

Resultaten 2019.

Er is in de 2^e helft van 2019 een onderzoek door studenten van de Hogeschool opgestart naar de exploitatie van de gemeentegrot. De resultaten zijn inmiddels gepresenteerd. De gemeentegrot zal worden meegenomen in de DNA-sessie en de visie over Valkenburg West.

Organisatie kerstmarkt.

Resultaten 2019

Conform het raadsbesluit van 11 februari 2019 is de kerstmarkt in de Gemeentegrot in 2019 georganiseerd door de gemeente. Wij kijken terug op een geslaagde editie van de kerstmarkt.

Thema 3: Toeristische heffingen.

Dit thema omvat de lokale heffingen die grotendeels aan de toeristische functie kunnen worden gekoppeld.

Wat willen we bereiken?

Een evenwichtige verdeling van de toeristisch-economische lasten door een samenstel van toeristische heffingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente kent de volgende toeristische heffingen, die grotendeels aan de toeristische functie kunnen worden gelinkt:

- toeristenbelasting;
- gemakkelikhedenretributie;
- reclamebelasting;
- precariobelasting voor de terrassen;
- parkeergelden.

Deze heffingen zijn de afgelopen jaren verhoogd om daarmee de investerings- en overige exploitatielasten te kunnen afdekken. Ook de komende jaren willen wij blijven inzetten op een evenwichtige verdeling van de inkomsten en uitgaven en zullen daarbij de verschillende toeristische heffingen betrekken.

Resultaten 2019.

Geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Verbonden partijen.

Niet van toepassing.

Beleidsindicatoren.

Programma	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland	Bron
2	1	Funcziemenging	% verhouding banen en woningen	2019	43,5	53,2	CBS/LISA
2	2	Vestigingen van bedrijven	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2019	179,5	151,6	LISA

Uitwerking speerpunten Coalitieakkoord.

Speerpunt 12: “Ontwikkeling van Valkenburg aan de Geul als innovatieve proeftuin”.

Met dit speerpunt willen wij inzetten op:

- a. het realiseren van een technologie-/innovatiepark op het gebied van voeding, horeca en duurzaamheid/schone energie;
- b. het stimuleren van duurzame agrarische bedrijven;
- c. economische acquisitie en op actief beleid om investeerders naar Valkenburg te trekken (onder andere uitbreiden mogelijkheden Chinese en andere haalbare en betekenisvolle connecties).

Vooralsnog worden voor dit speerpunt geen extra middelen geraamd. Wanneer zich kansen voordoen, zullen wij de raad separaat daarom vragen.

Resultaten 2019.

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Speerpunt 14: “Focus op herijking van toekomstvisie Valkenburg aan de Geul 2035 met inpassing van (door)ontwikkeling van (grote) projecten”.

Toekomstvisie.

Voor de herijking van de toekomstvisie wordt een intern traject georganiseerd met raad, college en maatschappelijke middenveld. De nieuwe toekomstvisie moet een gemeente breed omvattende visie zijn, in al haar aspecten. Aansluitend bij de bovenliggende visies. Vooralnog zijn voor dit proces geen middelen nodig.

a. Verder uitbouwen Vestingstad Valkenburg.

Sinds de besluitvorming over het centrumplan in 2009 is er in het winkelcentrum en historisch centrum een kwaliteitsslag gemaakt in de openbare ruimte. Daarnaast is ervoor gekozen om de oude Vestingstad meer zichtbaar te maken in het straatbeeld (herbouw Geulpoort, reconstructie Grendelpoort en stadsgracht Halderpark). Ook bij de herinrichting van het Walramplein wordt aandacht gegeven aan het (deels) terugbrengen van de oude stadsmuur in het straatbeeld.

Er liggen nog veel meer prachtige kansen door de middeleeuwse vestingstad te zien en te benaderen als één geheel, als één groot, verhalend monument. We moeten door met het verleden, waarbij verder moet worden gekeken dan alleen fysieke maatregelen. Hoe kan de Vestingstad het beste worden vermarkt? Zet Valkenburg op de kaart als bestemming voor de erfgoedtoerist, waarbij onder andere gedacht kan worden aan het stimuleren van initiatieven, zoals het krachtig positioneren van de Romeinse Katakomben, de doorontwikkeling van het museum Land van Valkenburg, het introduceren van vestingfeesten en de ontwikkeling van (historische) stadswandelingen. Om dit soort zaken verder te stimuleren is een werkbudget nodig van € 40.000,- per jaar.

Op het fysieke vlak is het wenselijk om in deze raadsperiode standpunten in te nemen over:

- De verdere inbedding van de Berkelpoort in de Vestingstad;
- De rijkdom van de ruïne beleefbaar te laten worden voor onze inwoners en te laten uitgroeien tot een toeristische attractie van formaat;
- Het toevoegen van een functie aan de Grendelpoort en het realiseren van de verbinding Grendelpoort-Ruïne. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 140.000,-.

Resultaten 2019.

Er is een concept toekomstvisie opgesteld, medio 2020 dient afronding en besluitvorming over het vervolgtraject plaats te vinden. Op dit moment loopt het proces om af te stemmen of en hoe verder te gaan met de Unesco-status van geopark.

b. Citymarketing/Winkelstad.

De gemeente heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het renoveren en upgraden van de binnenstad. Deze inzet heeft geleid tot een aanmerkelijke verbetering van de kwaliteit van het totaalproduct Valkenburg aan de Geul. Deze kwaliteitsslag moet in de toekomst nog beter dan voorheen worden uitgedragen, om daarmee onze positie te verstevigen en Valkenburg ook als winkelstad beter op de kaart te zetten. Daarvoor willen we komen tot de ontwikkeling en uitvoering van een plan op het gebied van Citymarketing, dat zich moet richten op het zo goed mogelijk profileren van onze gemeente. Naast specifieke aandacht voor het winkelgebied moet er uiteraard ook aandacht zijn voor onze sfeervolle dorpskernen met hun eigen identiteiten en unique selling points. Zij bepalen mede het imago van Valkenburg als bruisende, actieve en attractieve stad.

Een citymarketingplan zal in nauw overleg met de bewoners en bedrijven ontwikkeld moeten worden. Alleen wanneer er een gezamenlijke visie en breed draagvlak is, zullen bedrijven en bewoners mede de identiteit en het imago van Valkenburg aan de Geul in positieve zin kunnen en willen uitbouwen. Tevens willen wij met dit speerpunt inzetten op het stimuleren van kwalitatieve horeca en het doorzetten van de ontwikkeling van horeca in de kernen en het buitengebied. Ook moet er aandacht zijn voor de toegankelijkheid voor mindervaliden.

Voor het structureel inbedden van citymarketing is jaarlijks een bedrag nodig van € 60.000,-.

Resultaten 2019.

Er zijn voor 2019 geen middelen hiervoor vrijgemaakt dus ook geen verder actie in ondernomen. Wel is er opdracht verleend aan de Hogeschool Zuyd voor een onderzoek door studenten naar het functioneren van het winkelgebied. Dit onderzoek is uitgevoerd en de resultaten zijn begin 2020 gepresenteerd. Hierop aansluitend wil de BIZ inzetten op een citycoach en daarvoor gelden vrijmaken.

Speerpunt 15: “Ontwikkelen visie en uitvoeren masterplan toerisme & horeca”.

a. Hotelbeleidsplan/ transformatieopgave.

Het toerisme is de economische kurk, waar onze gemeente op drijft. Circa 50% van alle overnachtingen vindt in hotels plaats. Uit het Limburgse hotelmarktonderzoek blijkt dat 50% van de hotels en 30% van de kamers in het Heuvelland geen kwaliteit en geen perspectief hebben. Daarnaast is de bezettingsgraad in het Heuvelland lager dan in de rest van Zuid-Limburg. Verder maakt zo'n 20% van de hoteliers in het Heuvelland zich zorgen over de bedrijfsopvolging. Ook geeft een kleine 20% van de ondernemers aan hun hotel de komende vijf jaar te willen verkopen c.q. de hotelexploitatie te willen beëindigen. Ook zijn er plannen (hard en zacht) om de komende jaren een kleine 500 hotelkamers toe te voegen. Al deze ontwikkelingen zijn aanleiding om strategisch hotelbeleid te ontwikkelen. De uitwerking van een hotelbeleidsplan is in 2018 opgestart. De daaraan verbonden kosten komen ten laste van het daarvoor in aanmerking komende reguliere budget.

Resultaten 2019.

Op 1 juli 2019 zijn de kaders van het hotelbeleid incl. toetsingskader voor hotelontwikkelingen vastgesteld door de Raad. In de tweede helft van 2019 is verder vormgegeven aan een opzet om te komen tot tools voor de vitalisering van de hotelsector.

b. Horeca masterplan.

De Valkenburgse horeca kampt met grote personeelstekorten. Door middelbaar horeca onderwijs naar Valkenburg te halen, kunnen jongeren voldoende stageplekken krijgen in de horeca. Van de kant van de ondernemers betekent dit dat ze hun hotel of restaurant aantrekkelijk moeten maken als stageplek. Dat betekent leermeesterschap en goed werkgeverschap. Door deze facetten aan elkaar te koppelen, krijgt het vak weer de uitstraling die het moet hebben. Mensen die trots zijn om in de horeca te werken en die daar een gedegen opleiding en een goed salaris voor krijgen. De hotelvisie is daarbij belangrijk. Hotels die gesaneerd moeten worden, kunnen een herbestemming krijgen als studentenwoning of als starterswoning. Vooral dit laatste is belangrijk, zodat jongeren die in Valkenburg werken zich ook hier kunnen settelen. Daarmee wordt het laatste punt van het masterplan, de krimp, ondervangen. Als Valkenburg aantrekkelijk is voor starters kan een kentering teweeg worden gebracht.

Resultaten 2019.

In 2019 zijn forse stappen gezet om te komen tot een FoodLab. De VISTA MBO-opleiding Foodlab is in februari 2020 van start gegaan met 14 deelnemers. Nieuwe deelnemers kunnen permanent instromen.

c. Formatiebehoefte economische zaken.

Onze organisatie heeft al enkele jaren ervaring opgedaan met projectmatig werken. De transformatie van beleidsmedewerkers/toetsers naar regisseurs/projectleiders is in volle gang. Het rendement en de effecten van de organisatie zijn hierdoor toegenomen. Valkenburg scoort in verhouding tot gemeenten van gelijke omvang hoog in het van de grond krijgen van projecten c.q. in het realiseren van businessplannen.

Bij de provincie hebben wij een goede naam opgebouwd, die ook de interesse wekt van investeerders, exploitanten en ondernemers. Het probleem dat zich regelmatig voordoet is dat nieuwe kansen of projecten niet kunnen worden opgepakt vanwege een gebrek aan capaciteit. Veelal wordt dan gebruik gemaakt van externe adviseurs. Dit is niet alleen kostbaar, maar heeft ook als nadeel dat het werk niet integreert/involveert in de organisatie. Daardoor blijven externen vaak langer op de loonlijst staan dan nodig. Het aantrekken van een projectleider, die breed inzetbaar is op toerisme/economie, zal leiden tot een hoger rendement en tot een kostendaling van externe adviseurs. Met de uitbreiding van de formatie is een bedrag gemoeid van € 100.000,-. Daarmee kan dan ook invulling worden gegeven aan de professionalisering van de evenementenorganisatie (zie speerpunt 16). In afstemming met de regio willen wij ook de regierol op het terrein van toerisme en recreatie nader vorm geven. Hiervoor is een jaarlijks werkbudget nodig van € 10.000,-. Deze gelden zullen vooral worden ingezet voor bijeenkomsten met gemeenten en eventuele andere partijen.

Naast een verruiming van de structurele budgetten is ook een incidenteel werkbudget nodig van € 200.000,- ten behoeve van incidentele inhuur, lobbykosten en enquêtes, zoals een jaarlijkse inwoners- en toeristenmonitor. Een deel van dat budget kan ook worden ingezet voor innovatieve doeleinden en voor verder onderzoek naar de Valkenburgpas. Denk hierbij bijvoorbeeld aan korting in de retail of aan korting bij attracties op vertoon van de pas.

Resultaten 2019.

Er is beperkte aanvullende formatieruimte vrijgespeeld, de vacature is ingevuld waardoor er meer capaciteit beschikbaar is om met thema's rondom economie en toerisme aan de slag te gaan.

Met betrekking tot de samenwerking in het Middengebied is Soete 2 in 2019 vastgesteld en daaruit zijn 4 programmalijnen ontstaan. Onze gemeente is voorzitter van de programmalijn Toerisme.

d. Nieuwe fase economische samenwerking Zuid Limburg.

De economische samenwerking in Zuid-Limburg zal een nieuwe opzet krijgen, met een sterkere betrokkenheid van de kleine en middelgrote gemeenten. Hiermee is jaarlijks een bedrag gemoeid van € 6,- per inwoner, dus afgerond € 100.000,-. Daarbij wordt uitgegaan van deelname van alle Zuid-Limburgse gemeenten.

Resultaten 2019.

Structureel is in de begroting € 67.000,- opgenomen voor economische samenwerking. Vanuit het middengebied zijn de programmalijnen uitgewerkt en zijn de uitvoeringsprogramma's gestart.

Speerpunt 16: "Opstellen evenementenbeleid met daarbij evaluatie huidige evenementen en ontwikkeling nieuwe evenementen".

Professionalisering Evenementenorganisatie en veiligheid.

Evenementen vormen een belangrijk instrument om Valkenburg regionaal, nationaal en internationaal op de kaart te zetten. Evenementen genereren niet alleen op de dagen van het evenement zelf een grote economische spin off. Door de naamsbekendheid en de profilering wordt Valkenburg ook daarna verkozen tot weekend- of vakantiebestemming.

Valkenburg heeft op het vlak van evenementen een goede reputatie en moet deze ook de komende jaren hoog houden. Daarbij willen we niet alleen de balans in lusten en lasten voor de eigen inwoners en de toeristen meenemen, maar ook het huidige evenementenbeleid kritisch evalueren en herijken met het oog op de toekomst. Centraal daarin zal komen te staan dat we nog meer dan voorheen willen streven naar kwalitatief hoogwaardige evenementen, in lijn met de toekomstvisie op Valkenburg 2035, waarbij een positieve uitstraling voor Valkenburg centraal moet staan.

Bij evenementen denken wij aan The Passion, een Touretappe, Veteranen EK, gekoppeld aan de Amstel Gold Race, the Freedom Ride in het kader van de bevrijding (wielerevenement), 75 jaar bevrijding, Valkenburg uit de kunst, NK Living Statues en het Schutterstreffen in 2020.

Om aan het vorenstaande invulling te kunnen geven, is structurele uitbreiding van formatie noodzakelijk. Met de financiële consequenties daarvan is bij speerpunt 15 rekening gehouden. Om de zo net genoemde evenementen financieel te kunnen ondersteunen, dient een bedrag van € 1.055.000,- aan de begroting te worden toegevoegd, waarvan € 70.000,- structureel doorwerkt.

Resultaten 2019.

In 2019 is met name extra aandacht uitgegaan naar 75 jaar bevrijding. In de tweede helft van 2019 is ook het traject opgestart om te komen tot nieuw evenementenbeleid. Het streven is dat in de tweede helft van 2020 een nieuw evenementenbeleid kan worden vastgesteld door de raad.

Speerpunt 17: “Vormgeven uitstallingenbeleid aansluitend bij horeca terrassenbeleid en winkelaanbod in balans brengen met toeristische focus”.

Met dit speerpunt willen wij het uitstallingenbeleid definitief regelen binnen een eenduidig beleid voor horeca en retail om de binnenstad veilig, aantrekkelijk, levendig en ordelijk te maken/houden, met daarbij aandacht voor toegankelijkheid mindervaliden. In de hiervoor benodigde middelen en capaciteit is voorzien.

Resultaten 2019.

Het concept uitstallingenbeleid is in een intensief traject met de ondernemers vormgegeven. Doel is om in de tweede helft van 2020 te komen tot besluitvorming.

Speerpunt 18: “Evalueren huidig parkeervergunningensysteem en vergunningensysteem afdekken vanuit toeristische/evenementenopbrengsten”.

Met dit speerpunt willen wij tijdelijk maatwerk bieden voor ouderen/hulpbehoevenden, zodat het nieuwe parkeervergunningensysteem door iedereen gebruikt kan worden. Tevens zetten wij in op het evalueren van het digitaal systeem en willen wij de bewonersparkeervergunning voor de inwoners van de kern Valkenburg, die daar recht op hebben en daarvoor momenteel € 18,75 betalen, vanaf volgend jaar kosteloos verstrekken. De inkomstenderving, die daarmee gepaard gaat en de extra kosten, die deze maatregel vergt omdat meer vergunningen zullen worden afgegeven, taxeren wij in totaal op € 50.000,- per jaar.

Resultaten 2019.

De eerste bewonersvergunning is sinds 2019 inmiddels gratis. Daarnaast heeft de evaluatie van het vergunningensysteem al in 2018 plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost?

Programma Toerisme en economie <i>Lasten taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.63	Parkeerbelasting	8.853	8.853	7.749
0.64	Belastingen overig	27.000	27.000	9.486
2.2	Parkeren	1.310.139	1.603.937	1.437.909
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	25.775	24.292	27.234
3.4	Economische promotie	1.298.866	3.035.806	2.870.953
5.4	Musea	126.196	73.814	69.235
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	479.961	625.671	537.343
Totaal lasten		3.276.790	5.399.373	4.959.909

Programma Toerisme en economie <i>Baten taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.63	Parkeerbelasting	3.017.000	3.127.500	3.199.824
0.64	Belastingen overig	450.000	502.500	518.320
2.2	Parkeren	0	0	8.403
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.000	3.000	3.007
3.4	Economische promotie	2.387.707	4.046.227	4.184.617
5.4	Musea	43.650	43.650	44.975
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	515.323	519.323	611.214
Totaal baten		6.416.680	8.242.200	8.570.360

Programma Toerisme en economie <i>Saldo taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.63	Parkeerbelasting	3.008.147	3.118.647	3.192.075
0.64	Belastingen overig	423.000	475.500	508.834
2.2	Parkeren	-1.310.139	-1.603.937	-1.429.506
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-22.775	-21.292	-24.227
3.4	Economische promotie	1.088.841	1.010.421	1.313.664
5.4	Musea	-82.546	-30.164	-24.260
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	35.362	-106.348	73.871
Totaal saldo		3.139.890	2.842.827	3.610.451

§ 1.3 Programma Sociaal domein.

Bestuurlijk verantwoordelijk	:	Dhr. drs. R. Meijers Mevr. mr. drs. C.M.J. Bisschops
Ambtelijk verantwoordelijk	:	Dhr. dr. J.J. Schrijen Dhr. ing. B.F.H. Mennens

Omschrijving programma.

In dit programma komen de activiteiten op het gebied van de sociale voorzieningen en de maatschappelijke dienstverlening aan bod. Onze gemeente richt zich vooral op de zelfredzaamheid en participatie van burgers, op versterking van informele netwerken en een betere afstemming van maatschappelijke organisaties op behoeftes en vragen van burgers. Ook streven we naar versterking van samenhang tussen welzijn, wonen en zorg. Uitgangspunt daarbij is het stimuleren en versterken van het zelforganiserend vermogen van burgers.

Dit valt naadloos samen met de inhoud van het coalitieakkoord 2018-2022, waarin het accent ligt op buurtkracht en menskracht. Tevens laten wij ons leiden door de vastgestelde kadernota “Meedoen in Valkenburg aan de Geul: een andere kijk op participatie van burgers”, met daarin het centrale gedachtegoed over zelfsturing. In die kadernota nemen de gemeenschappen vanuit het gedachtegoed van zelfsturing in het proces van gemeenschapsontwikkeling een dominante plaats in. Dit betekent dat in de benadering van de gemeenschappen en de aanpak van vraagstukken er primair sterk wordt geacteerd vanuit de eigen kwaliteiten en capaciteiten die in de samenleving verscholen liggen.

Daar waar burgers zich (tijdelijk) niet meer zelf kunnen redden, moeten voorzieningen vanuit de gemeente ingezet kunnen worden. Dat moet snel en efficiënt gebeuren, zónder grote administratieve (langdurige) procedures. Deze voorzieningen hebben betrekking op zelfredzaamheid ten aanzien van jeugd, werk, inkomen en zorg.

Thema's programma.

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

1. Werk en inkomen;
2. Ondersteuning en zorg;
3. Onderwijs en educatie;
4. Sport, kunst en cultuur;
5. Vrijwilligerswerk.

Thema 1: Werk en inkomen.

Optimalisatie uitvoering re-integratie en participatie.

De laatste jaren hebben tal van ontwikkelingen plaatsgevonden: de invoering van de Participatiewet, de fusie van drie sociale diensten tot Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, de fusie van voorheen Stichting Phoenix, Prolabor BV en de pilot Podium24 tot het huidige werkgeversservicepunt Podium24, de herpositionering en opdrachtverbreding van MTB en tot slot de doorontwikkeling van de dienstverlening van Annex. Als gevolg hiervan hebben de organisaties in eerste instantie hun aandacht op de eigen dienstverlening gericht. Inmiddels bestaat er een sterke behoefte én noodzaak aan een gezamenlijke opdracht, waarvoor partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Zeker nu het momentum daar is in verband met de aantrekkende economie en de daaruit voortvloeiende personeelsbehoefte. Door de samenwerking te verstevigen en de dienstverlening veel meer in samenhang te brengen, kunnen betere resultaten worden bereikt. Zowel in de ondersteuning van de inwoners als ten aanzien van de bestandsontwikkeling en de invulling van de vraag van de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken?

Een meer effectieve en efficiënte dienstverlening aan de inwoners, die leidt tot een beter resultaat op het gebied van doorstroom en uitstroom van de gemeentelijke doelgroep.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om meer resultaat te realiseren, is het niet alleen zaak dat de match van vraag en aanbod wordt verbeterd, maar ook dat meer aandacht uitgaat naar de ontwikkeling van de te bemiddelen doelgroep. De te ontplooiën acties en activiteiten zijn aldus te clusteren in een aanpak langs twee sporen.

- spoor 1 - project- en trajectgeslacht.

Om meer mensen in beweging richting werk te krijgen, is het nodig aanvullende acties uit te zetten die raken aan de kwaliteit en ontwikkeling van het bestand. Dit vraagt een ontwikkeling van een nieuw instrumentarium. Maar ook kunnen bestaande instrumenten nog meer worden ingezet, waarbij modulaire inzet mogelijk is. De benodigde ondersteuningsmiddelen kunnen afzonderlijk of in combinatie, tegelijkertijd dan wel gevolgtijdelijk, in een traject worden ingezet. Op basis van maatwerk, al naar gelang het ontwikkelpotentieel van de burger en diens perspectief op de arbeidsmarkt of in participatie. Deze intensivering van de ontwikkeling van de burgers zal door de ketenpartners in samenhang worden opgepakt.

- spoor 2 - de match.

Vervolgens is het zaak om meer mensen die actief zijn in een traject richting werk, daadwerkelijk op (reguliere) banen gematcht te krijgen. Ook hier ligt een verantwoordelijkheid bij de gehele keten. Dit vraagt evenwel niet alleen actie van 'aanbodzijde'. De overtuiging is dat ook aan de kant van de werkgever iets moet gebeuren om de reguliere plaatsing van de veranderende doelgroep te stimuleren. Door deze aanpak worden dus meer arbeidsgeschikte én nog arbeidsgeschikt te maken mensen naar de arbeidsmarkt gebracht.

Resultaten 2019.

De 2-sporenaanpak heeft geresulteerd in een stevigere samenwerking, betere resultaten qua ondersteuning van de inwoner, gemeentelijke bestandsontwikkeling en beantwoording van de arbeidsmarkt vraag. Meer mensen zijn in beweging gekomen en meer mensen hebben hun weg op de arbeidsmarkt gevonden.

2019	Ambitie	Realisatie
Extra activeren	185	259
Extra plaatsen	120	146

Daarnaast zijn nieuwe manieren van samenwerken onderzocht, zoals het Participatieplein waar mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en werkgevers elkaar ontmoeten. Het daadwerkelijk uitvoering geven aan de pilot zal op (korte) termijn plaatsvinden. Eveneens zal het model Smart Market nader onderzocht worden.

Nieuwe inburgering 2020.

Begin juli 2018 maakte minister Koolmees bekend dat hij de inburgering van nieuwkomers in 2020 drastisch wil veranderen. De regie op inburgering gaat weer naar gemeenten en het leenstelsel wordt afgeschaft. De praktijk leerde dat het huidige inburgeringssysteem simpelweg niet werkt. Het is nodeloos ingewikkeld en niet effectief. Doordat nieuwkomers zelf op zoek moeten naar (taal)aanbieders, ontstond een onoverzichtelijke markt van aanbieders waar fraude en misstanden voorkwamen. Een evaluatie van de Wet inburgering onderschrijft dit inmiddels.

Wat willen we bereiken?

De minister wil dat statushouders vanaf het eerste moment aan de slag gaan met hun inburgering. Gemeenten moeten hen activeren en begeleiden. De belangrijkste punten van vernieuwing zijn:

- Regie op inburgering gaat terug naar gemeenten;
- Het leenstelsel wordt afgeschaft, gemeenten kopen inburgerlessen in;
- Nieuwkomers krijgen bij de gemeente een brede intake en een Persoonsplan Inburgering en Participatie;
- Gemeenten ontzorgen nieuwkomers in de eerste periode, ze betalen huur en kosten voor verzekeringen vanuit de bijstand;
- Er gelden strengere eisen voor inburgering, waaronder een hogere taaleis. Ook kunnen gemeenten eerder boetes uitdelen als nieuwkomers zich niet voldoende inzetten;
- Ontheffing van inburgering is niet langer mogelijk;
- Het examenstelsel wordt eenvoudiger gemaakt;
- De financiering is op basis van prestatiebeloning.

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitwerking van de details van de plannen van de minister zijn nog niet bekend. Tijdens de opstelling van deze begroting werden nog Kamerdebatten gevoerd over deze nieuwe manier van inburgeren. Wel is inmiddels duidelijk dat er in 2019 fikse stappen gezet moeten worden om klaar te zijn voor de nieuwe inburgering vanaf 2020. Denk hierbij aan een beleids- en uitvoeringsplan, samen met een aanbesteding in 2019, gezamenlijk met de Maastricht-Heuvelland gemeenten.

Resultaten 2019.

Voor de implementatie van de nieuwe Inburgeringswet is in 2019 een werkgroep gestart met deelnemers uit alle Maastricht-Heuvelland gemeenten. De projectleider binnen deze werkgroep vormt tevens de schakel in een grotere werkgroep van geheel Zuid-Limburg. De conceptwet is in de zomer bekend gemaakt. Het is vooral een uitvoeringswet met weinig beleidsvrijheid voor gemeenten. Een definitieve wetgeving als ook de definitieve Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) zijn nog niet beschikbaar. In 2019 is bekend geworden dat de invoering van de Wet Inburgering uitgesteld wordt naar 1 januari 2021. Desondanks is er op basis van de conceptwet een begin gemaakt met een uitwerkingsagenda veranderopgave inburgering. De voorbereidingen voor een aanbesteding zijn uitgesteld tot 2020, wanneer de definitieve wet en de AMvB's bekend zijn.

Thema 2: Ondersteuning en zorg.

Lokaal gezondheidsbeleid.

In het kader van het regionaal gezondheidsbeleid “van signaalrood naar bronsgroen!” is een drietal werkgroepen opgericht: gezonde jeugd, gezonde wijk en aandacht voor kwetsbare personen. Het gedachtegoed van positieve gezondheid (dit is het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en regie te voeren over het eigen leven) is hierbij steeds de basis, het inlopen van gezondheidsachterstanden in Zuid Limburg de overkoepelende ambitie.

Wat willen we bereiken?

We willen niet alleen regionaal inzetten op het inlopen van gezondheidsachterstanden, maar willen dit ook op lokaal niveau realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met een vertegenwoordiging van de Adviesraad Sociaal Domein starten we met een werkgroep lokaal gezondheidsbeleid. Deze werkgroep stelt een plan van aanpak op waarin het lokale gezondheidsbeleid wordt vormgegeven. We sluiten aan bij zaken die er al zijn, zoals JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht), Actief Plus en EuPrevent (senior vriendelijke gemeente). We gaan op zoek naar oplossingen om de gezondheidsachterstand aan te pakken. We verbinden daarbij gezondheid aan een lage sociaal economische status en aan laaggeletterdheid. We zoeken de samenwerking hierbij op met Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, het sociaal team Valkenburg aan de Geul, de kernoverleggen, de Vincentiusvereniging, het DigiTaalhuis en het project GIDS (gezond in de stad).

Resultaten 2019.

Regionaal gezond.

Vanuit de drie regionale werkgroepen is besloten tot prioritering van het inzetten op een gezonde jeugd. Hiervoor is het Programma Trendbreuk opgesteld. Kern van de aanpak is dat de 16 Zuid-Limburgse gemeenten samen met de provincie, het Rijk, zorgaanbieders en tal van maatschappelijke partners meerjarig werk maken van de trendbreuk door gericht te werken aan het inlopen van de achterstanden. Hierbij ligt de focus op het kansrijk, gezond en veilig laten opgroeien van de jeugd. Aanpakken die aantoonbaar bijdragen aan betere kansen voor de jeugd worden zoveel als mogelijk uitgerold in de gehele regio. Het regionaal gezondheidsbeleid is vervat in 9 beleidsuitgangspunten die richtinggevend zijn voor de aanpak van de komende jaren. In december 2019 is het regionaal gezondheidsbeleid “Zuid springt eruit, Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid” door de gemeenteraad vastgesteld.

Lokaal gezond.

Omdat er regionaal op het gebied van gezondheid de focus ligt op de jeugd hebben wij ons lokaal gericht op senioren. Wij sluiten hierbij aan op het actieprogramma “Een tegen eenzaamheid” van het Ministerie van VWS. Zij hebben in 2018 het actieprogramma “Een tegen eenzaamheid” gelanceerd. Het doel hiervan is om de trend van eenzaamheid onder ouderen te doorbreken: minder eenzaamheid onder 75-plussers. In oktober hebben wij een symposium georganiseerd met als doel het smeden van een lokale coalitie tegen eenzaamheid. In totaal hebben ruim 80 personen en organisaties zich aangesloten bij deze coalitie. Op basis van de uitkomsten van het symposium hebben wij een plan van aanpak geschreven. Dit wordt in 2020 samen met de coalitiepartners aangescherpt en uitgevoerd.

Herijking sociaal team Valkenburg aan de Geul.

Sinds 1 januari 2015 is in onze gemeente een sociaal team actief. In dit team vindt multidisciplinaire samenwerking plaats in het sociale domein. Er komen casussen aan de orde waarbij sprake is van meerdere problemen van cliënten die zorg nodig hebben op de diverse leefgebieden. De volgende organisaties nemen deel aan het sociaal team: MEE, Trajekt (maatschappelijk werk), Steunpunt Mantelzorg, Hulp bij dementie, wijkverpleegkundige, Veiligheidshuis, openbare orde en veiligheid (gemeente), wijkagent, Wonen-Zuid, Woonpunt, Levanto, Kredietbank, WMO consulenten en consulenten Participatiewet. De coördinatie van het sociaal team is door de gemeente aan MEE opgedragen.

Het doel van het sociaal team is tweeledig:

1. De integrale aanpak van multiproblematiek;
2. Elkaar als (zorg)organisatie beter leren kennen en vinden.

Wat willen we bereiken?

Door de herijking van het sociaal team willen we meer aansluiten bij het proces van de gemeente Maastricht en bij de doelstelling uit de Toekomstagenda sociaal domein Maastricht-Heuvelland 2018-2022: “Het voorkomen van problemen: gerichte samenhangende focus op preventie en vroegsignalering”.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij vormen een sociaal kernteam met daarin vertegenwoordigers van een viertal organisaties uit de zorg en het welzijnswerk onder regie van de gemeente. Dit sociaal kernteam levert een bijdrage aan de kwaliteit van leven en welzijn van (buurt)bewoners. Dat doet het team door aan te sluiten bij individuele en collectieve behoeften en mogelijkheden door, voor en met de buurt. Het sociaal kernteam werkt vanuit de kern en niet vanuit het gemeentehuis. De overige organisaties, die nu deel uitmaken van het sociaal team, blijven betrokken bij het sociaal kernteam. Wanneer andere (zwaardere) expertise en/of deskundigheid nodig is, zal deze betreffende organisatie benaderd worden om aan te sluiten bij het kernteam. De opdracht van het sociaal kernteam is meer op te lossen, met ondersteuning van collectieve, algemeen toegankelijke voorzieningen en meer te sturen op de eigen kracht van burgers en hun netwerk. De leden van het sociaal kernteam gaan zo nodig ook op burgers af. Problemen kunnen door deze manier van werken vroegtijdig worden gesignaleerd en/of voorkomen worden.

Resultaten 2019.

In september 2019 is het sociaal team 2.0 van start gegaan met de volgende organisaties: MEE als coördinator, Envida (wijkverpleegkundige), Trajekt (maatschappelijk werk), Kredietbank Limburg, gemeente (Wmo-consulent, beleidsmedewerker sociaal domein, ambtenaar openbare orde en veiligheid en op afroep de externe coördinator leefbaarheid), BOA en politie (op afroep). Het eerste gedeelte van het overleg gaat over actuele zaken die spelen in onze gemeente. Door zitting te nemen in het sociaal team heeft de gemeente een kort lijstje naar de deelnemers aan het sociaal team. De meeste tijd wordt besteed aan casussen. De aanwezige zorgprofessionals dragen suggesties aan voor het oplossen van een casus. Er is veel aandacht voor de algemeen toegankelijke voorzieningen. Er is geen start gemaakt met het inloopspreekuur. De meeste leden van het team hebben via hun eigen organisatie al een spreekuur. Hier wordt weinig gebruik van gemaakt. Op basis van dit gegeven hebben wij besloten om geen inloopspreekuur te creëren. Het sociaal team is via de coördinator, de consulent van MEE, telefonisch te bereiken. Het is ook mogelijk om een afspraak te maken voor een huisbezoek.

Bewegmakelaar.

Een onderzoek instellen naar de behoefte van een bewegmakelaar, iemand die inwoners, die dringend het advies krijgen meer te gaan bewegen, letterlijk aan de hand neemt, op zoek naar een geschikte beweegactiviteit.

Wat willen we bereiken?

Een bewegmakelaar, die inwoners begeleidt naar één of meerdere beweegactiviteiten met het doel meer en vooral gezond bewegen en bevorderen van het sociaal contact.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2018 nemen wij deel aan de interventie Actief Plus. Duizend alleenwonende 65-plussers zijn aangeschreven en gevraagd mee te doen aan een onderzoek om het beweeggedrag te bevorderen. Ruim 100 ouderen hebben de vragenlijst ingevuld en krijgen over het gehele jaar een drietal beweegadviezen. De beleidsmedewerker Sociaal Domein en de combinatiefunctionaris staan paraat om ouderen desgewenst te begeleiden naar een beweegactiviteit. Onder andere de resultaten van dit onderzoek moeten uitwijzen of een bewegmakelaar voorziet in de behoefte om ouderen te begeleiden naar beweegactiviteiten. We willen gesprekken voeren met huisartsen, fysiotherapeuten, maatschappelijk werkers en andere zorgverleners om inwoners van onze gemeente, jong en oud, die meer zouden kunnen bewegen, door te verwijzen naar de bewegmakelaar. Met deze zorgverleners willen we ook de competenties die een bewegmakelaar moet hebben, bespreken. Gesprekken met voorbeeldgemeenten Vaals en Maasgouw moeten duidelijkheid verstrekken over de verdere aanpak.

Resultaten 2019.

Uit gesprekken met huisartsen en overige zorgaanbieders is gebleken dat de bewegmakelaar een welkome aanvulling zou zijn op het al aanwezige zorgaanbod in onze gemeente. We zijn in gesprek met de regio Parkstad waar men ook werkt met een vergelijkbaar concept. De aldaar aanwezige expertise kunnen wij gebruiken voor onze lokale inzet van de bewegmakelaar. Daarnaast hebben wij contact met het Kenniscentrum Welzijn op Recept. Ook hier zijn bruikbare initiatieven die wij kunnen inzetten in onze gemeente. We hebben een aantal onderzoeken bestudeerd waaruit blijkt dat de inzet van de bewegmakelaar op termijn geld gaat “opleveren” in het sociale domein. In het plan van aanpak een tegen eenzaamheid hebben wij het voornemen om de bewegmakelaar in te zetten als meldpunt voor eenzaamheid. Tenslotte hebben wij de mogelijkheden onderzocht naar mogelijke subsidies voor de opstart van het concept Welzijn op Recept met daaraan gekoppeld de bewegmakelaar.

Thema 3: Onderwijs en educatie.

Inclusief Kindcentrum.

Het Inclusief Kindcentrum wil kinderen van 0 tot ongeveer 12 jaar maximale ontwikkelingskansen bieden in de eigen omgeving via een kwalitatief hoogstaand en samenhangend aanbod van onderwijs, opvang en ondersteuning.

Wat willen we bereiken?

Wij hebben met INNOVO, Kom leren en MIK in het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs afspraken gemaakt om te komen tot twee Inclusieve Kindcentra (IKC), één in Valkenburg en één in Berg en Terblijt. In deze IKC's wordt een kwalitatief hoogstaand en samenhangend aanbod voor onderwijs, opvang en ondersteuning gerealiseerd, gericht op het ontwikkelen, opvangen en uitdagen van kinderen van 0 tot 12 jaar. Kennis en expertise op het gebied van onderwijs, opvang, zorg en ondersteuning worden gebundeld zodat zoveel mogelijk kinderen met verschillende capaciteiten en ondersteuningsvragen er gebruik van kunnen maken. Door deze samenwerking ontstaat een netwerk van diensten gericht op het realiseren van een doorlopende leerlijn van het kind. Daaromheen wordt op basis van lokale behoefte en aanbod de leerlijn verbreed met andere maatschappelijke activiteiten vanuit het buurt- en verenigingsleven, sport, ontmoeting etc. De vormgeving van het IKC Valkenburg en Berg en Terblijt wordt uiterlijk in 2027 afgerond.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt in 2019 een plan van aanpak ontwikkeld voor het IKC Valkenburg en het IKC Berg en Terblijt. In 2019 wordt gestart met de uitvoering van dit plan.

Resultaten 2019.

In 2019 is samen met INNOVO, Kom Leren en MIK een nieuwe visie uitgewerkt en bepaald dat we niet enkel inclusieve maar ook integrale kindcentra willen realiseren. Het VVE-beleid, zoals opgenomen in het in 2019 vastgestelde Gemeentelijk Onderwijsachterstanden beleid vormt de basis voor deze visie. Met het realiseren van een Integraal en Inclusief Kindcentrum (IKC) willen we de volgende doelen bereiken:

1. Inclusie bevorderen en segregatie tegen gaan;
2. Samen duiden, samen doen: doorgaande leer- en zorglijnen;
3. Gelijke kansen voor jeugdigen bevorderen: stimulering en ondersteuning.

Deze visie is vastgelegd in het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs. Afsproken is dat er een ontwikkelagenda IKC wordt opgesteld. Dit is uitgesteld tot 2020.

Inzet Gemeentelijk onderwijsachterstand budget (GOAB).

Op 16 mei 2018 heeft de Tweede Kamer in meerderheid positief gereageerd op het besluit van minister Slob voor de nieuwe verdeelsystematiek voor de onderwijsachterstandsmiddelen voor gemeenten en scholen. Vanaf 2019 zal onze gemeente voor het eerst ook onderwijsachterstand budget (OAB) ontvangen. Het budget is bedoeld om een mogelijke onderwijsachterstand van kinderen in een bepaalde doelgroep tegen te gaan door het aanbieden van voldoende en kwalitatieve voor- en vroegschoolse educatie (VVE). In 2019 wordt het gemeentelijk VVE aanbod uitgevoerd op 4 locaties: in Sibbe, Berg, Broekhem en Valkenburg (voorheen de peuterspeelzalen).

Wat willen we bereiken?

Aan het verkrijgen van dit budget is een aantal eisen verbonden, waaraan moet worden voldaan. Dit heeft te maken met taal- en opleidingsniveau van de pedagogisch medewerk(st)ers en de uitbreiding van het VVE aanbod van 10 naar 16 uur per week. Hierdoor wordt de kwaliteit verhoogd en het aanbod vergroot, waardoor onderwijsachterstanden worden weggewerkt of niet zullen ontstaan (dat is het uiteindelijke doel).

Wat gaan we daarvoor doen?

Door de keuze van de minister ontstaan er herverdeeffecten. Enkele gemeenten krijgen voor het eerst geld, andere krijgen minder en weer andere krijgen meer budget. Daarom wordt gebruik gemaakt van een overgangsregeling van drie jaar. Pas in 2021 ontvangen we het daadwerkelijke bedrag dat ons toekomt en dat nodig is. Een jaar eerder al, in 2020 dus, moet er wel reeds een aanbod gerealiseerd zijn van 16 uur VVE. Het ministerie is nog niet eenduidig in hun antwoord wanneer 'nieuwe' gemeenten moeten voldoen aan de eisen, zoals de 16 uren eis.

Het is daarom raadzaam om het budget in 2019 op te sparen en in te zetten in 2020. Dit is toegestaan. In 2019 moeten we ons daarom onder andere richten op de volgende taken ter voorbereiding van 2020:

- Goed inzicht verkrijgen in de doelgroep om te bepalen aan welke knoppen gedraaid kan worden om het juiste effect te bereiken;
- Bepalen hoe we de 16 uur VVE gaan realiseren en tegen welke voorwaarden;
- De nadere regels peuter- en VVE arrangementen moeten aangepast worden;
- In gesprek gaan met partners (aanbieder VVE, JGZ en de GGD) hoe de kwaliteit te verhogen (taal en opleiding) van de pedagogisch medewerk(st)ers en hoe de doelgroep te benaderen.

Hierin wordt ook samenwerking gezocht met de lokale partners, maar ook met de heuvelandgemeenten om een zo eenduidig mogelijk beleid op te stellen.

Resultaten 2019.

In 2019 werd duidelijk dat de verplichte start voor de uitbreiding VVE pas ingaat per 1 augustus 2020. Hierdoor is er meer tijd genomen om samen met partners in gesprek te gaan over de aanpak van onderwijsachterstanden en de verplichtingen van de VVE die deze met zich meebrengt. De Raadsadviescommissie Sociaal Domein is gedurende het jaar tweemaal geïnformeerd over de gang van zaken en meegenomen in de verschillende mogelijkheden die er zijn. De uitkomst is een breed gedragen notitie die in december 2019 door de gemeenteraad is vastgesteld. Door het uitstel en de gekozen tijdsplanning is er in de eerste helft van 2020 voldoende tijd voor een gedegen implementatie. De nieuwe nadere regels voor de subsidie zijn gedurende dit gehele proces meegenomen en worden tijdens de implementatieperiode vastgesteld.

Bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid.

In september 2017 is er binnen de locatie van de bibliotheek aan het Berkelplein een DigiTAALhuis geopend. Een DigiTAALhuis is een laagdrempelig inlooppunt waar men terecht kan met vragen over taal in het algemeen en laaggeletterdheid in het bijzonder. Daarnaast kan men ook terecht voor lesactiviteiten.

Wat willen we bereiken?

De bibliotheek heeft een belangrijke taak naar laaggeletterden. Maar rondom laaggeletterdheid leven nog vele taboes, waarbij een bezoek aan een bibliotheek voor velen geen vanzelfsprekendheid is. Ook niet als laaggeletterde ouders. In het verleden hebben wij al op diverse manieren geprobeerd deze doelgroep te bereiken. Maar het bereiken van de doelgroep en motiveren tot deelname aan programmaonderdelen blijkt nog steeds een pittige opgave, die extra inspanningen vergt. In dat kader is in 2018 een aanvraag ingediend bij de Provincie om in aanmerking te komen voor een subsidie op grond van de Nadere subsidieregels Bibliotheek en Maatschappij. Middels deze subsidie komt er extra budget beschikbaar om acties uit te zetten richting het signaleren van de doelgroep en het aanpakken van de problemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Coalitie laaggeletterdheid in Maastricht en Heuveland heeft een convenant gesloten om in gezamenlijkheid de problematiek van laaggeletterdheid terug te dringen. De coalitie ziet het als haar opgave een bijdrage te leveren aan het terugdringen van deze problematiek.

De provinciale regeling “Nadere subsidieregels Bibliotheek en Maatschappij” biedt de gelegenheid om in Valkenburg een versnelling aan te brengen en een groter bereik te realiseren. Voor de coalitiepartners (de bibliotheken) in overige gemeenten worden separate aanvragen gedaan.

De samenwerkende partners in Valkenburg, waaronder ROC Leeuwenborgh, Stichting Heuvelland Bibliotheken, Cubiss Limburg, Stichting Lezen en Schrijven en onze gemeente intensiveren hun aanpak van het DigiTAALhuis. Samenwerking zal verder vorm gegeven en geïntensiveerd worden. Maar zeker ook het aanpassen van het taalgebruik in de eigen communicatie-uitingen behoort tot de aanpak. Daartoe zullen in het kader van de subsidieaanvraag presentaties gegeven worden ter bewustwording. Te denken valt daarbij aan het basisonderwijs (ten behoeve van de ouders), huisartsen, thuiszorgorganisaties, corporaties, MEE, Kredietbank, GGD etc.

Resultaten 2019.

In 2019 is bij de Stichting Heuvellandbibliotheken een werknemer aangesteld met specifiek taken voor de aanpak van laaggeletterdheid. In samenwerking met het Taalcafé van Valkenburg zijn er taalactiviteiten georganiseerd. Tevens zijn er een aantal presentaties gegeven voor het herkennen en bewust maken van laaggeletterdheid. Binnen de gemeente is ambtelijk 7 uur per week vrijgemaakt voor aanpak van Laaggeletterdheid. Ook is binnen de gemeente een aanvang gemaakt om alle communicatie-uitingen op B1 - niveau te doen. Eind 2019 heeft de provincie de beschikking afgegeven voor een subsidie voor de aanpak van laaggeletterdheid. Van deze subsidie kan een coördinator Laaggeletterdheid aangesteld worden voor 8 per week, voor het werkgebied Vaals, Eijsden - Margraten, Valkenburg aan de Geul.

In 2020 zal Valkenburg het initiatief nemen om de coalitie laaggeletterdheid nieuw leven in te blazen. Daarnaast zal rond de zomer de coördinator laaggeletterdheid bij Stichting Heuvelland Bibliotheken worden aangesteld. Tevens ligt er een plan van aanpak klaar vanuit de landelijke Direct Duidelijk campagne om binnen de gemeente mee aan de slag te gaan.

Middelbaar Onderwijs.

Resultaten 2019.

Binnen het middelbaar onderwijs hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan. Ten eerste heeft Stella Maris aangegeven per 2021 definitief uit Valkenburg te vertrekken. Ten tweede is in het eerste kwartaal van 2020 een start gemaakt met de MBO-opleiding Foodlab, waarbij volwassenen MBO-onderwijs volgen niveau 2/3 kok en gastheer/gastvrouw. Daarnaast zijn er gesprekken met het Vista College met als doel de MBO Leisure-opleiding naar Valkenburg te halen. Tot slot zijn er gesprekken tussen Adelante en Vista om te bezien of de VMBO horeca-opleiding van Adelante een koppeling kan maken met Foodlab.

Thema 4: Sport, kunst en cultuur.

Vervangen kunstgrashockeyveld.

In 2008 is de toplaag van het kunstgrasveld van het hockeycomplex aan de Dr. Ariënsstraat vervangen. Onze gemeente heeft de vervanging van de toplaag voor een belangrijk deel betaald. Omdat een dergelijke toplaag in de regel ruim 10 jaar mee gaat, is de verwachting dat de Stichting Kunstgrasveld Valkenburg (SKV), eigenaar van het complex en verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud, wederom een beroep op de gemeente zal doen voor een financiële bijdrage. In 2019 dient duidelijkheid te worden verkregen over de staat van onderhoud, waarin het hockeyveld c.q. het -complex verkeert, of een gedeeltelijke (toplaag) of gehele vervanging (inclusief onderbouw) van het veld gewenst is, binnen welke termijn, aan welke (huidige) eisen het complex moet voldoen en welke rol onze gemeente hierin zou moeten vervullen.

Wat willen we bereiken?

Een hockeycomplex dat voldoet aan de normen van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB) en het Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) en dat minimaal 10 tot 15 jaar meegaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

In overleg met de Stichting Kunstgras Valkenburg (beheerder) en de Valkenburgse Hockeyvereniging Sjinborn (gebruiker) onderzoeken of het hockeycomplex nog aan de huidige wensen en normen voldoet en welke aanpassingen gewenst zijn. Vervolgens wordt een plan van aanpak opgesteld met daarin een eventuele rol van onze gemeente.

Resultaten 2019.

In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen. De aanleg zal in de zomer van 2020 plaats vinden.

Sportbeleid.

De Nota voor Sport en Bewegen 2016 - 2019 'Samen voor een Vitale leefomgeving' loopt ten einde. Een evaluatie van de nota moet uitwijzen of een aanpassing van, een voortzetting van of geheel nieuw beleid gewenst is.

Wat willen we bereiken?

Een beleidsnota voor de periode na 2019.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met de combinatiefunctionarissen worden de in de Nota voor Sport en Bewegen 2016 - 2019 'Samen voor een Vitale leefomgeving' genoemde doelstellingen geëvalueerd. Omdat de sportraad een aantal jaren geleden is opgeheven, overwegen wij eventueel in samenwerking met het Huis voor de Sport Limburg een enquête uit te zetten onder zoveel mogelijk Valkenburgse instellingen, die sport en bewegen in hun aanbod hebben (denk aan sportverenigingen, Meer Bewegen voor Ouderen instellingen, Basis- en voortgezet onderwijsinstellingen en sportscholen). Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie en de enquête als ook op basis van lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen zal het beleid voor de komende jaren vorm gegeven worden.

Resultaten 2019.

In 2019 is eerst ingezet op het aangaan van een zogenaamd Sportakkoord. Vervolgens wordt mede op basis hiervan een nieuw sport- en accommodatiebeleid opgesteld. Dit zal in 2020 verder vorm krijgen.

Muziekonderwijs.

Vanaf 1 januari 2019 willen we geen gebruik meer maken van de diensten van Kumulus. In overleg met de plaatselijke muziekgezelschappen zoeken we naar oplossingen om het muziekonderwijs meer lokaal aan te bieden. De gemeente heeft al sinds de vorige eeuw een subsidierelatie met Kumulus, een relatie waarbij leden van een muziekgezelschap maar ook particulieren muziekonderwijs konden volgen bij Kumulus. De subsidie voor het muziekonderwijs aan particulieren is vanwege de bezuinigingen vanaf 1 januari 2014 beëindigd. De laatste jaren is gebleken dat ook steeds minder leerlingen van muziekgezelschappen gebruik maken van Kumulus. Naast een terugloop in ledenaantallen geven de muziekgezelschappen aan niet tevreden zijn over het geboden muziekonderwijs door Kumulus. Met Kumulus zijn dan ook gesprekken gevoerd om de subsidierelatie per 1 januari 2019 formeel te beëindigen.

Wat willen we bereiken?

Een voorziening in Valkenburg aan de Geul realiseren, waar leerlingen van muziekgezelschappen deskundig muziekonderwijs kunnen volgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In overleg met de muziekgezelschappen en de combinatiefunctionaris onderwijs cultuur zoeken naar een juiste oplossing om leerlingen gericht muziekonderwijs aan te bieden.

Resultaten 2019.

De subsidierelatie met Kumulus is per 1 januari 2019 formeel beëindigd. In 2019 zijn met de verschillende verenigingen afspraken gemaakt en wordt het muziekonderwijs door de verenigingen georganiseerd. Daarvoor krijgen zij een subsidie van de gemeente, waarbij ook grote aandacht uitgaat naar het faciliteren van (naschoolse) muziekactiviteiten voor kinderen, met als doel hun interesse te kweken voor de HaFaBra wereld om op die manier ook het verenigingsleven en deze muziek-traditie in stand te houden.

Thema 5: Vrijwilligerswerk.

Jaarplan uitvoering Vrijwilligersbeleid.

Op 2 juli heeft de raad de nota vrijwilligerswerkbeleid Valkenburg aan de Geul vastgesteld. Daarin staat een 7-tal pijlers centraal:

1. Rol vrijwilligerscentrale en inzet combinatiefunctionaris Verenigingen, Sport, Cultuur en Zorg voortzetten, verbeteren en waar nodig uitbreiden;
2. Ontregelen en borgen van veiligheid;
3. Ondersteuning van zorgvrijwilligers krijgt prioriteit;
4. Ondersteunen van bewonersinitiatieven;
5. Bevorderen meedoen van specifieke groepen;
6. Betrekken van ondernemers;
7. We Helpen.

Wat willen we bereiken?

Een omgeving creëren waarin vrijwilligers gerespecteerd, gewaardeerd en gefaciliteerd worden, zodat het vrijwilligerswerk als een zinvolle en een leuke vrijetijdsbesteding wordt ervaren. Daarbij wordt rekening gehouden met de wensen en mogelijkheden van de vrijwilliger.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een jaarplan opstellen waarin concreet wordt aangegeven welke pijlers in 2019 centraal staan, welke resultaten we willen boeken en hoe we die pijlers evalueren en zo nodig bijstellen.

Resultaten 2019.

Het jaarplan is in 2019 uitgevoerd. Een evaluatie wordt aan de commissie Sociaal Domein gepresenteerd. Voor 2020 wordt een nieuw jaarplan opgesteld.

Verbonden partijen.

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de uitvoering van dit programma:

- Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland;
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer;
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL);
- Omnibuzz;
- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH);
- Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg;
- Geneeskundige GezondheidsDienst (GGD) Zuid-Limburg;
- AntiDiscriminatieVoorziening (ADV) Limburg.

Voor nadere informatie over deze partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren.

Programma	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland	Bron
3	1	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners 5-18 jaar	2018	0	1,9	DUO/Ingrado
3	2	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners 5-18 jaar	2018	12	23	DUO/Ingrado
3	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	2018	1,9	1,9	DUO/Ingrado
3	4	Niet-sporters	% aantal inwoners	2016	55,9	48,7	Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen
3	5	Banen	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2019	644,5	792,1	CBS/LISA
3	6	Jongeren met een delict voor de rechter	% aantal jongeren 12-21 jaar	2016	1,0	1,0	CBS
3	7	Kinderen in uitkeringsgezin	% aantal kinderen tot 18 jaar	2018	5,0	7,0	CBS
3	8	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking van beroepsbevolking	2019	65,8	68,8	CBS
3	9	Jeugdwerkloosheid	% aantal jongeren 16-22 jaar	2018	3,0	2,0	CBS
3	10	Bijstands-uitkeringen	aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	eerste helft 2019	261,7	381,7	CBS
3	11	Re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	eerste helft 2018	231,9	305,2	CBS
3	12	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede helft 2019	13,1	10,5	CBS
3	13	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede helft 2019	1,5	1,1	CBS
3	14	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-22 jaar	eerste helft 2016	0,6	0,4	CBS
3	15	WMO-cliënten met een maatwerkarrangement	aantal per 10.000 inwoners	tweede helft 2019	770	630	CBS

Uitwerking speerpunten Coalitieakkoord.

Speerpunt 2: “Zelfsturing stimuleren en door ontwikkelen”.

a. Externe procescoördinatie.

Met de oprichting van Bureau Burgerkracht! is voorzien in een centraal aanspreekpunt voor burgerkracht in onze gemeente. De hoofdstructuur voor de interne procescoördinatie is in 2015 ingezet. Deze structuur is inmiddels geconsolideerd en organisatorisch verder verfijnd en geborgd in de organisatie. Er is een interne en een externe procescoördinator binnen het Bureau Burgerkracht!

De taak van de externe coördinator is onder andere inwoners van wijken te stimuleren hun verantwoordelijkheid te pakken op het terrein van zelfsturing/burgerparticipatie en hen te ondersteunen in de processen. Door in gesprek te gaan met inwoners kan hij met hen bekijken wat zij nodig hebben om actief te worden op het gebied van leefbaarheid. De taken van de externe procescoördinatie zijn tot 1 januari 2018 ingevuld door middel van uitvoeringsafspraken met Traject. Bij de behandeling van de kadernota 2017 heeft de raad besloten om ook in 2018 en 2019 nog middelen hiervoor beschikbaar te stellen. Het ging om een bedrag van € 70.000,- per jaar. Vanaf het planjaar 2020 moet de raad een nieuwe afweging maken.

Resultaten 2019.

Ook in het jaar 2019 zijn mede door inspanning van Bureau Burgerkracht! diverse projecten gerealiseerd. We zien dat in het jaar 2019 voornamelijk de iets kleinere projecten hebben plaatsgevonden dit in tegenstelling tot het jaar ervoor waar we als voorbeeld de aanpak van de parkeerplaats aan de provinciale weg in Berg en Terblijt kunnen noemen.

b. Burgerkracht en zelfsturing.

De afgelopen jaren is gebleken dat zelfsturing, burgerparticipatie en leefbaarheid in de kernen sterk verweven zijn met elkaar. Het draagvlak bij de bewoners en hun betrokkenheid en inzet worden steeds belangrijker. Door middel van zelfsturing en burgerparticipatie zijn er inmiddels diverse succesvolle initiatieven gerealiseerd. Wij zullen onderzoeken of in kernen, waar nog geen overleg plaatsvindt, dat alsnog in gang kan worden gezet. In eerste instantie denken wij daarbij aan Hekerbeek (momenteel nog buurtvereniging Hekerbeek), Sibbe en Broekhem-Noord/Zuid (momenteel Platform Broekhem). Het structureel vrijmaken van gelden voor het ondersteunen van leefbaarheid en zelfsturing binnen onze gemeente blijft ook de komende periode van groot belang. Wij constateren dat er op dit moment nog een aantal grote projecten in de initiatief- en voorbereidingsfase zit.

Deze initiatieven/projecten brengen niet alleen een noodzaak van financiering met zich mee, maar we zien dat er voor grotere projecten ook een andere vorm van financiering nodig is dan bij kleine projecten. In dit geval gaat het om cofinanciering door de gemeente, naast subsidies van de provincie en bijdragen van derden. Het is dan ook van groot belang dat het cofinancieringsbudget wordt opgehoogd. Voor het planjaar 2019 kan voor dit speerpunt volstaan worden met een bedrag van € 25.000,-. Vanaf 2020 moet dat bedrag verdubbeld worden.

Resultaten 2019.

In 2019 is in de kern Sibbe/IJzeren een kernoverleg opgestart. Het Platform Broekhem is verder uitgebreid betreffende bestuur waarbij ook het deel Broekhem Noord extra aandacht krijgt. Tevens heeft het buurtoverleg Hekerbeek aangegeven zich te oriënteren om het buurtoverleg in een officiële jas te steken.

Het afgelopen jaar zijn de kernoverleggen diverse malen aan de voorkant betrokken bij beleidsveranderingen intern. Hiervoor zijn verschillende informatieavonden georganiseerd. Te denken valt aan de woonvisie en toekomstvisie.

Speerpunt 13: “Organiseren van werkgelegenheid in juiste balans van vraag & aanbod, met daarbij bijzondere aandacht voor arbeidsgehandicapten”.

Nieuwe impulsen uitstroom naar werk.

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland heeft samen met Podium24 een project opgezet om de uitstroom naar werk te bevorderen. Dit project, dat een doorlooptijd kent van drie jaar, richt zich zowel op het zittende bestand als op mensen, die een beroep op een uitkering willen doen. De kosten worden geraamd op totaal € 100.000,-. De verwachting is dat deze investering zichzelf terugverdient, omdat uiteindelijk minder uitkeringen verstrekt hoeven te worden. Na 2 jaar werkt het lagere uitkeringenaantal pas door in de rijksbudgetten. Tevens willen wij inzetten op:

- a. het aantrekkelijk maken van de arbeidsmarkt en omstandigheden voor jongeren;
- b. het stimuleren en faciliteren van start-ups/jong talent;
- c. het verbeteren van het wijk-zorgaanbod en het zoeken naar samenwerking op dit gebied binnen de regio;
- d. de eventuele herbouw van de Wolfstoren van de kasteelruïne en deze inrichten als leerwerkplek.

Resultaten 2019.

Ten aanzien van het project gericht op uitstroombestemming wordt verwezen naar Thema 1 Werk en Inkomen/Optimalisatie re-integratie en participatie. Voor wat betreft de inzet op de verschillende onderdelen kan worden vermeld dat er een specifiek jongerenproject is gestart met als doel jongeren toe te leiden naar (regulier) werk en Sociale Zaken Maastricht Heuvelland is gestart met gebiedsgericht werken. Ten aanzien van de herbouw Wolfstoren zijn vooralsnog geen leerwerkplekken gerealiseerd.

Speerpunt 19: “Stimuleren en ontwikkelen van (klein)kunst i.r.t. visie Valkenburg aan de Geul 2035 en bestaande voorzieningen bibliotheken waarborgen”.

Met dit speerpunt willen wij inzetten op het realiseren van kunstwerken en op de ontwikkeling van een visie op cultuurbeleid, waar het kunstbeleid onderdeel van uit maakt. In de nota kunstbeleid moet onder andere aandacht worden besteed aan het museum Land van Valkenburg, de Katakomben, de Vestingstad en Via Belgica. Voor de opstelling van de nota kunstbeleid is inhuur nodig. Daarmee is een bedrag gemoeid van € 20.000,-.

Tevens willen wij “Kunst/muziek op straat-evenementen” stimuleren en de ontwikkeling van de programmering van het (openlucht)theater ondersteunen. Daarnaast is het wenselijk een project op te starten om ouderen wegwijs te maken met de computer en andere digitale hulpmiddelen. Verder willen wij het contact vanuit de bibliotheek met de school intensiveren. Ook het project (digi)taalhuis moet meer van de grond komen. Voor deze bibliotheek gerelateerde zaken is eenmalig € 30.000,- nodig.

Resultaten 2019.

Aan kunst- en cultuurbeleid is op dit moment nog geen invulling gegeven. Voor wat betreft de digitalisering van ouderen heeft in 2019 een inventarisatie plaatsgevonden van zowel particuliere mogelijkheden als ook voorbeelden bij buurgemeenten en de volksuniversiteit om cursussen aan te bieden. Het streven is om in 2020 ook in onze gemeente dergelijke cursussen aan te bieden. Daarnaast is bij Stichting Heuvelland Bibliotheken extra aandacht gevraagd voor de samenwerking met basisscholen. Tevens zijn we vanuit de gemeente aan het bezien of hierin ook nog andere zaken en opties mogelijk zijn.

Speerpunt 20: “Behouden en stimuleren van (uiten van) lokale tradities en historie”.

Met dit speerpunt willen wij komen tot een Valkenburgse historieles op scholen en het behoud van onze lokale tradities, zoals de schutterijen, jonkheid, carnaval, religieus en muziek. Tevens willen wij bezien of het mogelijk is om met een Valkenburgpas korting te verlenen op of gratis toegang te verkrijgen tot museumbezoek. Voor dit speerpunt willen wij eenmalig € 10.000,- reserveren om een project “storytelling” van de grond te krijgen, waarbij op wandelroutes de geschiedenis van Valkenburg wordt weergegeven.

Resultaten 2019.

Over de Valkenburgpas en zijn mogelijkheden zijn intern gesprekken geweest. Dit traject wordt in 2020 vervolgd.

In 2019 is er in het kader van storytelling een canon opgesteld van Valkenburg gebaseerd op het thema mergel. Deze canon vormt een van de vele onderleggers voor het DNA-traject voor de gebiedsontwikkeling Valkenburg West.

Daarnaast is in het kader van 75 jaar bevrijding een belevingsroute ontwikkeld die zowel met de fiets als wandelend is af te leggen en de bezoeker langs alle Tweede Wereldoorlog-hotspots brengt.

Speerpunt 21: “Meer transparantie creëren in uitgaven en opbrengsten en in te verdelen subsidies”.

Met dit speerpunt, waarvoor geen extra middelen nodig zijn, willen wij de volgende doelen bereiken:

- a. Bij de toekenning van gemeentelijke steun aan projecten/evenementen moet ook een voorcalculatie worden gemaakt van de te verwachten opbrengsten voor de gemeente;
- b. Er moet een toeristenbegroting worden opgesteld, ter onderbouwing van het economische en maatschappelijke belang van evenementen en projecten;
- c. De raad en belanghebbenden moeten proactief in de ontwikkelingsfase van projecten worden betrokken;
- d. De toekenning van subsidies moet transparanter, de verantwoording aan de raad moet beter en de belastinggelden moeten eerlijker terugvloeien naar de segmenten, die de belasting ophoesten (bijvoorbeeld de horeca).

Resultaten 2019.

Alle subsidies worden jaarlijks ter inzage aan de commissie EFTR aangeboden, waarbij de vragen naar aanleiding van de verleende subsidies worden beantwoord. Daarnaast vindt voor alle grote evenementen een financiële terugkoppeling plaats. Tot slot wordt bij de herijking van het evenementenbeleid nagedacht over een scoresysteem zodat subsidietoekenningen voor evenementen transparant worden.

Speerpunt 22: “Aantrekken middelbaar horeca onderwijs in relatie tot masterplan horeca, inclusief initiatief “maatschappelijke stages” en streven naar behoud (deel) huidig middelbaar onderwijs”.

- a. *Aantrekken middelbaar horeca onderwijs.*

Mede in relatie tot het masterplan horeca willen wij ons inzetten voor het binnenhalen van MBO horeca onderwijs. Daarbij denken wij aan een koppeling met ondernemers en de mogelijke realisatie van een horeca food lab. Vooralsnog ramen wij geen kosten.

Resultaten 2019.

Het Vista college heeft in 2019 in samenwerking met de ondernemers en de gemeente, de voorbereidingen getroffen om te starten met Foodlab in onze gemeente. Met FoodLab wordt het leren in de praktijk gestimuleerd: bij restaurants, hotels, vakantieparken of toeristische attracties. Deze nieuwe opleiding is bedoeld voor mensen die al in de horeca werken, maar nog geen diploma hebben. Personeelsleden die een diploma gastheer/gastvrouw of kok willen halen, kunnen zich hiervoor aanmelden. Vanaf 1 februari 2020 starten de eerste deelnemers aan deze nieuwe opleiding.

b. Onderwijsontwikkelingen Stella Maris College Valkenburg aan de Geul.

Het schoolbestuur Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) heeft in 2016 aangegeven dat zij op termijn nog steeds één unielocatie wenst te realiseren in de gemeente Meerssen. Hoewel die locatie inmiddels is uitgebreid, is er nog steeds een tekort aan ruimte. Het leerlingenaantal blijft jaarlijks stijgen. Op 1 oktober 2017 bezochten 623 leerlingen het Stella Maris College Valkenburg. Hoewel het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs krimpt, kiezen steeds meer leerlingen voor het Stella Maris College in Valkenburg. Ook het Stella Maris College in Meerssen liet tot afgelopen jaar een groei van het aantal leerlingen zien.

Indien LVO besluit om de onderwijsvoorziening in onze gemeente te handhaven, dan dient de huisvesting van deze school onder de loep te worden genomen omdat de beide in gebruik zijnde locaties op den duur niet meer geschikt zijn voor de huisvesting van de leerlingen. Vooralsnog wachten wij het initiatief van LVO af.

Resultaten 2019.

Tot op heden is het voornemen om de Stella Maris locatie in onze gemeente op te heffen niet ten uitvoer gebracht. Vanaf het schooljaar 2019/2020 worden wel enkel nog leerlingen toegelaten voor de kaderberoepsgerichte leerweg (KB) of basisberoepsgerichte leerweg (BB). De VMBO-T leerlingen zijn naar Meerssen verplaatst. In oktober 2019 heeft LVO aan het ministerie laten weten dat het Stella Maris Valkenburg met de profielen Zorg en Welzijn, Dienstverlening en Producten en Horeca, Bakkerij en Recreatie naar verwachting tot 2025 in onze gemeente blijft. In de toelichting naar ons toe heeft LVO aangegeven dat zij dit voornemen jaarlijks kunnen bijstellen.

In 2019 zijn Vista, LVO en de gemeenten Maastricht-Heuvelland in gesprek gegaan over het versterken van het beroepsonderwijs middels een samenwerking tussen VMBO en MBO met een verbinding naar het bedrijfsleven. In dit plan is een beroepscollege voorzien in onze gemeente. In het najaar 2019 heeft LVO deze besprekingen on hold gezet, omdat zij eerst intern een onderzoek wilden laten uitvoeren naar de haalbaarheid van deze beroepscolleges.

Onlangs heeft LVO laten weten af te zien van verdere participatie in het traject beroepsonderwijs. Tevens heeft het LVO aangegeven dat de leerlingen van het Stella Maris per augustus 2021 volledig naar Meerssen zullen overgaan, waarmee de locatie in Valkenburg wordt gesloten.

Speerpunt 23: “Aandacht voor veteranen (militairen en overige geüniformeerden)”.

Met dit speerpunt willen wij:

- a. Onderzoek doen naar de behoefte aan lokale veteranenzorg en de realisatie van een lokaal ontmoetingspunt voor veteranen;
- b. Onderlinge ontmoetingen tussen veteranen en geüniformeerden stimuleren in het kader van preventieve zorg/lijnzorg;
- c. Het Europees kampioenschap wielrennen voor gewonde militairen/geüniformeerden koppelen aan de Amstel Gold Race.

Vooralsnog willen wij volstaan met een structureel bedrag van € 5.000,-.

Resultaten 2019.

In het coalitieakkoord is afgesproken conform nationale regelgeving dat er in Valkenburg aan de Geul aandacht komt voor veteranen. In onze gemeente wonen ongeveer 65 veteranen. Hier is een structureel budget van € 5.000,- voor vrijgemaakt. Eind 2018 zijn de veteranen voor het eerst bij elkaar gekomen. 2019 was het eerste jaar dat de acties in relatie tot de veteranen van start zijn gegaan:

1. Op de Dodenherdenking 4 mei, was de groep aanwezig met ongeveer 10 personen, herkenbaar aan de Veteranenspel.
2. Op 6 september hebben de veteranen een jaarlijkse verdiepingsmiddag gehad. Hierbij is een presentatie gegeven door de directeur van het Veteranen Instituut over de werkzaamheden van het VI. Aansluitend was er een maaltijd en gezellig samenzijn. Deze bijeenkomst is bezocht door ongeveer 35 mensen.
3. Op 21 december heeft er een jaarvergadering plaatsgevonden in Café Aan de Kirk in Sibbe, met een 14-tal veteranen. Doel was evaluatie eerste jaar en een jaarplanning voor 2020 maken.
4. In 2019 zijn een aantal zaken niet doorgedaan, zoals deelname aan de Limburgse Veteranendag en deelname aan de Nationale Veteranendag wegens gebrek aan afstemming. Voor dit jaar is afgesproken dat vanuit de groep een aantal mensen kartrekker zijn en dit coördineren.

Voor 2020 worden de activiteiten uitgebouwd.

Speerpunt 26: “WMO/ouderen/Participatiewet: iedereen doet mee”.

Met dit speerpunt willen wij inzetten op:

a. Armoede terugdringen.

Inkomenstoelagsgrenzen bepalen, verlagen van de rente bij de schuldhulpverlening, stimulering van het gebruik van jeugdfondsen, realisatie van een kleding/voedselbank en gratis zwembad voor mensen met lagere inkomens of kinderen van mensen met lagere inkomens.

Resultaten 2019.

Onderzoeksbureau Kwiz heeft een onderzoeksrapport opgeleverd over de Armoedeval specifiek voor Valkenburg aan de Geul. Dit rapport wordt als onderlegger gebruikt om het armoedebeleid inhoudelijk verder vorm te geven.

Het rentetarief sociale kredietverlening is verlaagd naar 2%. De verlaging van het rentepercentage sociale kredietverlening is sinds 1 januari 2019 van kracht op alle nieuwe sociale kredietverleningen die door de Kredietbank Limburg worden verstrekt, zulks met uitzondering van saneringskredieten.

Er wordt intensief samengewerkt met diverse maatschappelijke fondsen, zoals Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur Zuid Limburg en de Vincentiusvereniging Valkenburg aan de Geul.

De mogelijkheden aangaande realisatie dan wel samenwerking met kledingbank en voedselbank worden nader bezien.

Er is een zwemvangnet gerealiseerd voor kinderen van 5 tot en met 12 jaar die opgroeien in een gezin met een laag inkomen.

b. Leefbaarheid in de kernen verstevigen.

Meer budget vrij maken voor de kernen, cofinanciering van projecten en continueren van de ambtelijke capaciteit (bureau burgerkracht).

Resultaten 2019.

De bestaande middelen zijn nog steeds beschikbaar. De capaciteit voor burgerkracht is gecontinueerd.

c. Mantelzorgers/vrijwilligers beter ondersteunen.

Mantelzorgers faciliteren (opleiding/cursus/faciliteiten), regionale vrijwilligerscentrale meer promoten en bedrijven/middenstand betrekken bij vrijwilligerswerk/initiatieven.

Resultaten 2019.

Wij zetten het Steunpunt Mantelzorg in voor de ondersteuning en facilitering van de mantelzorgers in onze gemeente. Zij bieden mantelzorgers een passend scholingsaanbod aan. Daarnaast zorgen zij voor emotionele ondersteuning en begeleiding. Ook kan praktische hulp via het Steunpunt worden ingezet zoals het bijhouden van de (zorg)administratie, eenvoudige klusjes, het organiseren van vervoer en hulpmiddelen.

d. Ouderen meer betrekken bij de samenleving.

Projecten ter vermindering van eenzaamheid, huiskamers, Meer Bewegen Voor Ouderen, stimuleren langer thuis wonen (ook via dubbel duurzaam), netwerk ondersteuning in huishouden, gemeenschappelijk kleinschalig wonen, alzheimerproblematiek (alzheimercafé).

Resultaten 2019.

In het kader van de strijd tegen eenzaamheid hebben wij een concept plan van aanpak 'zeg nee tegen eenzaamheid Valkenburg aan de Geul' opgesteld. Hierin zijn activiteiten en acties opgenomen die eenzaamheid en ernstige eenzaamheid duurzaam verminderen. Daarnaast is een pilot gestart om 45-plussers te helpen bij hun terugkeer naar de arbeidsmarkt. De eerste cijfers van deze pilot lijken positief.

e. Minder validen meer betrekken bij de samenleving.

Ondersteuning administratieve lasten, activiteiten adelante, "Paralympics in Valkenburg aan de Geul".

Resultaten 2019.

Aan dit speerpunt is in 2019 nog geen invulling gegeven.

f. Statushouders betrekken bij de samenleving.

Taalcafé, vrijwilligerscentrale.

Resultaten 2019.

In 2019 is aan dit speerpunt invulling gegeven door zowel het project 'Dichter bij Huis' als de ondersteuning van het taalcafé en de activiteitengroepen FOCUS en POWER. Deze hebben allen tot doel om migranten (asielstatushouders, maar ook gezinsherenigers en andere migranten) meer te integreren in de lokale samenleving.

g. *Onderzoek naar inkomenseffecten/armoedeval bij verschillende huishoudtypen in de Participatiewet.*

De armoedeval duidt op de situatie, waarbij iemand die (meer) gaat werken er per saldo niet of nauwelijks op vooruit gaat, onder andere vanwege het feit dat hij/zij, als gevolg van de inkomensstijging, geen recht meer heeft op inkomensafhankelijke regelingen, zoals bijzondere bijstand, declaratieregelingen, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en zorg- en kindertoeslagen. Er wordt een voorstel voorbereid met mogelijke oplossingsrichtingen ter voorkoming c.q. vermindering van die armoedeval. Dat voorstel staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 1 oktober 2018.

Resultaten 2019.

Er is in 2019 een onderzoek naar het armoedebeleid en de armoedeval in Valkenburg aan de Geul uitgevoerd. De resultaten daarvan worden in 2020 meegenomen bij het opstellen van een nieuw armoedebeleid.

Speerpunt 27: “WSW’ers ondersteunen”.

Met dit speerpunt willen wij ons in WOZL-verband sterk maken voor gelijke arbeidsvoorwaarden voor WSW’ers op sociale werkplekken. Extra middelen worden vooralsnog niet geraamd.

Resultaten 2019.

Dit is onderwerp is aangekaart, maar vooralsnog zijn er geen nieuwe ontwikkelingen.

Speerpunt 28: “Jeugdzorg en -opvang blijven bewaken en jongeren (12-18) behouden voor de gemeente”.

Met dit speerpunt willen wij initiatieven op dit vlak ruimte geven, zoals het Credohuis, de Jeugdgemeenteraad, actieve/mobiele JOP’s, mobiele speelplaatsen, natuurspeeltuinen en het jongerenmuziekpodium.

Straatcoaches en Jongeren-Ontmoetings-Plek.

Op 3 augustus 2017 werd de wijk Broekhem-Noord opgeschrikt door een tragisch incident, waarbij een groep jeugdigen was betrokken. Naar aanleiding daarvan hebben wij diverse maatregelen getroffen, waaronder de inzet van straatcoaches en het intensiveren van de zoektocht naar een locatie voor een Jongeren-Ontmoetings-Plek (JOP). Straatcoaches brengen jongeren en buurtbewoners met elkaar in contact om te komen tot oplossingen van door jongeren veroorzaakte overlast. De inzet van de straatcoaches heeft ertoe geleid dat er meer zicht is ontstaan op groepen jongeren in onze gemeente en dat de overlast is verminderd. Het voorstel is om de inzet van de straatcoaches in ieder geval tot september 2020 te continueren. Daarmee is een bedrag gemoeid van € 50.000,- per jaar.

Resultaten 2019.

In 2019 is de inzet van de straatcoaches voortgezet en is de JOP geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie vormen de input voor de verdere aanpak in 2020.

Tevens hebben wij in 2019 een start gemaakt met het zogenaamde Youngleaders programma in de wijk Broekhem-Noord. Dit is een pedagogisch activeringsprogramma voor jongeren in een kwetsbare omgeving. Doel is jongeren tot zelfbewuste personen te maken die verantwoordelijkheid willen nemen in hun buurt. Jongeren die meedoen bloeien op en ontwikkelen zich tot een positief rolmodel voor andere buurtjeugd.

Ook is in 2019 besloten om in 2020 te starten met het opstellen van een integraal jeugdbeleid.

Speerpunt 29: “Kwalitatief goed onderwijs in voldoende mate behouden”.

Integraal huisvestingsplan basisonderwijs.

Op basis van het huisvestingsplan Onderwijs 2012-2017 is besloten om in een Integraal Kindcentrum (IKC) te investeren. Dit centrum functioneert als spil en bedient ook de omliggende kernen.

De leerlingenkrimp in het basisonderwijs is forsler dan in 2012 was voorzien. In 2012 waren er in totaal 1102 leerlingen, die onze basisscholen bezochten, in 2017 waren dat er nog maar 857. Deze krimp heeft gevolgen voor de instandhouding van de basisscholen. In 2017 heeft het schoolbestuur INNOVO besloten om de basisschool Schin op Geul op te heffen. Ook de basisscholen in Houthem en Vilt zijn inmiddels gesloten.

Alvorens een nieuw huisvestingsplan voor het basisonderwijs wordt opgesteld, vindt er een gedegen onderzoek plaats naar de toekomstige huisvesting van het Integraal Kindcentrum Berg. Dat is besloten na overleg met de schoolbesturen en de kindpartners. Dat onderzoek moet antwoord geven op de vraag of de openbare basisschool in Berg moet worden gerenoveerd of dat er nieuwbouw moet plaatsvinden. Vervolgens moet de hoogte van de vergoeding worden vastgesteld. Ook moet er een integraal plan komen voor de aanpak van de voorzieningen (Kindcentrum en Sporthal) rondom deze openbare basisschool. Uiteraard wordt er ook een nieuwe integrale leerlingenprognose opgesteld.

De investeringskosten van de nieuwbouwvoorziening bedragen ongeveer € 2,2 miljoen. De jaarlasten, die deze investering met zich mee brengt, kunnen worden bekostigd uit de beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting.

Resultaten 2019.

In 2019 is een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs vastgesteld. Op basis van de leerlingenprognoses is geconstateerd dat, ondanks de doorgaande daling van het aantal leerlingen, de 4 huidige basisscholen naar de toekomst toe in stand blijven. Besloten is een ontwikkelagenda vast te stellen met als onderwerpen:

1. Nieuwbouw openbare basisschool Berg en Terblijt;
2. Integraal en Inclusief Kindcentrum.

De gemeenteraad heeft in 2019 besloten een krediet van € 2.958.147,-(incl. BTW) beschikbaar te stellen voor nieuwbouw van de OBS Berg. Dit bedrag is exclusief sloopkosten en eventuele tijdelijke huisvesting tijdens de bouwperiode. Het bedrag is hoger dan oorspronkelijk geraamd vanwege de stijging van de normvergoeding voor huisvesting onderwijs.

Speerpunt 30: “Gezondheid inwoners verhogen”.

Met dit speerpunt willen wij onder meer inzetten op Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), Ouderen Op Gezond Gewicht (OOGG), Meer Bewegen Voor Ouderen (MBVO), onderzoek naar de herinvoering van schoolzwemmen, het monsterpad, vaste hardlooproutes, faciliteren sportverenigingen, sportpas, sportdorp en realfit. De aan dit speerpunt verbonden kosten kunnen uit reguliere budgetten worden geput.

Resultaten 2019.

Diverse onderdelen van dit speerpunt zijn ingevuld. Zoals JOGG, OOGG en meer bewegen voor ouderen. Wat betreft leszwemmen is de mogelijkheid gecreëerd voor kinderen die in armoede leven om een tegemoetkoming in de kosten te krijgen. Sportverenigingen worden middels de combinatiefunctionarissen ondersteund.

Wat heeft het gekost?

	Programma Sociaal domein <i>Lasten taakvelden</i>	<i>Primitieve</i> <i>begroting 2019</i>	<i>Begroting na</i> <i>wijziging 2019</i>	<i>Realisatie</i> <i>2019</i>
4.1	Openbaar basisonderwijs	64.119	59.119	55.557
4.2	Onderwijshuisvesting	922.563	941.563	900.921
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	561.942	584.993	551.206
5.1	Sportbeleid en activering	77.547	77.547	78.992
5.3	Cultuur- presentatie, -productie en -participatie	267.264	283.562	228.776
5.6	Media	318.575	295.081	284.523
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.846	11.846	8.799
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.341.873	1.586.970	1.346.722
6.2	Wijkteams	2.401.393	2.440.404	2.366.626
6.3	Inkomensregelingen	5.165.508	5.140.149	5.109.314
6.4	Begeleide participatie	1.926.630	1.847.658	1.817.463
6.5	Arbeidsparticipatie	454.005	423.524	324.325
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	321.286	358.765	397.946
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.180.862	3.978.662	3.816.415
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.639.041	2.993.024	3.029.146
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	4.109	4.109	3.801
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	313.930	286.367	397.033
7.1	Volksgezondheid	554.600	599.681	608.235
	Totaal lasten	20.527.093	21.913.024	21.325.800

	Programma Sociaal domein <i>Baten taakvelden</i>	<i>Primitieve</i> <i>begroting 2019</i>	<i>Begroting na</i> <i>wijziging 2019</i>	<i>Realisatie</i> <i>2019</i>
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	2.382	2.382	3.154
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	49.202	160.593	158.527
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0
5.3	Cultuur- presentatie, -productie en -participatie	7.500	7.500	7.500
5.6	Media	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	40.054	113.431	112.885
6.2	Wijkteams	40.001	40.860	53.590
6.3	Inkomensregelingen	4.521.318	4.274.642	4.266.407
6.4	Begeleide participatie	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	301.089	118.442	182.297
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	0	0
	Totaal baten	4.961.546	4.717.850	4.784.360

	Programma Sociaal domein <i>Saldo taakvelden</i>	<i>Primitieve</i> <i>begroting 2019</i>	<i>Begroting na</i> <i>wijziging 2019</i>	<i>Realisatie</i> <i>2019</i>
4.1	Openbaar basisonderwijs	-64.119	-59.119	-55.557
4.2	Onderwijshuisvesting	-920.181	-939.181	-897.767
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-512.740	-424.400	-392.679
5.1	Sportbeleid en activering	-77.547	-77.547	-78.992
5.3	Cultuur- presentatie, -productie en -participatie	-259.764	-276.062	-221.276
5.6	Media	-318.575	-295.081	-284.523
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.846	-11.846	-8.799
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.301.819	-1.473.539	-1.233.837
6.2	Wijkteams	-2.361.392	-2.399.544	-2.313.036
6.3	Inkomensregelingen	-644.190	-865.507	-842.907
6.4	Begeleide participatie	-1.926.630	-1.847.658	-1.817.463
6.5	Arbeidsparticipatie	-454.005	-423.524	-324.325
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-321.286	-358.765	-397.946
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-2.879.773	-3.860.220	-3.634.118
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-2.639.041	-2.993.024	-3.029.146
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-4.109	-4.109	-3.801
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-313.930	-286.367	-397.033
7.1	Volksgezondheid	-554.600	-599.681	-608.235
	Totaal saldo	-15.565.547	-17.195.174	-16.541.440

§ 1.4 Programma Ruimtelijk domein.

Bestuurlijk verantwoordelijk	:	Dhr. drs. C.P.J.L. Vankan Dhr. drs. R. Meijers Mevr. mr. drs. C.M.J. Bisschops
Ambtelijk verantwoordelijk	:	Dhr. ing. B.F.H. Mennens

Omschrijving programma.

Het ruimtelijk domein kent vele raakvlakken met andere beleidsvelden, bijvoorbeeld het sociaal domein, het economisch domein of het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het aanpakken van maatschappelijke en economische opgaven vraagt om verbinding tussen beleidsterreinen. Met dit programma leggen wij verbindingen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en zorg of op het gebied van openbare ruimte en economie (toerisme). Het aanpakken van maatschappelijke opgaven vraagt ook om samenwerking. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan ons ruimtelijke domein. Wij willen nieuwe initiatieven de ruimte bieden. Vooral ook op de steeds belangrijker wordende thema's duurzaamheid en milieu. De rol van de gemeente is daarbij steeds wisselend, dan weer faciliterend en aanjagend, dan weer regisserend.

Thema's programma.

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

1. Openbare ruimte en mobiliteit;
2. Riolering, afval en milieu;
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Thema 1: Openbare ruimte en mobiliteit.

Dit thema is gericht op openbare ruimte en mobiliteit. Aandachtspunten worden voor een belangrijk deel bepaald door het coalitieakkoord 2018-2022 en beleidsstukken, zoals de raadsnota Centrumplan Valkenburg en de gebiedsvisie Maastricht-Valkenburg. Ook het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) 2014, het Buitengoed Geul en Maas en de aankomende Mobiliteitsvisie Limburg hebben gevolgen. Dan is er nog landelijke, regionale en lokale wetgeving, die op dynamische wijze steeds weer hun doorwerking hebben op onze speerpunten. Ook in 2019 zal verder gewerkt worden aan de totale upgrading van de openbare ruimte in onze gemeente. Daarmee willen we onze positie als toeristisch hart van het Heuvelland handhaven en waar nodig (en mogelijk) versterken.

Wat willen we bereiken?

De inrichting en het beheer van de openbare ruimte zijn beeldbepalend voor de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Daarnaast is de verkeersafwikkeling voor alle weggebruikers van groot belang voor het gevoel van veiligheid en de beleving van de openbare ruimte. Concrete doelen zijn:

- Verbeteren van het verblijfsklimaat van de openbare ruimte;
- Verbeteren van de belevingswaarde -in ruimtelijke zin- van de openbare ruimte;
- Zorgen voor een zo duurzaam en veilig mogelijk gebruik van de openbare ruimte.

Het thema Openbare Ruimte kan worden gezien als voorwaardenscheppend om een belangrijk deel van de doelstellingen van andere thema's te kunnen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het groenonderhoud en reiniging zijn op basis van een ontzorgingscontract uitbesteed aan een marktpartij. We blijven de voortgang actief volgen aan de hand van de vastgelegde contract- en prestatieafspraken. Waar nodig wordt bijgestuurd. Parallel hieraan wordt een goed werkend (en vooral compleet) digitaal beheersysteem voor de openbare ruimte uitgerold, waarin de te beheren onderdelen zijn opgenomen. Tevens wordt een onderzoek gestart naar het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Uitgangspunt is een zo neutraal mogelijke exploitatie. Een ander belangrijk project dat hierop aanhaakt, is de renovatie (groot onderhoud) van de begraafplaats Cauberg. Daarbij worden bouwkundig historische onderdelen gerenoveerd en de paden vernieuwd. Ook de begraafplaats van de paters wordt (na ruiming) opnieuw ingericht.

Resultaten 2019.

Het lopende contract met de aannemer is met 2 jaar verlengd tot en met 2021. Vanuit de Gemeente Valkenburg aan de Geul is een contractmanager aangetrokken die het reilen en zeilen omtrent het ontzorgingscontract gaat beheersen en beheren. Dit om met name de contractuele verplichtingen van de aannemer én gemeente over en weer duidelijk te hebben en te houden.

Begraafplaatsen.

De exploitatie van de begraafplaatsen is in 2019 nader bekeken. De volgende verbeterpunten zijn doorgevoerd:

1. Kortdurende termijnen voor asbestemmingen.
Naast de al geldende termijn van 5 jaar, zijn nu ook kortere termijnen van 3 en 1 jaar toegevoegd, waardoor we meer aansluiten bij de reden van cremen: goedkoper dan begraven en nabestaanden niet 'opzadelen' met de zorg voor een graf.
2. Begraafplaatsen openstellen voor iedereen.
In samenhang met de toenemende belangstelling voor bovengronds begraven en de unieke situatie die met name de begraafplaats Cauberg hierin heeft, mogen niet-ingezetenen begraven worden op de Valkenburgse begraafplaatsen.
3. Nieuwe begraafstarieven.
In opdracht van de Gemeente Valkenburg aan de Geul heeft KYBYS ingenieurs en adviseurs de huidige exploitatie van de begraafplaatsen binnen de gemeente, middels een zogenaamde tarieventool, inzichtelijk gemaakt. De tarieventool is gebaseerd op de toebedeling van de verschillende kosten naar de betreffende kostencomponent (lijkbezorging, onderhoud, instandhouding en specifieke dienstverlening). Het toekennen van toekomstige kostenbesparingen, toekomstige investeringen, overige kosten, e.d. maakt per kostencomponent de totale kosten inzichtelijk. Op basis van de daadwerkelijke kosten, uitgegeven grafrechten en aantallen begravingen / bijzettingen uit de periode 2016-2018, is inzicht verkregen in de nieuwe tariefvoorstellen, die per 2020 ingevoerd worden.

Verder staat nog op de planning om bij de renovatie van de begraafplaats meer diversiteit in asbestemmingen aan te brengen door bijvoorbeeld de aanleg van een urnentuin, al dan niet in combinatie met een strooiveld en (aanvullend op de bestaande kindergraven) een foetusveld. De mogelijkheden hiertoe worden meegenomen in de nieuwe bestemming van de vrijgekomen pater begraafplaats. Deze pater begraafplaats is overigens in 2019 geruimd, waarna een verzamelgraf is gerealiseerd achter de kapel op de begraafplaats Cauberg.

Begraafplaats Cauberg.

Door de behandeling van de raadsnota eind september 2019 aangaande het benodigde aanvullende krediet, zijn de werkzaamheden pas in het laatste kwartaal 2019 opgepakt. Deze werkzaamheden omvatten:

1. Onbekende rechthebbenden.

Vanaf de start van het oppakken van de renovatie in medio 2018 zijn we bezig geweest met het achterhalen van onbekende rechthebbenden aangaande de particuliere galerijgraven op, 55 het oude gedeelte van de begraafplaats, met als doel het ruimen van de betreffende 'onbekende' galerijgraven om deze opnieuw uit te kunnen geven. Aangezien de betreffende galerijgraven destijds als koopgraven zijn verkocht, zijn de contactgegevens van rechthebbenden sinds lange tijd niet meer geactualiseerd. In sommige gevallen bleken deze gegevens ook niet te achterhalen via de gebruikelijke kanalen. De uitgevoerde controle maakte inzichtelijk dat van de in totaal 104 galerijgraven, slechts bij 32 graven (31%) de rechthebbenden (actueel) bekend zijn. Van de overige 72 graven (69%) zijn de rechthebbende dus niet bekend. Vanuit de Wet op de Lijkbezorging en de gegeven handvaten om rechthebbenden te achterhalen middels aanschrijven, aanplakken en publiceren is het tot aan het eind van 2019 gelukt om voor 31 van de 72 onbekende galerijgraven de rechthebbende te achterhalen. Op verzoek van het college is eind 2019 ook nog een bericht in de landelijke media geplaatst, om nog een laatste keer grote aandacht aan dit verzoek te geven.

Op de planning staat om de 41 onbekende galerijgraven, na toestemming van het college, in het voorjaar van 2020 te gaan ruimen, waardoor deze vrijkomen om opnieuw uitgegeven te worden met een uitsluitend recht voor een periode van 20 jaar.

2. Bouwkundige renovatie.

In navolging op het in 2014 door HC Architecten opgestelde en in 2018 geüpdate rapport "Opname en advisering achterstallig onderhoud op begraafplaats De Cauberg" waarin de gehele staat van onderhoud is weergegeven, is door SGS Intron gestart met een onderzoek naar de diverse schades aan alle galerijgraven, om uiteindelijk een richtinggevend hersteladvies, incl. specifieke bestek posten, aan te leveren als basis voor het op te stellen bouwkundig bestek. Het rapport van SGS Intron wordt eind februari 2020 verwacht. Het bestek zal hierop volgend bij derden worden uitgezet.

3. Paden en afwatering.

De eerste plannen voor de aanpak van verharding en afwatering ter plaatse van de grondgraven die gelegen zijn aan de bovenzijde van de oude, in particulier eigendom zijnde galerijgraven en het onderhoudspad langs de Trichtergrubbe, zijn opgesteld. De overige delen van de begraafplaats zijn nog niet opgepakt.

Thema 2: Riolering, afval en milieu.

Bescherming bodem en atmosfeer.

Onze bodem en de atmosfeer/lucht zijn belangrijke onderdelen van onze leefomgeving. Deze twee aspecten behelzen een groot deel van ons dagelijks contact met het milieu. Al jaren is het bodembeleid van overheidswege in de eerste plaats milieubeleid, gericht op preventie en, vooral, sanering van verontreinigingen. Maar het wordt ook steeds drukker onder onze voeten. Economische ontwikkelingen, de zorg voor drinkwater en voedselveiligheid, verstedelijking en klimaatadaptatie beïnvloeden de gesteldheid van bodem en ondergrond. Het drukker worden onder onze voeten heeft ook impact op de lucht die we dagelijks inademen. Fijnstof, roet, ozon zijn enkele stoffen die schadelijk zijn voor de mens en ons compleet ecosysteem.

Wat willen we bereiken?

In het kader van de bodemgesteldheid willen we een veilige bodem creëren, die geen risico's oplevert voor de mens. Nieuwe gevallen van bodemverontreiniging moeten (voor zover mogelijk) worden voorkomen en geconstateerde verontreinigingen moeten worden aangepakt. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de westkant van de gemeente, hier liggen namelijk een tweetal grondwaterbeschermingsgebieden. We streven naar de best mogelijke luchtkwaliteit, die geen gevaar voor de mens oplevert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Niet alleen wij hebben een taak om de inwoners van onze gemeente van een veilige woonomgeving te voorzien. Ook de provincie Limburg, het Waterschap, de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUDZL) en overkoepelend het Rijk hebben hier een taak en verantwoordelijkheid in. Gevallen van ernstige bodemverontreinigingen uit het verleden worden door de Provincie gecoördineerd en gesaneerd. Nieuwe gevallen van bodemverontreiniging worden (voor zover mogelijk) voorkomen door gedegen toezicht en bewustwording. Ook de emissies naar de lucht van bedrijven worden via regulier toezicht inzichtelijk gemaakt en daar waar nodig wordt er handhavend opgetreden.

Resultaten 2019.

In 2019 is de uitvoering van de sanering van Villa Via Nova afgerond. Tevens is in 2019 een onderzoek gestart naar de herkomst van de vervuiling en eventuele mogelijkheden voor verhaal van onvoorziene kosten.

Riolering 2019.

Via het samenwerkingsverband Maas en Mergelland is de website “Waterklaar” opgesteld. Via dit medium is er veel aandacht voor de stimuleringsregeling voor het afkoppelen van verhard oppervlak. De gemeente heeft het duurzaam omgaan met regenwater hoog in het vaandel staan, maar de huidige regeling brengt relatief veel administratieve last met zich mee. Dit hebben we kenbaar gemaakt bij het Waterschap Limburg.

Ten behoeve van het samenwerkingsverband Maas en Mergelland is een klimaat-projectleider gestart.

De riolering vanaf de gemeente Beekdaelen langs het klooster aan de Stoepertweg is in 2019 daadwerkelijk gerealiseerd. De boring onder de A-79 heeft voor de nodig vertraging gezorgd.

Tot slot heeft het oplossen van de wateroverlast in Terblijt nog steeds de onze volle aandacht. Dit project vordert echter minder snel dan gedacht. Dat komt doordat de uitwerking van de ideeën de nodige onenigheid oplevert tussen de verschillende partijen. Daardoor vragen deze acties meer tijd dan voorheen werd ingeschat.

Duurzaamheid.

Met de ondertekening van het klimaatakkoord in Parijs op 18 september 2015 heeft de wereldgemeenschap een belangrijke stap gezet naar wereldwijde en concrete actie om vergaande klimaatverandering tegen te gaan. Over de hele wereld stijgt hierdoor de bewustwording en de wordt de urgentie gevoeld om lokaal actie te ondernemen. Dit gevoel delen wij.

Onze gemeente heeft met 17 andere gemeenten het Energieconvenant Zuid Limburg ondertekend. De inspanningsverplichtingen uit dit convenant zijn in het afgelopen half jaar uitgewerkt in een lange termijn (energietransitie) visie, een eerste (korte termijn) uitvoeringsprogramma en een voorstel in termen van capaciteit en middelen voor de organisatie van het uitvoeringsprogramma. Ook in het recent vastgestelde coalitieakkoord 2018-2022 heeft het uitwerken en voeren van een ambitieus duurzaamheidsbeleid een belangrijke plek gekregen.

Wat willen we bereiken?

Op basis van lokale wensen en eisen, regionale wensen en eisen en draagvlak in de komende jaren doelen voor de energietransitie stellen en deze middels een uitvoeringsplan realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze gemeente gaat in de tweede helft van 2018 een energietransitie- en duurzaamheidsbeleid voor de periode 2019 - 2022 uitwerken. Het uitvoeringsplan wordt vervolgens in 2019 ter hand genomen.

Resultaten 2019.

Het beleidsplan “Energievisie” en het bijbehorende “Uitvoeringsprogramma 2019-2022 op hoofdlijnen” is op 3 juni 2019 als kader voor de jaarprogramma’s Duurzaamheid en verdere uitvoering vastgesteld.

In regioverband is de RES (Regionale Energie Strategie) opgestart. De Startnotitie RES Zuid-Limburg is vastgesteld en geeft de kaders weer voor de aanpak. De RES komt voort uit het landelijk Klimaatakkoord en heeft tot doel een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking, van warmte(rest)bronnen en van bijbehorende infrastructuur. Alle RES-regio’s in Nederland moeten op 1 juni 2020 hun concept bod aanbieden aan het Rijk. De voorbereidingen hiervoor zijn opgestart, tevens wordt in dit verband vormgegeven aan een regionaal afwegingskader hernieuwbare opwek. De besluitvormingen hierover dienen uiteindelijk in 2020 plaats te vinden.

Op lokaal niveau is er een aanvang gemaakt met het opstellen van de Warmtevisie. Verder is er deelgenomen aan de Nationale Duurzame Huizen Route, is de informatiebrochure Woning van de Toekomst opgesteld en is de beleidsregel zonne-energie vastgesteld. Eind 2019 is vervolgens het jaarprogramma Duurzaamheid 2020 vastgesteld.

Verduurzamen en toekomstbestendig maken van gemeentelijk vastgoed.

Een belangrijk project binnen het thema duurzaamheid is het verduurzamen en toekomst-bestendig maken van het gemeentelijk vastgoed.

Wat willen we bereiken?

Als uitgangspunt geldt dat er wordt voldaan aan (liefst) energielabel A of anders het best haalbare.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hiervoor worden alle gemeentelijke gebouwen geïnventariseerd, waarna een verbeterplan wordt opgesteld. Zonnepanelen worden in de afweging meegenomen. Op deze manier willen we een voorbeeld stellen voor inwoners en ondernemers.

Resultaten 2019.

In 2019 zijn het gemeentehuis en de gemeentewerf voorzien van zonnepanelen.

Thema 3: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Ruimtelijke ordening.

Het thema Ruimtelijke Ordening richt zich op het ordenen van de aanwezige ruimte in de gemeente. Hiermee wordt zowel de bebouwde als de onbebouwde ruimte bedoeld. Wij moeten kunnen beschikken over een actueel ruimtelijk beleid voor het totale grondgebied van de gemeente, waarin is vastgelegd hoe gebouwen en (onbebouwde) gronden gebruikt mogen worden (welke functies zijn toegestaan) en hoe gronden bebouwd mogen worden (wat, waar en hoe groot/hoog). Verder dient het ruimtelijk beleid duidelijkheid te verschaffen over de beleidsvrijheid van de gemeente binnen de vigerende wet- en regelgeving. Met andere woorden, uit het ruimtelijk beleid moet duidelijk zijn op welke onderdelen maatwerk mogelijk is, uitgaande van de lokale problematiek en behoeften.

Wat willen we bereiken?

Wij willen blijven beschikken over een dekkend juridisch kader in de vorm van actuele bestemmingsplannen, dat naast het beschermen van aanwezige waarden ook voldoende ruimte voor ontwikkeling biedt. Daarnaast willen we dat de bestemmingsplannen een goed kader bieden voor ruimtelijke afwegingen en gemakkelijk hanteerbaar (begrijpelijk en leesbaar) zijn voor zowel de eigen organisatie als voor de burgers.

Ook willen we al zo veel mogelijk anticiperen op de komst van de Omgevingswet en daaruit voortvloeiend de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan (opvolger van de huidige bestemmingsplannen en verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving).

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementatie/voorbereidingen Omgevingswet.

Zoals bekend is het kabinet bezig met de voorbereidingen om te komen tot één Omgevingswet. Deze wet vervangt 15 bestaande wetten, waaronder de Waterwet, de Crisis- en herstelwet en de Wet Ruimtelijke Ordening. Van ongeveer 25 andere wetten gaan de onderdelen over Omgevingsrecht naar de nieuwe wet. Dit is een zeer ingrijpende vernieuwing, die na de vernieuwing van de Wro, de Wabo en het Bouwbesluit, wederom een inspanning vragen van de burgers en onze ambtelijke organisatie. De komende jaren zullen in het teken staan van het voorbereiden op de gevolgen van deze nieuwe wet, die organisatiebreed ingrijpende gevolgen zal hebben voor de manier van werken.

Resultaten 2019.

Het project Omgevingswet is in 2019 actief opgestart, zo is de vacature voor de projectleider ingevuld en is een projectplan implementatie omgevingswet vastgesteld. Er is gestart met het vormgeven van het ambitiedocument implementatie omgevingswet, dit concept stuk was eind 2019 gereed. Besluitvorming volgt begin 2020.

Verder is er gestart met een basiscursus (e-learning) Omgevingswet voor zowel ambtenaren, bestuur als Raad met als doel het goed voorbereiden op de komst van de omgevingswet, bewustwording en kennisniveau op peil brengen.

Onderhoud bestemmingsplannen.

In het kader van het project 'onderhoud bestemmingsplannen' en het anticiperen op de Omgevingswet worden de huidige bestemmingsplannen geactualiseerd, eenvoudiger en eenduidiger gemaakt. Daarbij gaat het onder andere om uniformering van begrippen, herstellen van fouten, het beperken van afwijkingsmogelijkheden en het opnemen van nieuwe (inmiddels vastgestelde) beleidsregels in de bestemmingsplanregels. Gelijktijdig wordt er vooruitgelopen op de komst van de omgevingswet en wordt een stappenplan uitgelegd om te komen van bestemmingsplannen tot omgevingsvisie en omgevingsplan.

Resultaten 2019.

In 2019 is gestart met het opstellen van een geconsolideerde versie van het bestemmingsplan ter voorbereiding op de komst van de omgevingswet. In 2020 zal dit verder worden afgerond.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen/projecten worden onder andere mogelijk gemaakt door het maken van nieuwe bestemmingsplannen, het opstarten van gebiedsvisies en het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken. Voor 2019 betreft dit de volgende ontwikkelingen:

1) Croix de Bourgogne.

In 2018 zijn de plannen voor de (her)bouw van Hotel Croix de Bourgogne onherroepelijk geworden en de voorbereidingen voor start van de bouw afgerond. In 2019 zal gestart worden met de bouw van het hotel.

Resultaten 2019.

De start heeft nog niet plaatsgevonden. Deze is afhankelijk van de ontwikkelaar. De ontwikkelaar is nog niet gereed met de planvoorbereidingen, planoptimalisatie en onderhandelingen met uitvoerende partijen.

2) *Pradoegebouw.*

In 2018 is een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar voor de verkoop en de herontwikkeling van het Pradoegebouw, met de bedoeling er een designhotel met het thema wielrennen in te vestigen. Na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning zal in 2019 met de bouw gestart worden.

Resultaten 2019.

De informele vergunningaanvraag is ingediend door de ontwikkelaar, deze is getoetst en de bevindingen zijn teruggekoppeld. De ontwikkelaar heeft nog geen definitieve aanvraag ingediend. Overdracht van het pand en start uitvoering zijn hierdoor doorgeschoven naar 2020.

Volkshuisvesting.

Het thema Volkshuisvesting richt zich op een kwalitatief en kwantitatief evenwicht op de regionale en dus ook op de lokale woningmarkt. Zonder regionale afstemming kan een optimale woonsituatie voor de inwoners van nu en de toekomst niet bereikt worden. Het volkshuisvestingsbeleid is gebaseerd op de regionale woonvisie, die een uitwerking is van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg en heeft zodoende een formele status. De demografische ontwikkelingen (afname bevolking en vergrijzing) vragen om maatregelen, die het toevoegen van nieuwe woningen beteugelt en alleen in bijzondere gevallen toestaat. Regionaal en provinciaal worden daarvoor kaders ontwikkeld. De interactie tussen ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en maatschappelijke aspecten wordt daarmee steeds sterker.

Wat willen we bereiken?

Door de activiteiten op het gebied van de volkshuisvesting willen we bereiken dat er een passende regionale woningvoorraad komt, die aansluit bij de wensen van de huidige bevolking en in staat is toekomstige ontwikkelingen op te vangen. Voor de regio Maastricht en Heuvelland betekent dit het transformeren van de bestaande woningvoorraad naar de toekomstige gewenste kwaliteit en samenstelling. Voor onze gemeente betekent dit het kritisch omgaan met nieuwe initiatieven en het goed monitoren van de lopende projecten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Lokale woonvisie.

Tegen de achtergrond van de demografische ontwikkelingen zullen wij ons moeten inspannen om op creatieve wijze de gewenste diversiteit in het woningaanbod te bereiken, vooral ook door herstructurering van de bestaande woningvoorraad en waar het niet anders kan door nieuwbouw. Een bijzonder punt van aandacht is de steeds grotere taakstelling voor de corporaties met betrekking tot de huisvesting van statushouders. Deze groep is de laatste jaren explosief gegroeid. Een afname wordt voorlopig niet verwacht.

De gemeente is verantwoordelijk voor het goed kunnen wonen van haar inwoners. Dat betekent dat er voldoende goede en betaalbare woningen moeten zijn, die passen bij de wensen van inwoners en nieuwe bewoners. De gemeente doet dit bijvoorbeeld door op een duurzame manier nieuwe woningen te laten bouwen. Maar ook door de bestaande woningvoorraad aan te passen, of bestaande bouw te vernieuwen. Samen met de corporaties, huurders en bestuur zal deze woonvisie worden opgesteld. Er zijn middelen ter beschikking gesteld voor het opstellen van een lokale woonvisie. De uitwerking daarvan zal plaatsvinden in de tweede helft van 2018, met een doorloop naar 2019.

Resultaten 2019.

De woonvisie is afgerond en besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 9 december 2019. Daarmee is een nieuw beleidskader vastgesteld. De uitvoering wordt aansluitend opgepakt.

In november 2019 zijn de prestatieafspraken 2020 met de woningcorporaties vastgelegd.

Met betrekking tot de woningbouwlocatie Bergervliet is deze aangedragen voor een taskforce om te komen tot versnelde uitvoering. De planvorming is door een nieuwe partij opgepakt, begin 2020 worden de eerste voorstellen verwacht.

Verbonden partijen.

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de uitvoering van dit programma:

- Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.;
- Waterleiding Maatschappij Limburg (WML);
- Milieuparken Geul en Maas;
- Bodemzorg Limburg B.V.;
- Regionale samenwerking Maas en Mergelland.

Voor nadere informatie over deze partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren.

Programma	Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Nederland	Bron
4	1	Fijn huishoudelijk restafval	aantal kg per inwoner	2018	77	172	CBS
4	2	Hernieuwbare elektriciteit	% totale elektriciteit	2018	6,3	18,5	RWS Klimaat-monitor
4	3	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	duizend euro	2019	215	248	CBS
4	4	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2019	3,9	9,2	BAG/ABF
4	5	Demografische druk	% van personen 20-65 jaar	2019	81,5	69,8	CBS
4	6	Woonlasten éénpersoons-huishouden	Euro	2019	612	669	COELO Groningen
4	7	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Euro	2019	856	739	COELO Groningen

Uitwerking speerpunten Coalitieakkoord.

Speerpunt 3: “Investeren in en doorontwikkelen van projecten met kwaliteit en natuur- en economische waarden”.

Vanuit de gebiedsontwikkeling Buitengoed Geul en Maas en mede geïnitieerd door de platforms Burgerparticipatie en Leefbaarheid staan in deze coalitieperiode de volgende potentiële projecten op het uitvoeringsprogramma.

a. *Verbindings-as Buitengoed Geul en Maas.*

Er is vanuit Buitengoed een totaalvisie ontwikkeld voor de zogenaamde Verbindings-as. Het voorstel is om gelijktijdig met grootschalig noodzakelijk onderhoud op deze route in te zetten op herinrichting, conform de totaalvisie. Dit betekent dat aanvullend aan de bestaande onderhoudsbudgetten investeringen nodig zijn om te komen tot de gewenste inrichting. Voor de volgende wegvakken worden onderhoudsmaatregelen voorzien, waarbij het wenselijk is om te komen tot volledige herinrichting:

- Houthem: voormalig provinciale weg, vanaf Vroenhof (gemeentegrens) t/m St. Gerlach, (tot aan het wegvak dat in 2017 is uitgevoerd). De kosten van dit onderhoud zijn voorzien in het GRP. Aanvullend is een budget van € 2,2 miljoen noodzakelijk voor de volledige herinrichting conform de visie Verbindings-as;

- Broekhem: het asfalt is dusdanig slecht dat groot asfaltonderhoud dient plaats te vinden. Voor de volledige herinrichting conform de visie Verbindings-as is een budget van € 3,5 miljoen noodzakelijk.

Resultaten 2019.

In 2019 is op basis van de resultaten van een enquête gewerkt aan schetsontwerpen voor de gehele weg door Houthem (Vroenhof, Sint Gerlach en Strabeek). Aan de hand van de reacties van de bewoners wordt nu een businesscase opgesteld (samen met het project WIJ-land). Deze wordt vervolgens aan de gemeenteraad voorgelegd.

b. WIJland Houthem.

Onlangs zijn de plannen gepresenteerd voor het nieuwe 'WIJland' in Houthem St. Gerlach, een initiatief van Bureau Burgerkracht. Het 'WIJland' is het akkerland tussen de spoorlijn en de voormalige provinciale weg tussen het kapelletje tegenover Burgemeester Quicx, Coffee & More en Résidence St. Gerlach. Wijnbouw en het verbouwen van andere streekproducten en een kleinschalig OV-overstappunt voor toeristen en bezoekers vormen de hoofdmoot. Met de herinrichting van de voormalige provinciale weg en de restauratie en herbestemming van hoeve Broers kwam ook de mogelijke invulling van het landbouwperceel in een stroomversnelling. Vanuit dat perspectief is opnieuw nagedacht hoe de invulling van het perceel voor een extra kwaliteitsimpuls zou kunnen zorgen voor de dorpsgemeenschap en voor gasten en bezoekers aan het dorp en het achterliggende Heuvelland.

Samen met de provincie, Oostwegel Collection, ProRail en Arriva zijn de mogelijkheden verkend en is aanwonenden gevraagd naar de resterende parkeerbehoefte. Op basis daarvan is een nieuwe invulling tot stand gekomen. Behalve wijnbouw en groenteteelt, met daar doorheen een wandelpad, voorziet het plan ook in de aanleg van een kleinschalig OV-overstappunt voor toeristen en bezoekers (overstapmogelijkheid van trein naar bus of fiets en omgekeerd). Ook zal nog een aantal parkeerplaatsen worden aangelegd voor aanwonenden, omdat bij de reconstructie van de voormalige provinciale weg een aantal parkeerplaatsen is vervallen.

Met de hele gebiedsontwikkeling (inclusief restauratie hoeve Broers en herinrichting voormalig provinciale weg) is een bedrag gemoeid van € 6 miljoen. Voor de invulling van de resterende onderdelen is nog een aanvullend krediet noodzakelijk van afgerond € 700.000,-. Dat bedrag bestaat globaal uit de volgende onderdelen:

- Aanleg parkeerplaatsen/inrichting OV overstappunt;
- Aanleg Belvédère (aansluitend op perron);
- De hellingbaan, inclusief fietsvoorzieningen;
- Padenstructuur en uitzichtpunt in de Wijngaard.

Resultaten 2019.

Zie de tekst opgenomen onder 3a.

c. Overige wensen Houthem.

Het kernoverleg Houthem heeft nog een aantal wensen, te weten:

- Brug over molentak geul nabij Vue in het kader van "ommetje Ingendael", kosten € 50.000,-;
- Opwaardering accommodatie sportcomplex, kosten € 200.000,-.

Resultaten 2019.

Het kernoverleg Houthem heeft een nieuwe offerte voor de brug opgevraagd. In 2020 zal dit initiatief verder worden opgepakt. Voor de opwaardering van het sportcomplex zijn diverse acties uitgevoerd.

d. Uitkijktoren Berg en Terblijt.

Vanuit het Kernoverleg Berg en Terblijt is ook een aantal projecten opgepakt. Op dit moment worden de Kalkbrandovens geheel gerestaureerd. Deze ontwikkeling zal de as Maas-Geul versterken. Een andere ontwikkeling, die het kernoverleg nog wil realiseren, is een uitkijktoren op de plek waar oorspronkelijk een Watertoren heeft gestaan. Vanuit deze toren heeft men een prachtig uitzicht op het Geuldal en Houthem. Daarvoor is een bedrag nodig van € 50.000,-.

Resultaten 2019.

De kalkbrandovens zijn deels gerestaureerd door de Provincie. De toegang tot de kalkbrandoven dient nog afgesloten te worden middels permanente hekken. Het kernoverleg wil vervolgens nog een informatiebord plaatsen als de werkzaamheden helemaal gereed zijn. Het idee over de uitkijktoren is nog in de beginfase en wordt door het kernoverleg opgepakt.

e. Natuur- en recreatieplan Vilt, fase 2.

Met onder andere de aanleg van een belevingsboomgaard, een nog aan te leggen natuurspeeltuin en de realisatie van nieuwe paden en knooppunten is in Vilt een nieuwe toeristische attractie aan het ontstaan voor wandelaars en fietsers, die nieuwe doelgroepen zal aantrekken, wat weer kansen oplevert voor het gemeenschapshuis Cascade. Op dit moment vinden gesprekken plaats tussen het kernoverleg en het bestuur van de stichting Cascade. Deze gesprekken moeten leiden tot synergie tussen de aanwezige en de aan te leggen voorzieningen. Voor de aanleg van fase 2 is een bedrag benodigd van € 100.000,-.

Resultaten 2019.

Dit project loopt nog steeds. Wij zijn nog steeds op regelmatige basis in contact met het kernoverleg. Het kernoverleg is op haar beurt in gesprek met iemand die zij wellicht kunnen aanstellen als externe projectleider.

f. Overige wensen Vilt.

Het kernoverleg Vilt heeft nog meer wensen:

- Meesweg: gescheiden rijwielpad tot Slakweg (school-thuisroute Berg), kosten € 100.000,-
- Gemeenschapshuis Cascade: uitbouwen tot educatiecentrum plus locatie WMO-functies, kosten € 100.000,-;
- Meesweg: parkeerproblemen bebouwde kom, kosten € 100.000,-;
- Sibberweg: aanleg tweede rijwielpad (school-thuisroute Sibbe), kosten € 150.000,-;
- Sibberweg: reconstructie bebouwde kom, kosten € 150.000,-.

Resultaten 2019.

In 2019 is de Meesweg al op summiere wijze omgevormd tot 60-zone. Dit vooruitlopend op definitieve maatregelen. Daarbij is de bebording aangepast en zijn er tijdelijke wegdrempels geplaatst. Het is de bedoeling om in 2020 tot definitieve plannen te komen.

g. Aanpassing recreatieve wandelroutes.

In het bestuurlijk overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg is begin 2017 het idee opgevat om te kijken naar de omvorming van het huidige wandelroutesysteem (gekleurde paaltjes) naar het knooppunten systeem. Het routepunt van de VVV Zuid-Limburg heeft de opdracht gekregen om nader te onderzoeken hoe de overstap naar een knooppunten wandelsysteem te realiseren is. Met de omvorming is een stevige kwaliteitswinst te behalen. Het knooppuntenstelsel is beter geschikt voor moderne technieken en vele malen gebruiksvriendelijker voor wandelaars in onze regio. Het routepunt van de VVV heeft een eerste raming opgesteld voor de ombouw naar het nieuwe systeem. Voor de hele regio Zuid-Limburg (Susteren tot Vaals) bedragen de geraamde kosten € 1,4 miljoen. De kosten voor onze gemeente zijn geraamd op € 106.000,-. De exacte hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van de regionale afstemming en een eventuele bijdrage van de provincie. De uitvoering staat gepland voor 2019.

Resultaten 2019.

De besluitvorming over de uitvoering heeft vertraging opgelopen door onzekerheid over de provinciale bijdrage in het project. In de eerste helft van 2020 zal de besluitvorming door de deelnemende partijen in gang worden gezet. Daarna kan gestart worden met de uitvoering. Onze bijdrage is in ieder geval gereserveerd.

h. Gebiedsontwikkeling Groene Oostvleugel / Kastelenpark Valkenburg - Schin op Geul.

Aan de oostzijde van de kern Valkenburg lopen diverse initiatieven. Het heeft de voorkeur om deze te bundelen tot één integrale gebiedsvisie, die vervolgens qua uitvoering geknipt kan worden in losse onderdelen. De volgende initiatieven dienen een plek te krijgen in de integrale gebiedsvisie Groene Oostvleugel/Kastelenpark Valkenburg-Schin op Geul:

- Verkoop en herontwikkelingsplannen Kasteel Oost;
- Verkoop/herontwikkeling Geulpark;
- Herinrichting/toekomstvisie sportcomplexen Walram/LTC Valkenburg;
- Toekomst sportcomplex VV Geuldal (Strucht: wens nieuwe accommodatie);
- Pleinenplan Schin op Geul (TOP), vanuit Burgerkracht;
- Ontwikkelingen rondom kasteel Schaloen;
- Woningbouw Mauritiussingel;
- Invulling locatie voormalige basisschool Schin op Geul;
- Nieuwe invulling hertenkamp;
- Reconstructie wandelpad achter hotel Atalanta richting Kabelbaan.

Binnen deze coalitieperiode worden op basis van de huidige stand van zaken de volgende investeringen vanuit deze gebiedsontwikkeling voorzien:

- Opstellen/ actualiseren integrale gebiedsvisie (€ 50.000,-);
- Pleinenplan Schin op Geul, initiatief vanuit Bureau Burgerkracht (€ 2.220.000,-)
- Herinrichting hertenkamp (€ 330.000,-)
- Herinrichting rondom Kasteel Oost en sportvelden (€ 1.100.000,-)

Totaal dus een bedrag van € 3.700.000,-

Resultaten 2019.

Eind 2019 zijn de voorbereidingen voor de gebiedsvisie Walramplein-Berkelplein opgestart, daarin zal ook een eerste aanzet richting Kastelenpark worden meegenomen.

i. Leeuwterrein - noordelijk deel.

In 2017 zijn grote stappen gezet richting een nieuwe invulling van de voormalige Leeuw Bier Brouwerij. Voor het gebied ten noorden van de voormalige brouwerij is een plan uitgewerkt, dat voorziet in:

- Inpassen parkeervoorzieningen Par'Course;
- Inpassen hoogwatervoorziening;
- Natuurontwikkeling en realiseren padenstructuur;
- Verkeerskundige voorzieningen Prinses Beatrixsingel;
- Herstel/groot onderhoud kademuren.

Met het Waterschap dienen nu nadere afspraken te worden gemaakt met betrekking tot de verdeling van de kosten van deze herontwikkeling. De kosten worden geraamd op totaal € 3,3 miljoen. Een eerste inschatting levert een verdeelsleutel op van 50/50, waardoor het kostenplaatje voor onze gemeente uitkomt op € 1.650.000,-. Bij de besluitvorming rondom de herontwikkeling van het Leeuwterrein is al een bedrag van € 750.000,- gereserveerd voor de investering in de parkeerterreinen en bijbehorende voorzieningen. Dat betekent dus dat nog een aanvullend krediet noodzakelijk is van € 900.000,-.

Resultaten 2019.

De gewijzigde wet-en-regelgeving rondom PFAS en PAS heeft voor aanzienlijke vertraging van de voorbereiding gezorgd. Het Waterschap Limburg is in de lead in dit dossier. Om gevolgen voor Par'Course zo veel mogelijk te beperken zijn een aantal onderdelen waarvoor de gemeente aan de lat staat vervroegd uitgevoerd en losgetrokken van het totale werk. Zo zijn de parkeervoorzieningen gerealiseerd, incl. de nieuwe bruggen naar het terrein van Par'Course.

Voor de start van Kerststad Valkenburg 2019 is het eerste deel van de Beatrixsingel opnieuw ingericht aan de hand van de resultaten uit het bewonersoverleg (de Denktank). Er hebben nog gesprekken met het waterschap plaatsgevonden over de aanleg van de hoogwatervoorziening en het herstel van de kademuren.

j. Totaalvisie deelgebied Tivoli - Grendelplein.

Nu de ontwikkelingen op het de Leeuwterrein in volle gang zijn en aan die zijde van Valkenburg-Centrum nieuw leven ontstaat, is het van wezenlijk belang om ook een visie te ontwikkelen voor de opwaardering van de hoofdverbinding van deze locatie richting Valkenburg-Centrum. In deze totaalvisie kan dan gelijk ook aandacht worden gegeven aan de verbindingen vanuit deze as richting het kuurpark en de mogelijkheden om deze verbindingen te verbeteren.

Gelet op de onderhoudstoestand van zowel het Grendelplein als de Plenkertstraat moet ook voor deze as nog in de komende coalitieperiode een budget worden vrijgemaakt voor uitvoering van de herinrichting conform een nog op te stellen visie. Met het opstellen van een totaalvisie is een bedrag gemoeid van € 50.000,-. Wij taxeren de uitvoeringskosten op € 3,1 miljoen (Grendelplein-Tivoli). Voor het gebied Gemeentegrot-Grendelplein en Fluweelengrot-Grendelplein is aanvullend nog een bedrag nodig van naar schatting € 850.000,-. In totaal sluit deze investering dus op een bedrag van € 4 miljoen.

Resultaten 2019.

Eind 2019 zijn de voorbereidingen voor deze gebiedsvisie opgestart

k. Centrumplan fase 2: Herontwikkeling omgeving Walramplein - Berkelplein.

Nu zowel het historisch centrum als het winkelgebied zijn opgewaardeerd, staan wij voor een volgende ruimtelijke opgave, namelijk de herontwikkeling van de omgeving Walramplein-Berkelplein. Binnen dit plangebied liggen kansen voor een verdere opwaardering van ons centrum. Sterker nog, ingrijpen is hard nodig om verdere achteruitgang tegen te gaan.

Dit zijn de uitdagingen:

- Komen tot een nieuw gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor de nieuwe kerk;
- Autovrij maken van het Walramplein, ter verdere ontwikkeling als stadsplein/evenementenplein;
- Visie op detailhandelstoekomst (supermarkt en overige winkels Walramplein);
- Visie op weekmarkt;
- Upgrade locatie hotel Palanka;
- Ombouw Berkelplein tot "leefplein";
- Inpassen gebouwde of ondergrondse parkeervoorziening ter compensatie van parkeerplaatsen op Walramplein en Berkelplein;
- Inpassen parkeermogelijkheden voor centrumbewoners;
- Opwaardering woningbouwlocaties Berkelplein/Walramplein;
- Verbinding maken naar Groene Vleugel.

Het is wenselijk om een visie op te stellen voor deze gebiedsontwikkeling en een bijbehorende businesscase uit te werken. Dit moet leiden tot besluitvorming in deze planperiode, waarna de uitvoering in de volgende raadsperiode kan worden opgepakt. Hiervoor is een voorbereidingskrediet/werkbudget nodig van € 300.000,-.

Resultaten 2019.

Eind 2019 zijn de voorbereidingen voor de gebiedsvisie Walramplein-Berkelplein opgestart, daarin zal ook een eerste aanzet richting Kastelenpark worden meegenomen.

l. Bewaakte fietsenstalling en openbaar toilet Walramplein.

Het is de wens van de raad om bij de aanstaande herinrichting van het Walramplein ook te voorzien in het inpassen van een bewaakte fietsenstalling en een openbaar toilet. Op 1 oktober 2018 neemt de raad hierover een besluit.

Resultaten 2019.

De fietsenstalling aan het Walramplein is gerealiseerd en uitgevoerd met camerabewaking. Voor wat betreft het onderdeel openbaar toilet is een apart traject met ondernemers gestart om te komen tot een alternatief voorstel. In 2019 heeft dat nog niet geleid tot een gedragen voorstel. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de "hoge nood app" en lijkt dit een passende en dekkende oplossing voor Valkenburg aan de Geul. Medio 2020 zal deze app worden geïmplementeerd.

m. Villa Via Nova.

In de overeenkomst met de ontwikkelaar is opgenomen dat de openbare ruimte binnen het plangebied na afronding van het project voor € 1,- aan de gemeente wordt overgedragen. Het is wenselijk om gelijktijdig met de realisatie van de nieuwbouw op dat terrein ook de aan het plangebied grenzende openbare ruimte te voorzien van een opwaardering (verbinding van nieuwbouwplan naar Nieuweweg). De kosten daarvan worden geraamd op € 150.000,-. Voor de kosten van de sanering van de grond is in de jaarrekening 2017 een voorziening gecreëerd. Wanneer die kosten zouden meevallen, kan de raad besluiten om een eventueel restant voor de opwaardering van de openbare ruimte in te zetten.

Resultaten 2019.

Het terrein is gesaneerd en overgedragen aan de ontwikkelaar. Besluitvorming over opwaardering van de aan het plangebied grenzende openbare ruimte heeft niet plaatsgevonden, mede ook omdat de sanering veel duurder uitgevallen is dan vooraf geraamd.

Het bestemmingsplan is op verzoek van de ontwikkelaar aangepast en de eerste koper is gestart met de bouw.

n. Ignatiusvallei.

Acht jaar geleden heeft een ontwikkelmaatschappij het kloostercomplex Boslust gekocht met de intentie om dat te ontwikkelen tot een Wellnesshotel. De ontwikkelaar is nagenoeg rond met een beoogde exploitant. Het hotel met circa 200 kamers en vele wellnessfaciliteiten vergt een investering van € 30 miljoen, exclusief de aankoopsom. De verwachting is dat in de loop van 2019 kan worden gestart met de verbouwing. Met de komst van dit hotel krijgen Valkenburg en de regio er een belangrijke Wellnessvoorziening bij, waardoor het begrip Wellnessregio een enorme boost krijgt. Enkele jaren geleden adviseerde ZKA Consultants al in de regio een tweede wellnesspijler te creëren naast Thermae 2000.

Een dergelijke voorziening kan niet gerealiseerd worden zonder aanpassingen in de omgeving. De gemeente is gevraagd om een bijdrage te leveren door middel van het aanleggen van adequate infrastructuur en een nieuwe ontsluitingsweg naar het klooster. Deze ontwikkeling biedt kansen voor een opwaardering van de gehele noordoostelijke entree van Valkenburg. De beleving van het landschap en de aanwezige natuur kan worden versterkt door het gebied recreatief beter te ontsluiten en de toegangswegen te vergroenen. Gelijktijdig wordt de verkeersveiligheid verbeterd door de aanleg van twee rotondes en een nieuwe ontsluitingsweg naar de wijk Broekhem-Noord. Ook wordt voorzien in maatregelen ter voorkoming van wateroverlast. Kortom, het plan voorziet in een totale gebiedsontwikkeling, met het kloosterhotel als kloppend hart.

De kosten van de totale gebiedsontwikkeling worden geraamd op circa € 50 miljoen. De gemeentelijke bijdrage in die kosten wordt getaxeerd € 3,3 miljoen. In combinatie met deze gebiedsontwikkeling is het wenselijk om ook te komen tot herontwikkeling van het aangekochte perceel aan de Nieuweweg tot (overloop)parkeerterrein, waarbij ook voorzieningen voor bussen worden gerealiseerd. Die investering wordt geraamd op € 1,2 miljoen, waardoor de totale investering sluit op een bedrag van € 4,5 miljoen.

Resultaten 2019.

Er zijn helaas geen nieuwe ontwikkelingen te melden, anders dan dat het gasontvangststation is gerealiseerd. De eigenaar is aan zet.

Speerpunt 4: “Realisatie van levensloopbestendige-, zorg- en starterswoningen in alle kernen”.

Wij willen zorgen voor een evenwichtige woningvoorraad met voldoende levensloopbestendige, zorg- en starterswoningen. Dit willen wij onder andere realiseren door slimme combinaties te maken met leegstaande of leeg komende hotels/winkels en maatschappelijk of agrarisch vastgoed. Vooralsnog zijn hiervoor geen middelen nodig.

Resultaten 2019.

De beleidsmatige kaders, zijnde het hotelbeleidsplan en de woonvisie, zijn vastgesteld.

Speerpunt 5: “Aandacht hebben voor veilig wonen en wonen voor doelgroepen”.

Dit speerpunt voorziet onder andere in een inventarisatie van het actuele woningbestand met differentiatie naar legaliteit, leegstand, gebruik en gevolgen daarvan voor rechtmatigheid en woningbouwprogrammering. Uiteindelijk zal dat leiden tot voorstellen voor oplossingen: legalisatie, handhaven, bijstellen programma's, etc. Na deze inventarisatiefase en besluitvorming over de voorgestelde oplossingen, zullen deze verder moeten worden opgepakt en uitgewerkt in 2019. Voor dit onderdeel heeft de raad al middelen beschikbaar gesteld.

Tegen de achtergrond van de demografische ontwikkelingen zullen wij ons inspannen om op creatieve wijze de gewenste diversiteit in het woningaanbod te bereiken, vooral ook door herstructurering van de bestaande woningvoorraad en waar het niet anders kan door nieuwbouw. Een bijzonder punt van aandacht is de steeds grotere taakstelling voor de corporaties met betrekking tot de huisvesting van statushouders. Deze groep is de laatste jaren explosief gegroeid. Een afname wordt voorlopig niet verwacht. De gemeente is verantwoordelijk voor het goed kunnen wonen van haar inwoners. Dat betekent dat er voldoende goede en betaalbare woningen moeten zijn, die passen bij de wensen van inwoners en nieuwe bewoners. De gemeente doet dit niet alleen door bijvoorbeeld op een duurzame manier nieuwe woningen te laten bouwen, maar ook door de bestaande woningvoorraad aan te passen, of bestaande bouw te vernieuwen. Samen met de corporaties, huurders en bestuur zal een lokale woonvisie worden opgesteld. Hiervoor heeft de raad middelen beschikbaar gesteld. De uitwerking daarvan zal plaatsvinden in de tweede helft van 2018, met een doorloop naar 2019.

Zowel de aanpak van wateroverlast als de waterbeleving in de openbare ruimte zal in dit speerpunt worden meegenomen. In het door de raad vastgestelde rioleringsplan (GRP) is de ambitie opgenomen om duurzaam om te gaan met regenwater en tevens in te zetten op het oplossen van problemen door wateroverlast. Met de daaraan verbonden kosten is in het GRP rekening gehouden.

Resultaten 2019.

Met de vaststelling van de woonvisie is het kader en uitvoeringsrichting bepaald en zijn de middelen vrijgegeven ter nadere uitwerking. Dit wordt in 2020 verder opgepakt.

Speerpunt 6: “Bevorderen verkeersveiligheid in alle woonwijken en kernen, met name voor fietsers en voetgangers”.

a. Verkeersveiligheidsknelpunten en verkeerskundige maatregelen.

Regelmatig doen zich situaties voor, waarbij de verkeersveiligheid in het gedrang komt. Er ontstaan dan knelpunten, die niet konden worden voorzien en die om een snelle aanpak vragen. Hiervoor is een budget nodig van structureel van € 100.000,-.

Resultaten 2019.

In 2019 is besloten om dit budget als volgt in te zetten:

VOP Reinaldstraat	€	12.000,-
Wegkantradar	€	7.000,-
Verkeersremmer	€	2.500,-
Pollars Walramplein	€	50.000,-
Verkeerswerkgroep Sibbe	€	10.000,-
Verkeerswerkgroep Vilt	€	10.000,-
Kernrondjes (diversen)	€	8.500,-
Totaal	€	100.000,-

b. Spoorwegovergangen.

ProRail heeft van het ministerie de opdracht gekregen om de niet automatisch beveiligde spoorwegovergangen (NABO's) binnen geheel Nederland op te heffen. In onze gemeente liggen er twee in Schin op Geul. Rekening houdende met bestaande wandelpaden en de bereikbaarheid van percelen zijn wij van mening dat 1 overgang definitief gesloten kan worden. Voor de andere dient er een alternatief te komen. Dat kan via:

- Beveiligde overgang (met slagbomen/bellen etc.);
- Spoor trap (over het spoor heen);
- Spoor tunnel (onder spoor door).

De kosten worden geschat op € 1 miljoen, met inbegrip van de aanpassingen van de routestructuren. ProRail participeert voor de helft in deze kosten. Van de gemeente/provincie wordt verwacht dat zij de rest betalen. In het worst case scenario wordt onze gemeente geconfronteerd met een financiële opgave van € 500.000,-, exclusief omzetbelasting. Dat bedrag kan naar beneden worden bijgesteld wanneer ook de provincie in de kosten participeert. Wij wachten het initiatief vanuit ProRail af.

Resultaten 2019.

In 2019 is de voetgangerstunnel in de Graafstraat opengesteld en zijn beide NABO's daadwerkelijk afgesloten.

Speerpunt 7: “Een gezonde balans tussen recreatie en toerisme aan de ene kant en kernen, woonwijken en natuur aan de andere kant”.

a. Toekomstvisie op Verkeersstructuur (mobiliteitsplan) inclusief uitvoeringsprogramma.

Er zijn vele ruimtelijke ontwikkelingen en beleidswijzigingen die om een mobiliteitsplan vragen. Denk aan de verkeersfunctie van de Curfsweg, het de Leeuwterrein, de Ignatiusvallei en de mobiliteitsknelpunten, die zich tijdens majeure evenementen voordoen. De verkeerskundige gevolgen die hierdoor ontstaan, hebben we onvoldoende in beeld. Daarom is het noodzakelijk en urgent om zo snel mogelijk het verkeerskundige beleidskader te actualiseren in de vorm van een nieuw mobiliteitsplan. Hiermee stellen we verkeerskundige kaders vast en stellen we eisen aan deze ontwikkelingen. Dan kunnen wij ook aangeven hoe we de vaak ongewenste verkeerskundige effecten kunnen managen. Die hebben immers consequenties voor ons wegennet. Dit voorkomt onnodige en ongecontroleerde groei van het verkeer en het draagt bij aan een goede verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.

In een mobiliteitsplan wordt de huidige verkeerskundige situatie vergeleken met een toekomstbeeld en de verschillende beleidsontwikkelingen, die vanuit hogere overheden moeten worden verwerkt. Hierdoor komen knelpunten aan het licht, die dan na afweging en prioritering worden verwerkt in een uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma is een overzicht van noodzakelijke acties, waarmee onze gemeente ondanks alle ontwikkelingen veilig en leefbaar blijft. De uitwerking van het mobiliteitsplan tot en met de vaststelling heeft een doorlooptijd van circa 1 jaar. De kosten worden geraamd op € 50.000,-. Om de noodzakelijke maatregelen te kunnen uitvoeren, moet structureel budget beschikbaar komen.

Resultaten 2019.

In 2019 is er een start gemaakt met het opstellen van een Mobiliteitsplan. Zo is er vooral aan een visiedocument gewerkt waarbij raadsleden, bewoners, stakeholders en overige belanghebbenden zijn betrokken. We verwachten eind 2020/begin 2021 over concrete resultaten te beschikken.

b. Parkeerbeleidsplan inclusief uitvoeringsprogramma.

Het bewoners- en bezoekersparkeren is grotendeels gereguleerd. Parallel hieraan doen zich veel ontwikkelingen voor of hebben zich in de afgelopen tijd voorgedaan. Wij noemen de ingebruikname van de ondergrondse parkeergarage Aan de Kei, het nieuwe autoluwe centrum en de invoering van het digitaal parkeren. Maar ook het gereedkomen van het centrumplan heeft een grote impact op de lokale parkeersituatie. Dit zorgt namelijk voor verschuivingen in de parkeervraag en het parkeeraanbod. Zo verdwijnt het Villa Via Nova-terrein voor parkeerdoeleinden en ook het de Leeuwterrein is niet meer als overloopgebied beschikbaar. En dan zijn er nog de grote evenementen, zoals Kerststad Valkenburg en het recente WK Veldrijden, die een grote impact hebben op de parkeersituatie en -capaciteit.

De parkeervraag groeit en de beschikbare ruimte neemt af. De effecten en gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen en evenementen op de parkeersituatie hebben wij onvoldoende in beeld, waardoor het risico bestaat dat beslissingen of oplossingen onvoldoende integraal zijn en vooral een ad-hoc karakter hebben. Zonder een goed parkeerbeleid wordt onvoldoende ingespeeld op de veranderende parkeervraag in en rondom Valkenburg. Er is immers heel wat technische infrastructuur, die ook goed beheerd moet worden. Het is daarom van belang dat er een parkeerbeleidsplan wordt opgesteld, waarin de huidige parkeersituatie wordt geëvalueerd en waarna vervolgens meerjarig beleid kan worden opgesteld. Dat beleid heeft enerzijds betrekking op fysieke maatregelen: Hoe willen we in de toekomst de groeiende parkeervraag in goede banen leiden? Kan dat met de huidige voorzieningen of moeten we uitbreiden, en zo ja, op welke manier? Biedt de strategische aankoop Nieuweweg mogelijkheden? Hoe lossen wij de enorme parkeerdruk van bussen op tijdens de weekenden van Kerststad Valkenburg?

Anderzijds liggen er ook uitdagingen op technisch vlak. Willen we steeds meer digitaal gaan parkeren? Straks geen fysieke parkeerautomaten meer? Kortom, het ontbreekt op dit moment aan een heldere toekomstvisie op het gebied van parkeren. De kosten van een parkeerbeleidsplan worden geraamd op € 50.000,-. Dit staat overigens los van een mobiliteitsplan. Ook een parkeerbeleidsplan bevat een uitvoeringsprogramma, waarvoor structurele middelen beschikbaar moeten komen om de maatregelen ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.

Voor het uitvoering kunnen geven aan het mobiliteits- en parkeerbeleid en de verkeerskundige maatregelen is structureel een bedrag nodig van € 100.000,-. Voor de opstelling van de beide plannen is, zoals aangegeven, eenmalig € 100.000,- nodig.

Resultaten 2019.

De uitvoering is in 2020 opgepakt.

Speerpunt 8: “Onderhoud van wegen en groen op niveau brengen en houden”.

a. Adaptief wegbeheer/ophogen van de reguliere onderhoudsbudgetten wegen naar het gevraagde niveau.

De in de lopende begroting geraamde budgetten voor onderhoud van deklagen, direct noodzakelijk klein onderhoud en elementverhardingen zijn ontoereikend. Uit het adaptief wegbeheer is een eenmalige inhaalslag naar voren gekomen, waarvan de financiële consequenties in de begroting van 2018 zijn meegenomen. Om kapitaalvernietiging te voorkomen, dient het wegbeheer structureel te worden aangepakt. Hiervoor is jaarlijks een bedrag nodig van € 336.000,-.

Resultaten 2019.

Doordat het benodigde budget niet beschikbaar wordt gesteld, blijft er sprake van een aanzienlijke achterstand die niet kan worden ingelopen. Daarentegen kan met het incidenteel beschikbaar gestelde budget al urgente actie worden ondernomen. Een nieuwe inspectie van de wegen in 2020 gaat inzicht geven in de benodigde middelen voor de komende jaren.

b. Wijkkantonnier.

Door een wijkkantonnier te implementeren kunnen drie doelstellingen gerealiseerd worden:

- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden in dienst genomen voor op hun niveau passende werkzaamheden. Dit is een vorm van arbeidsparticipatie, die al loopt bij onze buitendienst. Hierdoor kunnen relatief eenvoudige werkzaamheden van andere medewerkers worden doorgeschoven en ontstaat er bij de meer opgeleide en ervaren medewerkers ruimte om in de kernen “korter bij de inwoners” te staan. Het gaat hier uitdrukkelijk om werkzaamheden, die buiten het ontzorgingscontract vallen. Gedacht wordt om de gemeente voorlopig in te delen in 2 of 3 wijkkantons. Er worden dus geen wijkkantonniers geworven van buiten de organisatie, maar de huidige medewerkers krijgen bijvoorbeeld 1 dag in de week de kantonniersfunctie toebedeeld;
- Dit laatste biedt vooral voor de wat oudere, ervaren medewerkers een nieuw arbeidsperspectief en ontlast hun ook voor een deel van de fysieke inspanningen;
- En dat heeft ook weer een gunstige invloed op het fysieke welzijn van de medewerkers, met een mogelijk lager ziekteverzuim tot gevolg.

Vooralsnog schatten wij dat met de implementatie van de wijkkantonnier jaarlijks een bedrag is gemoeid van € 65.000,-.

Resultaten 2019.

De wijkkantonniers zijn in 2019 aangesteld. Aanvullend worden er nog concrete werkafspraken gemaakt. In 2020 zal een presentatie aan de commissie worden gegeven zoals afgesproken bij de vaststelling van het budget voor de wijkkantonniers.

Speerpunt 9: “Ons landschap in stand houden”.

Met dit speerpunt willen wij inzetten op het beheer en/of de verkoop van terreinen, op het inrichten van een bomenfonds voor monumentale bomen en op het beheer, onderhoud en veiligheid van onze groeves. Er zullen inventarisaties plaatsvinden in de komende jaren waarna er bedragen aan gekoppeld kunnen worden.

Verstevigingsmaatregelen/herinrichting Plenkertgroeve/Monstergrot.

Bij de Plenkertgroeve, achter de voormalige motorenparkeerplaats in de Plenkertstraat, moet bij de ingangen en de mergelsteilwand een aantal verstevigingsmaatregelen worden getroffen. De groeve is onbruikbaar voor exploitatiedoeleinden, maar is wel bijzonder geschikt als overwinteringsgebied voor vleermuizen. Daarmee is deze groeve een van de compensatiegebieden voor de kerstmarkt in de gemeentegrot. De rotswand, de ingangspartijen en het voorplein zijn bovendien kenmerkende landschapselementen van de groene zone, die grenst aan de rand van de bebouwde kom van Valkenburg en deels daarin doorloopt. Voorwaarde is natuurlijk wel dat deze elementen goed worden onderhouden. Met de verstevigingsmaatregelen en de herinrichting is € 150.000,- gemoeid. Dat bedrag is als volgt opgebouwd:

Onderzoek en constructietekeningen	€ 10.000,-
Aanvraag omgevingsvergunning en leges	€ 10.000,-
Stabiliteitsvoorziening mergelsteilwand en entree	€ 80.000,-
Herinrichting voorplein en verwijderen overtollig groen	€ 50.000,-
Totaal	<u>€ 150.000,-</u>

Resultaten 2019.

Ondanks de stabiliteitsproblematiek en de daarbij behorende risico's is het niet mogelijk gebleken om voor de uitvoering van dit project middelen te reserveren in 2019. We blijven voor dit project aandacht vragen en het is dan ook voor de kadernota van 2020 weer opgevoerd.

Speerpunt 10: “Goed voorzieningenpeil realiseren in alle kernen en woonwijken”.

Met dit speerpunt willen wij inzetten op een aantal actuele thema's:

- het invullen van vrijkomende basisscholen met functies, die de voorzieningen in de kernen ondersteunen;
- het opstellen van duurzame onderhoudsplannen;
- het uitvoeren van het project “snippergroen”;
- het uitwerken van exploitatiemodellen voor onze begraafplaatsen;
- de evaluatie van de hondenlosloopgebieden.

Vooralsnog zijn voor dit speerpunt geen aanvullende middelen nodig. Eventuele kosten kunnen binnen de reguliere budgetten worden opgevangen.

Resultaten 2019.

Inmiddels heeft de gemeente 4 vrijgekomen basisscholen in portefeuille. De invulling daarvan, binnen de gestelde kaders, is een intensief en doorlopend proces. Inmiddels heeft de basisschool Schin op Geul invulling gekregen door een huurkoopconstructie aan te gaan met een lokale ondernemer. De verwachting is dat gedurende 2020 ook een invulling wordt gevonden voor de overige locaties. Dit is opgenomen als subonderdeel van het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie.

Vorenstaande heeft gedurende 2019 geleid tot het inzicht dat de gemeente nadrukkelijk behoefte heeft aan een kaderstellend vastgoedbeleid. De ontwikkeling van dit beleid is in volle gang en zal naar verwachting in de eerste helft van 2020 aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd. Dit heeft echter tot gevolg gehad dat het project ‘snippergroen’, hoewel zijdelings onderdeel van het vastgoedbeleid niet tot afronding is gekomen.

De ontwikkeling van duurzame onderhoudsplannen zal een gevolg zijn van het vaststellen van de energietransitievisie. Deze is recentelijk pas vastgesteld. Hieruit moet blijken welke middelen er beschikbaar komen voor het opstellen maar vooral het uitvoeren van duurzame onderhoudsplannen. Er zal een ambitieniveau vastgesteld moeten worden.

Speerpunt 24: “Opstellen en uitvoeren ambitieus duurzaamheidsbeleid”.

Duurzaamheid/energietransitie.

Er zijn al enkele trajecten uitgevoerd c.q. in gang gezet die bijdragen aan het realiseren van de energiedoelstellingen. Door allerlei omstandigheden sluiten de resultaten van het in gang gezette beleid echter niet goed aan bij de doelstellingen. Er moeten dan ook aanvullende inspanningen worden verricht. In 2019 wordt ingezet op het creëren van draagvlak onder de interne stakeholders (raad, college, beleidsmedewerkers) en onder de externe stakeholders (inwoners, bedrijven, organisaties, energiecoöperaties en woningbouwverenigingen).

Met behulp van de input van de stakeholders wordt begin 2019 een meerjarenprogramma op detailniveau opgesteld voor de periode 2020-2022. Parallel hieraan wordt een fondsconcept voor de energietransitie uitgewerkt. Uiteraard moeten wij hierbij nadrukkelijk de samenwerking opzoeken.

Hierna geven wij U een samenvattend overzicht van initiatieven en projecten, in willekeurige volgorde, die op de korte en de middellange termijn onze aandacht vragen:

- Verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed;
- Uitwerken plannen voor 39 aardgas-loze wijken vóór 2021;
- Duurzaam inkopen, stimuleren gedrag medewerkers en duurzaam vervoer gemeentelijke organisatie;
- Toezicht houden op en handhaving van bedrijven;
- Bewustwording en draagvlakcreatie gemeentelijke organisatie, burgers, bedrijven en organisaties;
- Faciliteren transitie duurzame energie infrastructuur met regionale netbeheerder;
- Stimuleren en faciliteren verduurzamen woningeigenaren en bewoners;
- Uitwerken visie op lokale duurzame opwek;
- Verduurzamen openbare verlichting en VRI's, inclusief onderzoek 'revoluerend' inzetten besparingen;
- Stimuleren duurzame mobiliteit;
- Stimuleren bedrijven om te verduurzamen.

Om al deze activiteiten te kunnen oppakken is structurele uitbreiding van de formatie noodzakelijk. Daarnaast moeten er werkbudgetten beschikbaar komen en zal de raad kredieten beschikbaar moeten stellen voor verduurzamingsmaatregelen. Ons voorstel is om de begroting 2019 te belasten met een bedrag van € 324.000,- en vervolgens € 300.000,- structureel te laten doorwerken naar de daaropvolgende jaren.

Resultaten 2019.

De formatie is uitgebreid voor wat betreft met name de energietransitie en invulling van deze vacature heeft plaatsgevonden. Voor wat betreft de resultaten wordt verwezen naar het onderdeel Duurzaamheid van thema 2, Riolering, afval en milieu.

Speerpunt 25: "Opstellen en uitvoeren ambitieus milieu- en afvalbeleid".

Nederland dient in 2050 een circulaire economie te hebben. Dat vergt een uitdagende inspanning om de hoeveelheid restafval te verminderen naar 0 kilo. Onze gemeente maakt deel uit van de GR Geul en Maas. Met deze GR onderzoeken wij op dit moment of en hoe de samenwerking uit te breiden en te intensiveren, zowel binnen de GR zelf als met Rd4, en daarmee de doelstelling van een circulaire economie ruim voor 2050 te realiseren. Het openstellen van elkaars milieuparken en het instellen van een gezamenlijke milieu-app in 2017 waren van deze samenwerking de eerste voorbeelden, maar dat is dus nog slechts het begin.

Naast het milieu- en afvalbeleid zelf willen wij ook vol inzetten op bestrijding van zwerfafval. Iedereen is ondertussen wel bekend met de zogenaamde plastic soep, een internationaal probleem dat op het land begint, dus ook in onze gemeente. Verder bederft zwerfafval het woongenot van onze inwoners, is een aanslag op de beleving van ons vijfsterrenlandschap voor toeristen, en levert het gevaar op voor flora en fauna (bijvoorbeeld: landelijk sterven 10 koeien per dag door het inslikken van metaal of andere scherpe voorwerpen). Het uitbannen van zwerfafval heeft dan ook hoge prioriteit.

Met dit speerpunt willen wij daarom inzetten op:

- a. Het inhoudelijk uitbreiden van de samenwerking in de regio Geul en Maas, met Rd4;
- b. Streven naar verder reductie van restafval, zijnde < 100 kilo in 2020, en 0 kilo ruim vóór 2050: een volledig circulaire economie. Definitieve vaststelling van het jaartal voor 2050 hangt af van de ontwikkeling van de samenwerking met Maastricht en Rd4;

- c. Het aanpakken van zwerfafval (Valkenburg aan de Geul, de schoonste gemeente van Nederland);
- d. Het terugdringen van het gebruik van plastic;
- e. Het ontwikkelen van bewustwordingsprogramma's op scholen (zwerfafvalprojecten) en preventieve acties (zoals kinky blikvangers).

Vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit speerpunt uit de reguliere middelen en de NEDVANG-gelden kan worden bekostigd.

Resultaten 2019.

Het inhoudelijk uitbreiden van de samenwerking in de regio heeft vertraging opgelopen, met name doordat een van de partners in de GR, de gemeente Meerssen, tijdelijk pas op de plaats gemaakt heeft in verband met de lopende onderzoeken naar de toekomst van die gemeente. In 2020 zal bekeken moeten worden of de verbrede GR er alsnog komt en welke taken er ondergebracht kunnen worden.

Op vier basisscholen en op het Stella Maris College hebben zwerfafval projecten plaatsgevonden. Valkenburg is focusgemeente van NederlandSchoon. Er is een uitgebreid pva op gesteld voor de komende 2 jaar. Pva heeft betrekking op “ effectieve inzet afvalbakken, slimmer schoon houden, schoon belonen, handhaving, monitoring” . De uitvoer hiervan is gaande.

Speerpunt 31: “Opstellen en uitvoeren afgewogen accommodatiebeleid”.

Toekomst buitensportcomplexen in relatie tot gemeentelijke eigendommen.

De volgende ontwikkelingen staan eraan te komen:

- Sluiting Polfermolen (31-12-2020);
- Upgrading huisvesting dan wel vertrek Stella Maris College;
- Toekomst schoolgebouw Bosstraat;
- Herinrichting Groene Oostvleugel rondom kasteel Oost;
- Eventueel nieuwe locatie voor SV Geuldal;
- Eventuele nieuwe bestemming voor de locatie van de tennisbanen Berg.

Naast deze ontwikkelingen speelt nog de problematiek rondom de bestaande sportcomplexen, waarvoor regelmatig door VV Walram, LTC Valkenburg en VHV Sjinborn aandacht wordt gevraagd. Er zal dus een aantal strategische keuzes gemaakt moeten worden rondom de gemeentelijke eigendommen en de verdere gebiedsontwikkeling. De ontwikkelingen rondom Stella Maris en het vrijkomen van bepaalde gronden bieden wellicht mogelijkheden voor de realisatie van één breed sport (en onderwijs)complex aan deze zijde van Valkenburg. Er kan onderzoek worden gedaan naar de haalbaarheid van een toekomstbestendig breed complex in de kern Valkenburg, waarbij wat betreft de locatie grote aandacht gegeven moet worden aan de mogelijkheden rondom de bestaande gemeentelijke eigendommen in Broekhem-noord. Wellicht dat vanuit dat kader ook gelijk gekeken kan worden naar de bereikbaarheid van dat gebied in relatie tot de gewenste aanpassingen vanuit Boslust. Tevens kunnen de overige aangegeven ontwikkelingen in het onderzoek worden meegenomen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zijn er wellicht mogelijkheden om de gebiedsontwikkelingen van de huidige plangebieden “Kasteel Oost en omstreken” en “Plenkertstraat” ook een impuls te geven door een alternatieve invulling van de huidige functies.

Voor het onderzoek, dat ons voor ogen staat, moet een extern bureau worden ingeschakeld. De daaraan verbonden kosten taxeren wij op € 50.000,-.

Resultaten 2019.

Hieraan is in 2019 nog geen invulling gegeven. Begin 2020 is een projectleider gestart die het sport- en accommodatiebeleid voor de gemeente gaat uitwerken.

Speerpunt 32: “Monumentenbeleid opstellen en uitvoeren en cultuurhistorisch erfgoed promoten”.

Gemeentelijke restauratie/onderhoudssubsidie.

Het rijk en de provincie leggen steeds meer erfgoedtaken bij de lagere overheden neer. Verwacht wordt dat daar waar zij financiële middelen voor onderhoud en restauratie beschikbaar stellen de desbetreffende gemeente dat ook doet. Dat is echter geen verplichting.

Wij zouden ervoor kunnen kiezen om aansluitend op de rijks- en provinciale subsidieregelingen gemeentelijke subsidieregelingen in het leven te roepen. De kosten van opstelling van een dergelijke subsidieregeling ramen wij op € 10.000,-. Voor de restauratie van monumenten c.q. voor het ondersteunen van initiatieven in de vorm van subsidies denken wij jaarlijks € 150.000,- nodig te hebben.

Resultaten 2019.

Met het beschikbaar gestelde budget zijn onderstaande subsidies toegekend:

	Totaal instand- houdingskosten (10%)	Subsidie
HH Nicolaas en Barbarakerk	€ 193.452,-	€ 19.345,-
HH Monulphus en Gondulphus	€ 124.608,-	€ 12.461,-
HH Mauritius	€ 111.511,-	€ 11.151,-
Sint Gerlachuskerk	€ 178.130,-	€ 17.813,-
Kloosterkerk Valkenburg	€ 90.042,-	€ 9.004,-
Sint Josephkerk	€ 156.190,-	€ 15.619,- +
Subtotaal 1:	€ 853.933,-	€ 85.393,-

	Restauratie	Subsidie
kosten		
Kapel Strabeek	€ 24.893,-	€ 7.500,-
Grafmonument Schin op Geul	pm	€ 2.500,-
Kalkoven Biebosch	€ 127.655,-	€ 10.000,- +
Subtotaal 2:		€ 20.000,-

Totaal (Subtotaal 1+2):	€ 105.393,-
Restant (van beschikbare € 150.000,-):	€ 44.607,-

Gemeentelijk erfgoed.

Onze gemeente is bijzonder rijk aan cultureel erfgoed. Dat is uit een inventarisatie gebleken. Bovendien beschikken wij over een voor Nederland en de Euregio unieke site. Op basis van de inventarisatie, beschrijvingen en waarderingen kan gemeentelijk erfgoedbeleid geformuleerd én in de bestemmingsplannen geïmplementeerd worden.

Hiermee zijn de volgende kosten gemoeid:

a. Aanvullende professionele inventarisatie	€	20.000,-
b. Aanvullende beschrijving en waarderingen	€	15.000,-
c. Formuleren gemeentelijk erfgoedbeleid	€	10.000,-
d. Bestemmingsplan	€	15.000,-
Totaal eenmalig	€	60.000,-

Willen wij het gemeentelijk erfgoed echt positioneren, dan is ook extra formatie nodig. Daarmee is een structureel bedrag gemoeid van € 70.000.

Resultaten 2019.

De gevraagde financiële middelen werden niet door de gemeenteraad beschikbaar gesteld. Met het restantbudget uit de post bestemmingsplannen kon alsnog een beperkte aanvullende inventarisatie, beschrijving en waardering worden uitgevoerd. Deze was in januari 2020 grotendeels gereed.

Wat heeft het gekost?

	Programma Ruimtelijk domein <i>Lasten taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
2.1	Verkeer en vervoer	2.476.031	2.728.826	2.450.314
5.2	Sportaccommodaties	2.198.918	2.113.704	2.161.204
5.5	Cultureel erfgoed	453.260	882.409	738.221
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.093.572	2.038.317	2.078.721
7.2	Riolering	2.091.455	2.846.364	2.811.237
7.3	Afval	1.301.172	1.426.266	1.443.633
7.4	Milieubeheer	258.950	395.983	278.431
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	238.534	282.587	202.166
8.1	Ruimtelijke ordening	237.114	406.766	361.053
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	271.898	271.898	491.767
8.3	Wonen en bouwen	1.504.450	1.618.234	1.418.452
	Totaal lasten	13.125.354	15.011.354	14.435.199

	Programma Ruimtelijk domein <i>Baten taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
2.1	Verkeer en vervoer	10.335	33.835	63.223
5.2	Sportaccommodaties	282.454	523.634	582.986
5.5	Cultureel erfgoed	73.200	105.112	75.367
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	787.366	787.366	907.204
7.2	Riolering	2.750.074	3.206.626	3.157.898
7.3	Afval	1.481.836	1.606.903	1.731.185
7.4	Milieubeheer	10.000	10.000	11.679
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	126.500	127.500	118.497
8.1	Ruimtelijke ordening	19.100	417.061	220.335
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	1.729
8.3	Wonen en bouwen	994.495	565.877	743.417
	Totaal baten	6.535.360	7.383.914	7.613.520

	Programma Ruimtelijk domein <i>Saldo taakvelden</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
2.1	Verkeer en vervoer	-2.465.696	-2.694.991	-2.387.091
5.2	Sportaccommodaties	-1.916.464	-1.590.070	-1.578.218
5.5	Cultureel erfgoed	-380.060	-777.297	-662.854
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.306.206	-1.250.951	-1.171.517
7.2	Riolering	658.619	360.262	346.661
7.3	Afval	180.664	180.637	287.552
7.4	Milieubeheer	-248.950	-385.983	-266.752
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-112.034	-155.087	-83.669
8.1	Ruimtelijke ordening	-218.014	10.295	-140.718
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-271.898	-271.898	-490.038
8.3	Wonen en bouwen	-509.955	-1.052.357	-675.035
	Totaal saldo	-6.589.994	-7.627.440	-6.821.679

§ 1.5 Programma Algemene taakvelden.

Bestuurlijk verantwoordelijk	:	Mevr. mr. drs. C.M.J. Bisschops Dhr. drs. R. Meijers Dhr. dr. J.J. Schrijen Dhr. drs. C.P.J.L. Vankan
Ambtelijk verantwoordelijk	:	Dhr. mr. G.S. Reehuis

In dit programma zijn de financiële consequenties van de taakvelden verwerkt, die niet direct aan één van de voorgaande programma's zijn c.q. mogen worden toegerekend. Concreet gaat het dan om de taakvelden:

- Bestuur;
- Burgerzaken;
- Overhead;
- Treasury;
- OZB woningen;
- OZB niet-woningen;
- Belastingen overig;
- Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds;
- Overige baten en lasten;
- Vennootschapsbelasting (Vpb);
- Mutaties reserves;
- Resultaat van de rekening van baten en lasten.

Verbonden partijen.

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Algemene taakvelden:

- Enexis Holding N.V.;
- Vordering op Enexis B.V.;
- Verkoop Vennootschap B.V.;
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.;
- CBL Vennootschap B.V.;
- CSV Amsterdam B.V.;
- BNG Bank N.V.;
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

Voor nadere informatie over deze partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren.

Nr.	Indicator	Eenheid	Periode	Gemeente	Bron
1	Formatie	aantal fte per 1.000 inwoners	2019	6,39	Eigen gegevens
2	Bezetting	aantal fte per 1.000 inwoners	2019	6,07	Eigen gegevens
3	Apparaatskosten	kosten per inwoner	2019	625,56	Eigen begroting
4	Externe inhuur	% kosten van totale loonsom en inhuur externen	2019	7,94	Eigen begroting
5	Overhead	% van totale lasten	2019	11,25	Eigen begroting

Samenvattend overzicht baten en lasten programma Algemene taakvelden.

Programma algemene taakvelden <i>Lasten taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.1	Bestuur	665.450	671.450	732.220
0.2	Burgerzaken	656.229	656.229	719.304
0.4	Overhead	6.116.889	6.642.453	5.984.513
0.5	Treasury	50.752	74.165	62.934
0.61	OZB woningen	70.420	70.420	112.290
0.62	OZB niet-woningen	45.853	45.853	72.334
0.64	Belastingen overig	11.849	70.252	27.898
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	4.957	4.957	0
0.8	Overige baten en lasten	1.965.050	-159.016	131.356
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	399
0.10	Mutaties reserves	127.286	10.076.734	12.325.298
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	109.801	125.019	2.156.126
Totaal lasten		9.824.536	18.278.516	22.324.672

Programma algemene taakvelden <i>Baten taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.1	Bestuur	546	546	3.121
0.2	Burgerzaken	203.052	203.052	238.987
0.4	Overhead	51.361	176.046	285.747
0.5	Treasury	1.860.054	1.901.806	1.901.503
0.61	OZB woningen	3.016.420	3.007.570	3.059.481
0.62	OZB niet-woningen	1.883.870	1.987.604	2.000.958
0.64	Belastingen overig	90.300	92.400	110.132
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	23.272.310	24.408.822	25.053.041
0.8	Overige baten en lasten	0	0	611.520
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	385.270	10.487.863	10.708.634
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
Totaal baten		30.763.183	42.265.709	43.973.124

Programma algemene taakvelden <i>Saldo taakvelden</i>		<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
0.1	Bestuur	-664.904	-670.904	-729.099
0.2	Burgerzaken	-453.177	-453.177	-480.317
0.4	Overhead	-6.065.528	-6.466.407	-5.698.766
0.5	Treasury	1.809.302	1.827.641	1.838.569
0.61	OZB woningen	2.946.000	2.937.150	2.947.191
0.62	OZB niet-woningen	1.838.017	1.941.751	1.928.624
0.64	Belastingen overig	78.451	22.148	82.234
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	23.267.353	24.403.865	25.053.041
0.8	Overige baten en lasten	-1.965.050	159.016	480.164
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	-399
0.10	Mutaties reserves	257.984	411.129	-1.616.664
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-109.801	-125.019	-2.156.126
Totaal saldo		20.938.647	23.987.193	21.648.452

Hierna treft U een specificatie aan van alle hierboven genoemde taakvelden, die onderdeel uitmaken van het programma Algemene taakvelden.

Taakveld 0.1 Bestuur.

Tot dit taakveld behoren de kosten van de bestuursorganen, met inbegrip van de daarbij behorende facilitering:

- college van burgemeester en wethouders;
- raad- en raadscommissies;
- ondersteuning raad en griffie;
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking;
- lokale rekenkamer en accountantscontrole.

De exploitatierekening van dit taakveld sloot in 2019 met een bedrag van -€ 729.099,-. Een nadere onderbouwing van dat bedrag treft U hierna aan.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.1 Bestuur <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Raad- en raadscommissies	183.231	183.231	260.449
College van burgemeester en wethouders	378.591	384.591	401.497
Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie	103.628	103.628	70.274
Totaal lasten	665.450	671.450	732.220

Taakveld 0.1 Bestuur <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie	546	546	3.121
Totaal baten	546	546	3.121

Taakveld 0.1 Bestuur <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Raad- en raadscommissies	-183.231	-183.231	-260.449
College van burgemeester en wethouders	-378.591	-384.591	-401.497
Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie	-103.082	-103.082	-67.153
Totaal saldo	-664.904	-670.904	-729.099

Taakveld 0.2 Burgerzaken.

Tot dit taakveld behoren de volgende (burger)zaken:

- vergunningen;
- paspoorten en rijbewijzen;
- bevolkingsregister;
- straatnaamgeving en kadastrale informatie;
- burgerschap;
- verkiezingen en referenda;
- legesopbrengsten.

De exploitatierekening van dit taakveld sloot in 2019 met een bedrag van -€ 480.317,-. Een nadere onderbouwing van dat bedrag treft U hierna aan.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.2 Burgerzaken <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Bevolkingsregistratie en burgerlijke stand	479.261	479.261	542.638
Kadaster	53.463	53.463	55.310
Verkiezingen	123.505	123.505	121.356
Totaal lasten	656.229	656.229	719.304

Taakveld 0.2 Burgerzaken <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Bevolkingsregistratie en burgerlijke stand	203.052	203.052	238.987
Totaal baten	203.052	203.052	238.987

Taakveld 0.2 Burgerzaken <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Bevolkingsregistratie en burgerlijke stand	-276.209	-276.209	-303.651
Kadaster	-53.463	-53.463	-55.310
Verkiezingen	-123.505	-123.505	-121.356
Totaal saldo	-453.177	-453.177	-480.317

Taakveld 0.4 Overhead.

Volgens de nieuwe begrotings- en verantwoordingsvoorschriften mogen de overheadkosten vanaf het planjaar 2017 niet meer aan de afzonderlijke programma's worden doorberekend, maar moeten in één taakveld worden verwerkt. Daarmee vervalt de noodzaak van een complexe en vaak ondoorzichtige kostentoerekening aan gemeentelijke taken en activiteiten. Gevolg daarvan is wel dat de kostprijs van een product een minder realistisch beeld te zien geeft.

Ingeval er sprake is van taken/activiteiten en daarmee samenhangende diensten, waarvoor kostendekkende tarieven in rekening gebracht mogen worden, mag wel met overheadkosten rekening gehouden worden. Wanneer deze kosten namelijk niet in de tarieven verdisconteerd zouden worden, zou dat leiden tot overdekking, waardoor kostendekkende tarieven verlaagd en tarieven van andere gemeentelijke belastingen verhoogd zouden moeten worden. Deze verschuiving van de belastingdruk vinden wij niet gewenst en willen wij dan ook voorkomen.

Onder dit taakveld worden alle kosten gerangschikt, die verband houden met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Concreet gaat het dan om:

- financiën, toezicht en controle, gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de secretaris/algemeen directeur;
- inkoop, inclusief aanbesteding en contractmanagement;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

Toelichting taakveld.

Rentekosten.

Het resultaat van deze taak is een gevolg van de gekozen systematiek in combinatie met het gegeven dat wij een groot deel van de financiering putten uit het eigen vermogen. Anders dan in voorgaande jaren hebben wij in 2019 ook de rentelasten binnen de taken van het taakveld Overhead doorbelast naar deze taken, waardoor het resultaat van de rentedienst zichtbaar is geworden op deze taak. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van € 231.385,-.

Afschrijvingskosten.

Anders dan in voorgaande jaren hebben wij in 2019 ook de afschrijvingslasten binnen de taken van het taakveld Overhead doorbelast naar deze taken, waardoor de exploitatie van deze taak per saldo sloot met een bedrag van € 0,-.

Huisvesting bestuurscentrum.

Hieronder vallen de kosten, die betrekking hebben op de instandhouding van het bestuurscentrum, zoals de rente- en afschrijvingslasten van investeringen, onderhoud, schoonmaak, inbraakalarmering, verzekeringen en energieverbruik. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 344.015,-.

Communicatie.

Onder communicatiemiddelen vallen de kosten van vaste en mobiele telefonie. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 59.646,-.

Overige kosten interne dienstverlening.

Onder deze categorie vallen onder meer de rente- en afschrijvingslasten van investeringen, abonnementskosten, kosten van opslag en beheer van gemeentelijke archieven, portokosten en kosten van bind- en drukwerk. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 243.820,-.

Automatisering.

Hieronder worden onder meer de kosten gerangschikt, die verband houden met de aanschaf van hard- en software, licentiekosten, beveiligingskosten en fotokopieerkosten. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 722.482,-.

Salarissen.

Overeenkomstig de gewijzigde Begrotingsvoorschriften moeten de loonkosten van de volgende functies/taken onder de overhead worden gerangschikt:

- a. Leidinggevenden in het primaire proces, inclusief secretaris en directie;
- b. Alle middenfuncties, inclusief controle en toezicht;
- c. Communicatie;
- d. Juridische zaken;
- e. Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- f. Informatievoorziening en automatisering;
- g. Informatiebeheer;
- h. Facilitaire zaken en huisvesting.

Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 3.421.547,-.

Inleenvergoedingen.

Hieronder vallen de kosten van inhuur van gedetacheerde medewerkers in het kader van de sociale werkvoorziening, voor zover die medewerkers werkzaamheden verrichten op ondersteunende afdelingen. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 15.629,-.

Adviezen en contributies.

Onder deze categorie vallen onder andere de kosten van de bezwaar- en beroepscommissie en de contributie aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 46.510,-.

Ondernemingsraad.

Hieronder vallen de kosten van de faciliteiten van de ondernemingsraad. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 6.372,-.

Overige personeelskosten.

Tot de overige personeelskosten worden onder andere de opleidingskosten gerekend, evenals reis- en verblijfkosten, de bijdrage aan de arbodienst, de kosten van de salarisadministratie en de kosten van het cafetariamodel. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 398.714,-.

Financiële ondersteuning.

Hieronder worden de kosten van het bankwezen en rechtskundige- en andere adviezen gerangschikt. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 128.536,-.

Tractie.

Onder tractie vallen de kosten van het wagenpark van de buitendienst, zoals onderhoudskosten, rente- en afschrijvingslasten van investeringen en brandstofkosten. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 127.639,-.

De Valkenberg 9.

Hieronder vallen de kosten, die betrekking hebben op de exploitatie van het gebouw, waarin de buitendienst is gehuisvest, zoals onderhoud, schoonmaak, inbraakalarmering, verzekeringen en energieverbruik. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 90.505,-.

Kleding buitendienst.

Het betreft hier de kosten van kleding, gereedschappen en hulpmiddelen ten behoeve van de buitendienst. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 48.003,-.

Voorlichting en communicatie.

De kosten van voorlichting en communicatie hebben betrekking op publicaties, voorlichtingscampagnes en onderhoud- en beheer van diverse websites. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 155.713,-.

Verzekeringen.

Hieronder worden de lasten verantwoord, die verband houden met het beheer van polissen en verschuldigde premies van afgesloten verzekeringen. Concreet gaat het dan om de bouwverzekering, de fraude-risicoverzekering, de WA-verzekering en de vrijwilligersverzekering. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 93.675,-.

Bestuurlijke ondersteuning.

Het gaat hier om kosten die betrekking hebben op representatie en ontvangsten. Per saldo sloot de exploitatie van deze taak met een bedrag van -€ 27.345,-.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.4 Overhead <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Rentekosten	61.838	11.701	-231.385
Afschrijvingskosten	280.974	125.847	0
Huisvesting bestuurscentrum	269.163	367.714	344.195
Communicatie	83.828	68.828	59.646
Overige kosten interne dienstverlening	257.883	308.326	243.820
Automatisering	651.894	890.435	722.732
Salarissen	3.415.840	3.517.211	3.653.073
Inleenvergoedingen	25.000	16.000	15.629
Adviezen en contributies	58.185	52.185	46.510
Ondernemingsraad	0	40.000	6.372
Overige personeelskosten	381.696	405.696	413.488
Financiële ondersteuning	124.559	149.559	128.536
Tractie	92.829	187.079	165.089
De Valkenberg 9	105.174	102.846	92.072
Kleding buitendienst	51.119	51.119	48.003
Voorlichting en communicatie	143.301	219.301	155.713
Verzekeringen	77.184	92.184	93.675
Bestuurlijke ondersteuning	36.422	36.422	27.345
Totaal lasten	6.116.889	6.642.453	5.984.513

Taakveld 0.4 Overhead <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Huisvesting bestuurscentrum	0	0	180
Automatisering	0	0	250
Salarissen	50.000	143.666	231.526
Overige personeelskosten	0	0	14.774
Financiële ondersteuning	0	0	0
Tractie	0	31.019	37.450
De Valkenberg 9	1.361	1.361	1.567
Totaal baten	51.361	176.046	285.747

Taakveld 0.4 Overhead <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Rentekosten	-61.838	-11.701	231.385
Afschrijvingskosten	-280.974	-125.847	0
Huisvesting bestuurscentrum	-269.163	-367.714	-344.015
Communicatie	-83.828	-68.828	-59.646
Overige kosten interne dienstverlening	-257.883	-308.326	-243.820
Automatisering	-651.894	-890.435	-722.482
Salarissen	-3.365.840	-3.373.545	-3.421.547
Inleenvergoedingen	-25.000	-16.000	-15.629
Adviezen en contributies	-58.185	-52.185	-46.510
Ondernemingsraad	0	-40.000	-6.372
Overige personeelskosten	-381.696	-405.696	-398.714
Financiële ondersteuning	-124.559	-149.559	-128.536
Tractie	-92.829	-156.060	-127.639
De Valkenberg 9	-103.813	-101.485	-90.505
Kleding buitendienst	-51.119	-51.119	-48.003
Voorlichting en communicatie	-143.301	-219.301	-155.713
Verzekeringen	-77.184	-92.184	-93.675
Bestuurlijke ondersteuning	-36.422	-36.422	-27.345
Totaal saldo	-6.065.528	-6.466.407	-5.698.766

Taakveld 0.5 Treasury.

Onder dit taakveld worden de baten en lasten gerangschikt, die betrekking hebben op de treasuryfunctie. Financiering, dividenden en beleggingen zijn de belangrijkste onderdelen van dit taakveld. In het jaar 2019 sloot dit taakveld met een bedrag van € 1.838.569,-. Dat bedrag is gelijk aan het saldo van de dividenduitkeringen en de bespaarde rente, verminderd met het saldo van de treasuryfunctie.

Toelichting taakveld.

Kosten geldleningen, beleggingen.

Aan Enexis is destijds een aantal brugleningen verstrekt waarvan de aflossing van de laatste lening in 2019 heeft plaatsgevonden. Hiermee was een bedrag gemoeid van € 729.195,-. De rentelasten over deze lening bedroegen € 27.418,-. Aan de lokale bibliotheek is een lening verstrekt van € 300.000,-. De boekwaarde van die lening bedroeg op 1 januari 2019 € 60.000,-. De daarmee gemoeide rentekosten bedroegen € 2.256,-. In totaal bedroegen de rentekosten van de verstrekte geldleningen dus € 29.674,-.

De boekwaarde van het aandelenkapitaal bedroeg op 1 januari 2019 afgerond € 252.427,-. Het betreft de aandelen in de BNG, Enexis, de Polfermolen en WML. De hiermee gemoeide rentekosten bedroegen in 2019 € 9.835,-, waarvan € 3.755,- (inclusief € 344,- contributie Vegal) betrekking had op Enexis. Daarnaast heeft in verband met een herwaardering van de aandelen PBE B.V. een afwaardering plaatsgevonden voor een bedrag van € 23.425,-.

Het renteresultaat op het taakveld Treasury bedroeg derhalve € 39.165,-. Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij u naar de paragraaf Financiering.

Toelichting bespaarde rente.

Hoewel de commissie BBV adviseert om bij de bepaling van het rente-omslagpercentage geen rekening meer te houden met bespaarde rente blijven wij toch voor deze systematiek kiezen, enerzijds omdat wij van oordeel zijn dat bij het bepalen van de kostprijs niet van belang is op welke wijze het vermogen gegenereerd wordt en anderzijds om te voorkomen dat ongewenste verschuivingen in de belastingdruk gaan optreden.

Het rentepercentage, dat over het eigen vermogen mag worden berekend, moet uiteraard wel op een realistisch niveau liggen. Daarom mag de berekende vergoeding voor het inzetten van het eigen vermogen maximaal gelijk zijn aan het rentepercentage, dat de gemeente over extern aangetrokken financieringsmiddelen betaalt. Voor onze gemeente is dat percentage als volgt berekend:

Stand van de vaste financieringsmiddelen per 1/1/2019 (a)	€	9.934.253,-
Betaalde rente over deze vaste financieringsmiddelen (b)	€	415.962,-

Gemiddeld wordt dus afgerond 4,2% rente over het vreemd vermogen betaald (b/a). Het rentepercentage voor de bepaling van de bespaarde rente over het eigen vermogen is vastgesteld op afgerond 2,6%. Dat percentage is 1,6% lager dan het rentepercentage dat gemiddeld over de extern aangetrokken financieringsmiddelen is betaald.

Per 1 januari 2019 was voor een bedrag van ruim € 57 miljoen aan reserves en voorzieningen beschikbaar. Bij een rentepercentage van afgerond 2,6% heeft dat vermogen in 2019 een bedrag aan bespaarde rente gegenereerd van € 1.503.406,-.

Opbrengsten van dividenden en rente.

In 2019 zijn de volgende dividenduitkeringen ontvangen:

- Enexis dividend	€	298.700,-
- Enexis rente bruglening	€	39.376,-
- BNG dividend	€	60.021,-
	€	<u>398.097,-</u>

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.5 Treasury <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Energievoorziening	3.522	26.935	27.180
Sluiten geldleningen	41.503	41.503	29.674
Beleggingen	5.727	5.727	6.080
Totaal lasten	50.752	74.165	62.934

Taakveld 0.5 Treasury <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Energievoorziening	291.400	338.400	338.076
Beleggingen	20.000	60.000	60.021
Bespaarde rente	1.548.654	1.503.406	1.503.406
Totaal baten	1.860.054	1.901.806	1.901.503

Taakveld 0.5 Treasury <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Energievoorziening	287.878	311.465	310.896
Sluiten geldleningen	-41.503	-41.503	-29.674
Beleggingen	14.273	54.273	53.941
Bespaarde rente	1.548.654	1.503.406	1.503.406
Totaal saldo	1.809.302	1.827.641	1.838.569

Taakveld 0.61 OZB woningen (heffingen zonder gebonden besteding).

Tot dit taakveld behoren:

- De OZB-belasting op eigendom van woningen;
- De perceptiekosten, die verband houden met de heffing en invordering van deze belasting.

Toelichting taakveld.

Voor de toelichting op dit taakveld verwijzen wij U naar de paragraaf Lokale heffingen. Hieronder treft U alleen een overzicht aan van de baten en lasten van deze heffing. De exploitatierekening van dit taakveld sloot in 2019 met een bedrag van € 2.947.191,-.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.61 OZB woningen <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Perceptiekosten OZB woningen	70.420	70.420	112.290
Totaal lasten	70.420	70.420	112.290

Taakveld 0.61 OZB woningen <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
OZB eigenaren woningen	3.016.420	3.007.570	3.059.481
Totaal baten	3.016.420	3.007.570	3.059.481

Taakveld 0.61 OZB woningen <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Perceptiekosten OZB woningen	-70.420	-70.420	-112.290
OZB eigenaren woningen	3.016.420	3.007.570	3.059.481
Totaal saldo	2.946.000	2.937.150	2.947.191

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen (heffingen zonder gebonden besteding).

Tot dit taakveld behoren:

- De OZB-belasting op eigendom en gebruik van niet-woningen;
- De perceptiekosten, die verband houden met de heffing en invordering van deze belasting.

Toelichting taakveld.

Voor de toelichting op dit taakveld verwijzen wij U naar de paragraaf Lokale heffingen. Hieronder treft U alleen een overzicht aan van de baten en lasten van deze heffing. De exploitatierekening van dit taakveld sloot in 2019 met een bedrag van € 1.928.624,-.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Perceptiekosten OZB niet-woningen	45.853	45.853	72.334
Totaal lasten	45.853	45.853	72.334

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
OZB gebruikers niet-woningen	772.500	825.554	821.400
OZB eigenaren niet-woningen	1.111.370	1.162.050	1.179.558
Totaal baten	1.883.870	1.987.604	2.000.958

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Perceptiekosten OZB niet-woningen	-45.853	-45.853	-72.334
OZB gebruikers niet-woningen	772.500	825.554	821.400
OZB eigenaren niet-woningen	1.111.370	1.162.050	1.179.558
Totaal saldo	1.838.017	1.941.751	1.928.624

Taakveld 0.64 Belastingen overig.

Onder dit taakveld zijn gerangschikt:

- De hondenbelasting;
- Perceptiekosten, die verband houden met de heffing en invordering van belastingen, voor zover die niet zijn toe te rekenen aan andere belastingen.

Toelichting taakveld.

Voor de toelichting op dit taakveld verwijzen wij U naar de paragraaf Lokale heffingen. Hieronder treft U alleen een overzicht aan van de baten en lasten van deze heffing. De exploitatierekening van dit taakveld sloot in 2019 met een bedrag van € 82.234,-.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.64 Belastingen overig <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Hondenbelasting	2.132	2.132	2.067
Perceptiekosten belastingen	9.717	68.120	25.831
Totaal lasten	11.849	70.252	27.898

Taakveld 0.64 Belastingen overig <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Hondenbelasting	85.000	87.100	90.863
Perceptiekosten belastingen	5.300	5.300	19.269
Totaal baten	90.300	92.400	110.132

Taakveld 0.64 Belastingen overig <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Hondenbelasting	82.868	84.968	88.796
Perceptiekosten belastingen	-4.417	-62.820	-6.562
Totaal saldo	78.451	22.148	82.234

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds.

Tot dit taakveld behoren de uitkeringen uit het gemeentefonds:

- De algemene uitkering;
- De integratie-uitkeringen;
- De decentralisatie-uitkeringen.

Toelichting taakveld.

De algemene uitkering is berekend aan de hand van de "decembercirculaire 2019". Deze circulaire verschaft de meest recente informatie over de omvang van de algemene uitkering. Zoals bekend, groeit of krimpt het gemeentefonds mee met de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze positieve of negatieve groei wordt in het vakjargon accres genoemd.

Op basis van de onlangs nog geactualiseerde verdeelmaatstaven sluit de algemene uitkering over het jaar 2019 op een bedrag van € 22.194.903,-. Dat bedrag is verwerkt in de jaarrekening.

De gerealiseerde baten op het onderdeel uitkeringen gemeentefonds, zoals opgenomen in het samenvattend overzicht, sluit op een bedrag van € 22.796.898,-. Dit is het totaal van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds, de verschillende decentralisatie-uitkeringen van € 532.402,- en de integratie-uitkering vergoeding raadsleden gemeenten van € 69.593,-.

In 2019 hebben wij de volgende decentralisatie-uitkeringen ontvangen:

Combinatiefuncties	39.838
Gezond in de stad	59.558
Voorschoolse voorziening peuters	25.832
Armoede-bestrijding kinderen	59.518
VTH provinciale taken	31.618
Maatschappelijke begeleiding	28.440
Schulden en armoede	16.373
Sportakkoorden	15.000
Verhoging taalniveau statushouders	19.127
Energieket	25.000
Transitievisie warmte	202.101
Wijkaanpak	9.997
Subtotaal decentralisatie-uitkeringen 2019	532.402
Vergoeding raadsleden gemeenten	69.593
Totaal overige uitkeringen 2019	601.995

Een gedeelte van deze middelen is niet volledig uitgegeven in 2019. In dat geval zijn deze budgetten via de reserves overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar.

De integratie-uitkeringen Sociaal Domein zijn als volgt opgebouwd:

Participatie	1.765.672
Voogdij 18 plus	490.471
Totaal integratie-uitkeringen sociaal domein 2019	2.256.143

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Integratie-uitkering sociaal domein	4.957	4.957	0
Totaal lasten	4.957	4.957	0

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Uitkeringen gemeentefonds	21.126.191	22.152.679	22.796.898
Integratie-uitkering sociaal domein	2.146.119	2.256.143	2.256.143
Totaal baten	23.272.310	24.408.822	25.053.041

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Uitkeringen gemeentefonds	21.126.191	22.152.679	22.796.898
Integratie-uitkering sociaal domein	2.141.162	2.251.186	2.256.143
Totaal saldo	23.267.353	24.403.865	25.053.041

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten.

Tot dit taakveld behoren:

- De taakstellende bezuinigingen;
- De stelposten;
- De post onvoorziene uitgaven.

Toelichting taakveld.

A. De taakstellende bezuinigingen.

De omvang van de taakstellende bezuinigingen was voor het planjaar 2019 aanvankelijk geraamd op € 254.780,-. De samenstelling van dat bedrag is als volgt:

Formatie ambtelijke organisatie	22.582
Adaptief wegbeheer	336.000
Belastingen en tarieven	8.000
Sociaal domein	- 111.802
Per saldo	254.780

De taakstellingen voor de ambtelijke formatie, adaptief wegbeheer en belastingen en tarieven zijn in 2019 in concrete maatregelen omgezet.

De taakstelling op het sociaal domein is door diverse ontwikkelingen gewijzigd van een aanvankelijk positief saldo van € 111.802,- naar een negatief saldo van € 388.067,- bij de samenstelling van de najaarsnota. De realisatiecijfers van het sociaal domein laten een voordelig saldo zien van € 264.014,-, waardoor uiteindelijk, conform raadsbesluit, een bedrag van € 124.053,- is onttrokken aan de egalisatiereserve sociaal domein.

B. De stelposten.

Het beleidsprogramma.

De kosten van het beleidsprogramma zijn verwerkt in de voorliggende jaarrekening. Wanneer een project is uitgevoerd, vindt U die kosten terug bij het desbetreffende programma. Het saldo van het beleidsprogramma van € 229.051,- bestaat uit niet benutte structurele budgetten en correcties uit de rioleringsbegroting en afvalstoffenbegroting. Is een voorgenomen investering nog niet of slechts ten dele gerealiseerd, dan zijn de vrijgevallen middelen toegevoegd aan de algemene dekkingsreserve. Die reserve wordt vervolgens ingezet op het moment waarop de investering aan de orde is.

C. De post Onvoorziene uitgaven.

Het beleidskader, dat de provincie hanteert bij het financieel toezicht, bevat geen richtlijnen voor wat betreft de minimale hoogte van de post Onvoorzien. In de primitieve begroting is een bedrag van € 100.000,- opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Bij de behandeling van de kadernota 2016 heeft de raad besloten dat dit budget pas mag worden ingezet wanneer is vastgesteld dat de extra, niet in de primitieve begroting voorziene, onuitstelbare en onvermijdbare kosten, niet door middel van herschikking van middelen binnen het desbetreffende programma kunnen worden opgevangen. De Financiële verordening Gemeente Valkenburg aan de Geul is daarop aangepast.

Bij de vaststelling van de najaarsnota 2019 heeft uw raad besloten dat de post onvoorzien in 2019 wordt ingezet voor de dekking van energiekosten en zakelijke lasten van Kasteel Oost, het Pradooebouw en enkele overige gebouwen.

Voor het verkrijgen van een zo betrouwbaar mogelijk resultaat van de jaarrekening wordt de kwaliteit van zowel de debiteuren- als crediteurenpositie elk jaar onder de loep genomen. De diverse afwikkelingen van oude dienstjaren, met inbegrip van een herwaardering van de voorziening dubieuze debiteuren, hebben per saldo geleid tot een voordelig resultaat van € 480.164,-.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Taakstellende bezuinigingen	-254.780	-388.067	0
Meerjarenbeleidsplan	2.119.830	229.051	0
Onvoorziene uitgaven	100.000	0	131.356
Totaal lasten	1.965.050	-159.016	131.356

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Onvoorziene uitgaven	0	0	611.520
Totaal baten	0	0	611.520

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Taakstellende bezuinigingen	254.780	388.067	0
Meerjarenbeleidsplan	-2.119.830	-229.051	0
Onvoorziene uitgaven	-100.000	0	480.164
Totaal saldo	-1.965.050	159.016	480.164

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb).

In dit taakveld wordt het eventueel te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting verantwoord.

Toelichting taakveld.

Op 26 mei 2015 is het Wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen door de Eerste Kamer aangenomen. Deze wet is op 1 januari 2016 in werking getreden. Vanaf dat moment is een overheidslichaam belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijft, tenzij er sprake is van een vrijstelling. Er is sprake van een fiscale ondernemingsactiviteit als met een duurzame organisatie van kapitaal aan het economische verkeer wordt deelgenomen, met het oogmerk om winst te behalen. Dat dient voor iedere afzonderlijke activiteit van de publiekrechtelijke entiteit te worden beoordeeld. In nauwe samenwerking met onze fiscale adviseur zijn de risico's geïventariseerd. Uit die inventarisatie blijkt dat wij mogelijk op een vijftal terreinen risico lopen:

- De exploitatie van grotten en groeven;
- De eigen bijdragen, die betrekking hebben op het sociaal domein;
- De verhuur/verkoop van gemeentelijke eigendommen;
- De opbrengsten uit afvalinzameling;
- De parkeerexploitatie.

Tot nu toe wordt het parkeren op parkeerterreinen en het straatparkeren aangemerkt als een overheidstakenvrijstelling. Er blijft echter sprake van een latent risico. Zoals blijkt uit de diverse jurisprudentie en de conclusie van de Advocaat-generaal, wordt er wisselend aangekeken tegen de btw-hoedanigheid van gemeenten bij het straatparkeren. Met betrekking tot de overige genoemde zaken dient de belastingdienst nog een uitspraak te doen.

Ook voor de exploitatie van de parkeergarage is er een latent risico omdat de gangbare methodiek, waarop de kapitaallasten van investeringen worden berekend, afwijkt van de fiscale. Verder moet nog worden afgewacht of de historische kosten, die nu medebepalend zijn voor de hoogte van de jaarlijkse afschrijvingskosten, parallel lopen met de fiscale taxatiewaarde van de parkeergarage.

In de voorliggende jaarrekening is rekening gehouden met een verschuldigd bedrag van € 399,- aan vennootschapsbelasting.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb) <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Vennootschapsbelasting	0	0	399
Totaal lasten	0	0	399

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb) <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	0	0	0

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb) <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Vennootschapsbelasting	0	0	-399
Totaal saldo	0	0	-399

Taakveld 0.10 Mutaties reserves.

In dit taakveld worden de mutaties van de reserves verantwoord, die met alle taakvelden verband houden, uitgezonderd taakveld 0.11: Resultaat van de rekening van baten en lasten.

Toelichting taakveld.

Per saldo is in het planjaar 2019 een bedrag van € 1.616.664,- aan de reserves toegevoegd. In hoofdstuk 4 van deze jaarstukken, de toelichting op de balans, treft U een nadere specificatie van dat bedrag aan.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Mutaties reserves	127.286	10.076.734	12.325.298
Totaal lasten	127.286	10.076.734	12.325.298

Taakveld 0.10 Mutaties reserves <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Mutaties reserves	385.270	10.487.863	10.708.634
Totaal baten	385.270	10.487.863	10.708.634

Taakveld 0.10 Mutaties reserves <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Mutaties reserves	257.984	411.129	-1.616.664
Totaal saldo	257.984	411.129	-1.616.664

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten.

In dit taakveld wordt het saldo van de rekening van baten en lasten verantwoord.

Toelichting taakveld.

Het positieve resultaat over het voorgaande boekjaar 2018 van € 544.187,- is conform raadsbesluit toegevoegd aan de algemene dekkingsreserve.

De jaarrekening 2019 sluit met een overschot van € 2.156.126,-. Bij het vaststellen van de jaarstukken over 2019 wordt aan uw raad een voorstel voorgelegd voor de bestemming van het resultaat.

Samenvattend overzicht baten en lasten taakveld.

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten <i>Lasten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Resultaat dienstjaar	109.801	125.019	2.156.126
Totaal lasten	109.801	125.019	2.156.126

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten <i>Baten taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Resultaat dienstjaar	0	0	0
Totaal baten	0	0	0

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten <i>Saldo taakveld</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Resultaat dienstjaar	-109.801	-125.019	-2.156.126
Totaal saldo	-109.801	-125.019	-2.156.126

Hoofdstuk 2: De paragrafen.

§ 2.1 Lokale heffingen.

Bij de lokale heffingen wordt een onderscheid gemaakt tussen heffingen die onder de algemene dekkingsmiddelen vallen, heffingen die aan bepaalde producten zijn gekoppeld en overige heffingen. Onder de eerste categorie vallen de Onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting, de parkeerbelasting, de gefiscaliseerde parkeerboetes, de toeristenbelasting, de precariobelasting, de gemakkelikhedenretributie en de reclamebelasting. Tot de tweede categorie worden de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges gerekend. Onder de derde categorie zijn de begrafenisrechten en de marktgeden gerangschikt.

In deze paragraaf treft U achtereenvolgens aan:

- Belasting- en heffingenbeleid;
- Kwijtscheldingsbeleid;
- Lokale heffingen zonder gebonden besteding;
- Lokale heffingen met gebonden besteding;
- Overige lokale heffingen;
- Lokale lastendruk;
- Samenvattend overzicht lokale heffingen.

Belasting- en heffingenbeleid.

Kort samengevat kan het belasting- en heffingenbeleid voor het jaar 2019 als volgt worden samengevat:

- Voor de heffingen die onder de algemene dekkingsmiddelen vallen:
 - De belastingdruk van de onroerende-zaakbelastingen is met 3% gestegen;
 - De tarieven voor de hondenbelasting en de precariobelasting zijn geïndexeerd met 1,5%;
 - Het tarief van de naheffingsaanslag parkeerbelastingen is verhoogd tot het wettelijk toegestane maximumbedrag;
 - Het tarief van de toeristenbelasting voor hotels is verhoogd van € 1,76 naar € 2,00 en voor campings van € 1,38 naar € 1,50;
 - De tarieven voor de parkeerbelasting, de gemakkelikhedenretributie en de reclamebelasting zijn gelijk gebleven.
- Voor de bestedingsgebonden heffingen:
 - Bij de milieuheffingen wordt het principe van 100%-kostendekking toegepast. Het tarief van de rioolheffing is gestegen met 1,5%, het tarief van de afvalstoffenheffing is gehandhaafd op € 120,- per perceel per jaar;
 - De legestarieven zijn geïndexeerd met 1,5%.
- Voor de overige heffingen:
 - De tarieven voor de begrafenisrechten zijn geïndexeerd met 1,5%;
 - De tarieven voor de marktgeden zijn gelijk gebleven.

Kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtschelding wordt verleend ingeval een belastingschuldige niet in staat is om de opgelegde belastingaanslag te voldoen. Er moet dan wel sprake zijn van belastingen, die niet ontweken kunnen worden. Het lokaal ontwikkelde beleid moet voldoen aan de door de minister gestelde criteria. Bij de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken wordt de 100%-norm toegepast.

Dat betekent, dat bij de berekening van het bedrag van de kwijtschelding de zogeheten kosten van bestaan zijn vastgesteld op 100% van de genormeerde bijstandsuitgaven. Bij de vaststelling en uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is de gemeente op één punt vrij om af te wijken van de landelijke regelgeving, namelijk bij de vaststelling van de berekeningscomponent "kosten van bestaan". Het is namelijk toegestaan om deze component ruimer vast te stellen dan de landelijk geldende 90% van de bijstandsnorm.

Per 1 juli 2011 zijn wetswijzigingen in werking getreden, die de bevoegdheid tot het verlenen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verruimen. Deze verruiming heeft betrekking op de mogelijkheid om in bepaalde gevallen kwijtschelding voor ondernemers mogelijk te maken, met dien verstande dat het daarbij alleen mag gaan om belastingen die geen relatie hebben met de onderneming, zoals de afvalstoffenheffing. Indien er echter sprake is van een woon- winkelpand (gemengd gebruik), prevaleert het zakelijke karakter en is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding alleen mogelijk in het kader van een crediteurenakkoord.

De kwijtschelding geschiedt op basis van de "Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2019", vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018.

In 2019 is voor een bedrag van € 117.917,- aan kwijtschelding verleend.

Lokale heffingen zonder gebonden besteding.

Onroerende-zaakbelastingen.

Wanneer het een woning betreft, worden alleen zakelijk gerechtigden in de heffing van de Onroerende-zaakbelastingen betrokken. Indien het niet om een woning gaat, blijven zowel de zakelijk gerechtigde als de gebruiker belastingplichtig. De heffing geschiedt op basis van de verordening "Onroerende-zaakbelastingen", vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018.

Voor het belastingjaar 2019 geldt als heffingsmaatstaf de getaxeerde waarde in het economische verkeer. De peildatum van de waarde is 1 januari 2018. Bij de bepaling van de hoogte van de tarieven voor het jaar 2019 is rekening gehouden met het door U genomen besluit dat de tarieven in 2019 mogen stijgen met 3%, na correctie van de gevolgen van de waardeontwikkeling en de areaaluitbreiding.

De tarieven, die worden uitgedrukt in een percentage van de economische verkeerswaarde, zijn in 2019 als volgt:

Onderdeel	Tarieven 2019
Eigenarenbelasting woningen	0,1659%
Eigenarenbelasting niet-woningen	0,3899%
Gebruikersbelasting niet-woningen	0,3121%

De totale opbrengst bedroeg in 2019 € 5.060.439,-.

Hondenbelasting.

De onderhavige belasting wordt geheven op grond van de verordening "Hondenbelasting", vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018.

De tarieven voor 2019 zijn als volgt:

Voor de 1 ^e hond	€	53,00
Voor de 2 ^e hond	€	88,00
Voor elke volgende hond	€	176,00

De opbrengst hondenbelasting bedroeg in 2019 € 90.863,-.

Parkeerbelasting.

De heffing van parkeerbelastingen geschiedt op basis van artikel 225 van de Gemeentewet. De verordening is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. Het tarief bedraagt in 2019 € 1,90 per uur (behalve Koningswinkelstraat € 1,40). De parkeerinkomsten bedroegen in 2019 € 2.513.201,- (exclusief parkeergarage).

Gefiscaliseerde parkeerboetes.

Onze gemeente heeft gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid tot invoering van het gefiscaliseerd parkeren. De heffing geschiedt op basis van de "Parkeerbelastingverordening", die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. De boete bedraagt in 2019 € 62,70, te verhogen met een bedrag van één uur parkeertijd. De baten waren in 2019 € 67.418,-.

Toeristenbelasting.

Onder de naam toeristenbelasting wordt een belasting geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf aan personen, die tegen betaling overnachten en die niet in het bevolkingsregister staan ingeschreven. De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening "Toeristenbelasting", die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018.

De tarieven per persoon per overnachting zijn voor het jaar 2019 als volgt:

in hotels en pensions	€ 2,00
op campings	€ 1,50

Met de opbrengsten uit de toeristenbelasting was in 2019 een bedrag gemoeid van € 2.357.530,-.

Precariobelasting.

De precariobelasting wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018, en belast het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De opbrengst over 2019 bedroeg € 393.725,-.

Vermakelijkhedenretributie.

De vermakelijkhedenretributie wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. Het tarief voor 2019 bedraagt € 0,20 per persoon, met dien verstande dat in de kerstperiode een tarief van € 0,55 per persoon in rekening wordt gebracht als het aantal bezoekers van de vermakelijkheid in die periode de 50.000 te boven gaat. In 2019 bedroeg de opbrengst € 294.819,-.

Reclamebelasting.

In het kader van de realisatie van het centrumplan en ten behoeve van de renovatie van het historisch centrum wordt vanaf het planjaar 2012 reclamebelasting geheven. De heffing geschiedt op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018.

Voor het hebben van een reclameobject in het gebied "deel Plenkertstraat en deel Neerhem" bedragen de tarieven:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 126,-
20,0 m ² of meer	€ 252,-

De tarieven bedragen per vestiging in het "winkelgebied" per jaar voor objecten met een oppervlakte van:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 525,-
20,0 m ² of meer	€ 1.050,-

Voor het hebben van een reclameobject in het gebied “historisch centrum inclusief Th. Dorrenplein en Jan Deckersstraat 1” bedragen de tarieven:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 651,-
20,0 m ² of meer	€ 1.302,-

De baten waren in 2019 € 124.595,-.

Lokale heffingen met gebonden besteding.

In de nieuwe begrotingsvoorschriften is de verplichting opgenomen dat bij de zogeheten besteding gebonden heffingen moet worden aangetoond dat de baten, die met deze heffingen gegenereerd worden, de lasten niet overschrijden. Er mag dus maximaal sprake zijn van 100%-kostendekking. In de tarieven mogen ook overheadkosten verdisconteerd worden. Voorwaarde is wel dat de gehanteerde systematiek bij de bepaling van de hoogte van deze overhead degelijk wordt onderbouwd.

Bij de bepaling van de hoogte van de kosten wordt ook de overhead meegenomen. Zoals uit de hierna volgende berekening blijkt, hebben wij die opslag bepaald op € 32.626,- per fte. Het rijk hanteert bij het in rekening brengen van kosten voor uitgevoerde werkzaamheden een bedrag van € 31.500,- per fte. Dat bedrag komt dus heel aardig in de buurt van de door ons gemaakte berekening. De hierna volgende berekening is gebaseerd op de jaarcijfers 2019.

Berekening overhead.

Taakveld overhead:		5.698.766
Directe kosten die niet doorbelast mogen worden:		
Voormalig personeel	436.329	
Eigen risico WAO/WW	25.607	
Concernstaf, begroting en jaarrekening, griffie	1.061.487	
Lijndiensten	907.964	
Overige kosten	60.717	
		-2.492.104
Indirecte kosten die niet doorbelast mogen worden:		
Rentekosten	-231.385	
Voorlichting en communicatie	155.713	
Financiële ondersteuning	128.536	
Buitendienst	266.147	
Verzekeringen	93.675	
Overige kosten	17.159	
		-429.845
Doorbelasting		<u><u>2.776.817</u></u>
Aantal fte's bedrijfsvoering		85,11
Per fte, afgerond		€ 32.626
Aantal productieve uren		1.378
Tarief per uur		€ 23,68

Afvalstoffenheffing.

De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening "Afvalstoffenheffing", vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. Alle kosten, die verband houden met het inzamelen, afvoeren en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen, worden integraal doorberekend.

Rioolheffing.

Deze heffing is geregeld in de verordening "Rioolheffing", die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. Ook bij deze heffing wordt het principe "de vervuiler betaalt" toegepast. Het tarief in het jaar 2019 is vastgesteld op € 2,57 per kubieke meter water.

Hierna presenteren wij U een overzicht van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing 2019 en de rioolheffing 2019.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2019.

Lasten:	
Directe lasten taakveld	1.443.633
Overhead: 1,8224 fte * € 32.626,-	59.458
Kwijtschelding	44.690
B.T.W.	246.247
Lasten per saldo	1.794.028
Baten:	
Directe baten taakveld	814.525
Afvalstoffenheffing	916.660
Bespaarde rente	62.843
Baten per saldo	1.794.028
Dekkingspercentage	100,0%

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing 2019.

Lasten:	
Directe lasten taakveld	2.808.220
Overhead: 1,5128 fte * € 32.626,-	49.357
Kwijtschelding	73.227
B.T.W.	292.161
Lasten per saldo	3.222.965
Baten:	
Rioolheffing	2.713.455
Overige baten	444.443
Bespaarde rente	65.067
Baten per saldo	3.222.965
Dekkingspercentage	100,0%

Voor de volledigheid merken wij hierbij nog op dat deze dekkingsgraden zijn bereikt door aan de voorziening afval een bedrag te onttrekken van € 260.700,- en aan de voorziening riolering een bedrag toe te voegen van € 259.075,-.

Leges.

Leges zijn vergoedingen voor door of vanwege de gemeente verstrekte diensten. Bij de bepaling van de tarieven wordt gestreefd naar maximale kostendekking. Leges worden geheven op basis van de "Legesverordening", vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018, laatstelijk gewijzigd bij collegebesluit van 18 december 2018.

Hierna presenteren wij U een overzicht van de mate van kostendeckendheid van de leges.

Overzicht kostendeckendheid leges 2019.

Titel 1: Algemene dienstverlening

Toerekenbare lasten taakveld burgerzaken:

Aanschaf reisdocumenten en rijbewijzen	64.115
Verklaringen omtrent gedrag	28.602
Kadaster	39.646
Overige lasten	35.149
Directe salariskosten	125.785
Overhead: 2.960 uren x € 23,68, niet afgerond	70.085
	<u>363.382</u>

Toerekenbare baten taakveld burgerzaken:

Leges bevolking	40.813
Leges paspoorten	72.431
Leges rijbewijzen	98.765
Leges huwelijken	26.977
Overige baten	17.272
	<u>256.258</u>

Dekkingspercentage 70,5%

Titel 2: Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Toerekenbare lasten taakveld wonen en bouwen:

Kosten welstands- en monumentencommissie	55.666
Inschakeling externe deskundigen	9.305
Uitvoeringskosten Wabo	1.032
Directe salariskosten	418.752
Overhead: 8.027 uren x € 23,68, niet afgerond	190.039
	<u>674.794</u>

Toerekenbare baten taakveld wonen en bouwen:

Leges omgevingsvergunning	413.594
Terugontvangst lasten welstandstoezicht	44.643
Overige leges	73.282
	<u>531.519</u>

Dekkingspercentage 78,8%

Titel 3: Europese dienstenrichtlijn

Toerekenbare lasten taakveld openbare orde en veiligheid:

Directe salariskosten	130.306
Overhead: 2.584 uren x € 23,68, niet afgerond	61.180
	<u>191.486</u>

Toerekenbare baten taakveld openbare orde en veiligheid:

Precariovergunningen	14.333
Leges algemene zaken	25.964
Leges drank en horecawet	15.435
Overige leges	23.437
	<u>79.169</u>

Dekkingspercentage 41,3%

Overige lokale heffingen.

Begrafenisrechten.

Deze heffing is geregeld in de verordening “Verordening Lijkbezorgingsrechten”, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. In 2019 bedroegen de opbrengsten € 116.168,-.

Marktgeden.

Deze gelden worden geheven op basis van de verordening “Marktgeden”, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 6 november 2018. In 2019 bedroegen de marktgeden € 3.007,-.

Lokale lastendruk.

Elk jaar publiceert de provincie het belastingoverzicht, waarmee de gemeentelijke heffingen (Onroerend-zaakbelastingen, riool- en afvalstoffenheffing) van alle Limburgse gemeenten met elkaar worden vergeleken. Uit het overzicht van 2019 blijkt onder meer dat de belastingdruk voor onze inwoners (zowel eigenaar als gebruiker van een object) iets boven het provinciaal gemiddelde ligt. Wordt een vergelijking gemaakt met de Heuvellandgemeenten en de Zuid-Limburgse gemeenten met dezelfde inwonersklasse, dan heeft onze gemeente een positie die ruim onder het gemiddelde ligt.

Samenvattend overzicht lokale heffingen.

Omschrijving	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019
<i>Heffingen zonder gebonden besteding:</i>			
Onroerende-zaakbelastingen	4.900.290	4.995.174	5.060.439
Hondenbelasting	85.000	87.100	90.863
Parkeerbelasting	2.475.000	2.585.000	2.513.201
Gefiscaliseerde parkeerboetes	76.000	76.500	67.418
Toeristenbelasting	2.100.000	2.200.000	2.357.530
Precariobelasting	330.000	382.500	393.725
Vermakelijkhedenretributie	245.000	245.000	294.819
Reclamebelasting	120.000	120.000	124.595
	<i>10.331.290</i>	<i>10.691.274</i>	<i>10.902.590</i>
<i>Heffingen met gebonden besteding:</i>			
Afvalstoffenheffing	910.000	901.200	916.660
Rioolheffing	2.714.110	2.744.760	2.713.455
Leges taakveld burgerzaken	215.115	215.115	256.258
Leges taakveld wonen en bouwen	306.050	360.050	531.519
Leges taakveld openbare orde/veiligheid	90.257	90.257	79.169
	<i>4.235.532</i>	<i>4.311.382</i>	<i>4.497.061</i>
<i>Overige heffingen:</i>			
Begrafnisrechten	125.500	126.500	116.168
Marktgelden	3.000	3.000	3.007
	<i>128.500</i>	<i>129.500</i>	<i>119.175</i>
Totaal	14.695.322	15.132.156	15.518.826

§ 2.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing.

In deze paragraaf wordt een verband gelegd tussen de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt vervolgens uitgedrukt in het weerstandvermogen. Gezamenlijk met de in deze paragraaf opgenomen financiële kengetallen kan een goed oordeel worden gevormd over de financiële positie. Achtereenvolgens wordt een samenvattend overzicht verstrekt van de beschikbare reserves en voorzieningen, wordt ingegaan op het risicoprofiel, worden de (verplichte) financiële kengetallen gepresenteerd en wordt nader ingegaan op de financiële positie van onze gemeente.

Reserves en voorzieningen.

De stand van de reserves en voorzieningen is per 31 december als volgt:

	31-12-2018	31-12-2019
Algemene reserves	3.242.538	3.110.234
Bestemmingsreserves	39.843.526	42.136.681
Voorzieningen	14.688.824	14.891.583
	<hr/>	<hr/>
	57.774.888	60.138.498

Het reserve- en voorzieningenbeleid wordt jaarlijks bij de presentatie van de begroting geactualiseerd. Per reserve/voorziening wordt dan nader ingegaan op het doel en de besteding van die gelden in de komende planperiode. Wij verwijzen U daarvoor naar de bijlagen bij de begroting.

Het risicoprofiel.

In het kader van risicomanagement wordt het risicoprofiel twee maal per jaar, bij de begroting en de jaarstukken, geactualiseerd. Hierbij wordt de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de gekwantificeerde risico's. Deze ratio is het weerstandvermogen.

De risico's worden als volgt geschat:

Risico	Veroorzakende gebeurtenis	Maximale schadebedrag	I/S (financieel)	Risico-score (kans x impact)	Weerstandscapaciteitsbedrag	Programma / paragraaf
Extreme weersomstandigheden	Extreem weer in de vorm van regen, sneeuw en/of storm	€ 50.000	I	9	€ 6.250	Ruimtelijk domein
Bomenkap	Extreme droogte	€ 50.000	I	9	€ 6.250	Ruimtelijk domein
Beheer mergelsteilwanden	Veiligheidsaspecten	€ 250.000	S	15	€ 125.000	Ruimtelijk domein
(Plan)schadeclaims	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 500.000	I	15	€ 250.000	Ruimtelijk domein
Croix de Bourgogne	Geen haalbare businesscase	€ 475.000	I	15	€ 237.500	Ruimtelijk domein
Parkeereexploitatie	Minder bezoekers dan verwacht	€ 299.445	S	25	€ 269.501	Toerisme en economie
Toeristische functie	Teruglopend aantal bezoekers door economische crisis, minder evenementen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 246.000	S	25	€ 221.400	Toerisme en economie
Exploitatie kerstmarkt gemeentegrot	Teruglopend aantal bezoekers, aanvullende veiligheidseisen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 273.701	S	25	€ 246.331	Toerisme en economie
Sociaal domein	Toename gebruik voorzieningen	€ 920.249	S	15	€ 460.125	Sociaal domein
Algemene uitkering	Verloop access	€ 1.151.293	S	15	€ 575.647	Algemene taakvelden
Vennootschapsbelasting	Voordelig fiscaal resultaat exploitatie parkeergarage en afvalstromen	€ 25.000	S	5	€ 5.625	Algemene taakvelden
Wachtgeldverplichtingen / ontslagprocedures	Politieke crisis	€ 100.000	S	9	€ 12.500	Algemene taakvelden
Totaal		€ 4.340.688			€ 2.416.129	

De inventarisatie leidt tot een structureel risico-bedrag van € 1.916.129,- en een incidenteel risico-bedrag van € 500.000,-, in totaliteit een bedrag van € 2.416.129,-.

Het COVID-19 (Corona) virus.

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn, is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

De beschikbare weerstandscapaciteit.

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. Die capaciteit is net als de risico's onder te verdelen in:

- Structurele weerstandscapaciteit: de onbenutte belastingcapaciteit/budgettaire capaciteit;
- Incidentele weerstandscapaciteit: de vrij beschikbare en aanwendbare reserves, vermeerderd met het resultaat na bestemming.

Wanneer wij deze uitgangspunten in cijfers vertalen, ziet de weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€	3.110.234,-
Resultaat na bestemming	€	2.156.126,-
Onbenutte belastingcapaciteit	€	50.000,-
Onbenutte budgettaire capaciteit	€	377.799,-
Totaal	€	<u>5.694.159,-</u>

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte, die aanwezig is om OZB-tarieven te verhogen. De macronorm voor 2019 heeft de minister vastgesteld op 4%. Aangezien onze OZB-tarieven in 2019 stijgen met 3%, is er 1% ruimte. Die ruimte vertaalt zich in een bedrag van afgerond € 50.000,-.

Bij de bepaling van de onbenutte budgettaire capaciteit wordt gekeken naar het beschikbaar budget voor onvoorziene uitgaven (€ 100.000,-) en het structurele begrotingsresultaat op termijn (€ 277.799,-).

Het weerstandsvermogen.

Indien de ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit) groter is dan 1, dan kunnen de financiële gevolgen van de risico's worden opgevangen. Is de uitkomst kleiner dan 1, dan is sprake van onvoldoende dekking voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Een confrontatie van de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit geeft het volgende beeld te zien:

<i>Weerstandscapaciteit</i>	<i>beschikbaar</i>		<i>benodigd</i>	
Structureel	A	€ 427.799	B	€ 1.916.129
Incidenteel	C	€ 5.266.360	D	€ 500.000
Totaal	E	€ 5.694.159	F	€ 2.416.129
<i>Weerstandvermogen</i>				
Structureel (A/B)				0,22
Incidenteel (C/D)				10,53
Totaal (E/F)				2,36

De incidentele weerstandscapaciteit is ruim voldoende, zo blijkt uit de cijfers. De beschikbare structurele weerstandscapaciteit biedt op dit moment onvoldoende dekking voor het opvangen van structurele risico's. Mocht zich echter een structureel risico voordoen, dan kan dit een flink aantal jaren met de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit worden opgevangen.

Kengetallen financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing vijf financiële kengetallen dienen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen geven alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld van deze positie.

Concreet gaat het om de volgende kengetallen:

De netto schuldquote.

Deze quote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de quote, des te lager de schulden.

De solvabiliteitsratio.

Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger de ratio, des te groter de weerbaarheid.

Grondexploitatie.

Hierin wordt informatie gegeven over de totale waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond. Dat bedrag wordt gedeeld door de totale baten uit de begroting of de jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Hoe lager het percentage, hoe minder risicovol.

Structurele exploitatieruimte.

De structurele ruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage. Hoe hoger het percentage, des te groter de ruimte.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan, die een gemeente heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten op te vangen. De Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de zogeheten Atlas voor de lokale lasten. Hoe lager het percentage, des te groter de ruimte.

Financiële kengetallen en de signaleringswaarde.

De gezamenlijke provinciale toezichthouders hebben geconstateerd dat het financiële beeld dat uit de kengetallen naar voren komt ook voor de toezichthouder belangrijk is voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Er is door de toezichthouders daarom besloten voor het verkrijgen van een goed beeld, aan te sluiten bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de hiernavolgende tabel is een categoriale indeling opgenomen, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

<i>Signaleringswaarden financiële kengetallen</i>	<i>Categorie A</i>	<i>Categorie B</i>	<i>Categorie C</i>
netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
kengetal grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Financiële kengetallen gemeente.

In de hiernavolgende tabel zijn de kengetallen voor onze gemeente opgenomen voor de jaren 2018-2023.

<i>Verloop financiële kengetallen</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Planjaar 2020</i>	<i>Planjaar 2021</i>	<i>Planjaar 2022</i>	<i>Planjaar 2023</i>
netto schuldquote	-14,52%	-18,00%	26,77%	26,38%	20,44%	14,40%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-16,05%	-18,05%	26,77%	26,38%	20,44%	14,40%
solvabiliteitsratio	56,79%	58,95%	57,97%	52,82%	53,96%	55,34%
kengetal grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte	7,11%	9,43%	0,09%	0,41%	0,25%	0,49%
belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde 2019)	102,91%	102,17%	104,33%	106,36%	108,39%	110,42%

Beoordeling financiële positie.

Alle financiële kengetallen vallen in categorie A, het minst risicovol, met uitzondering van de belastingcapaciteit (categorie C).

Wanneer wij de afzonderlijke kengetallen vergelijken met de streefwaarden en beoordelen in hun onderlinge verhouding, dan kunnen wij stellen dat er sprake is van een structureel gezonde financiële positie van onze gemeente. Voorwaarde is natuurlijk wel dat alle door de raad vastgestelde taakstellingen tot de beoogde financiële omvang worden gerealiseerd.

§ 2.3 Onderhoud kapitaalgoederen.

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de kapitaalgoederen worden beheerd. Concreet gaat het daarbij om wegen, rioleringen, gebouwen, groen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken. In de door Uw raad vastgestelde financiële verordening is onder meer bepaald dat tenminste één keer in de vier jaar wordt aangeboden:

- Een nota voor het onderhoud van de openbare ruimte;
- Een geactualiseerd Gemeentelijk RioleringsPlan;
- Een nota onderhoud gebouwen, bevattende voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten van de gemeentelijke gebouwen, de normkostensystematiek en het meerjarig budgettair middelenbeslag.

De kwaliteit van de financiële huishouding en het onderhoudsniveau van kapitaalgoederen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft dan ook dwingend voor dat aan het onderhoud van de kapitaalgoederen een afzonderlijke paragraaf moet worden gewijd. Het onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheersplannen. De periode, die een beheersplan bestrijkt, is onder meer afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de betreffende kapitaalgoederen. Een beheersplan wordt periodiek herzien.

Wegen.

Bij de behandeling van de begroting 2018-2021 heeft Uw raad gekozen voor adaptief wegbeheer, waarmee een extra bedrag is gemoeid van € 336.000,- per jaar. Per saldo is dan € 800.000,- per jaar beschikbaar voor onderhoud van het gemeentelijk wegennet. De noodzakelijke middelen voor de nieuwe vorm van wegbeheer zijn nog niet vrijgemaakt.

Eveneens bij de behandeling van de begroting 2018-2021 heeft Uw raad besloten om een bedrag van € 413.000,- beschikbaar te stellen voor het wegwerken van achterstallig onderhoud. Op basis van de wegeninspectie in het najaar van 2017 is dat bedrag naar boven toe bijgesteld met € 292.000,- tot € 705.000,-. In 2018 zijn de resterende middelen van afgerond € 644.000,- toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. In 2019 is voor een bedrag van afgerond € 328.000,- aan achterstallig onderhoud uitgevoerd. Op deze post resteert nog een bedrag van € 316.000,-.

De totale netto-lasten van de taak Wegennet en wegbermen, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedroegen in 2019 € 1.450.866,-. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten en onderhoud.

Rioleringen.

In het geactualiseerde VGRP, dat de raad op 2 oktober 2017 heeft vastgesteld, ligt de nadruk met name op de gevolgen van de klimaatverandering en op het verder verankeren van het Samenwerkingsverband Maas en Mergelland. De afgelopen jaren is veel tijd en energie gestoken in het op orde brengen van het rioleringsmodel voor het gehele gebied van Maas en Mergelland.

Voor rioleringsbegrippen is dit qua schaalgrootte en karakter van het landschap uniek te noemen, enerzijds vanwege de schaalgrootte (6 gemeenten, Waterschap en WML) en anderzijds doordat het Zuid-Limburgse landschap met haar reliëf andere waterproblematieken kent dan de rest van Nederland. De provincie heeft invulling gegeven aan haar wettelijke toetsingstaak met betrekking tot het gemeentelijk rioleringsplan en de eerder genoemde overlegpartners hebben inmiddels een instemmende verklaring verstrekt. In het gemeentelijk rioleringsplan zijn de investeringen per jaar aangegeven, met daarbij de opmerking dat de procedures rondom het verkrijgen van vergunningen, grondaankopen, ernstig vervuilde grond en andere onvoorziene zaken de nodige vertragingen kunnen veroorzaken.

Het nieuwe GRP kent voor de komende vijf jaar (2018-2022) een investeringsomvang van ruim € 7 miljoen. De daarmee gemoeide kapitaallasten lopen geleidelijk op tot ruim € 450.000,- in 2022. Door de riolheffing vanaf het planjaar 2019 tot en met 2022 jaarlijks met 1,5% te indexeren, is de verwachting dat het GRP met de in de voorliggende begroting geraamde middelen kan worden uitgevoerd.

De totale lasten van het taakveld Rioleringsen bedroegen in 2019 € 2.930.804,-. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten, onderhoud, inspectie en onderzoek en elektriciteitsverbruik. Voor een volledig overzicht van de baten en lasten van de rioleringsrekening verwijzen wij U naar de paragraaf Lokale heffingen van deze jaarstukken.

Gebouwen.

Voor alle gemeentelijke gebouwen dient een onderhoudsplan beschikbaar te zijn. Doelstelling van dat plan is om de onderhoudstoestand van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en meerjarig inzicht te krijgen in de staat van onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen. Bij de behandeling van de kadernota 2018 heeft Uw raad besloten om de jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening gebouwen structureel te verhogen met € 30.000,-.

Ultimo 2019 zijn de volgende bedragen beschikbaar in de onderhoudsvoorzieningen:

Onderhoud gebouwen	€	757.519,-
Onderhoud sportcentrum Polfermolen	€	851.307,-

Het onderhoud aan het Polfermolencomplex beperken wij tot het hoogst noodzakelijke, zonder dat wij daarbij uiteraard de veiligheid uit het oog verliezen. Vanaf het planjaar 2019 worden er geen gelden meer aan de onderhoudsvoorziening voor de Polfermolen gedoteerd.

Groen.

Rekening houdende met de doorbelasting naar andere taakvelden sluit de taak Groenvoorziening, dat onderdeel is van het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie, in 2019 met een bedrag van € 930.289,-. Deze kosten hebben betrekking op directe loonkosten, onderhoud en wijkteams.

Openbare verlichting.

Uw raad heeft het beleidsplan "Openbare Verlichting Valkenburg aan de Geul 2020-2024 vastgesteld in de vergadering van 3 juni 2019.

De totale netto-lasten van de taak Openbare verlichting, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedroegen in 2019 € 236.901,-. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten, elektriciteitsverbruik en onderhoud. De gemaakte inschattingen met betrekking tot het neergaande verloop van de energie- en onderhoudskosten zijn juist gebleken, sterker nog, het feitelijk verloop van deze kosten bleek nog gunstiger dan verwacht.

Civieltechnische kunstwerken.

Het onderhoudsplan kunstwerken (bouwwerken zoals bruggen, viaducten en tunnels) is onlangs geactualiseerd. In dit plan wordt nader ingegaan op de constructieve toestand, de onderhoudstoestand en de urgentie tot herstel van alle 32 kunstwerken, die in onze gemeente gelegen zijn. Een meerjarige kostenraming maakt eveneens onderdeel uit van dit plan. De financiële consequenties zijn bij de opstelling van de kadernota 2019 meegenomen. Hierbij is besloten tot het instellen van een voorziening onderhoud voor civieltechnische kunstwerken. Vanaf 2019 wordt jaarlijks een bedrag van € 60.000,- aan deze onderhoudsvoorziening toegevoegd.

De totale lasten van de taak Bruggen, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedroegen in 2019 € 120.511,-. Deze kosten hebben betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten en onderhoud.

§ 2.4 Financiering.

Het treasurystatuut bevat de doelstellingen van het treasurybeleid en geeft de kaders aan, waarbinnen de treasuryfunctie zich mag bewegen. Op grond van de wet Financiering Decentrale Overheden moet een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarstukken worden opgenomen. De bedoeling daarvan is om de transparantie te vergroten, zodat meer inzicht in de risico's van het geldverkeer ontstaat.

De rentelasten.

In het hierna volgende renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening 2019.

Externe rentelasten langlopende financiering	415.962	
Externe rentelasten kortlopende financiering	1.622	
Externe rentebaten	<u>0</u>	
Totaal door te rekenen externe rente		417.584
Rente toe te rekenen aan grondexploitatie	0	
Rente toe te rekenen aan projectfinanciering	<u>-39.376</u>	
Totaal direct toegerekende externe rente		-39.376
Saldo door te rekenen externe rente		<u>378.208</u>
Rente over eigen vermogen	1.121.177	
Rente over voorzieningen (contante waarde)	<u>382.229</u>	
Totaal rente over eigen vermogen en voorzieningen		1.503.406
Totaal rente toe te rekenen aan taakvelden		<u>1.881.614</u>
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.842.449
Renteresultaat taakveld treasury		<u>39.165</u>
Specificatie taakveld treasury:		
Energievoorziening		3.411
Sluiten geldleningen		29.674
Beleggingen		6.080
		<u>39.165</u>

Het renteresultaat 2019 op het taakveld Treasury bedroeg derhalve € 39.165,-. Dat bedrag is gelijk aan het saldo van de niet aan de diverse programmalijnen toegerekende rentekosten.

De totale rentelasten 2019 bedroegen ruim € 1,9 miljoen. Dat bedrag is nagenoeg volledig verdisconteerd in het rente-omslagpercentage.

De berekening van de renteomslag in cijfers:

<i>Omschrijving</i>	<i>Boekwaarde</i>	<i>Rentelasten</i>
Vaste activa per 1 januari 2019	€ 50.725.754,-	€ 1.920.990,-
Vaste activa met vast rentepercentage	-€ 729.195,-	-€ 39.376,-
Basis voor de berekening	€ 49.996.559,-	€ 1.881.614,-

Het omslagpercentage is dus 3,76%.

Treasury.

Binnen het risicobeheer onderscheiden wij een aantal risico's, te weten het renterisico, het kredietrisico en het interne liquiditeitsrisico. Koers- en valutarisico's blijven buiten beschouwing.

Het renterisico.

Het renterisicobeheer is het beheersen van risico's, die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de rentelasten van vreemd vermogen hoger zullen uitvallen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden c.q. dat de feitelijke rentebaten achterblijven bij de gecalculerde bedragen. Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld.

De kasgeldlimiet.

De gemiddelde netto vlottende schuld, over drie maanden gezien, mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Onder de gemiddelde netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen leningen met een looptijd korter dan één jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Per kwartaal wordt de liquiditeitspositie opgemaakt om te beoordelen of aan de kasgeldlimiet is voldaan. De kasgeldlimiet wordt verkregen door het bij ministeriële beschikking vastgestelde percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het totaalbedrag van de begrote uitgaven, exclusief de stortingen in de reserves. In cijfers:

Totaal van de begrote uitgaven	€	48.613.002,-
Kasgeldlimiet voor 2019 afgerond	€	4.132.000,-

Ter vergelijking:

Kasgeldlimiet 2018	€	4.082.000,-
Kasgeldlimiet 2017	€	4.020.000,-

In 2019 heeft geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

Het beleid is erop gericht om binnen de kasgeldlimiet een schuldpositie aan te houden, omdat de rente op de kortlopende middelen normaliter lager is dan de rente op langlopende leningen. Bij een dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet wordt overgegaan tot consolidatie van de vlottende schuld door middel van het aantrekken van een langlopende geldlening. Bij het aantrekken van een dergelijke lening wordt uiteraard rekening gehouden met de financieringsbehoefte voor de korte termijn. Wij baseren ons daarbij op een jaarlijks terugkerend patroon van de financieringsbehoefte, aangevuld met specifieke informatie over grote investeringswerken en/of geldstromen.

De renterisiconorm.

Met de renterisiconorm wordt een kader gesteld voor de spreiding van de looptijden van langlopende geldleningen. Doel hiervan is om te komen tot een spreiding van de (mogelijke) fluctuaties in de renterisico's over langlopende geldleningen c.q. de vaste schuld. De renterisiconorm wordt bepaald door het totaal van de begrote uitgaven te vermenigvuldigen met het vastgestelde percentage van 20%. Uit oogpunt van risicomijdend beheer streven wij naar een verlenging van de gemiddelde looptijd van onze portefeuille door het aantrekken van rentevaste geldleningen met een looptijd van 25 jaar.

De berekening van de renterisiconorm is als volgt:

Totaal van de begrote uitgaven	€	48.613.002,-
Renterisiconorm	€	9.722.600,-

Het bedrag aan langlopende geldleningen, waarover de gemeente volgens de definitie van de wet Fido een renterisico loopt, bedroeg voor het jaar 2019 € 0,-.

Het kredietrisico.

Met kredietrisico wordt de waardedaling van een vordering bedoeld als gevolg van het niet of niet-tijdig nakomen van de verplichtingen. Het gaat dus om risico's op verstrekte gelden. In het verleden zijn geldleningen verstrekt aan de lokale woningbouwcorporaties, die inmiddels volledig zijn afgelost. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw opgericht, waarbij de gemeenten een tertiaire achtervangpositie innemen.

Onder de financiële vaste activa zijn naast de verstrekte kredieten ook de langlopende geldleningen en deelnemingen gerubriceerd, die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten.

Het interne liquiditeitsrisico.

Het interne liquiditeitsrisicobeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsprognoses en meerjarige investeringsplannen, als gevolg waarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen. Het beheersen van die risico's geschiedt langs twee invalshoeken:

- De ontwikkeling van de financieringsbehoefte wordt trendmatig bepaald aan de hand van ervaringsgegevens, onder toevoeging van specifieke informatie over substantiële mutaties. Zodoende ontstaat een globaal beeld;
- In de financieringsbehoefte moet flexibel voorzien worden. Daartoe wordt zo nodig optimaal gebruik gemaakt van kortlopende financieringen.

De gemeentefinanciering.

De gemeentefinanciering valt uiteen in financiering, verstrekte geldleningen, uitzettingen en relatiebeheer.

Financiering.

Stand per 1 januari 2019	€	9.934.253,-
Reguliere aflossingen	-€	1.220.310,-
Stand per 31 december 2019	€	<u>8.713.943,-</u>

Per 31 december 2019 omvat de leningenportefeuille 8 onderhandse geldleningen voor de financiering van de gemeentelijke activiteiten. Alle langlopende geldleningen zijn rentevast en niet-vernroegd aflosbaar. De gemiddelde looptijd is afgerond 8 jaar.

Verstrekte geldleningen.

Stand per 1 januari 2019	€	789.196,-
Aflossingen	-€	759.196,-
Stand per 31 december 2019	€	<u>30.000,-</u>

Per 31 december 2019 betreft het een verstrekte geldleningen aan de lokale bibliotheek voor een bedrag van € 30.000,-.

Uitzetting van gelden.

In het kader van de treasuryfunctie heeft onze gemeente geen uitzettingen, dat wil zeggen geen beleggingen.

Relatiebeheer.

Voor het beheer van de financiële middelen houdt onze gemeente rekeningen aan bij de lokale Rabobank en de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG fungeert als huisbankier.

Het saldo- en liquiditeitenbeheer.

Het gaat hier om het minimaliseren van rentelasten in verband met de financiering van lopende uitgaven, de voorfinanciering van investeringen en het maximaliseren van de rente over beleggingen van liquiditeitsoverschotten. In dit kader merken wij overigens nog op dat het uitzetten van overtollige middelen inmiddels is gereguleerd via de verplichting tot schatkistbankieren.

Vanaf 14 december 2013 zijn de decentrale overheden verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Hiertoe is een rekening-courantovereenkomst gesloten tussen de rijksoverheid en de gemeente. Het is toegestaan om een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Per kwartaal wordt getoetst of de buiten de schatkist aangehouden middelen binnen het drempelbedrag blijven.

Wij hebben in 2019 ruimschoots aan deze wettelijke verplichting voldaan. Wij volstaan hier met U te verwijzen naar de toelichting op de balans, waarin het overzicht schatkistbankieren is opgenomen.

Met behulp van schatkistbankieren beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van het EMU-saldo voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden voortaan zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer.

Overzicht netto-vlottende schuld.

Ingevolge de wet Fido dient in de financieringsparagraaf een overzicht te worden opgenomen van het verloop van de vlottende schuld. Dat overzicht treft U hierna aan:

Eerste kwartaal 2019	-€	15.764.000,-
Tweede kwartaal 2019	-€	16.551.000,-
Derde kwartaal 2019	-€	20.619.000,-
Vierde kwartaal 2019	-€	20.568.000,-

-teken = Overschot liquide middelen.

§ 2.5 Bedrijfsvoering.

Bestuurlijk verantwoordelijk	:	Mevr. mr. drs. C.M.J. Bisschops Dhr. dr. J.J. Schrijen Dhr. drs. C.P.J.L. Vankan
Ambtelijk verantwoordelijk	:	Dhr. mr. G.S. Reehuis

Deze paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1) Dienstverlening;
- 2) Personeel en organisatie;
- 3) Automatisering en Informatisering;
- 4) Facilitaire zaken;
- 5) Informatiebeveiliging;
- 6) Communicatie.

Elk onderdeel zal hierna worden toegelicht.

1. Dienstverlening.

Het Klant Contact Centrum (KCC) is dé centrale toegang voor alle vragen aan de gemeente. Sinds de opstart van het KCC in 2015 wordt continu gestreefd naar optimalisering van de dienstverlening. Daarbij staat de behoefte van de burger centraal. Het KCC heeft zich het afgelopen jaar gericht op meer klanttevredenheid door middel van het werken op afspraak, nieuwe telefooninrichting voor betere bereikbaarheid en meer mogelijkheden om producten af te halen aan de receptie.

Er is grote behoefte om producten en diensten op afstand en op ieder gewenst moment aan te kunnen vragen. Met de komst van een nieuwe website en de uitbreiding van de e-dienstverlening verwachten we daaraan invulling te kunnen geven. Daarnaast wordt er gekeken naar de mogelijkheden om de communicatiekanalen uit te breiden naar WhatsApp, chat en een gecentraliseerd e-mailpunt. Ook hierbij staat de behoefte van de burger centraal en is het belangrijk om een uniform antwoord te geven, ongeacht via welk kanaal de vraag gesteld wordt. Hiervoor zijn goed ingerichte systemen van cruciaal belang en zal actief de interne samenwerking moeten worden opgezocht om de kwaliteit te waarborgen.

Een ander belangrijk speerpunt voor 2019 zijn de verkiezingen. Voor een uniforme en representatieve uitstraling is aanschaf van nieuwe verkiezingsborden noodzakelijk. Deze nieuwe borden geven iedere partij gelijke mogelijkheden, zijn onderhoudsvriendelijk en maken het mogelijk om efficiënter te werken in de voorbereidingsperiode en na afloop. Bij de behandeling van de kadernota 2018 heeft de raad de hiervoor benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Daarnaast moeten alle stemlokalen in verband met een wetswijziging toegankelijk zijn voor mindervaliden. Onderzocht zal worden of de huidige stemlokalen aan de nieuwe eisen voldoen. Is dat niet het geval, dan zullen wij bekijken of aanpassingen mogelijk zijn. Is dat niet mogelijk of zijn de kosten buitensporig hoog, dan zullen wij op zoek moeten naar nieuwe stemlocaties. Ook die mogelijkheden zullen wij in kaart brengen.

Resultaten 2019.

Het afgelopen jaar zijn er diverse voorbereidingen getroffen om de dienstverlening te optimaliseren. Zo is er een nieuwe website aangekocht die in 2020 live gaat. Deze richt zich veel meer op informatievoorziening en het zelfstandig aan kunnen vragen van diverse producten en diensten. In het verlengde daarvan is een tool aangeschaft die er voor zorgt dat via al onze communicatiekanalen dezelfde informatie over de producten en diensten wordt afgegeven. Er is een nieuw klantcontactstelsel gekocht die het KCC ondersteunt in het op maat geven van antwoorden op gestelde vragen.

Tevens zorgt dit systeem ervoor dat de diverse communicatiekanalen gebundeld worden zodat uniformiteit in antwoord gewaarborgd wordt. Dit klantcontactstelsel gaat medio 2020 live.

Er is extra aandacht voor laaggeletterden. Met de gemeente Heerlen is een samenwerking aangegaan in het vormgeven van productteksten voor de website die ook geschikt zijn voor deze doelgroep. Dit wordt in 2020 uitgebreid. Zo worden ambtenaren getraind in het gebruik van eenvoudig taalgebruik en wordt de heldere vormgeving van de website doorgetrokken in alle andere geschreven media.

De ontwikkeling van de diverse (digitale) vernieuwingen blijven achter door een blijvend tekort aan personeel. Hierdoor zijn niet alle vernieuwingen volgens planning doorgevoerd of zijn zij uitgesteld. In het tweede kwartaal van 2020 wordt ten aanzien van de formatie bij het KCC een raadsvoorstel uitgewerkt.

Voor de verkiezingen zijn nieuwe verkiezingsborden geplaatst. Nieuwe inzichten hebben er voor gezorgd dat diverse borden op andere (betere) locaties zijn geplaatst. De kwalitatieve uitstraling van de openbare ruimte is door een strikt plakbeleid er op vooruit gegaan. Veranderde wetgeving zorgde ervoor dat er diverse aanpassingen hebben plaatsgevonden aan de bereikbaarheid van de stemlokalen voor mindervaliden. Een enkel stemlokaal kon niet meer voldoen aan de nieuwe landelijke richtlijnen en er is daarom in de nabijheid een nieuw stemlokaal gekozen, dit tot tevredenheid van de bezoekers, medewerkers en het stemlokaal.

2. Personeel en organisatie.

De technologische ontwikkelingen en de veranderende rolverdeling tussen overheid en burgers hebben een grote impact op onze organisatie en de medewerkers. De dynamiek van de huidige omgeving waarin de gemeente acteert, eist een andere kijk op personeel en (daardoor ook) instrumenten, waarbij veel meer dan in het verleden de nadruk komt te liggen op houding, gedrag en vaardigheden. Daarnaast vragen medewerkers van deze tijd om een grotere mate van vrijheid in hun functioneren, waardoor in de relatie medewerker- leidinggevende, meer dan voorheen, de nadruk zal komen te liggen op het behalen van resultaten. Dit alles heeft ook zijn impact op de wijze waarop de taken binnen onze organisatie worden verdeeld.

In 2015 is de hoofdstructuur van onze organisatie gewijzigd en daarmee samenhangend de sturing van onze organisatie. De nieuwe hoofstructuur is niet statisch en is de laatste jaren dan ook bijgesteld naar de behoeften van onze organisatie. De kerngedachte achter de nieuwe hoofdstructuur is dat de directie enerzijds belast is met de strategische opgaven en anderzijds sturing geeft aan de teamleiders, die integraal verantwoordelijk zijn voor de vooraf bepaalde resultaten. De resultaten worden afgeleid van de begroting, die jaarlijks door de raad wordt vastgesteld. Leidinggevend moeten meer dan in het verleden in staat zijn om op een coachende en effectievere manier met medewerkers om te gaan.

In 2016 is een generiek functiewaarderingssysteem ingevoerd dat is afgestemd op resultaatgericht werken met toepasselijke competenties. In 2017 is gestart met het uitrollen van de nieuwe gesprekscyclus met plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken in de vorm van een krachtig instrument voor het uniform vastleggen en evalueren van resultaatafspraken, het ontwikkelen en beoordelen op vakkennis en competenties.

Voor wat betreft de gewenste cultuur zijn al eerder waarden centraal vastgesteld, die als randvoorwaardelijk worden beschouwd voor een succesvolle organisatie: integriteit, klantgericht, resultaatgericht, samenwerken en passie.

In het kader van flexibel zijn in je werk en werkplek is het steeds meer van deze tijd om ook buiten je werkplek te kunnen inloggen op je werkaccount, zodat het werk ook elders doorgang kan vinden. Eén van de belangrijkste randvoorwaarden van tijd- en plaats onafhankelijk werken is het vertalen van teamplannen naar individuele werkplannen en hierover resultaatafspraken maken.

Een andere ontwikkeling die mogelijk is door de huidige technologie is het efficiënter regelen van de personeels- en salarisadministratie door E-HRM. De eerste stappen naar het nieuwe werken zijn hiermee gemaakt en zullen in de komende jaren verder worden ontwikkeld.

Om de gevolgen van gezondheids- en veiligheidsrisico's voor onze medewerkers te kunnen voorzien wordt een door de VNG ontwikkelde risico-inventarisatie en evaluatie uitgevoerd. Parallel hieraan wordt gewerkt aan de implementatie van het landelijk initiatief "veilig publieke taak", met als basis een nieuw agressie- en geweldsprotocol.

Onze vastgestelde formatie is in verhouding tot die van andere gemeenten van onze omvang aan de krappe kant. De mogelijkheden om binnen de P-begroting knelpunten op te lossen dan wel projecten in gang te zetten, zijn beperkt. Wij volstaan hier met U te verwijzen naar de kadernota van 2017, waarin uitvoering is toegelicht welke knelpunten met de nu beschikbare middelen kunnen worden opgelost.

De grootste uitdaging voor de komende jaren voor onze personele bezetting ligt op het niveau van strategisch personeelsmanagement en de ontwikkeling van onze medewerkers. Oudere medewerkers moeten langer doorwerken en hebben soms moeite om het hoge tempo en de werkdruk vol te houden, waardoor een groter afbreukrisico ontstaat. Nieuwe, jongere medewerkers moeten in positie worden gebracht door kennisoverdracht. De opleidingsbehoeften van de medewerkers en de organisatieontwikkelingen moeten op elkaar worden afgestemd. Speerpunten hierbij zijn: digitale vaardigheden, integraal werken en de veranderende rol van de ambtenaar.

Resultaten 2019.

Het jaar 2019 stond voor een groot deel in het teken van de werving en selectie van 18 nieuwe ambtelijke medewerkers. Hierbij zijn nieuwe technieken ingezet, zoals wervingsfilmpjes en diverse methodieken om sollicitatiegesprekken te voeren. Iedere (potentiële) nieuwe medewerker heeft tijdens de selectieprocedure een aanstellings-ontwikkelassessment gehad. Bij de werving en selectie van een nieuwe gemeentesecretaris en 2 nieuwe teamleiders is ondersteuning ingezet door een hierop gespecialiseerd bureau.

De gemeentelijke bezetting is toegenomen van 92 fte in het jaar 2018 naar 97 fte in het jaar 2019. Met de gemeentelijke bezetting wordt bedoeld; ambtenaren inclusief de griffie, burgemeester en wethouders. Op 31 december 2019 was er een bezetting van 111 personen.

Met het aanstellen van een extra adviseur Communicatie, een beleidsmedewerker Duurzaamheid, een extra beleidsmedewerker Economie Toerisme en Recreatie en een adviseur Cultureel Erfgoed is er uitvoering gegeven aan de besluiten van de Raad naar aanleiding van het coalitieakkoord. Met het vaststellen van de begroting 2019 is structureel budget beschikbaar gekomen voor de aanstelling van twee medewerkers bij de buitendienst vanuit de doelgroepen als bedoeld in de participatiewet. Het management is uitgebreid met één leidinggevende. Met het vertrek door (vroeg) pensioen van het hoofd stafafdeling Middelen is deze afdeling opgesplitst in twee teams. Onderwerpen zoals het zaakgericht werken, de Wet Digitale Overheid, AVG en de Omgevingswet hebben een grote impact op de bedrijfsvoering. Dit alles vraagt om een meer vakinhoudelijke aansturing van het brede werkveld gegevensbeheer en gegevensverwerking. De stafafdeling Middelen werd alleen voor wat betreft financiën en belastingen door de leidinggevende vakinhoudelijk aangestuurd. De andere vakgebieden werden door het hoofd stafafdeling middelen hiërarchisch aangestuurd.

Gedurende het jaar 2019 hebben 11 medewerkers de dienst verlaten, waarvan 4 medewerkers op eigen verzoek omwille van een andere loopbaankeuze, 2 medewerkers vanwege (vroeg)pensioen, bij 2 medewerkers was er sprake van een arbeidsongeschiktheidsontslag en bij één medewerker van strafontslag. Bij twee medewerkers is de tijdelijke aanstelling niet verlengd.

Meer dan ooit wordt er gestuurd op prestatie, kwaliteit en ontwikkeling van medewerkers. Zowel op organisatieniveau alsook op teamniveau zijn er wijzigingen doorgevoerd in de structuur. Bij twaalf medewerkers zijn de taken gewijzigd met een nieuwe functie-indeling tot gevolg.

In het kader van de arbeidsomstandigheden is een wettelijke risico-inventarisatie uitgevoerd. De VNG stelt samen met de vakbonden een uitgebreide vragenlijst ter beschikking over arbeidsomstandigheden die de gemeente moet laten toetsen door een gecertificeerde arbeidsdeskundige. Hieruit is een plan van aanpak opgesteld met als belangrijkste actiepunten een aantoonbaar beleid implementeren om onze medewerkers duurzaam inzetbaar te houden.

Een aantal wettelijke wijzigingen hebben een directe impact op ons personeelsbeleid. Per 1 januari 2020 zijn de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Ambtenaren zijn vanaf die datum geen ambtenaren meer met een ambtelijke aanstelling werkzaam, maar hebben een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst. De vijftientig personele regelingen die enkel van toepassing zijn op onze organisatie (de zogenoemde “lokale regelingen”) zijn in 2019 omgezet naar een personeelshandboek. De WAB heeft grote gevolgen voor het beleid rondom de inhuurkrachten op financieel vlak en bij de toetsing van rechtmatigheid. Met de gezamenlijk met gemeenten uit de regio uitgevoerde nieuwe IGOM-aanbesteding is aan deze beleidswijzigingen gevolg gegeven.

Sinds 2015 heeft de gemeente geen Ondernemingsraad meer en werd er gewerkt met een medewerkers advies platform en personeelsraadplegingen. Het medewerkers advies platform heeft medio 2019 het signaal gegeven dat er medewerkers zijn die zich beschikbaar willen stellen als OR-lid. Eind 2019 is er dan ook een ondernemingsraad opgericht.

3. Automatisering en Informatisering.

Aangezien de beoogde samenwerking op het gebied van de technische infrastructuur niet is doorgegaan, hebben we vanaf medio 2017 het database beheer extern belegd. Hiermee is de continuïteit op dit onderdeel beter geborgd. Op het gebied van het netwerkbeheer blijft de continuïteit echter nog steeds een belangrijk punt van aandacht. De ontwikkelingen rondom het Shared Service Center Zuid-Limburg houden wij in de gaten. Voor een mogelijke toetreding tot deze GR zullen wij een uiterst zorgvuldige afweging maken.

De VNG realiseert eind 2018 een aanbesteding GGI-Veilig. Door als gemeenten samen te werken op het gebied van digitale weerbaarheid wordt het gemakkelijker om stapsgewijs de eigen digitale weerbaarheid te verhogen. GGI-Veilig biedt gemeenten een samenhangend pakket aan voorzieningen, die collectief verworven worden voor het verhogen van de digitale weerbaarheid. De vakcommissie EFTR zullen wij zoals te doen gebruikelijk jaarlijks informeren over de ontwikkeling op het gebied van de ICT.

Hoewel wij niet aan de vooravond staan van zeer grote investeringen blijven de ontwikkelingen in de ICT elkaar snel opvolgen en blijft voldoende budget nodig om tijdig en vooral adequaat daarop in te spelen. Uiteraard blijven wij ook investeren in het verder automatiseren van bedrijfsprocessen, die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komen.

De invoering van een informatiebeleidsplan geeft ons meer handvaten om op projectmatige manier ICT-voorzieningen op te starten en te monitoren.

Resultaten 2019.

Informatie en Communicatie Technologie (ICT)

De grondslag voor de nader te onderzoeken aanhaking bij het Shared Service Centrum Zuid-Limburg (SSC-ZL) is eind 2019 plots verdwenen doordat de gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen de stekker uit dit samenwerkingsverband hebben getrokken. Om de kwetsbaarheid ten aanzien van onze IT-infrastructuur te verminderen en dus continuïteit te borgen, wordt in 2020 onderzocht welke voordelen we met samenwerkingen kunnen bereiken.

Samenwerken op IT-gebied doen we overigens al, zowel met Maastricht en Heerlen. Met de gemeente Heerlen zijn netwerkverbindingen ten behoeve van Internet en GemNet gerealiseerd. De gemeente Maastricht fungeert als back-up bij IT-ondersteunende werkzaamheden.

De ontwikkelingen op het gebied van de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (initiatief VNG Realisatie) zijn in 2019 niet zo snel gegaan als gepland. Dat betekent dat er in 2019 geen actie is ondernomen om aansluiting te zoeken bij de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI), onder meer als alternatief voor de huidige GemNet-aansluiting.

De raadscommissie EFTR zullen wij, zoals gebruikelijk, jaarlijks informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de ICT. Hoewel wij niet aan de vooravond staan van zeer grote investeringen blijven de ontwikkelingen in de ICT elkaar snel opvolgen en blijft voldoende budget nodig om tijdig en vooral adequaat daarop in te spelen. De recente inbraakincidenten waarbij netwerken van overheidsorganisaties zoals de Universiteit Maastricht worden getroffen, zijn daarvan treffende voorbeelden.

Informatiemanagement

In de praktijk is gebleken dat het in maart 2018 door adviesbureau NCOD opgestelde informatiebeleidsplan, een te grote last voor een kleine(re) organisatie is. Inhoudelijk is het plan kundig en doorkneed, maar de ambitie is (te) groot en de prioritering (te) hoog voor onze organisatie. Alhoewel er enkele trajecten uit het plan zoals zaakgericht werken, informatiebeveiliging en de uitbreiding van vergadertool iBabs goed zijn opgepakt, maken we in 2020 een pas op de plaats om 'de basis op orde' te brengen. 'Procesgericht werken' en 'gegevenskwaliteit' zijn hierbij de kernbegrippen.

Geo-informatie

In de periode van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2019 is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) landelijk geharmoniseerd onder de noemer 'BGT Fase 2'. In deze periode moest een aantal verbeterlagen op de BGT-data plaatsvinden en het verplichte gebruik van de BGT zijn beslag krijgen. Dit is bij ons in 2019 gerealiseerd.

Nadat in 2018 al een start was gemaakt met de verplichte migratie naar BAG 2.0 (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), is in 2019 gewerkt aan de voltooiing. Na de technische migratie en het toepassen van de nieuwe binnengemeentelijke processen is eind 2019 afgerond met de inhoudelijke migratie.

In 2019 is een start gemaakt met het project BGT-BOR: het systematisch doorsluizen van gemeentelijke BGT-objecten naar de Beheeromgeving Openbare Ruimte (BOR). In 2020 wordt dit project afgerond.

Ten slotte is de basisregistratie Wet Onroerende Zaken (WOZ), die in beheer is bij de belastingsamenwerking BSGW, in 2019 grootschalig afgestemd met de 'eigen' BAG.

4. Facilitaire zaken.

Facilitaire zaken heeft de ontzorging van het primaire proces van de gemeente tot doel. Dat gebeurt op een duurzame en innovatieve manier. Huisvesting medewerkers, interne dienstverlening en Documentaire Informatie Voorziening (hierna DIV) maken allen deel uit van facilitaire zaken.

Huisvesting.

Voor het kunnen opknappen van de werkruimten heeft de raad eind 2017 een krediet van krediet van € 554.000,- beschikbaar gesteld. Het sterk gedateerde kantoormeubilair zal worden vervangen door eigentijds meubilair, dat voldoet aan de minimale eisen van de Arbowet. Ook de vloeren en wanden zullen worden voorzien van een nieuwe, frisse afwerking. In een later stadium is nog een extra krediet van € 184.000,- gevoteerd teneinde ook de koelunits te kunnen vervangen.

Voor het op de markt zetten van de verschillende onderdelen is het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid gevolgd. Bij het opstellen van de gunningscriteria is ook aandacht besteed aan het aspect duurzaamheid. Wanneer alles volgens planning verloopt, kan dit project in februari 2019 worden afgerond.

Ook voor het opknappen van de raadzaal is een bedrag van € 457.000,- gereserveerd. Voor dit project is een werkgroep in het leven geroepen, bestaande uit raads-/commissieleden, de griffier en een aantal bij het project betrokken ambtenaren.

Resultaten 2019.

Facilitaire zaken heeft de ontzorging van het primaire proces van de gemeente tot doel. Dat gebeurt op een duurzame en innovatieve manier. De huisvesting van medewerkers, interne dienstverlening en de Documentaire Informatie Voorziening (DIV) maken allen deel uit van facilitaire zaken.

Huisvesting.

De huisvesting van het kantoorpand is in 2018 en 2019 stevig onder handen genomen. Het sterk gedateerde kantoormeubilair is vervangen door eigentijds meubilair, dat voldoet aan de minimale eisen van de Arbowet. Ook de vloeren en wanden zijn voorzien van een nieuwe, frisse afwerking. Als laatste zijn ook de koelunits vervangen. Begin 2019 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en is het project afgerond.

Voor het opknappen van de raadzaal is in 2018 een bedrag van € 457.000,- gereserveerd. Weliswaar is in 2018 daarvoor al een eerste start gemaakt met het formeren van een werkgroep, maar de uitvoering is op advies van de Raad uitgesteld. In 2020 wordt het traject onder regie van de griffie samen met de fractievoorzitters hervat.

Voor het kantoorpand is in 2019 een nieuw duurzaam energiecontract voor gas en elektra afgesloten. Hiervoor hebben we aansluiting gezocht bij een gezamenlijke aanbesteding onder penvoering van de gemeente Maastricht.

Interne dienstverlening.

De dienstverlening komt steeds meer in het teken te staan van de gastvrijheid ("hospitality"). Bestuurders, medewerkers en bezoekers horen zich thuis te voelen in het stadhuis. Dit uitgangspunt is als leidraad gehanteerd bij de nieuwe herinrichting en zal ook bij verdere ontwikkeling van andere facilitaire diensten worden meegenomen, zoals bodediensten, schoonmaak en informatievoorziening.

Documentaire Informatie Voorziening (DIV).

Vanaf 1 oktober 2012 is de wet Revitalisering Generiek Toezicht (RGT) van kracht. Als gevolg van deze nieuwe wetgeving is het specifieke toezicht door de provincie vervangen door generiek toezicht op de gemeentelijke archiefketen op basis van de Gemeentewet. Jaarlijks wordt door de gemeente een rapport van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) opgesteld. In het KPI-rapport staan aanbevelingen om de informatievoorziening te verbeteren. In het periodieke strategisch overleg (SIO) vindt monitoring plaats over de afdoening van deze aanbevelingen.

In de afgelopen periode is veel tijd en energie geïnvesteerd in het verbeteren van de informatiehuishouding en de uitbreiding van de digitale dienstverlening. De volgende zaken zijn onder meer opgepakt:

- Zaakgericht werken;
- Digitalisering van bouw dossiers;
- Overbrenging van te bewaren archiefstukken naar de bewaarplaats bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht.

Ook de komende tijd blijft onze focus gericht op het verder verbeteren van de digitale dienstverlening door de kwaliteit van de informatiehuishouding te verhogen en standaard ICT-middelen hiervoor gericht in te zetten. Tevens wordt onderzocht of toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling RHCL in 2019 een optie is. Momenteel maken wij gebruik van een dienstverleningsovereenkomst. Door toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling RHCL is het mogelijk om via het RHCL aan te sluiten op het landelijke E-depot voor het beheer van digitale documenten.

Resultaten 2019.

In 2019 is door de DIV het rapport van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) opgesteld. In dit KPI-rapport staan aanbevelingen om de informatievoorziening te verbeteren. De toetsing van de KPI-rapportage door de gemeentearchivaris geeft een geruststellend beeld. Het archiefwerk is - behoudens enkele verbeterpunten - goed op orde. Om volledig aan alle richtlijnen en regelgeving te voldoen is in 2019 een verbeterplan opgesteld. Einde 2019 heeft de raadscommissie EFTR hieraan haar goedkeuring gegeven. In 2020 zal het plan in de Raad worden behandeld.

Ook in 2019 is veel tijd en energie geïnvesteerd in het verbeteren van de informatiehuishouding en de uitbreiding van de digitale dienstverlening. Het zaakgericht werken, dat door technische omstandigheden een hernieuwde inrichting moet krijgen, is in 2019 opnieuw onder de loep genomen. Kritisch en lerend van twee jaar zaakgericht werken, zijn in de tweede helft van 2019 de eerste stappen gezet naar de herinrichting van het zaakgericht werken met een volledig nieuw instrument: Decos Join. In 2020 volgt de verdere uitrol van dit instrument.

De digitalisering van alle papieren bouwdoSSIers is in 2019 opgepakt, evenals het digitaliseren van een 40-tal meters papieren archief. Eind 2019 is dit project al vergevorderd. In 2020 is afronding voorzien.

In 2019 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL). Besloten is om de samenwerking met het RHCL de komende vier jaar met een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan te gaan in plaats van toetreding tot de regeling. In 2023 wordt beoordeeld of toetreding de gemeente Valkenburg opportuun is.

5. Informatiebeveiliging.

Tijdens de Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG op 29 november 2013 is ingestemd met de resolutie "Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente". De gemeenten hebben afgesproken om informatiebeveiliging op orde te krijgen en te houden. Onderdeel van de gemaakte afspraken is dat elke gemeente daarover in het jaarverslag verantwoording aflegt aan de raad. Dat hebben wij gedaan in de raadsvergadering van 2 juli 2018. Het gaat hier om de zogeheten horizontale verantwoording. Daarnaast is er ook een verticale verantwoording, dat willen zeggen, naar de diverse rijksdiensten. Deze verantwoording vindt digitaal plaats via de online tool van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De informatie, die uit deze online tool wordt gegenereerd, wordt ook gebruikt voor de horizontale verantwoording.

Voor de verantwoording over de status van de informatieveiligheid over het jaar 2018 wordt landelijk door gemeenten weer gebruik gemaakt van ENSIA. Te zijner tijd zullen wij weer verantwoording afleggen in het jaarverslag van 2018. Voor het jaar 2019 gaat in het kader van informatieveiligheid de aandacht in het bijzonder uit naar:

1. Verbetering van het beheer van de door de gemeente gebruikte applicaties, autorisaties en logging;
2. Het veiliger maken van het e-mailverkeer, met name wanneer er sprake is van uitwisseling van persoonsgegevens en vertrouwelijke documenten;
3. Het opschonen van de mappenstructuur op het gemeentelijk netwerk om te bewerkstelligen dat informatie alleen beschikbaar is voor geautoriseerde medewerkers.

Bescherming persoonsgegevens (privacy).

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Het betreft Europese regelgeving met directe werking in alle aangesloten lidstaten. De AVG is in de plaats gekomen van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), die op dezelfde datum is komen te vervallen. Op grond van de AVG dient de gemeente een register van verwerkingen van persoonsgegevens te hebben en te onderhouden. In dit register dient de gemeente alle administraties, waarin persoonsgegevens worden verwerkt, op te nemen.

De belangrijkste gegevens die hierin moeten worden opgetekend zijn:

1. De verwerkingsdoeleinden;
2. De categorieën van personen, waarop de verwerking betrekking heeft;
3. De persoonsgegevens die worden verwerkt;
4. De categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;
5. De bewaartermijn van de persoonsgegevens;
6. Indien er sprake is van een verwerking, de naam van de verwerker.

Wij beschikken sinds 25 mei 2018 over een register van verwerkingen. Dit is een dynamisch document dat steeds actueel gehouden moet worden. Met ingang van het jaar 2019 zal het register van verwerkingen periodiek (minimaal twee maal per jaar) geactualiseerd worden.

Resultaten 2019.

In 2019 is het Gemeentelijk Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid Valkenburg aan de Geul opgeleverd en bestuurlijk vastgesteld. Principes, uitgangspunten en verantwoordelijkheden zijn daarmee belegd. Het plan heeft een looptijd van 3 jaar, van 2019 tot 2022.

Net als in 2018 heeft de gemeente zich in 2019 op diverse beleidsterreinen verantwoord met behulp van de ENSIA-systematiek. Het ENSIA-stelsel is een verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Over het algemeen zijn de ENSIA-toetsen met succes doorlopen, waaronder voor BRP, reisdocumenten, BAG, BGT en DigiD.

Ten aanzien van de privacy kunnen we gelukkig melden dat het aantal gemelde datalekken gering was. De meldingen waren geen van allen aanleiding om de Autoriteit Persoonsgegevens in te lichten.

De aandacht die we wilden geven aan het veiliger maken van het e-mailverkeer, met name wanneer er sprake is van uitwisseling van persoonsgegevens en vertrouwelijke documenten is ontoereikend geweest. Door onvoldoende capaciteit is dit 'veilig mailen' nog onvoldoende geïmplementeerd en krijgt het een vervolg in 2020.

De positie van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) - onafhankelijk verantwoordelijke medewerker die adviseert, informeert en toezicht houdt op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) - is eind 2019 ingevuld. Dat betekent dat er in 2020 een verdere invulling kan worden gemaakt met interne procedures en regelgeving.

Op grond van de AVG dient iedere gemeente een register van verwerkingen van persoonsgegevens te hebben en te onderhouden. In dit register neemt de gemeente alle registraties op waarin persoonsgegevens worden verwerkt. Welbeschouwd gaat het dan vooral om de verwerkingsdoeleinden, categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft en de bewaartermijnen van de persoonsgegevens. Het register is in 2019 geactualiseerd.

6. Communicatie.

Uitgangspunten zijn dat we onze inwoners, ondernemers en bezoekers zorgvuldig informeren, betrekken bij ontwikkelingen in onze gemeente en op een trotse en unieke wijze positioneren. De komende jaren ligt de nadruk bij diverse beleids-, bestuurs- en organisatieprocessen en -projecten, zoals doorontwikkeling zelfsturing in de kernen, digitalisering gemeentelijke dienstverlening, afronding upgradering van het centrum en versterken van het toeristisch profiel van onze gemeente.

Vanuit communicatie focussen we op:

- De verbinding tussen samenleving en het college/de gemeente;
- Het collegeprogramma en wensen/zorgen inwoners met elkaar in balans brengen;
- Een gemeente zijn waar de inwoners vertrouwen in hebben;
- Het versterken van het imago van Valkenburg als toeristenstad.

De rol van communicatie is om te signaleren, te beoordelen wat er leeft, hierover advies uit te brengen (incl. alternatieven) en dit mede uit te voeren.

Resultaten 2019.

De Raad heeft in november 2018 ingestemd met uitbreiding van het team communicatie met een Adviseur Communicatie en PR (0,8 fte). In 2019 heeft dit geleid tot een succesvolle werving en daarmee kon daarom worden gestart met het positioneren van communicatie als strategisch onderdeel van beleid en projecten. Dit betekent dat in een vroeg stadium en voortdurend aandacht is voor communicatieve aspecten die spelen bij (strategische) projecten en dossiers, beleidswijzigingen en uitvoering. Hierbij pakken we de regie met eigen berichtgeving via de beschikbare communicatiekanalen. Ook informatie over de gemeenteraad en de besluiten die de gemeenteraad neemt worden hierin actief meegenomen.

In 2019 zijn we gestart met een nieuwe website, waarbij klant- en gebruikersvriendelijke dienstverlening voorop staan. Deze website is medio 2020 gereed.

In 2019 zijn wij gestart met het actief monitoren van (social) media. Wekelijks worden deze media-analyses in Ibabs gepubliceerd.

In het najaar heeft Media Limburg besloten om VIA Limburg vanaf 1 januari 2020 niet meer huis-aan-huis te verspreiden. Daarop is gezocht naar andere communicatiekanalen. Vanaf 2020 wordt een eigen maandelijks gemeentemagazine “De Mazerang” uitgegeven.

§ 2.6 Verbonden partijen.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Binnen de verbonden partijen kan een onderscheid gemaakt worden tussen deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies). Hierna worden per programma de verbonden partijen opgenomen en wordt per verbonden partij nader ingegaan op de activiteiten, de ontwikkelingen en vooruitzichten, de kengetallen, de vorm van participatie en de belangen (openbaar, bestuurlijk en financieel).

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg te Maastricht.

Activiteiten.

Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's hebben de regiogemeenten per 1 januari 2012 de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg ingesteld. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het integraal behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid. Brandweezorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, GHOR en Burgernet maken onderdeel uit van de Veiligheidsregio.

Kengetallen Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Nettoresultaat VRZL	-€ 363.000,- in 2019 € 1.053.000,- in 2018
Eigen vermogen VRZL	€ 8,8 miljoen per 31 december 2019 € 9,4 miljoen per 31 december 2018
Vreemd vermogen VRZL	€ 19,0 miljoen per 31 december 2019 € 19,7 miljoen per 31 december 2018
Nettoresultaat MCC	€ 20.254,- in 2019 € 49.005,- in 2018
Eigen vermogen MCC	€ 1.195.252,- per 31 december 2019 € 1.105.828,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen MCC	€ 392.717,- per 31 december 2019 € 342.717,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdragen 2019:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€	1.044.395,-
MCC	€	3.343,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van veiligheidszaken.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Omdat de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is bepaald bij de toetreding tot deze gemeenschappelijke regeling. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Regionale UitvoeringsDienst (RUD) Zuid-Limburg te Maastricht.

Activiteiten.

Sinds medio 2013 zijn de krachten gebundeld voor de uitvoering van omgevingstaken in Zuid-Limburg in de gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg. Het betreft de taken die op grond van de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wet VTH) zijn ondergebracht, naast de specialistische milieutaken. De uitvoering van deze taken is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met elke deelnemer afzonderlijk.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De doorontwikkeling van de organisatie wordt concreet ingevuld aan de hand van vijf strategische doelen: het versterken van integraal werken, het actief invulling geven aan procesuitvoering en procesverantwoording, het vinden van een goede balans tussen maatwerk en uniformiteit, het zorgdragen voor een solide bedrijfsvoering met een duurzame, transparante financiering van de organisatie en de doorontwikkeling van de organisatie van opdrachtnemer naar dienstverlener.

Kengetallen RUD Zuid-Limburg.

Nettoresultaat	€ 129.876,- in 2019
	€ 491.336,- in 2018
Eigen vermogen	€ 1.023.252,- per 31 december 2019
	€ 1.142.252,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019
	€ 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdrage RUD Zuid-Limburg 2019	€ 36.782,-
--------------------------------	------------

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van omgevingstaken op grond van de Wet VTH.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Programma Sociaal domein.

Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland te Maastricht.

Activiteiten.

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) en het melden en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in het kader van de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (Wet RMC).

Kengetallen gemeente.

Bijdrage regionale samenwerking leerplicht en RMC 2019	€ 55.281,-
--	------------

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.

- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Regionale samenwerking leerlingenvervoer te Maastricht.

Activiteiten.

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het uitvoeren van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer.

Kengetallen gemeente.

Bijdrage regionale samenwerking leerlingenvervoer 2019 € 241.570,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het waarborgen van de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van het onderwijs.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg te Heerlen.

Activiteiten.

De GR WOZL voert haar werkzaamheden uit voor de gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. De structurele verbinding met de gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad) speelt hierbij een belangrijke rol. In het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening het verschaffen van werk aan lichamelijk, verstandelijk of psychisch gehandicapte inwoners, die vanwege hun handicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.

Kengetallen Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg.

Nettoresultaat	€ 102.000,- in 2019
	€ 553.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 114.000,- per 31 december 2019
	€ 218.000,- per 31 december 2018
Langlopend vreemd vermogen	€ 138.000,- per 31 december 2019
	€ 160.000,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdrage WSW 2019	€ 1.568.889,-
Bijdrage WOZL/WSP 2019	€ 178.886,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van gemeenschappelijke taken in het kader van de WSW.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen het Schap. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.

- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Omnibuzz te Geleen.

Activiteiten.

Het voor de burger nastreven van een collectief vervoersysteem met uniforme kenmerken, gebaseerd op landelijke harmonisatieregels, echter rekening houdend met individuele wensen ten aanzien van vervoer voor de burgers.

Kengetallen Omnibuzz.

Nettoresultaat	€ 186.990,- in 2019
	€ 179.163,- in 2018
Eigen vermogen	€ 911.035,- per 31 december 2019
	€ 1.483.283,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019
	€ 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdrage aan Omnibuzz 2019	€ 401.338,-
----------------------------	-------------

Vorm participatie.

In deze Gemeenschappelijke Regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten voorzien in een Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (C.V.V.).
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen Omnibuzz. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) te Maastricht.

Activiteiten.

Tot de centrumregeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze centrumregeling is belast met het uitvoeren van de Participatiewet en aanverwante regelingen. De deelnemende gemeenten hebben zelf directe regie en controle op de dienstverlening van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Kengetallen gemeente.

Bijdrage uitvoeringsorganisatie SZMH 2019	€ 953.027,-
---	-------------

Vorm participatie.

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de werkzaamheden van de sociale diensten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg te Maastricht.

Activiteiten.

Tot de centrumregeling behoren de Zuid-Limburgse gemeenten. Deze centrumregeling is belast met het uitvoeren van de taken op het gebied van jeugdzorg, te weten de onderdelen inkoop en backoffice.

Kengetallen gemeente.

Bijdrage inkoop/backoffice jeugdzorg 2019 € 61.821,-

Vorm participatie.

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de regionale jeugdzorgtaken in het kader van de Jeugdwet.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugd van alle deelnemende gemeenten.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Geneeskundige Gezondheids Dienst (GGD) Zuid-Limburg te Geleen.

Activiteiten.

De GGD Zuid-Limburg is de geneeskundige gezondheidsdienst, die werkzaam is ten behoeve van 17 gemeenten in Zuid-Limburg. De dienst is uitvoerder van collectieve preventie, uitvoerder van acute zorg en is de gemeentelijke adviesdienst en het expertisecentrum in het kader van de openbare gezondheidszorg. Met betrekking tot voorgenoemde taken zijn strategische doelen opgesteld die duidelijkheid verschaffen in hetgeen de GGD Zuid-Limburg wil bereiken.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De vragen welke ambities centraal moeten staan en wat de consequenties zijn voor het werk van de GGD worden steeds belangrijker. Deze inhoudelijke discussie kan echter niet los gezien worden van de economische omstandigheden. Gemeenten worden geconfronteerd met bezuinigingen welke uiteraard ook hun weerslag hebben op de GGD. Daarnaast zijn er forse verschuivingen in demografie waarneembaar. Zuid-Limburg heeft de komende jaren te maken met een afname van het aantal inwoners, een terugloop van het aantal jongeren (ontgroening) en een toename van de oudere bevolking (vergrijzing). De GGD staat nu samen met de gemeenten voor de uitdaging om een toekomstgericht gezondheidsbeleid te ontwikkelen onder sterk afnemende (financiële) middelen.

Kengetallen GGD.

Nettoresultaat	-€ 744.009,- in 2019 -€ 558.894,- in 2018
Eigen vermogen	€ 2,6 miljoen per 31 december 2019 € 3,4 miljoen per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 21,8 miljoen per 31 december 2019 € 15,7 miljoen per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdragen 2019:

Algemene gezondheidszorg	€ 159.793,-
Jeugdgezondheidszorg maatwerk	€ 157.486,-
Veilig Thuis	€ 158.101,-
Vangnet OGGZ	€ 9.907,-
GHOR	€ 27.916,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. De gezondheidszorg in het geheel.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GGD. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

AntiDiscriminatieVoorziening (ADV) Limburg te Maastricht.

Activiteiten.

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren 27 Limburgse gemeenten. Namens deze gemeenten worden sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (Wga) uitgevoerd. ADV-Limburg draagt bij aan het voorkomen van discriminatie en ongelijke behandeling middels onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dit wordt gedaan voor en vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit.

Kengetallen ADV-Limburg.

Nettoresultaat	€ 23.000,- in 2017
	€ 3.000,- in 2016
Eigen vermogen	€ 180.600,- per 31 december 2017
	€ 156.900,- per 31 december 2016
Vreemd vermogen	€ 79.700,- per 31 december 2017
	€ 99.900,- per 31 december 2016

Kengetallen gemeente.

Bijdrage ADV-Limburg 2019	€ 6.983,-
---------------------------	-----------

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling treden de centrumgemeenten, Maastricht en Roermond, op als de bestuurlijke partners voor de ADV-Limburg.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van de taken op grond van de Wga.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en de gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Middel-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV Limburg.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Programma Ruimtelijk domein.

Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V. te Valkenburg aan de Geul.

Activiteiten.

Het exploiteren van sport-, recreatie-, cultuur- en welzijnsaccommodaties.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

In de vergadering van 10 juli 2017 heeft Uw raad met betrekking tot de toekomst van de Polfermolen onder andere besloten om:

- de fitnessvoorziening eind 2020 onder te brengen bij een marktpartij;
- de sporthal, het zwembad en de theaterzaal eind 2020 te sluiten;
- het Polfermolencomplex in 2021 te slopen en op de vrijgekomen locatie een nieuwe sporthal te bouwen;

Vanaf het planjaar 2021 dient structureel € 1,2 miljoen op de kosten van de Polfermolen bezuinigd te worden.

Kengetallen Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.

Nettoresultaat	€ 0,- in 2019
	€ 0,- in 2018
Eigen vermogen	€ 45.000,- per 31 december 2019
	€ 45.378,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 48.511,- per 31 december 2019
	€ 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdragen 2019:

Sporthal	€ 109.310,-
Sport- en recreatiecentrum	€ 648.002,-
SPUK-bijdrage	€ 49.217,-

Vorm participatie.

De gemeente is voor 100 % aandeelhouder.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het bieden van de mogelijkheid aan inwoners, sportinstellingen, culturele instellingen en toeristen tot het gebruik maken van de faciliteiten in het sport- en recreatiecentrum en de sporthal de Bosdries.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente is voor 100% aandeelhouder en heeft dus het volledige zeggenschapsrecht om invloed uit te oefenen op de gang van zaken binnen de Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente staat 100% garant voor het exploitatietekort.

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) te Maastricht.

Activiteiten.

WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden. WML bereikt dit door het winnen, zuiveren, opslaan, inkopen, transporteren, distribueren en het leveren van drinkwater.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren en daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Kengetallen Waterleiding Maatschappij Limburg.

Maatschappelijk kapitaal	€ 2,269 miljoen (500 aandelen à € 4.538,-)
Volgestort kapitaal	€ 2,269 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	geen dividenduitkering
Nettoresultaat	€ 6,2 miljoen in 2018
	€ 8,4 miljoen in 2017
Eigen vermogen	€ 209,3 miljoen per 31 december 2018
	€ 203,1 miljoen per 31 december 2017
Langlopend vreemd vermogen:	€ 257,0 miljoen per 31 december 2018
	€ 247,3 miljoen per 31 december 2017
Kortlopend vreemd vermogen:	€ 125,5 miljoen per 31 december 2018
	€ 127,4 miljoen per 31 december 2017

Kengetallen gemeente.

Aantal aansluitingen 2018	7.903
Aantal aandelen gemeente	6 à € 4.538,-

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Invloed uitoefenen op het beleid met betrekking tot de watervoorziening.
- Bestuurlijk belang gemeente. Via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de gemeente invloed op het beleid binnen de WML.
- Financieel belang c.q. risico. Op dit moment wordt er geen dividend uitgekeerd. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 1,2%.

Milieuparken Geul en Maas te Maastricht.

Activiteiten.

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Gezamenlijk worden vier milieuparken geëxploiteerd.

Kengetallen Milieuparken Geul en Maas.

Nettoresultaat	-€ 66.355,- in 2019 -€ 2.016,- in 2018
Eigen vermogen	€ 30.239,- per 31 december 2019 € 61.881,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdrage Milieuparken Geul en Maas 2019 € 303.618,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het inzamelen van huishoudelijke afvalcomponenten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 10% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Bodemzorg Limburg B.V. te Maastricht Airport.

Activiteiten.

Bodemzorg Limburg B.V. is een zelfstandige vennootschap waarbij 50% van de aandelen verdeeld is over alle Limburgse gemeenten en de andere 50% van de aandelen is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V. De kerntaak van deze B.V. is het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen. Deze B.V. draagt zorg voor het in stand houden van de voorzieningen die zijn aangebracht ter voorkoming van verspreiding van aanwezige verontreinigingen naar de omgeving.

Kengetallen Bodemzorg Limburg B.V.

Nettoresultaat	-€ 1.961.930,- in 2018 € 642.991,- in 2017
Eigen vermogen	€ 1,9 miljoen per 31 december 2018 € 3,9 miljoen per 31 december 2017
Vreemd vermogen	€ 28,1 miljoen per 31 december 2018 € 27,4 miljoen per 31 december 2017

Kengetallen gemeente.

Bijdrage Bodemzorg B.V. Limburg 2019 € 4.127,-

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties die passen binnen het landelijke duurzaamheidsbeleid.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap.

Regionale samenwerking Maas en Mergelland te Maastricht.

Activiteiten.

Tot het samenwerkingsverband behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul, het Waterschap Limburg (WL), het WaterschapsBedrijf Limburg (WBL) en de WaterleidingMaatschappij Limburg (WML). Deze lichte gemeenschappelijke regeling is belast met het zorgdragen voor de waterketen binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Kengetallen gemeente.

Bijdrage waterplan Maas en Mergelland 2019	€	18.800,-
--	---	----------

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is elke deelnemende partij vertegenwoordigd in het bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het zorgdragen voor de waterketen binnen het grondgebied.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door een bestuurlijke werkgroep met vertegenwoordigers van alle deelnemende partijen in het samenwerkingsverband.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende partijen doorberekend.

Programma Algemene taakvelden.

Enexis Holding N.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

Enexis Holding N.V. beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Elke drie jaar stelt de ACM de maximale tarieven vast. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen en excellent netbeheer uit te voeren.

Kengetallen Enexis Holding N.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 149,7 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	€ 0,70 in 2019 (uitkering in 2020) € 0,82 in 2018 (uitkering in 2019)
Uitkeringspercentage dividend	50% van het genormaliseerde resultaat na belastingen
Financieel resultaat	€ 210 miljoen in 2019 € 319 miljoen in 2018
Eigen vermogen	€ 4.112 miljoen per 31 december 2019 € 4.024 miljoen per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 3.047 miljoen per 31 december 2019 € 2.868 miljoen per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	311.850 à € 1,00
--------------------------	------------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van invloed op het beleid met betrekking tot de infrastructuur voor energie, hetgeen een vitaal onderdeel is voor de economie en de samenleving.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. De aandeelhouders van Essent N.V. hebben deze deelneming op 27 mei 2009 middels een AvA als dividend in natura uitgekeerd gekregen. Het risico voor de aandeelhouders beperkt zich tot het nominale aandelenkapitaal en het achterblijven van de geraamde dividendopbrengst. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

Vordering op Enexis B.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer is het economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep verkocht en overgedragen aan Enexis Holding N.V. tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis Holding N.V. over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen, is deze onverschuldigd gebleven en omgezet in een lening. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer staat opgenomen dat het niet wenselijk is dat na splitsing financiële kruisverbanden blijven bestaan en omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is derhalve besloten om de lening (vordering) niet mee te verkopen aan RWE, maar over te dragen aan de aandeelhouders.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De vordering is vastgelegd in een leningovereenkomst bestaande uit vier tranches (3, 5, 7 en 10 jaar). Vordering op Enexis B.V. en Enexis Holding N.V. zullen ernaar streven (mede afhankelijk van de condities op de kapitaalmarkt) na verloop van tijd, (een deel van) de vordering op Enexis Holding N.V. te herfinancieren op de kapitaalmarkt, al dan niet via de uitgifte van obligaties. In 2012 is de eerste tranche van € 450 miljoen vervroegd afgelost, in 2013 is de tweede tranche van € 500 miljoen vervroegd afgelost en de derde tranche van € 500 miljoen is in 2016 vervroegd afgelost. De vierde tranche van € 350 miljoen is per 30 september 2019 afgelost. Inmiddels is per 5 maart 2020 de liquidatiebalans van de vennootschap opgesteld. Er is geen sprake van een liquidatieoverschot dan wel tekort.

Kengetallen Vordering op Enexis B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000,-
Oorspronkelijke vordering	€ 1,8 miljard
Huidige vordering	€ 0,-
Gemiddeld rentepercentage brugleningen	4,65 %
Financieel resultaat	-€ 7.000,- in 2019 -€ 11.000,- in 2018
Eigen vermogen	-€ 9.000,- per 31 december 2019 -€ 2.000,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- miljoen per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01
--------------------------	----------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast loopt Vordering op Enexis B.V. beheerste risico's op Enexis Holding N.V. voor de niet-tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis Holding N.V. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

Verkoop Vennootschap B.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een aparte bankrekening zal worden aangehouden (in escrow zal worden gestort). De functie van Verkoop Vennootschap B.V. is tweezijdig. Ten eerste treedt zij op als een vennootschap die vrijwel alle garanties onder de verkoopovereenkomst heeft overgenomen van de verkopende aandeelhouders. Daarnaast treedt Verkoop Vennootschap B.V. op als vertegenwoordiger van de verkopende aandeelhouders met betrekking tot het geven van instructies aan de escrow agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat in escrow wordt gestort, e.e.a. conform de Fido/Ruddo wetgeving die geldt voor decentrale overheden.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De looptijd van Verkoop Vennootschap B.V. is afhankelijk van de periode dat claims onder deze escrow kunnen worden ingediend en afgewikkeld. In 2015 is automatisch het gedeelte van het General Escrow Fonds vrij gevallen waarvoor RWE geen claims heeft ingediend. Hiermee was een bedrag gemoeid van € 327 miljoen. In juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap B.V. tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten een bedrag van € 30 miljoen. Het resterende bedrag van het fonds, een bedrag van € 83 miljoen, is uitbetaald aan de aandeelhouders naar rato van het belang. Inmiddels is per 5 maart 2020 de liquidatiebalans van de vennootschap opgesteld. Het liquidatieoverschot ter grootte van € 68.766,- zal conform het bepaalde in de statuten van de vennootschap uitgekeerd worden aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Kengetallen Verkoop Vennootschap B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000,-
Financieel resultaat	-€ 41.000,- in 2019 -€ 39.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 71.000,- per 31 december 2019 € 112.000,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01
--------------------------	----------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

De rechter heeft bepaald dat Essent haar 50% belang (in economische zin) in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), welke vennootschap onder meer eigenaar is van de kerncentrale te Borssele, niet mocht mee verkopen aan RWE. Dit houdt in dat de verkopende aandeelhouders zowel het juridische als het economische eigendom van het 50%-belang in EPZ hebben verkregen en daarmee de rechten om de publieke belangen te borgen.

De uitkomsten van de juridische trajecten zijn tot nu toe negatief geweest voor de voormalige aandeelhouders van Essent. Om uit deze impasse te geraken, is een schikking getroffen tussen betrokken partijen waarvan de transactiedocumenten op 1 juli 2011 zijn ondertekend.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

Conform de verkoopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds. RWE had op 30 september 2015 geen claims ingediend met betrekking tot de verkoop van het 50%-belang in EPZ. Binnen PBE B.V. is nog een bedrag van € 1,6 miljoen achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. Naar verwachting zal de vennootschap in 2020 ontbonden en/of gefuseerd kunnen worden.

Kengetallen Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 1.496.822,-
Financieel resultaat	-€ 15.000,- in 2019 -€ 15.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 1,6 miljoen per 31 december 2019 € 1,6 miljoen per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	311.850 à € 0,01
--------------------------	------------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

CBL Vennootschap B.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

De functie van CBL Vennootschap B.V. is dat zij de verkopende aandeelhouders vertegenwoordigt als medebeheerder van het CBL-Fonds (Cross Border Leases) en in eventuele andere relevante CBL-zaken. Tevens fungeert deze B.V. als "doorgeefluik" voor betalingen namens aandeelhouders in en uit het CBL-Fonds. Het CBL-Fonds is een bankrekening (escrow) waarop een adequaat bedrag aan voorziening wordt aangehouden.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De looptijd van CBL Vennootschap B.V. is afhankelijk van de doorlooptijd van de nog openstaande CBL-contracten en de claims die onder deze escrow (CBL-fonds) kunnen worden ingediend en afgewikkeld. Een eventueel overschot in het CBL-fonds wordt op het einde in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en de verkopende aandeelhouders. Eind 2015 is het fonds opgeheven. Een bedrag van \$ 1,0 miljoen is destijds binnen de B.V. aangehouden voor eventuele nakomende advies- en afwikkelingskosten. Inmiddels is per 5 maart 2020 de liquidatiebalans van de vennootschap opgesteld. Het liquidatieoverschot ter grootte van € 122.930,- zal conform het bepaalde in de statuten van de vennootschap uitgekeerd worden aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Kengetallen CBL Vennootschap B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000,-
Financieel resultaat	-€ 12.000,- in 2019 -€ 10.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 125.000,- per 31 december 2019 € 137.000,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01
--------------------------	----------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het bedrag dat wordt aangehouden in de vennootschap en tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

CSV Amsterdam B.V. te 's-Hertogenbosch.

Activiteiten.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.v. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

- namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim-procedures voeren tegen Recycleco B.V. (waterland);
- het geven van instructies aan de escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

In februari 2008 zijn Essent N.V. en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de splitsingswetgeving onverbindend zijn. De Hoge Raad heeft op 26 juni 2015 uitspraak gedaan en besloten dat de splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen en is de procedure daarmee geëindigd. Conform de verkoopovereenkomst zal de escrow-rekening tot vijf jaar na de verkooptransactie blijven staan (mei 2019). Deze rekening wordt aangehouden bij de notaris en kent een saldo van € 8,0 miljoen en maakt geen onderdeel uit van de balans van CSV Amsterdam B.V. Naar verwachting zal de vennootschap in 2020 ontbonden kunnen worden.

Kengetallen Claim Staat Vennootschap B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000,-
Financieel resultaat	-€ 294.000,- in 2019 -€ 124.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 452.000,- per 31 december 2019 € 746.000,- per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 0,- per 31 december 2019 € 0,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01
--------------------------	----------------

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het bedrag van € 8,0 miljoen dat wordt aangehouden op de escrow-rekening en tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

BNG Bank N.V. te Den Haag.

Activiteiten.

De BNG biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

De strategische doelstellingen van de BNG zijn het behouden van substantiële marktaandeelen in de financiering van zowel de Nederlandse publieke sector als het semipublieke domein en een redelijk rendement behalen voor de aandeelhouders.

Kengetallen BNG Bank N.V.

Maatschappelijk kapitaal	€ 250 miljoen (100 miljoen aandelen à € 2,50)
Volgestort kapitaal	€ 139 miljoen afgerond
Dividuitkering per aandeel	€ 1,27 in 2019 € 2,85 in 2018
Uitkeringspercentage dividend	50% van de nettowinst in boekjaar 2019
Nettoresultaat	€ 163 miljoen in 2019 € 337 miljoen in 2018
Eigen vermogen	€ 4.887 miljoen per 31 december 2019 € 4.990 miljoen per 31 december 2018
Vreemd vermogen	€ 144.802 miljoen per 31 december 2019 € 132.518 miljoen per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Aantal aandelen gemeente	21.060 à € 2,50
Dividuitkering 2018 (boekjaar 2019)	€ 60.021,-

Vorm participatie.

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. De kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger tot een minimum beperken met behulp van de gespecialiseerde financiële dienstverlening van de BNG.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) is het forum waarin de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen verslag doen van en verantwoording afleggen over de wijze waarop zij hun taken hebben vervuld. Bij de BNG is sprake van evenredigheid tussen kapitaalbreng en zeggenschap in de AVA. In de AVA wordt aandacht besteed aan het strategisch beleid van de bank, het risicoprofiel en de financiële gang van zaken. Ook statutenwijzigingen en dividendbeleid dienen ter besluitvorming aan de AVA te worden voorgelegd.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 0,04%.

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te Roermond.

Activiteiten.

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.

Ontwikkelingen en vooruitzichten.

Tot de Gemeenschappelijke Regeling behoren het Limburgs waterschap en 28 van de 31 Limburgse gemeenten. Vanaf 2016 zijn er geen nieuwe deelnemers meer toegetreden tot de GR.

Kengetallen Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Nettoresultaat	€ 13.000,- in 2019 -€ 325.000,- in 2018
Eigen vermogen	€ 593.000,- per 31 december 2019 € 593.000,- per 31 december 2018
Langlopend vreemd vermogen	€ 477.000,- per 31 december 2019 € 259.000,- per 31 december 2018
Kortlopend vreemd vermogen	€ 6.274.000,- per 31 december 2019 € 5.601.000,- per 31 december 2018

Kengetallen gemeente.

Bijdrage BsGW 2019

€ 272.393,-

Vorm participatie.

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen.

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van taken in het kader van de heffing en inning van gemeentelijke belastingen.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 1% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

§ 2.7. Grondbeleid.

Op grond van artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient een paragraaf aan het grondbeleid te worden gewijd. Ingevolge dat artikel moet aandacht worden geschonken aan de visie ten aanzien van het grondbeleid, een actuele prognose van de te verwachten resultaten, een onderbouwing van de geraamde winstneming en de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de gevormde reserves binnen het grondbedrijf in relatie tot de risico's. Transparantie van grondbeleid is voor de raad om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen, zoals deze in de diverse programma's zijn neergelegd.

Onze gemeente voert een passieve grondpolitiek. Dit betekent dat in beginsel geen actieve grondverwerving plaatsvindt en dus ook geen gronden bouwrijp gemaakt en verkocht worden. Wij verlenen wel medewerking aan verzoeken van particulieren en projectontwikkelaars om gronden bouwrijp te maken en in die staat te verkopen. Deze aanpak is min of meer het gevolg van het compacte karakter van het grondgebied en heeft als voordeel dat wij in beginsel niet hoeven te investeren in gronden en infrastructuur en dus ook geen (rente)risico's dragen.

Voor wat het centrumplan en de ontwikkeling van het de Leeuw terrein betreft, merken wij tenslotte nog op dat op basis van de huidige inzichten en binnen de door Uw raad vastgestelde financiële kaders voldoende voorzieningen/reserveringen zijn getroffen om eventueel optredende verliezen op te vangen.

De gemeente is voornemens beleid te ontwikkelen dat tot doel heeft het vaststellen van eenduidige regels aangaande het beheer, gebruik en verkoop van gemeentelijke gronden, inclusief een handhavingsparagraaf, een grondprijzenkaart en een uitvoeringsprogramma. De vaststelling van dit beleid staat gepland voor 2020.

Onderhanden werken: De Leeuwterrein.

De gemeente is in 2012 eigenaar geworden van de voormalige de Leeuw Brouwerij. In 2014 zijn de gebouwen zodanig opgeknapt (geconsolideerd) dat de verdere achteruitgang is gestopt. Dit betreft met name het gedeelte dat onder de rijksmonumentenzorg valt, waarbij ook het monumentale waterrad is veiliggesteld. Ook is het asbest verwijderd uit de gebouwen. Dit laatste is gebeurd op kosten van de voormalige eigenaar.

De gemeente heeft vervolgens in nauwe samenwerking met de provincie het initiatief genomen voor de verdere planontwikkeling. Na een lange zoektocht naar de meest geschikte invulling en een marktverkenning is Wyckerveste toegestaan om geheel onverplicht en geheel voor eigen rekening en risico een onderzoek te doen naar de mogelijke herontwikkeling. Wyckerveste heeft op 14 juli 2017 een definitief voorstel ingediend.

Vervolgens heeft de raad op 4 september 2017 het volgende besloten:

- in hoofdlijnen in te stemmen met het voorgestelde plan;
- de gevormde voorziening van ruim € 0,9 miljoen in te zetten ter dekking van de reeds gemaakte en nog te maken voorbereidingskosten;
- een bijdrage te doen van € 4,4 miljoen (aandeel provincie 50%/aandeel gemeente 50%) ter dekking van het tekort in de stichtingskosten;
- in te stemmen met verkoop van de gronden aan Provincie Limburg voor een bedrag van € 3,7 miljoen en de meeropbrengst van € 0,7 miljoen ten opzichte van het aankoopbedrag van € 3 miljoen in te zetten voor de extra gemeentelijke bijdrage in de onrendabele top;
- een krediet beschikbaar te stellen van € 0,75 miljoen voor de realisatie van circa 205 openbare parkeerplaatsen, waarbij Wyckerveste een bijdrage levert die overeenkomt met de feitelijke aanlegkosten van 100 parkeerplaatsen, exclusief de bijbehorende voorzieningen.

Het plan voor de herontwikkeling heeft betrekking op het verharde gedeelte van het de Leeuwterrein, gelegen tussen de Plenkertstraat en de Geul. De weilanden ten noorden van de Geul maken geen onderdeel uit van het plan, met uitzondering van de parkeervoorzieningen en de visvijver. Voor het overige gedeelte van deze gronden wordt een herinrichtingsvoorstel uitgewerkt dat voorziet in hoogwaardige natuurontwikkeling in combinatie met inpassing van een hoogwatervoorziening en het technisch herstel van de kademuren.

Hoewel het project nog niet is afgerond, zijn in 2019 wel al een aantal onderdelen op het terrein geopend, waaronder het Shimano Experience Center. Het terrein heeft de nieuwe naam Par'Course gekregen.

De balanswaarde per 31 december 2019 bedraagt -€ 1.030.000,-. Rekening houdende met de nog te maken kosten, een bedrag van € 1.100.000,-, en de nog te realiseren opbrengsten, een bedrag van € 70.000,-, is het geraamd eindresultaat € 0,-.

Onderhanden werken: Centrumplan.

De realisatie van het centrumplan is nagenoeg gereed. Rekening houdende met de lopende verplichtingen is nog een reserve beschikbaar van afgerond € 675.000,- om optredende tegenvallers (nadeelcompensaties, juridische procedures, tegenvallende inkomsten) te kunnen opvangen.

De balanswaarde per 31 december 2019 bedraagt € 574.160,-. Rekening houdende met de nog te maken kosten, een bedrag van € 25.840,-, en de nog te realiseren opbrengsten, een bedrag van € 600.000,-, is het geraamd eindresultaat € 0,-.

§ 2.8 Rechtmatigheid en getrouwheid.

Vanaf het dienstjaar 2004 maakt de beoordeling van het rechtmatig handelen deel uit van de accountantscontrole. Met de rechtmatigheidscontrole wordt de rechtmatige totstandkoming getoetst van de in de jaarrekening verwerkte baten, lasten en balansmutaties. Nagegaan wordt of het college zich gehouden heeft aan de wet- en regelgeving én aan hetgeen de raad in besluiten heeft vastgelegd, zoals verordeningen, begroting en beleidsnota's. Aan de accountantsverklaring zijn sindsdien dan ook veel strengere eisen gesteld.

Om een onderzoek te kunnen instellen naar de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verwerkte cijfers is een normenkader noodzakelijk. Een kader dus, waarin de accountant aanwijzingen krijgt over de reikwijdte van de controle en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Dat normenkader heeft de raad in zijn vergadering van 9 december 2019 vastgesteld.

De jaarrekening 2019 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Hoofdstuk 3: De jaarrekening en de toelichting.

§ 3.1 Het overzicht van baten en lasten.

<i>Overzicht baten en lasten</i>	<i>Primitieve begroting 2019</i>	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>
Lasten Programma's			
Veiligheid, Toezicht en Handhaving	2.096.316	2.180.726	2.070.518
Toerisme en economie	3.276.790	5.399.373	4.959.909
Sociaal domein	20.527.093	21.913.024	21.325.800
Ruimtelijk domein	13.125.354	15.011.354	14.435.199
Algemene taakvelden	3.370.560	1.434.310	1.726.980
Totaal lasten programma's	42.396.113	45.938.787	44.518.406
Baten programma's			
Veiligheid, Toezicht en Handhaving	173.320	173.320	174.734
Toerisme en economie	6.416.680	8.242.200	8.570.360
Sociaal domein	4.961.546	4.717.850	4.784.360
Ruimtelijk domein	6.535.360	7.383.914	7.613.520
Algemene taakvelden	30.326.552	31.601.800	32.367.223
Totaal baten programma's	48.413.458	52.119.084	53.510.197
Saldo programma's			
Veiligheid, Toezicht en Handhaving	-1.922.996	-2.007.406	-1.895.784
Toerisme en economie	3.139.890	2.842.827	3.610.451
Sociaal domein	-15.565.547	-17.195.174	-16.541.440
Ruimtelijk domein	-6.589.994	-7.627.440	-6.821.679
Algemene taakvelden	26.955.992	30.167.490	30.640.243
Totaal saldo van baten en lasten programma's	6.017.345	6.180.297	8.991.791
Overige lasten			
Overhead	6.116.889	6.642.453	5.984.513
Vennootschapsbelasting	0	0	399
Onvoorzien	100.000	0	131.356
Totaal Overige lasten	6.216.889	6.642.453	6.116.268
Overige baten			
Overhead	51.361	176.046	285.747
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0	0	611.520
Totaal Overige baten	51.361	176.046	897.267
Saldo overige lasten en baten			
Overhead	-6.065.528	-6.466.407	-5.698.766
Vennootschapsbelasting	0	0	-399
Onvoorzien	-100.000	0	480.164
Totaal Saldo overige lasten en baten	-6.165.528	-6.466.407	-5.219.001
Saldo van baten en lasten	-148.183	-286.110	3.772.790
Mutaties reserves			
Toevoegingen reserves	127.286	10.076.734	12.325.298
Onttrekkingen reserves	385.270	10.487.863	10.708.634
Totaal Saldo mutaties reserves	257.984	411.129	-1.616.664
Resultaat van baten en lasten	109.801	125.019	2.156.126

§ 3.2 Analyse van de verschillen.

De voorliggende jaarrekening sluit met een overschot van afgerond € 2.156.000,-. Hierna geven wij U een overzicht van de belangrijkste verschillen tussen de feitelijke uitkomst van de jaarrekening en de meest recente prognose.

De te analyseren verschillen:

	<i>Begroting na wijziging 2019</i>	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Afwijking</i>
Saldo programma's			
Veiligheid, Toezicht en Handhaving	-2.007.406	-1.895.784	111.622
Toerisme en economie	2.842.827	3.610.451	767.624
Sociaal domein	-17.195.174	-16.541.440	653.734
Ruimtelijk domein	-7.627.440	-6.821.679	805.761
Algemene taakvelden	30.167.490	30.640.243	472.753
Totaal saldo programma's	6.180.297	8.991.791	2.811.494
Saldo overige lasten en baten			
Overhead	-6.466.407	-5.698.766	767.641
Vennootschapsbelasting	0	-399	-399
Onvoorzien	0	480.164	480.164
Totaal Saldo overige lasten en baten	-6.466.407	-5.219.001	1.247.406
Saldo van baten en lasten	-286.110	3.772.790	4.058.900
Totaal Saldo mutaties reserves	411.129	-1.616.664	-2.027.793
Resultaat van baten en lasten	125.019	2.156.126	2.031.107

In de bovenstaande tabel staan per programma het saldo van baten en lasten weergegeven voor de begroting (na wijziging), de realisatie en het verschil hiertussen. De afwijkingen tussen begroting en realisatie worden hieronder verklaard.

De verklaring op programmaniveau kan een vertekend beeld geven, omdat er rekening moet worden gehouden met de overheveling van projectbudgetten via de reserves, de verrekening van de taakstelling sociaal domein en met de toerekening van overheadkosten aan enkele producten. Als gevolg hiervan worden voordelen op de programma's verrekend met nadelen op het programma Algemene taakvelden. Om dit inzichtelijk te maken hebben wij de toelichting van het resultaat per programma aangevuld met een toelichting van het gecorrigeerde resultaat.

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving.

Veiligheid	€	54.113,-
Doorbelasting directe loonkosten	€	36.772,-
Overige bijstellingen	€	20.737,-
Voordeel programma per saldo	€	<u>111.622,-</u>

<i>Correcties verschuivingen tussen programma's</i>	-€	<u>87.528,-</u>
<i>Gecorrigeerd saldo programma (voordelig)</i>	€	<u>24.094,-</u>

Het voordelige resultaat op de taak Veiligheid heeft met name betrekking op het project brandveiligheid. De financiële middelen die in 2019 niet zijn benut, concreet een bedrag van € 36.579,-, worden overgeheveld naar 2020. Dat geldt ook voor een bedrag van € 14.177,- aan andere projectbudgetten. Daarnaast is er in totaal € 36.772,- minder doorbelast aan loonkosten binnen de taken van dit programma.

Wanneer we het saldo op het programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving corrigeren voor deze effecten dan sluit het programma op een voordelig resultaat van € 24.094,-.

Programma Toerisme en economie.

Betaald parkeren (lasten)	€	106.062,-
Exploitatie parkeergarage (lasten)	€	47.680,-
Betaald parkeren (baten)	-€	71.799,-
Exploitatie parkeergarage (baten)	€	153.205,-
Toerisme en recreatie	€	74.433,-
Gemeentegrot	€	144.039,-
Openluchttheater	€	40.819,-
Toeristenbelasting (baten)	€	157.530,-
Vermakelijkhedenretributie (baten)	€	49.819,-
Doorbelasting directe loonkosten	€	6.332,-
Overige bijstellingen	€	59.504,-
Voordeel per saldo	€	<u>767.624,-</u>

<i>Correcties verschuivingen tussen programma's</i>	-€	<u>595.477,-</u>
<i>Gecorrigeerd saldo programma (voordelig)</i>	€	<u>172.147,-</u>

De voordelige resultaten op het programma Toerisme en economie zijn te verklaren door met name de extra inkomsten rondom de kerstperiode. Dit is zowel terug te zien in de parkeeropbrengsten, de baten uit toeristenbelasting als in de opbrengsten van de vermakelijkhedenretributie, in totaliteit een bedrag van € 288.755,-. Ook de lagere parkeerexploitatielasten hebben een positief effect op het resultaat binnen dit programma, concreet een bedrag van € 153.742,-. Daarnaast is achteraf een provinciale subsidie toegekend van € 80.000,- inzake mitigerende maatregelen en monitoring vleermuizen, is er een onderuitputting van € 41.786,- bij de projectbegeleiding veiligheid en vleermuizen, zijn de kosten inzake de bijdrage economische samenwerking € 40.819,- lager uitgevallen en zijn de akoestische maatregelen bij het Openluchttheater nog niet uitgevoerd voor een bedrag van € 35.000,-.

Wanneer we het saldo op het programma Toerisme en economie corrigeren voor de effecten van incidenteel doorgeschoven projectbudgetten, dan sluit het programma op een voordelig resultaat van € 172.147,-. Dit bedrag kan worden verklaard door de baten van toeristenbelasting (€ 45.137,-) en de optelsom van een aantal kleinere posten onder de € 25.000,- (o.a. vermakelijkhedenretributie en gemeentegrot).

Programma Sociaal domein.

Kernoverleggen	€	100.073,-
Muziekonderwijs	€	26.121,-
Sociale werkvoorziening	€	27.717,-
Werkgelegenheidsbevordering	€	99.199,-
Kinderdagverblijven	€	32.816,-
Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo	-€	34.456,-
AWBZ extramuraal zorg in natura	€	160.240,-
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen Wmo	€	69.345,-
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	€	55.083,-
Uitvoeringskosten Wmo	€	32.847,-
Specialistische jeugdzorg	-€	51.179,-
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang	-€	110.079,-
Doorbelasting directe loonkosten	€	61.757,-
Overige bijstellingen	€	184.250,-
Voordeel per saldo	€	<u>653.734,-</u>

<i>Correcties verschuivingen tussen programma's</i>	-€	<u>580.804,-</u>
<i>Gecorrigeerd saldo programma (voordelig)</i>	€	<u>72.930,-</u>

Voor het programma Sociaal domein geldt het uitgangspunt van budgettair neutrale uitvoering. Het voordelig saldo zoals hierboven opgenomen, valt deels weg door de invulling van de taakstelling sociaal domein (die is opgenomen onder het programma Algemene taakvelden voor een bedrag van € 388.067,-) en de niet benutte projectbudgetten die worden overgeheveld naar 2020 (via de stortingen in de reserves). Op hoofdlijnen zijn de belangrijkste afwijkingen de restantgelden inzake burgerkracht en zelfsturing, concreet een bedrag van € 100.955,- (onderdeel van kernoverleggen), de lagere bijdrage van € 136.259,- aan stichting Podium 24 (werkgelegenheidsbevordering), de onderuitputting op de AWBZ-kosten voor een bedrag van € 160.240,-, de meeropbrengsten van € 69.345,- uit eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen, de lagere kosten van de algemene voorzieningen voor Wmo en Jeugd voor een bedrag van € 55.083,-, de hoger uitgevallen bijdrage van € 61.373,- aan de inkoop van het transitiearrangement (specialistische jeugdzorg), de meerkosten van € 110.079,- voor de uitgaven in het kader van veiligheid, jeugdreclassering en opvang en de overige afwijkingen met een positief saldo van € 184.250,-.

Wanneer we het saldo op het programma Sociaal Domein corrigeren voor de effecten van incidenteel doorgeschoven projectbudgetten en voor de verrekening van de taakstelling Sociaal Domein, dan sluit het programma op een voordelig resultaat van € 72.930,-. Dit resultaat kan met name worden verklaard door het voordelig saldo op muziekonderwijs (€ 26.121,-), voordelige saldi op een aantal andere posten kleiner dan € 25.000,- (o.a. kinderdagverblijven en waarderingssubsidies). Daarnaast is er sprake van een overschrijding op het kunstbeleid (€ 47.651,-), doordat de storting van 1% in de investeringsreserve kunst in de openbare ruimte begrotingstechnisch niet was opgenomen in 2019.

Programma Ruimtelijk domein

Wegennet en wegbermen	€	66.958,-
Openbare verlichting	€	104.827,-
Verkeersveiligheid	€	64.161,-
Groenvoorziening	€	73.336,-
Overige grotten	€	118.293,-
Ophalen en afvoeren huisvuil (lasten)	€	148.949,-
Bescherming kwaliteit bodem en atmosfeer	€	121.937,-
Begraafplaatsen (lasten)	€	79.356,-
Bestemmings- en structuurplannen	-€	200.289,-
Bouw- en woningtoezicht (lasten)	€	108.827,-
Bouw- en woningtoezicht (baten)	€	159.594,-
Exploitatie bestemmingsplannen	-€	217.877,-
Doorbelasting directe loonkosten	€	28.879,-
Overige bijstellingen	€	148.810,-
Voordeel per saldo	€	<u>805.761,-</u>

<i>Correcties verschuivingen tussen programma's</i>	-€	<u>344.497,-</u>
<i>Gecorrigeerd saldo programma (voordelig)</i>	€	<u>461.264,-</u>

Het voordelig resultaat op het programma Ruimtelijk domein is opgebouwd uit een aantal verschillende onderdelen. De belangrijkste afwijkingen zijn:

- Het voordelig resultaat op wegennet en wegbermen is voornamelijk te verklaren door lagere kapitaallasten voor een bedrag van € 38.324,- die het gevolg zijn van een vertraging in het investeringsprogramma.
- Lagere kosten openbare verlichting: € 39.132,- voor de vervanging en het onderhoud van lichtmasten en € 59.550,- door het vervallen van het vaste bedrag per aansluiting.
- Binnen de taak Verkeersveiligheid wordt het restant projectbudget van € 31.512,- inzake bijdrage NABO's doorgeschoven naar 2020 en is er een voordeel op de kapitaallasten van € 20.788,-.
- Het voordeel op het taak Groenvoorziening betreft voornamelijk de afwikkeling van het ontzorgingscontract (€ 25.066,-), de onderuitputting op renovaties groenvoorzieningen (€ 32.686,-) en de lagere kosten onderhoud straatmeubilair (€ 24.908,-).
- Doordat het project meetsysteem groeven nog niet volledig is uitgevoerd, levert dit een voordeel op van € 66.400,- aan kapitaallasten en een onderuitputting van € 33.500,- voor wat betreft de externe begeleidingskosten.
- De taak Ophalen en afvoeren huisvuil (lasten) laat een voordeel zien van € 148.949,-. Dit verschil kan worden verklaard door een hogere vergoeding uit het afvalfonds van € 53.783,-, de kosten van het project aanpak zwerfafval voor een bedrag van € 86.304,-, de hogere onttrekking van € 122.635,- aan de voorziening afvalstoffenheffing en de onderuitputting op de overige uitgaven voor een bedrag van € 58.835,-.
- Het voordelige resultaat op het product Bescherming kwaliteit bodem en atmosfeer is voornamelijk te verklaren door twee projectbudgetten die niet volledig zijn benut en die worden overgeheveld naar 2020. Het gaat hierbij om de maatregelen duurzaamheid en energietransitie (€ 68.867,-) en het project asbestsanering (€ 25.000,-).
- De taak Begraafplaatsen (lasten) kent een voordeel van € 37.730,- op de kapitaallasten van investeringen.
- Het nadelige resultaat op het product Bestemmings- en structuurplannen heeft te maken met nog te realiseren grondopbrengsten inzake de ontwikkellocatie Vilt voor een bedrag van € 248.394,-.
- Het voordelige resultaat op de taak Bouw- en Woningtoezicht, in totaliteit € 268.421,- wordt grotendeels verklaard door het onbenutte deel van € 81.475,- van het projectbudget uitvoering omgevingswet en door incidenteel meeropbrengsten aan leges voor een bedrag van € 159.594,-.
- Op het product Exploitatie Bestemmingsplannen is er sprake van een nadelig resultaat van € 217.877,-. Het grootste deel van het nadelige resultaat wordt verklaard door planschadeverhaal voor een bedrag van € 72.685,- en door de doorberekening van rentelasten voor een bedrag van € 82.847,- aan het project Leeuwterrein en het project Centrumplan.

- De voornaamste overige afwijkingen binnen het programma Ruimtelijk domein zijn de taak bestemmings- en structuurplannen (€ 48.105,-), de post speelvoorzieningen (€ 22.890,-) en het budget voor gladheidsbestrijding (€ 32.322,-).

Wanneer we het saldo op het programma Ruimtelijk Domein corrigeren voor de effecten van incidenteel doorgeschoven projectbudgetten, dan sluit het programma op een voordelig resultaat van € 461.264,-. Dit resultaat kan met name worden verklaard door:

Begraafplaatsen (lasten)	€	79.356,-
Bescherming kwaliteit bodem en atmosfeer	€	28.005,-
Bestemming- en structuurplannen	€	51.735,-
Bouw- en woningtoezicht (baten)	€	25.999,-
Bouw- en woningtoezicht (lasten)	€	27.351,-
Exploitatie bestemmingsplannen	-€	145.192,-
Gladheidsbestrijding	€	32.323,-
Groenvoorziening	€	44.585,-
Kasteel Oost	€	37.174,-
Multifunctioneel Centrum Polfermolen	-€	81.361,-
Openbare verlichting	€	106.279,-
Ophalen en afvoeren huisvuil	€	148.949,-
Overige gebouwen en erven	-€	32.909,-
Overige grotten	€	64.039,-
Riolen en gemalen (baten)	-€	31.305,-
Verkeersveiligheid	€	27.406,-
Wegennet en wegbermen	€	66.959,-
Overige posten (< € 25.000,-)	€	11.871,-
Totaal uitsplitsing gecorrigeerd resultaat	€	<u>461.264,-</u>

Programma Algemene taakvelden.

Rentekosten	€	243.086,-
Afschrijvingskosten	€	125.847,-
Overige kosten interne dienstverlening	€	64.506,-
Automatisering gemeentehuis	€	167.951,-
Salarissen	-€	63.554,-
Voorlichting en communicatie	€	63.588,-
Uitkeringen gemeentefonds	€	644.219,-
Taakstellende bezuinigingen	-€	388.067,-
Meerjarenbeleidsplan	€	229.051,-
Onvoorzien uitgaven	€	480.164,-
OZB eigenaren woningen (baten)	€	51.911,-
Perceptiekosten belastingen	€	56.258,-
Doorbelasting directe loonkosten	-€	133.741,-
Overige bijstellingen	€	178.940,-
Subtotaal voordeel per saldo	€	<u>1.720.159,-</u>
Mutaties reserves	-€	<u>2.027.793,-</u>
Nadeel per saldo	-€	<u>-307.634,-</u>

Het nadelig resultaat op het Programma Algemene taakvelden kan worden verklaard door de volgende posten:

- Kapitaallasten: het voordelig resultaat van € 243.086,- op de rentekosten wordt verklaard in de paragraaf Financiering en in de toelichting op het taakveld 0.5 Treasury. Het voordelige resultaat van € 125.847,- op de afschrijvingskosten hangt samen met een aantal investeringen die (deels) zijn doorgeschoven.
- De overige kosten voor interne dienstverlening wordt voordelig beïnvloed voor een bedrag van € 64.506,- door een aantal kleine posten zoals kantinebenodigdheden, portokosten, abonnementen en drukwerk. Daarnaast is de bijdrage van de kapitaaldienst lager doordat het project DMS en Zaaksysteem slechts deels is uitgevoerd in 2019.

- Het voordelig resultaat op het product Automatisering gemeentehuis, een bedrag van € 167.951,-, wordt voornamelijk verklaard door het projectbudget beheer BOR-BGT. Het gedeelte dat niet is uitgegeven in 2019 (€ 145.182,-) wordt doorgeschoven naar 2020.
- Op de post salarissen is sprake van een nadelig resultaat van € 63.554,-. De meest opvallende afwijking binnen deze post is de storting in de voorziening pensioenen (oud-)wethouders voor een bedrag van € 436.329,-. Dit wordt met name veroorzaakt door aanpassing van de rekenrente, waardoor we een hoger bedrag moeten reserveren voor deze pensioenverplichtingen.
- De voornaamste afwijking op de post voorlichting en communicatie is het projectbudget vernieuwing gemeentelijke website. Het niet benutte deel hiervan (€ 41.450,-) wordt doorgeschoven naar 2020.
- Uitkeringen Gemeentefonds: in de decembercirculaire zijn een drietal projectbudgetten beschikbaar gesteld die niet meer in 2019 zijn uitgegeven. Dit betreft een bedrag van € 202.101,- voor het opstellen van de transitievisie warmte, € 25.000,- voor het energieloket en € 9.997,- voor wijkaanpak. Daarnaast heeft de algemene uitkering zich positief ontwikkeld in de decembercirculaire. In totaliteit is er een voordeel binnen deze taak van € 644.219,-.
- De taakstellende bezuinigingen voor een bedrag van € 388.067,- hebben volledig betrekking op de taakstelling sociaal domein. Dit hangt samen met het resultaat op het programma Sociaal domein.
- Het voordelig saldo van het beleidsprogramma van € 229.051,- bestaat uit niet benutte structurele budgetten en correcties uit de rioleringsbegroting en afvalstoffenbegroting.
- Het voordelig resultaat op de post onvoorzien uitgaven is het saldo van ontwikkelingsverschillen uit voorgaande jaren (€ 611.520,- voordelig) en de storting in de voorziening dubieuze debiteuren (€ 131.356,- nadelig). De belangrijkste ontwikkelingsverschillen zijn de afrekening van het regionaal project maatschappelijk participatie 2015-2017 (€ 53.951,-), de eigen bijdragen Wmo t/m 2018 (€ 65.475,-), de uitvoeringskosten Jeugd/Wmo/Participatie 2018 (€ 109.740,-), de afrekening Wmo 2018 (€ 204.597,-) en de suppletieaangifte BTW inzake de sportcomplexen 2014 t/m 2018 (€ 84.353,-). De overige ontwikkelingsverschillen zijn marginaal en bedragen in totaliteit € 93.404,-.
- Het nadelig resultaat op de mutaties reserves, concreet een bedrag van € 2.027.793,-, wordt verklaard door de overheveling van de verschillende projectbudgetten via de algemene dekkingreserve en andere reserves en de mutaties inzake de verschillende egalisatiereserves.

Wanneer we het voordelig resultaat (€ 1.720.159,- voor mutaties reserves) corrigeren voor de effecten van incidenteel doorgeschoven projectbudgetten en voor de verrekening van de taakstelling Sociaal Domein, dan sluit het programma op een voordelig resultaat van € 1.300.672,-.

Afschrijvingskosten	€	125.847,-
Bestuurlijke ondersteuning	€	35.929,-
Bevolkingsregistratie en burgerlijke stand (baten)	€	25.819,-
Gemeentefonds	€	375.503,-
Meerjarenbeleidsplan	€	221.622,-
Ondernemingsraad	€	33.628,-
Onvoorzien uitgaven	€	30.847,-
Overige kosten interne dienstverlening	€	39.068,-
Ozb eigenaren woningen	€	51.911,-
Rentekosten	€	243.086,-
Salarissen	€	192.147,-
Overige effecten per saldo	-€	74.735,-
Totaal uitsplitsing gecorrigeerd resultaat	€	<u>1.300.672,-</u>

§ 3.3 Toelichting op de jaarrekening.

Hierna geven wij U een samenvattend overzicht van alle ontwikkelingen, die zich sinds de vaststelling van de primitieve begroting hebben voorgedaan.

De primitieve begroting 2019.

Voor het verschijnen van de Septembercirculaire sloot de primitieve begroting met een voordelig resultaat van € 109.801,-. Bij de berekening van dat bedrag werd verondersteld dat alle door de raad vastgestelde taakstellingen tot de beoogde financiële omvang zouden worden gerealiseerd. Concreet ging het daarbij voor het planjaar 2019 om een bedrag van € 254.780,-. In paragraaf 1.5 van deze jaarrekening, bij de toelichting van taakveld 0.8 onder de Algemene taakvelden, hebben wij dat bedrag volledig gespecificeerd en aangegeven dat nagenoeg alle voorgenomen bezuinigingsmaatregelen in concrete maatregelen zijn omgezet, met uitzondering van de taakstelling Sociaal domein. Rekening houdende met de effecten van de Septembercirculaire en met andere mutaties die zich na het opstellen van de productenramingen hebben voorgedaan, sloot de begroting 2019 uiteindelijk met een voordelig resultaat van € 63.422,-.

De kadernota 2019.

Zoals te doen gebruikelijk, wordt de begroting in het voorjaar op hoofdlijnen doorgelicht. Op dat moment wordt ook de realiteitswaarde van de door de raad vastgestelde financiële taakstellingen beoordeeld. Die exercitie heeft ertoe geleid dat de begroting in negatieve zin moest worden bijgesteld met een bedrag van afgerond € 1.232.403,-. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

4. Bijdrage GR GGD ZL	€	37.747,-
4. Correctie taakstelling sociaal domein	€	-37.747,-
5. Bijdrage GR WOZL	€	13.363,-
5. Correctie taakstelling sociaal domein	€	-13.363,-
6. Dividenduitkeringen	€	-87.000,-
7. Onderhoud civieltechnische kunstwerken	€	29.000,-
10. (Brand)veiligheid kerstgrotten	€	94.000,-
12. Kosten Ondernemingsraad	€	40.000,-
13. Afronding Par'Course	€	250.000,-
14. Fiscale verrekening terrein Villa via Nova	€	100.000,-
15. Fietsenstalling Walramplein	€	1.000,-
16. Aanpassingen Prinses Beatrixsingel	€	6.000,-
17. Niet beveiligde spoorwegovergangen	€	60.000,-
18. Project brandveiligheid groeven	€	60.000,-
19. Project Via Belgica	€	13.500,-
20. Overloopterrein evenementen	€	15.000,-
21. Cofinanciering mountainbikeroutes	€	20.000,-
22. Regionaal project wandelroutes	€	106.000,-
23. Achterstand onderhoud bomenbestand	€	50.000,-
24. Bijdrage samenwerkingsvormen	€	67.500,-
25. Realisatie Kindcentrum Berg	€	20.000,-
26. Bijdrage Landschapsfonds	€	15.000,-
27. Bijdrage tenniscomplex	€	25.000,-
28. BTW-problematiek Polfermolen/sportterreinen	€	100.000,-
30. Restauratie stadsmuur Halderpark	€	89.000,-
31. Bijdrage GR BsGW	€	58.403,-
32. Bijdrage GR Omnibuzz	€	18.023,-
32. Correctie taakstelling sociaal domein	€	-18.023,-
34. Onderhoudsvoorziening parkeergarage	€	100.000,-

De nummering sluit aan op het overzicht op pagina 16 van de Kadernota 2019. De nummers die zijn overgeslagen hebben betrekking op financiële consequenties vanaf begrotingsjaar 2020 of later.

Naast het saldo van de lopende begroting van € 63.422,- voordelig, de bijstellingen van € 1.232.403,- uit bovenstaand overzicht is in de kadernota nog een correctie van de vastgestelde taakstellingen verwerkt van € 50.000,-. Dat maakt dat het totaal verwachte resultaat op dat moment uitkwam op € 1.218.981,- nadelig.

De raad ging akkoord met de volgende dekkingsmaatregelen:

Inzet middelen ontzorgingscontract	€	50.000,-
Inzet middelen onderwijshuisvesting	€	120.000,-
Inzet middelen beleidsplan parkeren	€	100.000,-
Inzet reserves ten behoeve van:		
- Project brandveiligheid groeven en grotten	€	60.000,-
- Nieuwe waarderingsystematiek WOZ	€	56.000,-
- Bijdrage tenniscomplex	€	25.000,-
- Project wandelroutes	€	106.000,-
- Beveiligde spoorwegovergang	€	60.000,-
- Mountainbikeroutes	€	20.000,-
- Afronding Par'Course	€	250.000,-
- Stadsmuur Halderpark	€	89.000,-
- Fiscale verrekening terrein via villa Nova	€	100.000,-
Totaal dekkingsvoorstellen	€	<u>1.036.000,-</u>

Na vaststelling van de kadernota resteerde er dus nog een tekort van € 182.981,-.

De najaarsnota 2019.

Het voorlaatste sluitstuk van de P&C-cyclus is de najaarsnota. In deze laatste algehele bijstelling van de begroting wordt een indicatie gegeven van het vermoedelijke resultaat van de jaarrekening. Bij de najaarsnota werd een positief resultaat verwacht van € 125.019,-.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Taakstellingen	-€	384.981,-
- Bouwleges	€	50.000,-
- Bedrijfsvoering	€	50.000,-
- Parkeerexploitatie	€	160.000,-
- Algemene uitkering	€	250.000,-
- Per saldo	€	<u>125.019,-</u>

De jaarrekening 2019.

Zoals eerder al aangegeven, sluit de jaarrekening 2019 met een overschot van afgerond € 2.156.000,-. Voor een toelichting van de opbouw van dit bedrag verwijzen wij naar de voorgaande paragraaf, analyse van de verschillen.

Gebeurtenissen na balansdatum.

Het COVID-19 (Corona) virus.

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

§ 3.4 WNT-verantwoording.

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Valkenburg aan de Geul.

De WNT is van toepassing op de gemeente Valkenburg aan de Geul. Het voor de gemeente Valkenburg aan de Geul toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,-. Het betreft hier het algemene bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.*

Functiegegevens	Secretaris	Griffier	Secretaris (vervangend)
	L.T.J.M. Bongarts	J.W.L. Pluijmen	B.F.H. Mennens
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.567	€ 70.263	€ 16.509
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.487	€ 11.444	€ 2.682
<i>Subtotaal</i>	€ 129.054	€ 81.707	€ 19.191
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 194.000	€ 32.422
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 129.054	€ 81.707	€ 19.191
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2018

Functiegegevens	Secretaris	Griffier	Secretaris (vervangend)
	L.T.J.M. Bongarts	J.W.L. Pluijmen	B.F.H. Mennens
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	-
Dienstbetrekking	ja	ja	-
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 110.718	€ 66.816	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.836	€ 10.370	-
<i>Subtotaal</i>	€ 128.554	€ 77.186	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 189.000	-
Totale bezoldiging	€ 128.554	€ 77.186	-

Hoofdstuk 4 : De balans en de toelichting.

Activa	ultimo 2019	ultimo 2018
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
- Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.073.704,33	1.126.661,58
	1.073.704,33	1.126.661,58
<u>Materiële vaste activa</u>		
- Investerings met een economisch nut	24.961.110,82	25.594.150,82
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.434.232,51	16.319.964,07
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.910.328,10	8.587.023,67
- In erfpacht uitgegeven gronden	13.613,41	13.613,41
	51.319.284,84	50.514.751,97
<u>Financiële vaste activa</u>		
- Kapitaalverstrekkings aan:		
- Deelnemingen	228.625,49	252.426,76
- Gemeenschappelijke regelingen		
- Overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- Openbare lichamen		
- Woningbouwcoöperaties		
- Deelnemingen	30.000,00	789.196,00
- Overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen		
- Uitzettingen schatkist met een looptijd >1 jaar		
- Uitzettingen schuld papier met een looptijd >1 jaar		
- Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar		
	258.625,49	1.041.622,76
Totaal vaste activa	52.651.614,66	52.683.036,31
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
- Grond en hulpstoffen	1,00	-302.568,06
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-455.839,67	-1.960.343,44
- Gereed product en handelsgoederen		
- Vooruitbetalingen		
	-455.838,67	-2.262.911,50
<u>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</u>		
- Vorderingen op openbare lichamen	4.408.866,11	4.355.381,16
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen		
- Overige verstrekte kasgeldleningen		
- Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	19.257.772,54	17.604.841,42
- Rekening courantverhoudingen met het Rijk		
- Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	186.641,17	164.770,77
- Uitzettingen schuld papier met een looptijd < 1 jaar		
- Overige vorderingen	3.077.030,14	3.531.076,64
- Overige uitzettingen		
	26.930.309,96	25.656.069,99
<u>Liquide middelen</u>		
- Kassaldi	11.898,65	2.320,81
- Banksaldi	176.412,44	131.883,72
	188.311,09	134.204,53
<u>Overlopende activa</u>		
- Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	239.644,00	150.647,65
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	864.819,68	472.986,92
	1.104.463,68	623.634,57
Totaal vlottende activa	27.767.246,06	24.150.997,59
TOTAAL GENERAAL	80.418.860,72	76.834.033,90

Passiva	ultimo 2019	ultimo 2018
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
- Algemene reserves	3.110.233,76	3.242.538,17
- Bestemmingsreserves	42.136.681,36	39.843.525,80
- Nog te bestemmen resultaat	2.156.126,24	544.187,43
	47.403.041,36	43.630.251,40
<u>Voorzieningen</u>		
- Voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.904.041,63	6.342.137,00
- Ter egalisering van kosten	2.259.503,57	2.740.096,82
- Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen		
- Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	5.191.927,44	4.915.524,83
	14.355.472,64	13.997.758,65
<u>Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar</u>		
- Obligatieleningen		
- Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse:		
- Pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- Banken en overige financiële instellingen	8.713.942,54	9.934.252,70
- Bedrijven		
- Openbare lichamen		
- Overige sectoren		
Buitenlandse instellingen		
- Door derden belegde gelden		
- Waarborgsommen	4.100,00	4.300,00
	8.718.042,54	9.938.552,70
Totaal vaste passiva	70.476.556,54	67.566.562,75
Vlottende passiva		
<u>Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar</u>		
- Kasgeldleningen openbare lichamen		
- Overige kasgeldleningen		
- Banksaldi	0,00	56,98
- Overige schulden	2.943.549,46	3.445.615,88
	2.943.549,46	3.445.672,86
<u>Overlopende passiva</u>		
- Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	67.381,71	70.227,58
- Overige Nederlandse overheidslichamen	338.605,72	231.981,00
- Overige vooruitontvangen bedragen en nog te betalen bedragen	6.592.767,29	5.519.589,71
	6.998.754,72	5.821.798,29
Totaal vlottende passiva	9.942.304,18	9.267.471,15
TOTAAL GENERAAL	80.418.860,72	76.834.033,90

Gewaarborgde geldleningen

51.022.605,76

53.898.746,80

Toelichting op de balans per 31 december.

Activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0,00	0,00
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0,00	0,00
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.073.704,33	1.126.661,58
Totaal	1.073.704,33	1.126.661,58

Het verloop van de immateriële vaste activa in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.126.661,58	95.000,00	0,00	147.957,25	0,00	0,00	1.073.704,33
Totaal	1.126.661,58	95.000,00	0,00	147.957,25	0,00	0,00	1.073.704,33

De belangrijkste investering(en) in de immateriële vaste activa in 2019:

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2019	Cumulatieve bestedingen
Investeringsbijdrage tennispark Valkenburg	120.000,00	95.000,00	95.000,00
Totaal	120.000,00	95.000,00	95.000,00

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Investerings met een economisch nut	24.961.110,82	25.594.150,82
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.434.232,51	16.319.964,07
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.910.328,10	8.587.023,67
In erfpacht uitgegeven gronden	13.613,41	13.613,41
Totaal	51.319.284,84	50.514.751,97

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Gronden en terreinen	678.415,81	592.649,81
Woonruimten	42.131,64	59.075,31
Bedrijfsgebouwen	7.432.799,23	8.159.652,99
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	10.196.646,79	10.704.940,11
Vervoersmiddelen	236.838,25	121.355,18
Machines, apparaten en installaties	1.139.879,41	172.245,94
Overige materiële vaste activa	5.234.399,69	5.784.231,48
Totaal	24.961.110,82	25.594.150,82

Het verloop van de investeringen met een economisch nut in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Gronden en terreinen *	592.649,81	85.766,00	0,00	0,00	0,00	0,00	678.415,81
Woonruimten	59.075,31	0,00	0,00	16.943,67	0,00	0,00	42.131,64
Bedrijfsgebouwen	8.159.652,99	11.563,00	0,00	738.416,76	0,00	0,00	7.432.799,23
Grond, weg- en waterbouwkundige werken *	10.704.940,11	-49.637,65	0,00	458.655,67	0,00	0,00	10.196.646,79
Vervoersmiddelen	121.355,18	188.615,00	0,00	73.131,93	0,00	0,00	236.838,25
Machines, apparaten en installaties	172.245,94	1.152.188,17	0,00	184.554,70	0,00	0,00	1.139.879,41
Overige materiële vaste activa	5.784.231,48	43.505,81	0,00	593.337,60	0,00	0,00	5.234.399,69
Totaal	25.594.150,82	1.432.000,33	0,00	2.065.040,33	0,00	0,00	24.961.110,82

*Er heeft een herrubricering plaatsgevonden van € 85.766,- van grond, weg- en waterbouwkundige werken naar gronden en terreinen. Deze herrubricering is opgenomen onder investeringen.

De belangrijkste investering(en) met een economisch nut in 2019:

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2019	Cumulatieve bestedingen
Tractie buitendienst 2018	200.350,00	163.865,00	191.426,98
Zonnepanelen gemeentehuis en gemeentelager	90.522,00	90.520,78	90.520,78
Meetsysteem Gemeente- en Sibbergroeve	1.531.500,00	902.528,00	902.528,00
Totaal	1.822.372,00	1.156.913,78	1.184.475,76

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, hebben betrekking op de rioleringsinvesteringen. Het verloop in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Rioleringsinvesteringen *	16.319.964,07	801.054,76	-148.322,91	686.530,85	148.578,38	0,00	16.434.232,51
Totaal	16.319.964,07	801.054,76	-148.322,91	686.530,85	148.578,38	0,00	16.434.232,51

* Het project afvalwaterbeheer is overgeheveld naar de exploitatie onder het taakveld riolering.

De belangrijkste investering(en) met een economisch nut in 2019, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2019	Cumulatieve bestedingen
Riolering Stoepertweg, netto-krediet	566.000,00	572.476,38	572.476,38
Totaal	566.000,00	572.476,38	572.476,38

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Gronden en terreinen	0,00	0,00
Woonruimten	0,00	0,00
Bedrijfsgebouwen	0,00	0,00
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	8.807.228,15	7.474.489,74
Vervoersmiddelen	0,00	0,00
Machines, apparaten en installaties	0,00	0,00
Overige materiële vaste activa	1.103.099,95	1.112.533,93
Totaal	9.910.328,10	8.587.023,67

Het verloop van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	7.474.489,74	2.100.996,16	0,00	591.436,23	176.821,52	0,00	8.807.228,15
Overige materiële vaste activa	1.112.533,93	71.963,75	0,00	81.397,73	0,00	0,00	1.103.099,95
Totaal	8.587.023,67	2.172.959,91	0,00	672.833,96	176.821,52	0,00	9.910.328,10

De belangrijkste investering(en) in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut in 2019:

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2019	Cumulatieve bestedingen
Reconstructie Valkenburgerstraat	3.535.780,00	848.842,34	1.219.940,28
Reconstructie Walramplein	3.555.000,00	199.197,19	3.526.986,37
Verkeersmaatregelen Pr. Beatrixsingel	300.000,00	300.000,00	300.000,00
Aanpassingen Parcours/Pr. Beatrixsingel, netto krediet	750.000,00	376.596,56	450.868,56
Herinrichting noordelijke deel de Leeuwterrein	450.000,00	300.000,00	300.000,00
Totaal	8.590.780,00	2.024.636,09	5.797.795,21

Het verloop van de in erfpacht uitgegeven gronden in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
In erfpacht uitgegeven gronden	13.613,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.613,41
Totaal	13.613,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.613,41

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	228.625,49	252.426,76
- Gemeenschappelijke regelingen	0,00	0,00
- Overige verbonden partijen	0,00	0,00
Leningen aan:		
- Openbare lichamen	0,00	0,00
- Woningbouwcoöperaties	0,00	0,00
- Deelnemingen	30.000,00	789.196,00
- Overige verbonden partijen	0,00	0,00
Overige langlopende leningen	0,00	0,00
Uitzettingen schatkist met een looptijd >1 jaar	0,00	0,00
Uitzettingen schuldpapier met een looptijd >1 jaar	0,00	0,00
Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar	0,00	0,00
Totaal	258.625,49	1.041.622,76

Het verloop van de financiële vaste activa in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen/ aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Deelnemingen	252.426,76	0,00	378,00	0,00	23.423,27	228.625,49
Leningen aan:						
- Deelnemingen	789.196,00	0,00	0,00	759.194,94	1,06	30.000,00
Totaal	1.041.622,76	0,00	378,00	759.194,94	23.424,33	258.625,49

De belangrijkste mutaties in 2019 zijn de reguliere aflossing van € 30.000,- van een verstrekte lening aan de bibliotheek, de volledige aflossing van een verstrekte geldlening aan Enexis voor een bedrag van € 729.194,94 en de afwaardering van de aandelen PBE voor een bedrag van € 23.423,27.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Balanswaarde per 31-12-2019	Balanswaarde per 31-12-2018
Grond en hulpstoffen	1,00	-302.568,06
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-455.839,67	-1.960.343,44
Gereed product en handelsgoederen	0,00	0,00
Vooruitbetalingen	0,00	0,00
Totaal	-455.838,67	-2.262.911,50

Het verloop van de grond- en hulpstoffen in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Vermeerderingen	Winstneming	Verminderings	Boekwaarde per 31-12-2019
Villa via Nova	514.758,94	321.335,27	0,00	0,00	836.094,21
Totaal	514.758,94	321.335,27	0,00	0,00	836.094,21

	Voorziening	Balanswaarde per 31-12-2019	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Villa via Nova	836.093,21	1,00	0,00	0,00	1,00
Totaal	836.093,21	1,00	0,00	0,00	1,00

Het verloop van de bouwgronden in exploitatie in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Herrubricering	Gecorrigeerde boekwaarde	Vermeerderingen	Winstneming	Verminderings	Boekwaarde per 31-12-2019
Centrumplan	1.128.809,79	0,00	1.128.809,79	20.350,54	0,00	575.000,00	574.160,33
De Leeuwterrein	-2.981.748,23	0,00	-2.981.748,23	2.057.424,35	0,00	0,00	-924.323,88
Totaal	-1.852.938,44	0,00	-1.852.938,44	2.077.774,89	0,00	575.000,00	-350.163,55

	Voorziening	Balanswaarde per 31-12-2019	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Centrumplan	0,00	574.160,33	25.839,67	600.000,00	0,00
De Leeuwterrein	105.676,12	-1.030.000,00	1.100.000,00	70.000,00	0,00
Totaal	105.676,12	-455.839,67	1.125.839,67	670.000,00	0,00

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Balanswaarde per 31-12-2019	Balanswaarde per 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	4.408.866,11	4.355.381,16
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0,00	0,00
Overige verstrekte kasgeldleningen	0,00	0,00
Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	19.257.772,54	17.604.841,42
Rekening courantverhoudingen met het Rijk	0,00	0,00
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	186.641,17	164.770,77
Uitzettingen schuld papier met een looptijd < 1 jaar	0,00	0,00
Overige vorderingen	3.077.030,14	3.531.076,64
Overige uitzettingen	0,00	0,00
Totaal	26.930.309,96	25.656.069,99

Het verloop van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder in 2019 is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	4.355.381,16	0,00	4.355.381,16	4.408.866,11	0,00	4.408.866,11
Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	17.604.841,42	0,00	17.604.841,42	19.257.772,54	0,00	19.257.772,54
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	164.770,77	0,00	164.770,77	186.641,17	0,00	186.641,17
Overige vorderingen	3.916.512,69	385.436,05	3.531.076,64	3.613.140,44	536.110,30	3.077.030,14
Totaal	26.041.506,04	385.436,05	25.656.069,99	27.466.420,26	536.110,30	26.930.309,96

Overzicht schatkistbankieren

Vanaf 14 december 2013 zijn de decentrale overheden verplicht om overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Hiertoe is een rekening-courantovereenkomst gesloten tussen de rijksoverheid en de gemeente. Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van dat bedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Per kwartaal wordt getoetst of de buiten de schatkist aangehouden middelen binnen het drempelbedrag blijven. Hiervan kan het volgende overzicht worden gegeven:

Jaar 2019 (bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	87	55	54	58
Drempelbedrag	365	365	365	365
Ruimte onder drempelbedrag	278	310	311	307
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

In 2019 is ruimschoots aan deze wettelijke verplichting voldaan.

Liquide middelen

De liquide middelen worden onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Kassaldi	11.898,65	2.320,81
Banksaldi	176.412,44	131.883,72
Totaal	188.311,09	134.204,53

Overlopende activa

De in de balans opgenomen overlopende activa worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen	0,00	0,00
- Het Rijk	0,00	0,00
- Overige Nederlandse overheidslichamen	239.644,00	150.647,65
	239.644,00	150.647,65
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	864.819,68	472.986,92
Totaal	1.104.463,68	623.634,57

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo per 31-12-2018	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo per 31-12-2019
Nog te ontvangen van Europese overheidslichamen	0,00	0,00	0,00	0,00
Nog te ontvangen van het Rijk	0,00	0,00	0,00	0,00
Nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
- afrekening participatiewet 2018	11.638,00	0,00	11.638,00	0,00
- afrekening bbz 2018	55.131,00	0,00	55.131,00	0,00
- afrekening re-integratie 2018	19.871,00	0,00	19.871,00	0,00
- afrekening wsw 2018	19.904,00	0,00	19.904,00	0,00
- afrekening wozl 2018	10.668,00	0,00	10.668,00	0,00
- afrekening wozl wsw 2018	11.522,00	0,00	11.522,00	0,00
- overigen 2018, per saldo	21.913,65	0,00	21.913,65	0,00
- afrekening wmo 2017	0,00	22.841,00	0,00	22.841,00
- bijdrage WOZL 2019	0,00	97.841,00	0,00	97.841,00
- afrekening participatiewet 2019	0,00	63.433,00	0,00	63.433,00
- afrekening re-integratie 2019	0,00	29.485,00	0,00	29.485,00
- overigen 2019, per saldo	0,00	26.044,00	0,00	26.044,00
Totaal	150.647,65	239.644,00	150.647,65	239.644,00

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Algemene reserves	3.110.233,76	3.242.538,17
Bestemmingsreserves	42.136.681,36	39.843.525,80
	45.246.915,12	43.086.063,97
Gerealiseerd resultaat	2.156.126,24	544.187,43
Totaal	47.403.041,36	43.630.251,40

Het verloop in 2019 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat 2018	Dekking afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Algemene reserve	3.110.233,76	0,00	0,00	0,00	0,00	3.110.233,76
Reserve overdracht gelden stichting Herdenking	132.304,41	0,00	132.304,41	0,00	0,00	0,00
Algemene dekkingsreserve	11.290.450,30	6.829.721,39	5.284.390,89	544.187,43	96.235,88	13.283.732,35
Investeringsreserve automatisering	1.242.224,53	167.951,46	0,00	0,00	0,00	1.410.175,99
Investeringsreserve huisvesting onderwijs	2.153.528,51	359.561,45	0,00	0,00	0,00	2.513.089,96
Investeringsreserve instandhouding monumenten	59.275,23	9.687,43	0,00	0,00	0,00	68.962,66
Investeringsreserve kunst in openbare ruimte	174.513,83	46.899,39	0,00	0,00	0,00	221.413,22
Exploitatiereserve personeel	498.919,14	318.598,00	63.553,61	0,00	0,00	753.963,53
Exploitatiereserve welzijnsactiviteiten	726.646,77	30.322,63	14.000,00	0,00	0,00	742.969,40
Egalisatiereserve effecten BTW-Compensatiefonds	93.078,85	0,00	0,00	0,00	0,00	93.078,85
Reserve milieu-activiteiten	259.955,63	0,00	5.700,00	0,00	0,00	254.255,63
Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	891.735,83	69.698,00	0,00	0,00	0,00	961.433,83
Investeringsreserve uitvoering centrumplan	747.864,69	0,00	72.684,57	0,00	0,00	675.180,12
Reserve opbrengst aandelen Essent	11.711.097,88	0,00	4.045.000,00	0,00	0,00	7.666.097,88
Egalisatiereserve parkeexploitatie	2.124.677,00	145.925,32	0,00	0,00	0,00	2.270.602,32
Egalisatiereserve sociaal domein	7.725.252,61	700.625,95	418.564,38	0,00	0,00	8.007.314,18
Reserve groot onderhoud parkeergarage	144.305,00	0,00	144.305,00	0,00	0,00	0,00
Investeringsreserve strategische projecten	0,00	2.150.000,00	450.000,00	0,00	0,00	1.700.000,00
Reserve evenementen	0,00	901.487,00	114.199,47	0,00	0,00	787.287,53
Reserve duurzaamheid	0,00	594.819,50	0,00	0,00	0,00	594.819,50
Reserve overdracht gelden stichting Herdenking	0,00	132.304,41	0,00	0,00	0,00	132.304,41
Totaal	43.086.063,97	12.457.601,93	10.744.702,33	544.187,43	96.235,88	45.246.915,12

Het doel van iedere reserve is als volgt:

Algemene reserve:

Deze reserve versterkt het weerstandvermogen en vult zodoende een bufferfunctie.

Reserve overdracht gelden stichting Herdenking:

De stichting Herdenking van de Gevallenen van het Verzet is opgeheven. De financiële middelen van die stichting zijn overgegaan naar onze gemeente, met de verplichting dat de jaarlijkse rente-inkomsten van het kapitaal worden ingezet voor onderhoud van het monument en voor de jaarlijkse organisatie van de herdenkingsbijeenkomst. Deze reserve is in 2019 overgeheveld van de algemene reserves naar de bestemmingsreserves.

Algemene dekkingsreserve:

Deze reserve wordt hoofdzakelijk ingezet voor de uitvoering van het investeringsprogramma.

Investeringsreserve automatisering:

Deze reserve wordt ingezet voor de dekking van investeringen op het terrein van de ICT en voor het egaliseren van de kostenplaats ICT. Ingeval de in het beleidsplan gereserveerde middelen voor ICT-investeringen in enig jaar niet worden benut, worden die middelen gereserveerd.

Investeringsreserve huisvesting onderwijs:

Deze reserve wordt ingezet voor de dekking van kapitaallasten van huisvestingsvoorzieningen voor het primair, speciaal en het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor deze huisvesting. Om die taak binnen objectieve kaders te kunnen uitvoeren, is een verordening vastgesteld, waarin onder meer is bepaald dat de gemeente en de onderwijsbesturen naar consensus moeten streven. Eén van de gemaakte afspraken is dat de gemeente jaarlijks een vast budget voor onderwijsdoeleinden beschikbaar stelt. Ingeval er minder wordt uitgegeven dan begroot, wordt die vrijval van middelen in het verlengde van deze afspraak aan de onderhavige reserve toegevoegd. In de omgekeerde situatie worden middelen aan de reserve onttrokken.

Investeringsreserve instandhouding monumenten:

De onderhavige reserve wordt ingezet voor de dekking van investeringslasten of voor het incidenteel afdekken van subsidies op het gebied van restauratie van monumenten.

Investeringsreserve kunst in openbare ruimte:

De onderhavige reserve wordt ingezet voor de dekking van investeringslasten of voor het incidenteel afdekken van subsidies op het gebied van kunst. De reserve wordt jaarlijks gevoed met 1% van de kapitaalinvesteringen, niet zijnde onderhoudswerken.

Exploitatiereserve personeel:

Doel van deze reserve is om incidentele budgetoverschrijdingen binnen de personeelsbegroting af te dekken. Indien de feitelijke personeelskosten achterblijven bij de vooraf gecaluleerde bedragen, wordt die onderuitputting toegevoegd aan deze reserve.

Exploitatiereserve welzijnsactiviteiten:

Deze reserve wordt ingezet om incidentele overschrijdingen binnen de welzijnsbegroting (geheel of gedeeltelijk) af te dekken en om incidentele subsidieverzoeken op het terrein van welzijn te kunnen honoreren. Ingeval de budgetten in de welzijnsfeer in enig jaar niet of niet volledig worden benut, wordt die onderuitputting gereserveerd.

Egalisatiereserve effecten BTW-Compensatiefonds:

Deze reserve wordt ingezet voor het opvangen van de lokale effecten van het BTW-Compensatiefonds (BCF). Indien geen tegenvallers optreden, zullen wij deze reserve inzetten voor eventuele tegenvallers in het kader van de Vpb-plicht.

Reserve milieu-activiteiten:

Deze reserve wordt ingezet voor de (gehele of gedeeltelijke) afdekking van kapitaallasten van investeringen in de milieusfeer.

Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg:

Deze reserve wordt ingezet voor de gehele of gedeeltelijke dekking van de (kapitaallasten) van investeringen in de infrastructuur op de kop Cauberg (parkeerplaatsen, toegangswegen e.d.).

Investeringsreserve uitvoering centrumplan:

Deze reserve wordt ingezet ter directe afdekking van de gemeentelijke bijdrage in de investeringskosten van het centrumplan.

Reserve opbrengst aandelen Essent:

De bespaarde rente van deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor het opvangen van de budgettaire gevolgen van de vervallen dividenduitkering.

Egalisatiereserve parkeerexploitatie:

Deze reserve wordt ingezet om de voor- en nadelen van de parkeerexploitatie te egaliseren. Indien de feitelijke parkeerexploitatie in positieve zin van de voorcalculatie afwijkt, dan komt dat voordeel ten gunste van deze bestemmingsreserve. Een afwijking in negatieve zin komt ten laste van deze reserve.

Egalisatiereserve sociaal domein:

Bij de behandeling van de financiën rondom de 3 decentralisaties heeft de raad besloten om de budgetten, die het rijk voor de uitvoering van die extra taken beschikbaar stelt, te oormerken. Zodoende is er een reserve sociaal domein ingesteld, die een egaliserend karakter heeft. Voordelige verschillen worden aan die reserve toegevoegd, budgetoverschrijdingen komen ten laste van deze reserve.

Reserve groot onderhoud parkeergarage:

Deze reserve wordt ingezet voor de bekostiging van groot onderhoud van de parkeergarage. Het bedrag, dat jaarlijks aan deze reserve gedoteerd wordt, is afgeleid van de investeringskosten. Kosten van groot onderhoud worden direct ten laste van deze reserve gebracht. In 2019 is deze reserve overgeheveld naar de voorziening groot onderhoud parkeergarage.

Investeringsreserve strategische projecten:

Deze reserve wordt ingezet wanneer projecten zich aandienen, die naar het oordeel van de raad strategisch en economisch van belang zijn voor onze gemeente en een haalbare businesscase zou kunnen ontstaan door een eenmalige gemeentelijke investeringsbijdrage.

Reserve evenementen:

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de kosten van grote evenementen, inhuur ten behoeve van het opstellen van visies, storytelling en lobby. Daarnaast kent deze reserve een egaliserend karakter waarbij de voordelen van de exploitatie van de kerstmarkt in de gemeentegrot en de bijbehorende indirecte inkomsten worden toegevoegd indien de exploitatie met een positief saldo, dan wel worden onttrokken in het omgekeerde geval.

Reserve duurzaamheid:

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de kosten van werkzaamheden in het kader van duurzaamheid, waarbij de eventuele structurele voordelen worden toegevoegd aan deze reserve.

Reserve overdracht gelden stichting Herdenking:

De stichting Herdenking van de Gevallen van het Verzet is opgeheven. De financiële middelen van die stichting zijn overgegaan naar onze gemeente, met de verplichting dat de jaarlijkse rente-inkomsten van het kapitaal worden ingezet voor onderhoud van het monument en voor de jaarlijkse organisatie van de herdenkingsbijeenkomst. Deze reserve is in 2019 overgeheveld van de algemene reserves naar de bestemmingsreserves.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.904.041,63	6.342.137,00
Ter egalisering van kosten	2.259.503,57	2.740.096,82
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	0,00	0,00
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	5.191.927,44	4.915.524,83
Totaal	14.355.472,64	13.997.758,65

Het verloop in 2019 wordt in het hierna opgenomen overzicht per voorziening weergegeven:

	Boekwaarde per 31-12-2018	In mindering op activa	Balanswaarde per 31-12-2018
Voorziening dubieuze debiteuren	132.602,05	132.602,05	0,00
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	140.816,00	140.816,00	0,00
Voorziening onderhoud gebouwen	861.422,50	0,00	861.422,50
Voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen	1.193.901,62	0,00	1.193.901,62
Voorziening bodemsaneringen	352.569,06	302.569,06	50.000,00
Voorziening niet-WWB-debiteuren sociale zaken	112.018,00	112.018,00	0,00
Voorziening onderhoud parkeerplaats Oud Valkenburg	40.700,00	0,00	40.700,00
Voorziening onderhoud wegen	644.072,70	0,00	644.072,70
Voorziening pensioenen wethouders	1.477.841,00	0,00	1.477.841,00
Voorziening brouwerijterrein de Leeuw	3.060,23	3.060,23	0,00
Voorziening ontwikkelingen Polfermolen	4.805.000,00	0,00	4.805.000,00
Voorziening rioolheffing	2.500.498,69	0,00	2.500.498,69
Voorziening afvalstoffenheffing	2.415.026,14	0,00	2.415.026,14
Voorziening groot onderhoud parkeergarage	0,00	0,00	0,00
Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	0,00	0,00	0,00
Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	9.296,00	0,00	9.296,00
Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkelingen	0,00	0,00	0,00
Totaal	14.688.823,99	691.065,34	13.997.758,65

	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31-12-2019	In mindering op activa	Balanswaarde per 31-12-2019
Voorziening dubieuze debiteuren	172.068,25	0,00	0,00	304.670,30	304.670,30	0,00
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	0,00	0,00	15.021,00	125.795,00	125.795,00	0,00
Voorziening onderhoud gebouwen	382.420,58	0,00	486.324,22	757.518,86	0,00	757.518,86
Voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen	18.406,60	0,00	361.001,53	851.306,69	0,00	851.306,69
Voorziening bodemsaneringen *	18.766,21	0,00	321.335,27	50.000,00	0,00	50.000,00
Voorziening niet-WWB-debiteuren sociale zaken	0,00	0,00	6.373,00	105.645,00	105.645,00	0,00
Voorziening onderhoud parkeerplaats Oud Valkenburg	0,00	0,00	0,00	40.700,00	0,00	40.700,00
Voorziening onderhoud wegen	0,00	0,00	328.069,09	316.003,61	0,00	316.003,61
Voorziening pensioenen wethouders	436.328,62	0,00	106.542,62	1.807.627,00	0,00	1.807.627,00
Voorziening brouwerijterrein de Leeuw	0,00	1.728,88	1.331,35	0,00	0,00	0,00
Voorziening ontwikkelingen Polfermolen	190.000,00	0,00	135.336,17	4.859.663,83	0,00	4.859.663,83
Voorziening rioolheffing	623.406,11	0,00	0,00	3.123.904,80	0,00	3.123.904,80
Voorziening afvalstoffenheffing	0,00	0,00	347.003,50	2.068.022,64	0,00	2.068.022,64
Voorziening groot onderhoud parkeergarage	294.831,00	0,00	54.282,79	240.548,21	0,00	240.548,21
Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	60.000,00	0,00	6.573,80	53.426,20	0,00	53.426,20
Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	27.888,00	0,00	0,00	37.184,00	0,00	37.184,00
Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkelingen	149.566,80	0,00	0,00	149.566,80	0,00	149.566,80
Totaal	2.373.682,17	1.728,88	2.169.194,34	14.891.582,94	536.110,30	14.355.472,64

* De mutatie op deze voorziening heeft volledig betrekking op de bodemsanering van Villa via Nova.

Het doel van iedere voorziening is als volgt:

Voorziening dubieuze debiteuren:

Deze voorziening wordt ingezet voor het afboeken van oninbare vorderingen.

Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken:

Deze voorziening wordt ingezet voor het afboeken van oninbare vorderingen.

Voorziening onderhoud gebouwen:

De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen:

De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening bodemsaneringen:

Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kosten van bodemsaneringen.

Voorziening niet-WWB-debiteuren sociale zaken:

Deze voorziening wordt ingezet voor het afboeken van oninbare vorderingen.

Voorziening onderhoud parkeerplaats Oud Valkenburg:

Deze voorziening is in 2011 ingesteld ter dekking van de onderhoudskosten van de parkeerplaats Oud Valkenburg. De onderhoudskosten worden direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening onderhoud wegen:

Deze voorziening wordt ingezet voor achterstallig onderhoud.

Voorziening pensioenen wethouders:

Deze voorziening moet ingevolge de begrotingsvoorschriften worden gevormd voor het opvangen van de pensioenafspraken van voormalige wethouders.

Voorziening brouwerijterrein de Leeuw:

Deze voorziening is ingesteld voor de afdekking van de onrendabele top van het brouwerijterrein.

Voorziening ontwikkelingen Polfermolen:

Bij de behandeling van de kadernota 2017 heeft de raad besloten om eind 2020 te stoppen met de exploitatie van de Polfermolen. Ter dekking van onder andere de dan nog resterende boekwaarde en de sloop- en frictiekosten is een voorziening gevormd.

Voorziening rioolheffing:

Deze voorziening wordt ingezet om het taakveld "Riokering" budgettair neutraal te laten verlopen. Dit compartiment van de begroting mag geen financiële gevolgen hebben voor het saldo van de algemene dienst, omdat bij het bepalen van de hoogte van de rioolheffing het principe van 100%-kostendekking wordt toegepast.

Voorziening afvalstoffenheffing:

Deze voorziening wordt ingezet om de taakvelden "Afval" budgettair neutraal te laten verlopen. Dit compartiment van de begroting mag geen financiële gevolgen hebben voor het saldo van de algemene dienst, omdat bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing het principe van 100%-kostendekking wordt toegepast.

Voorziening groot onderhoud parkeergarage:

De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken:

De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct op de voorziening in mindering gebracht.

Voorziening kleine woningbouwinitiatieven:

Deze voorziening wordt ingezet voor de beleidsregel financiële compensatie bij kleine woningbouwinitiatieven.

Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling:

Deze voorziening wordt ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied en wordt gevoed door bijdragen van initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen waarbij fysieke compensatie van kwaliteitsverbeterende maatregelen (deels) niet mogelijk of gewenst is. Deze voorziening wordt aangehaald als Kwaliteitsfonds.

Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar

De in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Boekwaarde per 31-12-2019</i>	<i>Boekwaarde per 31-12-2018</i>
Obligatieleningen	0,00	0,00
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse:		
* Pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0,00	0,00
* Banken en overige financiële instellingen	8.713.942,54	9.934.252,70
* Bedrijven	0,00	0,00
* Openbare lichamen	0,00	0,00
* Overige sectoren	0,00	0,00
- Buitenlandse instellingen	0,00	0,00
Door derden belegde gelden	0,00	0,00
Waarborgsommen	4.100,00	4.300,00
Totaal	8.718.042,54	9.938.552,70

Het verloop van de vaste schulden met een looptijd van langer dan één jaar in 2019 is als volgt:

	<i>Saldo per 31-12-2018</i>	<i>Vermeerderingen</i>	<i>Aflossingen</i>	<i>Saldo per 31-12-2019</i>
Obligatieleningen	0,00	0,00	0,00	0,00
Onderhandse leningen	9.934.252,70	0,00	1.220.310,16	8.713.942,54
Door derden belegde gelden	0,00	0,00	0,00	0,00
Waarborgsommen	4.300,00	600,00	800,00	4.100,00
Totaal	9.938.552,70	600,00	1.221.110,16	8.718.042,54

De totale rentelast voor het jaar 2019 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd van langer dan één jaar bedraagt € 415.961,60.

Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Boekwaarde per 31-12-2019</i>	<i>Boekwaarde per 31-12-2018</i>
- Kasgeldleningen openbare lichamen	0,00	0,00
- Overige kasgeldleningen	0,00	0,00
- Banksaldi	0,00	56,98
- Overige schulden	2.943.549,46	3.445.615,88
Totaal	2.943.549,46	3.445.672,86

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	<i>Boekwaarde per 31-12-2019</i>	<i>Boekwaarde per 31-12-2018</i>
Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen	0,00	0,00
- Het Rijk	67.381,71	70.227,58
- Overige Nederlandse overheidslichamen	<u>338.605,72</u>	<u>231.981,00</u>
	405.987,43	302.208,58
Overige vooruitontvangen bedragen en nog te betalen bedragen	6.592.767,29	5.519.589,71
Totaal	6.998.754,72	5.821.798,29

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Saldo per 31-12-2018</i>	<i>Ontvangen</i>	<i>Vrijval of terugbetaling</i>	<i>Saldo per 31-12-2019</i>
Ontvangen van Europese overheidslichamen	0,00	0,00	0,00	0,00
Ontvangen van het Rijk:				
- afrekening bbz 2018	57.080,00	57.080,00	0,00	0,00
- algemene uitkering 2018	13.147,58	13.147,58	0,00	0,00
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
- btw subsidie de leeuw 2017	73.481,00	0,00	0,00	73.481,00
- subsidie de leeuw noorderlijk deel 2017	135.000,00	0,00	0,00	135.000,00
- overigen 2017, per saldo	7.500,00	7.500,00	0,00	0,00
- subsidie stedenband 2018	16.000,00	16.000,00	0,00	0,00
- spuk-bijdrage 2019	0,00	0,00	52.202,59	52.202,59
- doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid	0,00	0,00	8.580,72	8.580,72
- vennootschapsbelasting 2017	0,00	0,00	380,00	380,00
- vennootschapsbelasting 2018	0,00	0,00	387,00	387,00
- vennootschapsbelasting 2019	0,00	0,00	399,00	399,00
- eigen verklaringen 2019	0,00	0,00	5.432,40	5.432,40
- project zwerfafval 2017	0,00	0,00	36.582,79	36.582,79
- project zwerfafval 2018	0,00	0,00	11.857,23	11.857,23
- project zwerfafval 2019	0,00	0,00	19.056,48	19.056,48
- brim-subsidie halderpark	0,00	0,00	20.772,66	20.772,66
- sim-subsidie kasteel schaloven	0,00	0,00	9.000,00	9.000,00
- subsidie verblijfsrecreatie	0,00	0,00	32.855,56	32.855,56
Totaal	302.208,58	93.727,58	197.506,43	405.987,43

Gewaarborgde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor de gewaarborgde geldleningen kan als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Oorspronkelijk bedrag</i>	<i>Percentage borgstelling</i>	<i>Boekwaarde per 31-12-2019</i>	<i>Boekwaarde per 31-12-2018</i>	<i>Borgstelling per 31-12-2019</i>	<i>Borgstelling per 31-12-2018</i>
Particuliere woningbouw	2.467.543,67	100,00	202.440,98	287.945,19	202.440,98	287.945,19
Stichting Sevagram	6.106.666,66	100,00	4.599.999,99	4.906.666,66	4.599.999,99	4.906.666,66
Stichting Wonen Zuid	39.104.000,00	50,00	36.256.000,00	36.494.000,00	18.128.000,00	18.247.000,00
Stichting Woonpunt	3.044.865,27	50,00	0,00	2.004.000,00	0,00	1.002.000,00
Woningstichting Berg en Terblijt	11.859.926,55	50,00	9.964.164,79	10.206.134,95	4.982.082,41	5.103.067,48
Totaal			51.022.605,76	53.898.746,80	27.912.523,38	29.546.679,33

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Het betreft hier onder andere huurovereenkomsten, operationele leasecontracten, lopende werken etc. Vanwege het ontbreken van een contractenregister is een volledige opsomming niet voorhanden.

Hoofdstuk 5 : Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Algemeen.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 6 november 2018 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Eventuele stelselwijzigingen worden in dit hoofdstuk toegelicht. Dit geldt ook voor wijzigingen als gevolg van aanpassingen van het BBV of als gevolg van stellige uitspraken of aanbevelingen van de commissie BBV.

Balans: vaste activa.

Immateriële vaste activa.

Algemeen.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings-c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden lineair in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden.
De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden lineair in 30 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa.

Algemeen.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend.

Investerings met economisch nut.
Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De investeringen worden lineair afgeschreven in maximaal de verwachte levensduur van het actief:

- a. 25 jaar: voor nieuwbouw schoolgebouwen, woonruimten, kantoren en bedrijfsgebouwen;
- b. 15 jaar: voor renovatie, restauratie en aankoop van schoolgebouwen, woonruimten, kantoren en bedrijfsgebouwen en technische installaties gebouwen;
- c. 10 jaar: voor veiligheidsvoorzieningen gebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair en tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- d. 5 jaar: voor transportmiddelen, aanhangwagens, parkeerapparatuur en personenauto's;
- e. 3 jaar: voor investeringen op het gebied van ICT.

Op gronden en terreinen vindt geen afschrijving plaats.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investerings op het gebied van riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere, alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, worden op de balans separaat opgenomen: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Voor de rioleringsinvesteringen wordt een lineaire afschrijvingstermijn gehanteerd van 40 jaar.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De investeringen worden lineair afgeschreven in maximaal de verwachte levensduur van het actief:

- a. 25 jaar: voor parken, sportvelden, groenvoorzieningen, wegen, pleinen, rotondes, tunnels, viaducten, bruggen, geluidswallen, waterkeringen, pompen en gemalen;
- b. 20 jaar: voor openbare verlichting;
- c. 10 jaar: voor straatmeubilair en renovatie gemalen.

De verplichting om investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut te activeren, geldt voor alle investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

In erfpacht uitgegeven gronden.

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij te gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige leningen en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk, dan wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Afwaardering zal plaatsvinden indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs.

Balans: vlottende activa.

Vorraden.

Grond en hulpstoffen.

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten. Indien er geen sprake is van winstneming, worden de verkregen verkoopopbrengsten op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Verliescompensatie.

Conform artikel 40b van het BBV is buiten de balansstelling het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Balans: vaste passiva.

Eigen vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Het resultaat dient hierbij afzonderlijk te worden opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

In de balans worden de reserves onderscheiden naar de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Vorzieningen.

Vorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer.

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Balans: vlottende passiva.

Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar.

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva.

De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantiestellingen.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

Bijlagen: Jaarrekening

Taakvelden	Primitieve begroting 2019			Begroting na wijziging 2019			Realisatie 2019			Verschil begroting na wijziging en realisatie			
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Programma Algemene taakvelden													
0.1	Bestuur	546	665.450	-664.904	546	671.450	-670.904	3.121	732.220	-729.099	2.575	60.770	-58.195
0.2	Burgerzaken	203.052	656.229	-453.177	203.052	656.229	-453.177	238.987	719.304	-480.317	35.935	63.075	-27.140
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4	Overhead	51.361	6.116.889	-6.065.528	176.046	6.642.453	-6.466.407	285.747	5.984.513	-5.698.766	109.701	-657.940	767.641
0.5	Treasury	1.860.054	50.752	1.809.302	1.901.806	74.165	1.827.641	1.901.503	62.934	1.838.569	-303	-11.231	10.928
0.61	OZB woningen	3.016.420	70.420	2.946.000	3.007.570	70.420	2.937.150	3.059.481	112.290	2.947.191	51.911	41.870	10.041
0.62	OZB niet-woningen	1.883.870	45.853	1.838.017	1.987.604	45.853	1.941.751	2.000.958	72.334	1.928.624	13.354	26.481	-13.127
0.64	Belastingen overig	90.300	11.849	78.451	92.400	70.252	22.148	110.132	27.898	82.234	17.732	-42.354	60.086
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	23.272.310	4.957	23.267.353	24.408.822	4.957	24.403.865	25.053.041	0	25.053.041	644.219	-4.957	649.176
0.8	Overige baten en lasten	0	1.965.050	-1.965.050	0	-159.016	159.016	611.520	131.356	480.164	611.520	290.372	321.148
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	399	-399	0	399	-399
0.10	Mutaties reserves	385.270	127.286	257.984	10.487.863	10.076.734	411.129	10.708.634	12.325.298	-1.616.664	220.771	2.248.564	-2.027.793
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	109.801	-109.801	0	125.019	-125.019	0	2.156.126	-2.156.126	0	2.031.107	-2.031.107
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving													
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	68.000	1.140.354	-1.072.354	68.000	1.119.084	-1.051.084	71.826	1.115.929	-1.044.103	3.826	-3.155	6.981
1.2	Openbare orde en veiligheid	105.320	955.962	-850.642	105.320	1.061.642	-956.322	102.908	954.589	-851.681	-2.412	-107.053	104.641
Programma Toerisme en economie													
0.63	Parkeerbelasting	3.017.000	8.853	3.008.147	3.127.500	8.853	3.118.647	3.199.824	7.749	3.192.075	72.324	-1.104	73.428
0.64	Belastingen overig	450.000	27.000	423.000	502.500	27.000	475.500	518.320	9.486	508.834	15.820	-17.514	33.334
2.2	Parkeren	0	1.310.139	-1.310.139	0	1.603.937	-1.603.937	8.403	1.437.909	-1.429.506	8.403	-166.028	174.431
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.000	25.775	-22.775	3.000	24.292	-21.292	3.007	27.234	-24.227	7	2.942	-2.935
3.4	Economische promotie	2.387.707	1.298.866	1.088.841	4.046.227	3.035.806	1.010.421	4.184.617	2.870.953	1.313.664	138.390	-164.853	303.243
5.4	Musea	43.650	126.196	-82.546	43.650	73.814	-30.164	44.975	69.235	-24.260	1.325	-4.579	5.904
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	515.323	479.961	35.362	519.323	625.671	-106.348	611.214	537.343	73.871	91.891	-88.328	180.219
Programma Sociaal domein													
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	64.119	-64.119	0	59.119	-59.119	0	55.557	-55.557	0	-3.562	3.562
4.2	Onderwijshuisvesting	2.382	922.563	-920.181	2.382	941.563	-939.181	3.154	900.921	-897.767	772	-40.642	41.414
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	49.202	561.942	-512.740	160.593	584.993	-424.400	158.527	551.206	-392.679	-2.066	-33.787	31.721
5.1	Sportbeleid en activering	0	77.547	-77.547	0	77.547	-77.547	0	78.992	-78.992	0	1.445	-1.445
5.3	Cultuur- presentatie, -productie en -participatie	7.500	267.264	-259.764	7.500	283.562	-276.062	7.500	228.776	-221.276	0	-54.786	54.786
5.6	Media	0	318.575	-318.575	0	295.081	-295.081	0	284.523	-284.523	0	-10.558	10.558
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	11.846	-11.846	0	11.846	-11.846	0	8.799	-8.799	0	-3.047	3.047
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	40.054	1.341.873	-1.301.819	113.431	1.586.970	-1.473.539	112.885	1.346.722	-1.233.837	-546	-240.248	239.702
6.2	Wijkteams	40.001	2.401.393	-2.361.392	40.860	2.440.404	-2.399.544	53.590	2.366.626	-2.313.036	12.730	-73.778	86.508
6.3	Inkomensregelingen	4.521.318	5.165.508	-644.190	4.274.642	5.140.149	-865.507	4.266.407	5.109.314	-842.907	-8.235	-30.835	22.600
6.4	Begeleide participatie	0	1.926.630	-1.926.630	0	1.847.658	-1.847.658	0	1.817.463	-1.817.463	0	-30.195	30.195
6.5	Arbeidsparticipatie	0	454.005	-454.005	0	423.524	-423.524	0	324.325	-324.325	0	-99.199	99.199
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	321.286	-321.286	0	358.765	-358.765	0	397.946	-397.946	0	39.181	-39.181
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	301.089	3.180.862	-2.879.773	118.442	3.978.662	-3.860.220	182.297	3.816.415	-3.634.118	63.855	-162.247	226.102
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	2.639.041	-2.639.041	0	2.993.024	-2.993.024	0	3.029.146	-3.029.146	0	36.122	-36.122
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	4.109	-4.109	0	4.109	-4.109	0	3.801	-3.801	0	-308	308
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	313.930	-313.930	0	286.367	-286.367	0	397.033	-397.033	0	110.666	-110.666
7.1	Volksgezondheid	0	554.600	-554.600	0	599.681	-599.681	0	608.235	-608.235	0	8.554	-8.554

Taakvelden	Primitieve begroting 2019			Begroting na wijziging 2019			Realisatie 2019			Verschil begroting na wijziging en realisatie			
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Programma Ruimtelijk domein													
2.1	Verkeer en vervoer	10.335	2.476.031	-2.465.696	33.835	2.728.826	-2.694.991	63.223	2.450.314	-2.387.091	29.388	-278.512	307.900
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	282.454	2.198.918	-1.916.464	523.634	2.113.704	-1.590.070	582.986	2.161.204	-1.578.218	59.352	47.500	11.852
5.5	Cultureel erfgoed	73.200	453.260	-380.060	105.112	882.409	-777.297	75.367	738.221	-662.854	-29.745	-144.188	114.443
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	787.366	2.093.572	-1.306.206	787.366	2.038.317	-1.250.951	907.204	2.078.721	-1.171.517	119.838	40.404	79.434
7.2	Riolering	2.750.074	2.091.455	658.619	3.206.626	2.846.364	360.262	3.157.898	2.811.237	346.661	-48.728	-35.127	-13.601
7.3	Afval	1.481.836	1.301.172	180.664	1.606.903	1.426.266	180.637	1.731.185	1.443.633	287.552	124.282	17.367	106.915
7.4	Milieubeheer	10.000	258.950	-248.950	10.000	395.983	-385.983	11.679	278.431	-266.752	1.679	-117.552	119.231
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	126.500	238.534	-112.034	127.500	282.587	-155.087	118.497	202.166	-83.669	-9.003	-80.421	71.418
8.1	Ruimtelijke ordening	19.100	237.114	-218.014	417.061	406.766	10.295	220.335	361.053	-140.718	-196.726	-45.713	-151.013
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	271.898	-271.898	0	271.898	-271.898	1.729	491.767	-490.038	1.729	219.869	-218.140
8.3	Wonen en bouwen	994.495	1.504.450	-509.955	565.877	1.618.234	-1.052.357	743.417	1.418.452	-675.035	177.540	-199.782	377.322
Totaal taakvelden		48.850.089	48.850.089	0	62.782.993	62.782.993	0	65.116.098	65.116.098	0	2.333.105	2.333.105	0

Overzicht incidentele baten en lasten per programma .*lasten
2019* *baten
2019***Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving**

6.140.010 Overige uitgaven	1.330	
6.140.030 Project brandveiligheid	49.969	
6.140.040 Uitvoeringsplan alcohol en jeugd	75	

Programma Toerisme en economie

6.214.022 Voorziening ondergrondse parkeergarage	144.305	
6.560.030 Stedenband Jiangou	51.527	46.745
6.560.030 Project vitalisering verblijfsrecreatie	30.099	30.099
6.560.032 Project 75 jaar bevrijding	89.208	5.000
6.560.034 Afschrijving overname materialen kerstmarkt	19.467	
6.560.036 Exploitatie horeca kerstmarkt gemeentegrot	161.956	161.956
6.560.040 Projectbegeleiding veiligheid en vleermuizen	52.214	
6.560.040 Subsidie mitigerende maatregelen grot/kerstmarkt		80.000
6.580.020 Sloopkosten portiersloge	14.400	

Programma Sociaal domein

6.614.010 Onderzoeksopdracht armoedeval	8.240	
6.614.010 Regeling zwemvangnet	68	
6.614.010 Project Pas op je geld	784	
6.623.010 Nieuwe impulsen uitstroom naar werk	26.149	
6.662.010 Innovatiesubsidies	5.634	
6.670.010 Realisatie JOP Broekhem	9.338	
6.670.010 Regeling lokaal sportakkoord	4.625	
6.670.010 Digitale sociale kaart	4.740	
6.670.012 Inzet straatcoaches	44.923	
6.670.040 Krimpgelden gemeenschapshuizen	90.000	67.205

Programma Ruimtelijk domein

6.210.010 Verbindingsas buitengoed geul en maas	45.352	
6.210.050 Rechtskundig en ander advies	4.932	
6.210.060 Parkeerbeleids- en mobiliteitsplan	35.217	
6.210.070 Bijdrage verkeersmaatregelen Pr. Beatrixsingel	70.000	
6.210.070 Bijdrage NABO's	28.488	
6.210.070 Verkeersveiligheidsprojecten	9.757	
6.530.030 SPUK-bijdrage de Bosdries	1.929	3.638
6.531.010 SPUK-bijdrage sportterreinen		27.031
6.541.020 Restauratie stadsmuur Halderpark	279.227	-14.361
6.541.020 BRIM/SIM-subsidies	10.955	6.455
6.541.020 Subsidie restauratie monumenten	102.893	
6.560.010 Bijdrage bloembakken centrum	17.500	
6.560.010 Beheer mountainbike-routes	20.000	
6.560.010 Verplichting ontzorgingscontract	28.234	
6.560.050 Externe begeleiding meetsysteem groeven	16.500	
6.560.050 Herstel mergelsteilwanden locatie Dwingel	33.420	
6.580.010 SPUK-bijdrage Polfermolen	67.624	82.706
6.580.010 Overheveling onderhoudsvoorziening/voorziening Polfermolen	190.000	190.000
6.580.010 Kosten vervolgtrajec maatschappelijke consultatie Polfermolen	135.336	135.336
6.721.010 Uitvoeren plan van aanpak zwerfafval	39.460	-46.844
6.722.010 Inhuur personeel	42.711	
6.722.010 Project afvalwaterbeheer	79.293	443.624
6.723.010 Maatregelen duurzaamheid en energietransitie	36.134	
6.723.010 Voorbereiding duurzaamheid en energietransitie	5.700	
6.723.030 Inhuur personeel	33.149	
6.810.010 Bijdrage lokale woonvisie	23.715	
6.820.010 Exploitatie kasteel Oost	42.268	18.842
6.820.020 Exploitatie Steenstraat 2	50.361	8.100
6.820.030 Grondverkopen		13.198
6.820.030 Exploitatie overige gebouwen en erven	47.154	17.000
6.822.010 Bijdrage Stichting Trajekt	20.730	
6.830.010 Nadeelcompensaties centrumplan	72.685	
6.830.010 Voorziening planontwikkeling de Leeuwterrein		1.729
6.830.010 Voorziening bodemsaneringen	18.766	

Programma Algemene taakvelden

5.200.020 DMS en zaakstelsysteem	30.006	
5.300.010 Beheer BOR-BGT	7.318	
5.400.010 Inhuur vermindering regeldruk	2.009	
5.400.010 Herwaardering voorziening pensioenen wethouders	436.329	
5.600.010 Inruil tractie	7.490	37.450
6.001.030 Burgerkracht en zelfsturing projectgelden	26.746	
6.001.030 Bijdrage Stichting Trajekt	72.259	
6.002.010 Project website	8.550	
6.002.010 Project wandelgemeente	7.010	
6.003.040 Organisatiekosten verkiezingen	88.678	
6.330.010 Renteopbrengsten verkoop Essent		39.376
6.330.010 Afwaardering aandelen PBE	23.423	
6.922.110 Afwikkelingsverschillen		162.202
6.922.110 Afwikkelingsverschillen sociaal domein		449.318
6.922.110 Voorziening dubieuze debiteuren	131.356	
6.940.010 Bijdrage BsGW nieuwe waarderingssystematiek WOZ	56.000	
6.980.010 <i>Mutaties reserves:</i>		
Algemene dekkingsreserve	6.829.722	5.303.857
Investeringsreserve huisvesting onderwijs	359.561	
Investeringsreserve instandhouding monumenten	9.687	
Investeringsreserve kunst in openbare ruimte	46.899	
Exploitatiereserve personeel	318.598	63.554
Exploitatiereserve welzijnsactiviteiten	30.323	14.000
Investeringsreserve automatisering	167.951	
Reserve milieu-activiteiten		5.700
Investeringsreserve uitvoering centrumplan		72.685
Reserve opbrengst aandelen Essent		4.045.000
Egalisatiereserve parkeerexploitatie	145.925	
Egalisatiereserve sociaal domein	700.627	418.565
Onderhoudsreserve ondergrondse parkeergarage		144.305
Bestemmingsreserve strategische projecten	2.150.000	450.000
Reserve evenementen	901.487	114.199
Reserve duurzaamheid	594.820	
	<hr/>	<hr/>
	12.255.600	10.631.865
	<hr/>	<hr/>
	15.571.315	12.597.670

Overzicht structurele mutaties reserves.

	<i>lasten</i> 2019	<i>baten</i> 2019
6.980.010 <i>Mutaties reserves:</i>		
Algemene dekkingsreserve		76.769
Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	69.698	
	<u>69.698</u>	<u>76.769</u>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)						
		Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) <i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) <i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03</i>			
			€ 110.060	€ 0	€ 0			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07</i>		
			1					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06</i>
			€ 3.877.376	€ 39.402	€ 360.014	€ 2.006	€ 29.380	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12</i>
			€ 14.316	€ 0	€ 0	€ 98.812	€ 0	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 24.704	€ 34.500	€ 6.722	€ 49.230	€ 2.500	€ 0
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Rhz) 2004	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01</i>	Projectnaam / nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02</i>	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend) <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03</i>	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04</i>	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05</i>	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06</i>
		Gemeenten	1 € 165.577	633005	€ 138.769	€ 59.742	€ 75.921	€ 3.106
			Kopie projectnaam / nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07</i>	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08</i>	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09</i>	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10</i>	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11</i>	
			1 633005	138769	83,81%		€ 26.808	
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>	
		Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	1 2017/21382	€ 1.838	€ 1.838			
			2 2017/38603	€ 424.421	€ 424.421			
			Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09</i>	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>	
			1 2017/21382	€ 76.893	€ 76.894		Nee	
			2 2017/38603	€ 609.970	€ 609.970		Nee	

